

CHRONICA

M.D.LIX.

XXXXXXXXXX

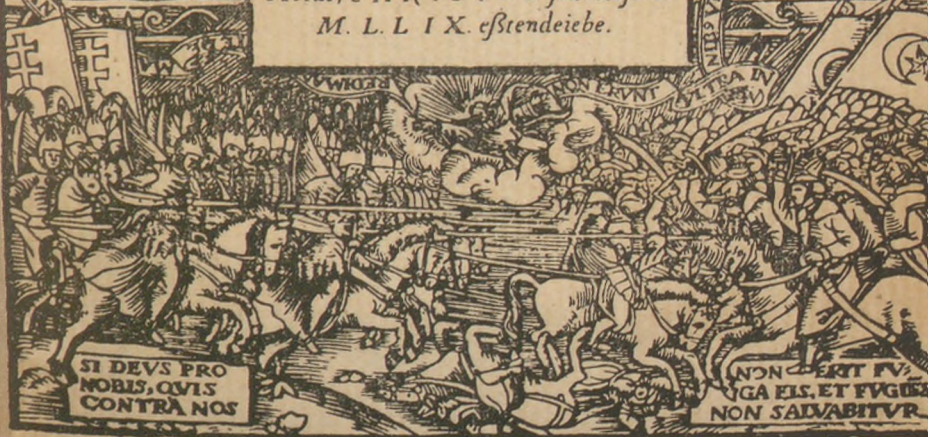
CHRONI-
CA
EZ VILAGNAC
TELES DOLGA-
IROL.

SZEKEL' ESTVAN

XXXXXXXXXX

CRACCOBA

Niomtatot. Striykouiari LAZAR
Altal, CHRISTVS szuletesenec
M. L. L. I. X. estendeiebe.

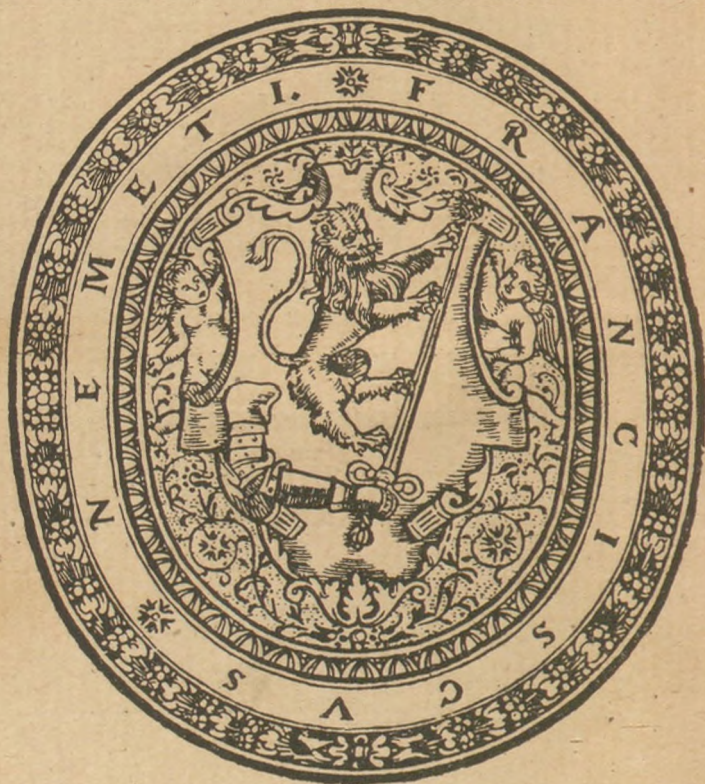

SI DEVS PRO
NOBIS, QVIS
CONTRA NOS

NON ERIT IV-
NGA EIS, ET FVGVS
NON SALVABITVR

500.879.

STEMMA EXCELLEN-
TISSIMI HEROIS
FRANCISCI NE-
METI.

MÁGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

IN STEMMATA EIVS
DEM

C A R M E N.

Vt Leo magnanimus contraria surgit in arma,
Imperium cuius bellua quaq̄ timet.
Sic Franciscæ tuam monstrant in signia laudem
Regia, uirtutem fertq̄ corona tuam.
Non aliter siquidem conclusi pergis in arma
Hostis, ut impavidus pergit in arma Leo.
Iosuper J̄ miseros tranquilla pace colonos
Erigis, ut fatum torua Leana suum.
Nec tamen omnino contraria destruis arma,
Sed tibi subiectis mitior esse soles.
Hæc celebrata tibi tes tantur Stemmata de te,
Hæc tria dant ead̄:m. Dextera, Mucro, Leo.
Vive d̄m Princeps, fortis, mitisq̄, potensq̄,
Et prudens patrijs hostibus ultor eas.

M. L. W.

NEMETI FERENCZ
 CZNEC, VITEZLŐ NEMES
 FERFIVNAC. TOKAY TISZTAR-
 TONAC, MINT NEMES VRANAC,
 SZEKEL' ESTVAN ISTENTŐL
 MINDEN IOT KIVAN, ES
 SZOLGALATIAT
 AYANLIA.

ISZTELENDO' NEMES V-
 ram, tanolasom közzöt magamnac
 czenaltam vala eg' Chronologiöt,
 kiuel az en elmimet az iras oluafas
 közzbe segittenem, kit mikort eg'
 nehan' barátim az en kezeim közzöt meg lattac vol-
 na, kirni kezdenec engemet arra hog' azt el ne vezz-
 tenem, hanem mindeneknec tudafara adnam, ki-
 knec mikoron en sokat ellenkezztem volna, vegre
 ozztan meg gidzenec, es arra törem magamot hog'
 azt Magyar nieluen ki niomtatnam. ENNEC O-
 KAERT en azt tanolasom közzbe meg emenda-
 lam, es azt á niomtato faito ala küldem. KIT en
 most te kegielmednec otalma ala ayanloc, mint
 vitezld nemes Vrame ala, hog' ennec te kegielmed
 lenne, tutora, patronossa, es otalmaozoia. KIBOL
 nem csak te kegielmed, hanem mindenc kic Ma-
 giarul tu

giarul tudnanac oluafni, meg tudhatnac terdmet
stól fogua mind é mostani ideig, minemó ielyes
semiliec kduetkdytenec é vilagon, ielesbē aꝫ Isten
nepe kdyót. **T O V A B A** minemó valtoꝫafoc lótte
nec nem csak á hatalmas birodalmakba, hanem
ennec felette, orffagokba, tartomaniokba, es varoꝫ
fokba, es minemó okdkert es bündkert á menéi iꝫ
sten é birodalmakot egíc nemjetfigról á masikra
forgatta volna, kiból nil'uan meg erthetiuc hog' eꝫ
vilag nem szerenczetól biratatic, hanem aꝫ eg' iꝫ
stennec gond vifeleletól, rendeleletol, es birodal
matol. **B E F O G L A L T A M** ennec felette á Pa
pakot minden szerzesuel ófꝫue, ki aꝫ en itiletóm
szerint milto hog' mindennec kezebe forogion:
E N N E C O K A E R T ha te kegielmed est aꝫ ó o
talma ala veendi, tahat rduid napon ennel haꝫ
nosbakot ha aꝫ isten akarangia é melle bocꝫatan
do leszek. Isten tarcꝫa meg te. k. mint neꝫ

mes viamot. **G O N C Z O N** kólt,
sient lacab hauanac hufꝫa
dic napian.

A N N O D O M I N I .

1 5 5 8 .

a iij

I N C H R O N O

IN CHRONOLOGIAM
REVERENDI IN CHRISTO PATRIS
AC DOMINI STEPHANI SICVLLI,
VERBI DEI MINISTRI
IN GONCZ.

Michaël Lybecz à Wylman.

Si retulit laudem scriptorum Liuius amplam,
Dum Romanorum fortia facta refert.
Si quoq; Plutarchus fortes describere Græcos,
Romanosq; viros duxerat esse pium.
Cur Stephanū Szekel' merito priuemus honore,
Pannonico fortes dum notat ore viros?
Tempus ad hoc caruit proprio sermone notatis
Historijs, Regni Pannoniæ ora ferax.
Quas nunc vt legeret, patrio facit ore sonantes
Hungarica SZEKEL' primus in Historia.
Plus tamē hic breuitate docet, quàm diuite lingua
Liuius, aut quisquis facta peracta notat.
ILLI namq; suas celebrarunt quilibet oras,
Hic varias terras dat, variosq; viros.
Hic sua iam latus cernit miracula mundus,
Roma, caput mundi, hic iam sua facta videt.
Hic Germanorum pugnaeq; ducesq; notantur.
Turcorumq; etiam quælibet acta patent.
Hungarici Proceres, et Gentis fortia facta,
Scriptorem verum iam reperere sibi.
QUI Sūmos, quibus est triplex Dyadema recinas
Ordine Pontifices scribit vbiq; suo. (ceterū
Sacrorumq;

Sacrorumq; etiam referens oracula Vatum,
 Quidnam significant abdita verba, docet.
 Et ne Cæsaribus sacris, aut regibus amplis
 Pagina deficeret, Regia gesta refert.
 Resq; adeo mundi scribens, Italosq; potentes,
 Et sæuos Turcos, arcigerosq; Getas :
N E C T E Pannoniæ celeberrima terra relinquit,
 Vt te posteritas et tua facta legat.
 Materiam tanto poteras vel sola dedisse
 Dignam operi, felix hunnica terra, nouo.
 Inuidia verum ne culpam forte subiret
 Autor, in exiguum cuncta redegit opus.
 Ergo tibi meritas **S Z E K E L'** doctissime laudes
 Pannoniæ reddent plebsq; ducesq; simul.
 Iamq; tibi nomen scripto immortale parasti,
 Perpetuo vt currat fama tenore tua.
 Et veluti totum scripsisti commodus orbem,
 Sic tua iam totus nomina mundus habet.
P E R T E Pannoniæ celeberrima terra suorum
 Heroum laudes, fortiaq; acta videt.
T V Per Pannoniæ regnum, populosq; potentes,
 Et clarum nomen, et pia vota capis.
 Insuper & Princeps, cuius tutela libello est,
 Conspicuum tollet nomen ad vsq; polos.
V I V E vir immenso merito celebrande decore,
 Iam tua perpetuum est gloria nacta decus.

CORRECTOR PIO LECTORI.

Eꝯ kónuēt valamel' Magár oluafangá magaba,
Erról ó neki nag' vigafaga legen .
Hog' Magári néluen aꝯ regi dolgoc, idócis
Iruan vadnac, igaꝯ Chronika rende ſjerint .
Hog'ha penig valamint aꝯ ſzonac mogga kilēbeꝯ.
Es aꝯ ſzollafnac wy fol'amafa leend.
Mingárt aꝯ regi Szekel'ek néluere tekinczen,
Kiknel tiſta Magár nélw maradeka vagón.
O' kóſtók peldat eꝯ kón'wbeli ſzora kerelzen,
Es tólóc modot moſtani irafra vegén.

DEAKVL VG'AN AZON.

Hos qui Pannonica legerit de gente libellos,
Gaudeat, & grato iurè fauore probet.
Cum videat Chronicon patriæ sub noīe linguæ,
Et rerum ſeriem, & tempora priſca dare.
At ſi conſpiciat librum noua fórtè ſonare
Nomina, Pannoniſs vix celebrata viris:
Protinus hic repetat Siculos ab origine priſca,
Quos penes eſt patrij regula vera ſoni.
Illinc ergo petat noſtri paradigma libri,
Scribendiqꝯ habeat hac ratione modum.

M. L. W.

CHRONICA EZ VILAGNAK YELES DOLGAIROL.

Z REGI Rabinosoc az
SANHEDRINBE, igiē
irnac ez vilagnac allapatiz
arol. HAT EZER estē
deig all ez vilag, es az eg-
gic ezerbe el pusztatitac. A'
KET ezere, az pusztatage
lessen, az az, az irefige, kibe
é vilag meeg mindenūt nem lakoztatik. KET E-
ZERE á tóruinie lessen. ES KET EZERE á
Mesiassle lessen.

Ebból neked három yeles dolog adatic elödt-
be. ELSO hog á Moses tóruinie csak á Christo-
sig lessen. MASIC hog imar el idt á Mesiass.
HARMADIC hog az vtolso ezerbe vilag vez-
geztetic. ∴ ∴ ∴

ENNEC OKAERT HOG EZ VILAGNAC
ALLAPATIA HAT EZER ESZTENDEIG
LEGIEN, A MI YELES DOLGOC EZEK-
BE TÓRTINTENEC, TOVABA MINEMÓ
TELES SZEMILIEC EG MAS VTAN KÖ-
VETKÖZTENEC, MIND AZOKROL
RÓVIDEDEN AKAROC
IRNOM.

A Első Ezer.

ELSŐ EZER.

AZ meniei isten *ELSO* eſtendőnec *ELSO* *NAPIAN*, ſemiből terömte aꝯ eget es aꝯ földet eg' nag' darabba mindē ekelsignelkült. *TOVABA* azon napon terömte aꝯ napnalkült valo vilagofſagot, kiuel el valaſta aꝯ napnac orait aꝯ eytől.

MASOD napō, terömte á nag' darabbol aꝯ feziünc földöt valo ki terieſtet egeket, kiuel el valaſta á felső viſeket aꝯ alsoktol á mint Moſes iria Gen:i.

HARMAD napon, aꝯ viſet ki tilta é földnec nag' reſſeről, á ſſarazon elö allatoknac lakafaert, mert á viſ á földet mid be burította vala. *TOVABA* azon napon terömte minden füueket es fakot.

NEGIED napon, terömte aꝯ napot, holdot, es aꝯ cillagokot.

EOTOD napon, terömte aꝯ viſbe valo eelö allatokot. *TOVABA* aꝯ viſből terömte aꝯ eghi madarakot. ∴ ∴ ∴ ∴

HATOD napon, terömte, aꝯ ſſaraz földön valo eelö allatokot, es aꝯ embert.

EZT AZ EMBERT, aꝯ iſten be vetee paradizomba, hog mielne es őriſne aꝯ *EDENNEC* kertet, kiből Neg' folño viſ iü vala ki, Piſon, Giſhon, Hidekel, es aꝯ Eufrates.

Ejörben löt ielös dolgairol. 2

E KERBEN, aꝯ Isten el aluta Adamot, es aꝯ ő oldalabol terömté EVAT, Touaba tarsul ada Adarnac, kiket kirallia tön leg ottan mindē teröms töt allatin. AZERT it kezdetic el eꝯ vilagnac bi rodalma aꝯ emberektöl, kiröl á Profetac, Apaszt loc, es aꝯ Euangelistac aꝯ ű irafokba szolnac.

HETED napon, meg szunec minden terömtes setöl es meg niuguuec, kinec emlekezetire meeg mostis aꝯ heredic napot ydlic aꝯ Sidoc es á Keresz (tienece.

ADAM. EVA

AZ Isten ADAMTOL es EVATOL eg fat tilta meg aꝯ Edennec kertebe, hog' annac gumöls csebe ne egienece, de őc aꝯt meg nem türhetec, aꝯ zert paradicsombol ki űzettetenece.

1 3.

Terömtesnec tizen harmadic Esztendeiebe.

ADAMNAC eg' fia születec, kit Cainnac nes uege, es lön eꝯ munkas emberre.

3 0.

Harminc esztendőbe születec ABEL, es lön eꝯ iuh pasztorra, de meg őle őtet á Cain, ennec okas ert hog' Isten aꝯ Abel aldozatiat fogatta volna, aꝯ duet pedig nem, kiert aꝯ Isten el űge őtet elölle.

A 2 Cain mez

CAIN NEMZETSIGI.

CAIN mene lakozni Nap tamadarra, á Nodnac földere, holot ő neki eg' fia születec kit **HENOCH NAC** neuege.

CAIN czenala á **NODNAC** földen eg' varost kit aꝯ ő fiarol Henochnac neuege, kibe ő magatol gondolt isteni tisztetekeket szerze. Azert it kezdettic el aꝯ hamis isteni tisztetet, es aꝯ isten nepe ellen valo haborusag, kit itelet napian vegez nec el aꝯ őrdögnec tagai.

1 **CAIN.**

2 **HENOCH.**

3 **IRAD.**

4 **MEHVIAHEL.**

5 **METHVSAEL.**

6 **LAMECH.**

LAMECH ket felesiget von maganac eg'szers smind, **ADAT** es **ZILLAT**.

ADA, szüle **LABALT**. **EZ** talala leg elöszört á satorba valo lakozast, es aꝯ pasztori eletöt.

Aꝯ vtan esmet szüle **IVBALT**. **EZ** talala aꝯ Orgonat, Hedegüt, Sipot, Trombitat, kürtöt, doꝯ bot, kintornat, es minden vigfag teuð szerksamot.

ZILLA szüle Tubalcaint. Eg' talala ki á föld nec giörabol, minden vasat, araniat, rezet, egüstöt es minden allatnac hamorit. **TOVABA** á Lamech nec leani talalanac szüuest, fonast, es varrast.

1 3 0.

SETH sűletec Adamnac sűaz harmincz esztendős koraba. **E ELE** pedig az Adam kilencz sűaz harmincz esztendeig, es meg hala.

A' S I D O C azt mongiac hog' á Seth Adamal őszue ket tablat czenaltac volna, egiket Rejből, á masikot pedig Kűböl, kikre az lstenec igyet á köuerkőzendő nemzetfigert meg irtac volna.

T O V A B A, aztis mongiac hog' leg elősört ežec talaltac volna á Sido irasnac bötűyet, es az egi tudomant, ki lehető dologis, mert az ő elmiec sokal vilagosb volt á mienknel. **SETH NEC** minden etinec ideie kilencz sűaz es tizenket esztendőc.

2 3 5.

Ket sűaz harmincz öt esztendőbe.

E N O S, az Sethnec fia ež vilagra sűletec. **E LE** az Enos mindenestől fogua kilencz sűaz es öt esztendeig, smeg hala.

3 2 5.

Harom sűaz huszan öt esztendőbe.

K E N A N az Enosnac fia ež vilagra sűletec. **E ELE** pedig á Kenan kilencz sűaz es tiz esztendeig.

3 9 5.

A 3

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Elſö

Harom ſaꝯ kilenczuen öt eſtendöbe.

MAHALALEL ſzületec eꝯ vilagra Kenantol.
E ELE PEDIG Mahelalel niolcꝯ ſꝯaꝯ es kilenczꝯ
uen öt eſtendeig.

4 6 0.

Neg ſaꝯ hatuan eſtendöbe.

LARED eꝯ vilagra ſzületec Mahelaleltöl.
E ELE PEDIG á lared mindenestol fogua kis
lencꝯ ſꝯaꝯ es hatuan ket eſtendeig.

6 2 2.

Hat ſaꝯ huſſan ket eſtendöbe.

ENOCH eꝯ vilagra ſzületec laredtöl.
E ELE PEDIG aꝯ Enoch é vilagon harom ſꝯaꝯ
es hatuan ket eſtendeig. **E Z T** aꝯ vriſten teſtben
lelökben el viue é földröl.

6 8 7.

Hat ſaꝯ niolcꝯuan het eſtendöbe.

MATVſALAH eꝯ vilagra ſzületec Enochtol.
E ELE PEDIG eꝯ vilagon á Mathuſalah kilenczꝯ
ſꝯaꝯ es hatuan kilenczꝯ eſtendeig.

8 7 4.

Niolcꝯ ſaꝯ hetuen neg eſtendöbe.

LAMECH eꝯ vilagra ſzületec Mathuſalától.
E ELE PEDIG á Lamech het ſꝯaꝯ es hetuen
het eſtendeig. **Maſodic**

MASODIC EZER.

1 0 0 1.

A Masodic ezer kezdetic el LAMECH alat,
mikort ő fordult volna száj huszan het esztendős
korara. (.) (.) (.)

EZEC VOLTAC AZ ELSŐ

EZERNEC GVBERNATORI
ES TANITTOI.

A D A M.

Seth	} EEL ADAMAL Enni esztendeg.	{ 800.
Enos		{ 686.
Kenon		{ 650.
Mahelalel		{ 505.
Iared		{ 470.
Henoch		{ 308.
Mathusalah		{ 243.
Lamech.		{ 56.

A D A M Noe előt száj huszan hat esztens
döbe hala meg.

1 0 5 6.

Ezer ötuen hat esztendöbe.

NOE á nag' martir ež vilagra születec lamech
töl. 1556. Ezer

Chronica eꝯ vilagnac Masodic

1 5 5 6.

Ezer ôt saz òtuen hat estendòbe.

NOE mikort volna òt saz estendònec fia meg hazafodek , eꝯ sùle harom fiat , Semnet , Chamot es laphetet .

ENNEC ideiebe fedde meg lsten é vilagot aꝯ òꝯon viꝯ altal, á nag' soc fertelmes bünert , tudnia yllic aꝯ lsten igyenec meg vtalasaert , á nag' paraz nafagert , es á kegetlensigert , kic nem cꝯak aꝯ Cain nemꝯeti kòꝯót valanac , hanem á Sethnec nemꝯeti kòꝯótis , kiert aꝯ vristen é vilagot minden teròm tót allatiual òꝯue el veszte , de annac elòtte saz husz estendeig predicaltata á Noeual eꝯ hittetlen vilagnac hog' meg teerne .

1 6 5 6.

Ezer hat saz òtuen hat estendòbe.

NOE hat saz estendòs koraba be mene á barkaba á kit ò cꝯenalt vala , niolcꝯad magauual , felesigiucl , harom fiaual , es aꝯ ò fiainac felesigiucl . Tot uaba minden teròm tót allatbol vòn be á Barkaba á sꝯerint mint neki lsten meg hatta vala .

Mihelt pedig be mene ottan minden kut feiec es follio viꝯec meg aradanac : Ennec felette aꝯ es sòis Neguen napig , es Neguen eeyg vꝯ essec min denút , mintha eg' cꝯatornarol tóltótted . volna ala á viꝯet ,

Ejörben löt ielos dolgairol. 3.

a vijet, annera hog' minden hegieknec felette ti-
zen öt singel lön magosban a vi, ki maid estēdeig
tarta e földön, mert a barka ti, holnapig haniatao
tec a vizen, a, vtan ostan meg akada a, Armeniao
nac hegeibe ki *ARARATNAC* Hiuatatic, kit a
Ptolomeus Gordeos hegnek neuē.

1 6 5 7

Ejer hat sa, otuen het estendöbe.

NOE ki salla a barkabol, kibe imar estendeig
ült vala, kinec a, vristen akort ill' fogadaft tön,
hog' soha többsör e vilagot vi, miat el nem veszte-
ne, kinek bizonyagara a, egi ssiuaruant ada.

Touaba vgian akort meg engede Noenac a
hus etelt, mert annac elötte nem vala ssiabad meg
enni a huft.

EELE PEDIG A NOE e, vilagon mindenei
stól fogua ti, ed fel ssa, estendeig, es meg hala, kit
el temetenec a, o fiai nag' banattal a, o lakta földes-
be, soc onokait latuan, mert Abrahamal eelt eg'
üdübe maid ötuen niolc, estendeig.

NOE kezde a, o, vtan leg' elösfört a ssiöldt
mielni, kinec a, o giümölcsebol mikort italt czer-
nalt volna meg resfogedec tölle, es le feküuen ag'
giara fel fözto, ec a ruha raitta, kinec ssiemermes
testet mikort a, Cham meg latta volna meg czuf-

B fola ötür,

Chronica eꝯ vilagnac Masodíc
fola ôtôt,kiert oꝯtan a Noe ôtôt meg at koꝯa.

NOE FIAINAC NEMZET

SEGL.

NOE fiai Sem, Cham, es Iaphet. Semnec fiai Es
lam, Assur, Arphaxad, Lud es Arram.

SEM vala aldot magꝯatia a Noenac aꝯert annac
nemzetiból ſſarmaꝯec a Christos, á mint alab meg
latod.

ELAMBOL tamadanac a perſac kiket maskiꝯ
pen hiiuunc Elamitaknac, holot moſt lakozic a
Kaſul paſſa. ✧ ✧ ✧ ✧

DANIEL Profeta eꝯec kôꝯót tanitta a Cyrus
ideiebe. ✧ ✧ ✧

Innet valoc valanac amaꝯ harom bôlcꝯek a kic
a Christosnac Bethlehembe aiandekot hoſanac.

ASSVRBOL tamadanac aꝯ Aſiriabeliec.

ARPHAXADBOL tamadanac aꝯ Caldeofoc
holot moſtan Babilonia Vagion.

LVDTOL tamadanac a Lidofoc.

ARRAMTOL tamadanac a Syroſoc.

Eꝯec ſſallac meg Aſianac nag' reſſet mind a Mo
luchakig, holot terôm a giômber, a ſſekfü, es a
Sꝯereꝯin dio. Mert

Arphaxad ſſûle Salat, kiból tamadanac aꝯ In
diabeliec ſſigetiucl ôꝯue.

Cham fiai

CHAM FIAI IMEZEC.

- 1 *CHVS*, Ebból tamadanac a ſerecſinec.
- 2 *MIZRAIM*, Ebból tamadanac aꝯ Egiptomꝯ beliec.
- 3 *PVT*, Ebból tamadanac a puteofoc.
Eꝯec fogac el Affricanac földet, touaba Corſicat, Cretat, Sardiniaſt, Siciliaſt, es aꝯ Affrica kórniül valo ſigeteket.
- 4 *CHNAAN*, Ebból tamadanac aꝯ Chnaaneofoc kic ki verec paleſtinabol aꝯ Semnec nemꝯ getit es heliekbe ſſalanac.
Tób nemꝯgetökis tamadanac aꝯ Ghnaan nemꝯ getiból mint aꝯ Pherezeofoc, Gergezeofoc, es lebuſeofoc kic pheniciaſt es a paleſtinat meg ſſallac.
5. *SEBA*. Ebból tamadanac aꝯ Arabiabeliec.

IAPHETNEC FIAI

IMEZEC.

COMER. Ebból tamadanac a Cimerioſoc es nagꝯ ſoc nemꝯgetök, kic a Meotis to mellet lakoznac.

GOMER. Ebból tamadanac a Galloſoc es aꝯ olaſſoc.

MAGOG. Ebból tamadanac a Tataroc, Tób

B 2 rököc,

Chronica eꝯ vilagnac Masodic
rökóc, Bactrianoc, Albanosoc, es egieb nag' soc
nemzetóc.

¶ A Magiarokotis nemelliec innet mongiac hog'
tamadtac volna, de nem igaz, mert Atila magat
mongia lenni aꝯ nag' Nimrothnac onokaianac ki
aꝯ Chnaan nemzetiból valo, Aꝯert bizón a Magiar
rokis Cham nemzeteti.

MADAITOL tamadanac a Mediabeliec.

LAVANTOL tamadanac a Ionese.

MESECHTÓL tamadanac a Capadociabeliec

TIRASTOL. tamadanac a Traciabeliec.

ASTHENASTOL. tamadanac a Nemetec.

Danosoc es a Gotosoc.

TOGOMATOL. tamadanac a Troiabeliec.

HELISATOL. tamadanac a Colcosoc.

THARSISTOL tamadanac a Ciliciabeliec.

KITIMTÓL tamadanac a Rodosoc.

Eꝯec tóltec be Europeanac minden meꝯeit, touaz
ba Asianakis soc meꝯeit, iólesben eꝯac fele Schitz
tiaba.

Eꝯec a Noe fiainac nemzeteti es onokai kic el lepec
Asianac, Europeanac es Africanac minden földet,
ki ki mind aꝯ ő nemzeteti sꝯerint es nielue sꝯerint
a Babilonia tornia vtan. Ennec felette minden
sꝯigeteket el lepenec kic a nag' tengör vizóuel
kórniül vettetec.

A Babilo

A BABILONIA TOR,

N I A R O L.

MIKOR on aꝯ dꝯdn viꝯ vtan aꝯ emberec meg kezdettec volna ſzaparodni, es külömb külömb hellieket kezdettec volna keresni iutanac aꝯ Sind harnac földere, holot kezdenec eg' varost es eg' torniet raknia a nag' Nimrothnac tanaczabol, hog' aꝯ lenne feie mind aꝯ egeſſ vilagnac, es min denec ahoꝯ halgatnanac, minec elötte ſſellel eꝯ viꝯ lagon el oſſlananac. Azt pedig teglabol czenalliac vala, es meſſ helliet eniüuel elnec vala, kiknec igeꝯ közetket aꝯ iſten mikort meg latta volna, nem aꝯ kara ebbe ököd' vegre boczatni, ennec okaert el valtoztata aꝯ ö Nielueket hog' egmaſt meg ne ert hetnec.

Azert kiſſelittetnec eböl ſſellel eꝯ vilagon el oſſſani, es a toroní rakast felbe el hadni.

AZ SEMNEC NEM,

Z E T I R Ó L.

ILL IC minekönc ſzorgalmason elöue ſſamꝯ lalnunc a Semnec nemzetſigit kiböl a Christos ſſarmazot, hog' meg tugiuc abbol hog' a meg holt Ieſus Christos volt aꝯ igaꝯ Meſſias.

Chronica eꝯ vilagnac Masodic

Ezer hat ſaz ótuen niolcz eſtendóbe.

SEM aꝯ ógón viꝯ vtan maſod eſtendóbe ſűle
Arphaxadot.

1 6 9 4.

Ezer hat ſaz kilenczuen neg eſtendóbe.

ARPHAXAD ſűle Salaht.

1 7 2 4.

Ezer het ſaz huſſan neg eſtendóbe.

SALAH ſűle Ebert, kitól a Sidoc Hebræoꝯ
ſocnac neuꝯtetenec.

1 7 5 7.

Ezer het ſaz ótuen niolcz eſtendóbe.

EBER ſűle peleget.

Ennec ſűleteſe koran kezde a nag' Nimroth aꝯ
Sinharnac meꝯeien cꝯenaltatni a nag' torniot es aꝯ
varaft, minec elótte ſjellel eꝯ vilagon el oſſlanaꝯ
nac, a mint nekic aꝯ Noctol ki adot ſors hogta vol
na, kit oꝯtan Babilonianac neuꝯzenec.

1 7 8 8.

Ezer hat ſaz niolczuan niolcz eſtendóbe.

PELEG ſűle Regut.

1 7 9 10.

Ezer

Ezerben lőt ielos dolgairol. 8.

Ezer het száz kilenczuen estendőbe.

A *N O E* onokainac nieluec meg valtoztatec a nag toron rakasnac ideien, ki miat kiffelitterenec a toronnac vegezese előt szellel el oßlani, *EBER*, *TÖL* meg valua ki aß ő attianac lakta földebe ma, rada meg, minden nemzetuel őgue, a forsnac ki ho, zasa szerint.

ELSŐ MONAR- CHIA.

Ezer het száz niolczuan niolcz estendőbe.

Közdetec el ez vilagon a nag első birodalom Babiloniaba a nag Nimrothrol aß Chamnac ono, kariatol.

1 7 9 7

Ezer het száz kilenczuen het estendőbe.

G O M E R Olafß orßagnac birodalmat fondala.

1 8 0 2

Ezer niolcz száz ket estendőbe.

M I Z R A I M ki mas neuel Oceanosnac mon, datic Egiptom orßagat fondala.

1 8 0 3

Ezer

Chronica eꝯ vilagnac Masodic

Eꝯer niolcꝯ ſaꝯ ót eſtendóbe.

S E B A a bodog Arabianac orſſagat fondala.
C H V S aꝯon eſtendóbe a ſſerecꝯinec orſſagat
fondala.

1 8 1 2.

Eꝯer niolcꝯ ſaꝯ tiꝯen ket eſtendóbe.

T H V I S T O N Sarmacianac orſſagit fondala.
Ettol tamadanac oꝯtan a **N E M E T E C**, es aꝯ eꝯ
ſſakra valo orſſagoknac nemꝯeti.

Aꝯon eſtendóbe **M E S E C H** fondala **Capa**
docianac orſſagat.

1 8 2 0.

Eꝯer niolcꝯ ſaꝯ huſſ eſtendóbe.

R E G V ſſúle Serugot.

1 8 2 7.

Eꝯer niolcꝯ ſaꝯ huſſan het eſtendóbe.

I O H A N ki maskipen Gangelſnec mondatic
Ebernec ſia Indianac orſſagit fondala.

1 8 4 4.

Eꝯer niolcꝯ ſaꝯ neguen neg eſtendóbe.

B E L V S Aſſirianac auag Babilonianac kirals
lia regnala hatuan ket eſtendeig.

Egðrben lõt ielos dolgairol .

9.

1 8 5 0.

Eger niolcꝯ ſaz ótuen eſtendóbe.

SARVG ſküle Nahort az Abraham óſit.

1 8 7 3.

Eger niolcꝯ ſaz hetuen harom eſtendóbe.

EGIALEV S Sicioniabeliek nec orſſagat fon
dala, kit moſt peloponeſoſnac hiiuunc, melnec az es
lein vagion Corinthomnac varoſa.

1 8 7 9.

Eger niolcꝯ ſaz hetuen kilencꝯ eſtendóbe.

NAHOR ſküle Teraht az Abraham attiat.

1 8 9 9.

Eger niolcꝯ ſaz kilencꝯuen kilencꝯ eſtendóbe.

HAMON a Tritonnac fia Affricaba kirallia
tetetec, kit oꝝtan a poganioc Bachus iſtennec ne
uezenec, ennec okaert hog az ó orſſaganac a ſóló
haſſnat meg mutatta volna, kiert óneki a nepec
aldoꝝatot ſzerzenec es tēplomot rakanac, ki mind
e napiglan meg lattatic az Affricanac homokos
mezeiebe, houa Nag Sandoris latnia ment vala.

1 9 4 9.

Eger kilencꝯ ſaz neguen kilencꝯ eſtendóbe.

C

Terah

Chronica eꝯ vilagnac Masodic

TERAH ſzűle Abramot.

A PALLADON neuű leant kit a Gőrögöc Mianeruanac hyunac eꝯ üdöbe vettetec be a Triton neuű toba, meeg kiczin koraba, kit aꝯ Dienes aꝯ Hamonnac fia fel tarta mint eg' ides magꝯatiat, ki oꝯtan hadakoꝯni tanitta aꝯ affricabelieket.

1 9 5 8.

Ezer kilencz ſzaz ötuen niolcz eſtendöbe.

SEMIRAMIS aꝯ Ninos kiralnac felesige aꝯ ő vranac halala vtan Babiloniaba kirallia teter tec, a fianac tettetefe allat, es regnala negűen ket eſtendeig.

Eꝯ talala leg elöſſört a ferfiaknac aꝯ nagragot Touaba minden him varraft.

Eꝯ a Semiramis a ki eg' nehan' eſtendeig ferfiu ruhaba öltöꝯuen hadakoꝯec a fia helliet, ki nag' ſoc orſzagokot hozza hodoltata, vegre oſtan mind aꝯ orſzag elöt, meg mutata magat ki volna, es a fianac ada kezebe a birodalmat, kit helliebe, mind addig aſſö ember ruhaba öltöꝯtetuen tartot vala.

1 9 9 6.

Ezer kilencz ſzaz kilenczuen hat eſtendöbe.

PELEG meg hala. Eele pedig e vilagon ket ſzaz harmincz kilencz eſtendeig.

Masod

Ejörben löt iöles dolgairol. 10

Masod eßtendöbe eß vtan meg hala NAHOR
aß Abraham ösi, eletenec sßaß negüen niolcß eßtend
debe.

2 0 0 0.

Ket eßer eßtendöbe.

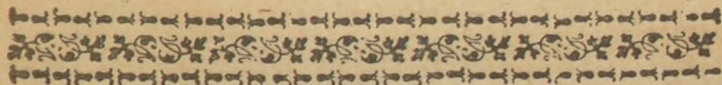
ZAMEIS Ninias Babilonianac kirallia, regü
nal harmincß niolcß eßtendeig. Eß aß sßent irasba
Amraphelnec mondatic. Eß a kit Abraham meg
veert vala Sodomanac el dulasa koran.

IT VAGION VEGE A MASODIC
EZERNEC.

A MASODIC EZERBE AZ

ISTEN NEPE KÓZÓT EZEC VOLTAC
GVBERNATOROC ES TA-
NITTOC.

1	Lamech	6	Heber.
2	Noe	7	Peleg.
3	Sem	8	Regu
4	Arphaxad	9	Sarug.
5	Salah	10	Nahor.
	11		Terah.

HARMADIC EZER.

2 0 0 7.

Ket ezer het eſtendóbe.

NOE meg hala, latuan eꝯ vilagnac ſoc gonofſſagat, es aꝯ ó fiainac el ofſſalat, es hitetlenſigit, ki ból ki ſſabadula mind nag ſſenuedo martir, miſ kort eꝯ vilagbol ki mulec.

2 0 2 3.

Ket ezer huſſan harom eſtendóbe.

* **A B R A M O T** ki hiua aꝯ iſten Haran'bol aꝯ Baluanioꝯoc kóꝯól, ideienec hetuen ót eſtendós koraba, es viue ótót aꝯ Chnaan földere.

2 0 2 5.

Ket ezer huſſan ót eſtendóbe.

A B R A M ala mene Egiptomba a dragaſag eſt ót holot neki feleſiget aꝯ Sarat a Pharao el veſtete, kiert aꝯ iſten aꝯ Pharaot meg veere, es meg aꝯ data Abramnac aꝯ ó feleſiget.

2 0 2 7.

Ket ezer huſſan het eſtendóbe.

R E G V meg hala, ket ſſag harmincꝯ kilencꝯ eſtendós koraba.

2030, Ket

2 0 3 0.

Ket ezer harmincz esztendőbe.

ABRAM meg veere a Neg kiralt a kic Sodomat el rablottac vala, es a lottotis aꝯ Abram attia fiat el vittec vala. Honnat mikort Abram meg tert volna, a Salemnec kirallia aꝯ Melchisedech ki mene eleibe, bort es kinieret hoꝯa neki es meg ala da dót. Abramis pedig neki minden marhaiabol tizedet ada, Gen:14.

2 0 3 3.

Ket ezer harmincz harom esztendőbe.

SARAI aꝯ Abram felesige Agart aꝯ ő szolgalo leaniat, Abrānac ada felesigül, hog' ő tölle magꝯ gatot fogagion, mert aꝯ Sarai giermektelen vala.

2 0 3 4.

Ket ezer harmincz neg esztendőbe.

ISMAEL Agartol születec mikort Abram niolczuan hat esztendős volna.

2 0 3 8.

Ket ezer harmincz niolcz esztendőbe.

ARRIVS Babilonianac kirallia regnal harmincz esztendeig.

2 0 4 7.

C 3

Ket ezer

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

Ket ezer neguen het eſtendóbe.

ABRAMOT aꝯ iſten kórniuúl meteltete min den ferſu magꝯatiaba, annac biꝯonſagara hog' ó neki iſtene lenne. **MASODIKERT** hog' aꝯ Chnaan földet neki adna birodalmul, es aꝯ ó magꝯatinac. **HARMADIKERT** hog' aꝯ ó magꝯatíat oll' igien meg ſþaparittana mint a tenger, nec fóueniet. **NEGIEDIKERT** hog' a Mefííaft aꝯ ó nemꝯetiból tamaſtana ki. Ennec felette neuókötis el valtoꝯtata mert Abramot Abrahamnac neuéꝯe, Sarait Saranac, ennec okaert hog' aꝯ is iegye lenne aꝯ iſteni igiretnec.

Aꝯon eſtendóbe Sodomát, Gomórrát, Admát Zeboimot aꝯ iſten el veſtete a fertelmes bünert, kí nec hellieken oll' nag' viꝯ fakada mint eg' tenger, kinec a partiā meeg moſtis ſþip almac, es ſþóld geꝯ reꝯdec teróm nec, de belól hammuual rakuac.

2 0 4 8.

Ket ezer neguen niolcꝯ eſtendóbe.

ISAAC ſþületec Abrahamnac ſþas eſtendos koraba, Gen:21.

2 0 5 0.

Ket ezer ótuen eſtendóbe.

SARVG meg hala, ket ſþaꝯ harmincꝯ eſtendós koraba, larbas

Ejörben lôt iöles dolgairól. 12,
I A R B A S kiral' ež ódóbe eel Affricaba.

2 0 6 8.

Ket ežer hatuan niolcž eštendóbe.

A R A L I V S Babilonianac kirallia regnal ne
guen eštendóig.

2 0 7 3.

Ket ežer hetuen harom eštendóbe.

I S A A C až Morianac hegiere vitetec aldožtato
ni, de Abrahamnac nem hagia až isten meg ólni ó
tór, hanem ež kost ada eleibe neki až aldožatra.
Touaba až isten až Abrahā magžattia altal mind
ež sželes vilagnac kegielmetsiget igire.

2 0 8 4.

Ket ežer niolcžuan neg eštendóbe.

T A R A H meg hala ket sžaz ót óštendós korab
ba. Harmad eštendóbe až vtan esmet meg hala a
S A R A, až Abraham felesige, sžaz huszan het ešž
tendós koraba, Gen:23.

2 0 8 8.

Ket ežer niolcžuan niolcž eštendóbe.

R E B E C A ašžont felesigul hoža Isaac maganac
Mesopotamiabol, a Batuelnec leaniat, Abrahamnac
ež fú sžolgaia altal.

2097, Ket

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

2 0 9 7,

Ket ezer kilenczuen het estendóbe.

ARPHAXAS D meg hala neg' száz harmincz
niolcz estendós koraba,

2 1 0 8,

Ket ezer száz niolcz estendóbe.

ESAV es Iacob születenec Rebecától, de Iacob
meg fogta vala aꝯ Efaunac talpat meeg annianac
mehebe a születésnek koran.

BALEVS Xerxes Babilonianac kirallia re
gnal harmincz estendeig.

PHAETON eꝯ údóbe idue Olasz országba
nag' haddal, holot nag' egeteseket tón, kiról ótót aꝯ
Poetac osztan kóltec, hog' a napnac szekererebe últ
volna, de nem tutta volna a napnac louait hait
tani, aꝯert igen kózel iót volna a földhöz, ki miat
a föld meg giuladot volna es mind el eget volna.

2 1 2 3,

Ket ezer száz huszan harom estendóbe.

ABRAHAM meg hala száz hetuen ót esten
dós koraba, kit el temetenec aꝯ ó fiai Isaac es Isma
el aꝯ Chnaan földén a kettós barlangba, a kit A
braham pingén vót vala a Heth fiától temetésnek

örögfigi

Ezörben löt ielos dolgairol. 13,
örökfigire, holot el temette vala az ő felefiget az
Sarat.

2 1 2 7.

Ket ezer Száz huszan het estendőbe.

SALAH meg hala negy Száz harmincz harom
estendős koraba.

2 1 3 8.

Ket ezer Száz harmincz niolcz estendőbe.

ARMATRITES Babilonianac kirallia res
gnal hatmincz niolcz estendeig.

2 1 5 9.

Ket ezer Száz ötuen kilencz estendőbe.

SEM a Noe fia meg hala hat Száz estendős kor
raba. A Sido Rabinosoc azt mongiac hog' ez
volt a Melchisedec, a ki Abraham eleibe ki löt va
la Salsemböl, ki Abraham halala vtan harmincz
het estendeig ele.

2 1 7 2.

Ket ezer Száz hetuen ket estendőbe.

ISMAEL meg hala Száz harmincz ket esteno
dős koraba, haguán az ő nemzetsegin feiedelmül
tizen ket fiat, Gen: 25.

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

2 1 7 6.

Ket ezer száꝯ hetuen hat estendóbe.

BELOCHVS Babilonianac kirallia regnal
harmincꝯ ót estendeig.

2 1 8 5.

Ket ezer száꝯ niolczuan ót estendóbe.

IACOB Esautol el ragada aꝯ elfó sꝯületesnec
miltosagat es aldasat, ki tóruin' sꝯerint Esauot il-
leti vala, de aꝯ Esautol el forditatec, mert mig Es-
sau a meꝯdre vada sꝯni iara, addig Rebeca Iacob-
nac etket fóꝯe, es be külde ótót vele aꝯ Esaunac ru-
haiaba Izaakhoꝯ, aꝯ ó attiahoꝯ, ki mikort a be vit
etket meg ótte volna, Esau helliet meg alda aꝯ Ia-
cobot, mert aꝯ Isaac imar meg vakult vala, kiert
oꝯtan Esau meg' akaria vala aꝯ Iacobot ólni. Aꝯert
oꝯtan ótót Isaac es Rebeca Mesopotaniaba küldec
aꝯ ó attia fiaihóꝯ. Akort pedig Iacob vala hetuen
ket estendós koraba.

2 1 8 8.

Ket ezer száꝯ niolczuan niolcz estendóbe.

HEBER meg hala neg száꝯ hatuan neg' estens
deie koran.

2 1 9 2.

Ket ezer

Ket ešer ſaž kilenczuen ket eštendöbe.

IACOB niolczuan neg eštendös koraba, feleſi gúl veue Leat, a laban leaniat, až vtan Rachelt, to uaba Zilpat, a lea ſſolgaloiat, es až Balat a Rachel ſſolgalo leaniat. Ennec až harmatol Iacobnac hat eštēdeig lön tiž fia es eg leania vgian ottan Meſopotaniaba.

LEATOL,	{ Ruben, Leui, Ifachar, Simeon, Iuda, Zebulon, Dina,	ZILPATOL,	{ Gad, Aſer, Dan, Naphтали.
---------	--	-----------	--------------------------------------

Mikoron pedig Iacob kilenczuen eg eštendös volna ſſületec až Racheltölis eg fia kit Iosephnec neuze.

2 2 0 5,

Ket ežer ket ſaž öt eštendöbe.

IACOB haža teere Meſopotaniabol až Chna an földere, neg feleſigiuel, es giermekiuuel öžue, ki mikoron altal költ volna až laboc vižnec reuen, eyel až angiallal meg giöžködec, mell' dologert öž töt až angial Iſraelnec neuze, až až erös giöžködöz
D 2 nec, kitöl

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
nec, kitól oꝯtan aꝯ Sidoc neuꝯtetenec Israel fiair
nac, Gen: 32,

2 2 0 7,

Ket eꝯer ket ſaꝯ het eꝯtendóbe.

DINA a Iacob leania meg ſꝯóplóſittetec aꝯ Heꝯ
mor fiatol aꝯ Sichemtól, kiert Simeō es Leui meg
hagac Sichem nec varofat, es meg óluen a benne
valokot, el dulac minden marhaiokot, es boꝯſut
allanac ig' aꝯ ó hugokert. Kin a Iacob igen meg
yede, es iſten intefeból indula Bethel fele, holot
neki aꝯ vtan Racheltól ſꝯúletec Benjamin, mell'
ſꝯúlesbe meg hala aꝯ Rachel, es el temetetec ot
aꝯ vton a ki Eſſratara megien, ki moſtan Bethleꝯ
hem nec hiuatatic, mert aꝯ vtan oꝯtan aꝯ Rachel
koporſoianal fondalac Bethlehemet a mint ſꝯent
Matheis mongia, cap:2. Rachel vg' mōnd ſirattia
vala aꝯ ó fiait, aꝯ aꝯ Bethlehem.

2 2 1 1.

Ket eꝯer ket ſaꝯ tizen eg' eꝯtendóbe.

BALEVS II, Babilonianac kirallia regnal óꝯ
ruen ket eꝯtendeig.

2 2 1 6,

Ket eꝯer ket ſaꝯ tizen hat eꝯtendóbe.

IOSEPHET aꝯ ó batiai tizenket eꝯtendós koꝯ
raba pin

Ezörben lőt iclos dolgairol 153
raba pingē el adac Egiptomba, ennec okaert hog
ő nekic aꝯ alom latas ſzerint vroc ne lenne, de a mi
tol aꝯoc felenee aꝯon törtinec őnekic, a mint alab
meg mongiuc.

2 2 1 9.

Ket ezer ket ſaz tizen kilencz eſtendöbe

GERSON aꝯ Leui fia ſzületec.

CAHAD eꝯ vtan maſod eſtendöbe ſzületec,
ki a Moſefnac es aꝯ Aharonnac őſi vala.

MERARI vgian aꝯon eſtendöbe ſzületec a
kibe Cahad.

2 2 2 2.

Ket ezer ket ſaz huſſan ket eſtendöbe.

IOB feleſigül maganac veue a Dinat aꝯ Iacob
leaniat, kitől őneki aꝯ niomorusag elötlünec fiai
es leani, aꝯ niomorusag vtanis aꝯon kipeſen lünec
ſoc fiay es leani.

RODNAC varoſa eꝯ üdöbe fondaltatec ki an
nac elötte Ophiuſanac hiuaratic vala.

2 2 3 0.

Ket ezer ket ſaz harmincz eſtendöbe.

IOSEPH ki vetetec Egiptomba a tömlöczből
es mind aꝯ egeſz Egiptomon feiedelme tetetec,

D 3 ennec

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
ennec okaert hog aꝯ Pharaonac aꝯ ó almat meg
magiaraza , aꝯ rea ióuendó nag' dragafagnac el
tauoꝯtatalaert .

It kezdetenec el a het B ó ó S I G E S eſtendóc,
kibe mindenec nag' bóuón termenec , kikbe I O
ſeph mindenút Egiptomnac földén ſtantalan ſoc
gabanat takara be, aꝯ Pharaonac ſamara, ki iegye
tetic vala a het kóuer kalaſſon , es a het kóuer ú
gón, a kiket Pharao almaba latot vala.

2 2 3 7.

Ket eger ket ſaz harmincz het eſtendóbe.

It kezdetic el a het S Z ũ C eſtendó , kibe meg
emiftenec mindent a mit annac elótte valo eſtén
dókbe takartac vala , ki meg ielentetec Pharao
nac almaba, a het óſtóuer kalaſſon es aꝯ het óſtó
uer úſgón .

2 2 3 8.

Ket eger ket ſaz harmincz niolcz eſtendóbe.

I A C O B be mene Egiptomba ſaz harmincz es
ſtendós koraba minden haꝯa nepeuel ógue Phae
raonac es Iosephnec paranczolatiabol , mert Ios
ſeph magat meg atta vala eſmerni aꝯ ó batiainac,
mikort buꝯa venni be mentec volna Egiptomba,
aꝯ Chnaan földéról, mert ſohole nem vala buꝯa ha
nem cꝯak

Ejörben löt ielos dolgairoi 16,
nem csak Egiptomba. ∴ ∴

SPARTA ki maskipen Lacedemonnac mon-
datic ez ödöbe fondaltatec a Sparto stol.

2 2 5 6.

Ket ezer ket száz ötvenhat estendöbe.

IACOB meg hala Egiptomba száz neguen het
estendös koraba, kit el temete Ioseph Egiptom-
nac minden seregiuel ögue, az Chnan földén a ket-
tös barlangba.

2 2 6 3.

Ket ezer ket száz hatvan harom estendöbe.

ALTADES Babilonianac kirallia regnal har-
mincz harom estendeig. Ez e vilagi giöniörüsi-
get minden allatnac felette böczülle.

VANDAL kiral' ez ödöbe regnalt az Tuiskoko-
nal, kitöl, szarmazanac az Vandaloc, lengielec,
Cehek, Totoc, Horuatoc, Basniakoc, Coronta-
lioc Oroffoc es Raczok.

2 2 9 5.

Ket ezer ket száz kilenczuen öt estendöbe.

MOMITVS Babilonianac kirallia regnal har-
mincz estendeig.

2 3 0 0.

Ket ezer

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

Ket ezer harom szá estendöbe.

CASHAD niolcꝯuan estendös koraba szüle Amramot, aꝯ Mosesc nec attiat.

HERCVLES eꝯ üdöbe regnala Hispaniaba aꝯ Celtiberofoknal.

2 3 1 0.

Ket ezer harom szá tíz estendöbe.

IOSEPH meg hala Egiptomba, szá huszanhet estendös koraba, kit el temetenec Egiptomba nagbanattal aꝯ Egiptombeliec.

2 3 2 5.

Ket ezer harom szá huszanöt estendöbe.

MANCALEVS Babilonianac kirallia regnal harmincꝯ estendeig.

2 3 3 2.

Ket ezer harom szá harmincꝯ kettö.

LEV I meg hala Egiptomba szá huszanhet estendös koraba, Exod:6.

2 3 5 2.

Ket ezer harom szá ötuen ket estendöbe

AMENOPHIS PHARAO eꝯ üdöbe kezdé Egiptomba a Sidokot kegietlen szolgalattal gidötreni. Touaba paranczola a Sido Babaknac hogminden

Ezörben löt ielos dolgairol 17,
minden ferfiu giermeket, ki ež vilagra ſzületnec
meg őllienec, de a babac inkab felec až iſtent, hon
nem mint pharaot, ažert el nem veſſtec őkdöt.

2 3 5 5.

Ket ezer harom ſaž ötuen öt eſtendöbe.

S P H E R V S Babilonianac kirallia regnal huſſ
eſtendeig.

2 3 5 6.

Ket ezer harom ſaž ötuen hat eſtendöbe.

C A H A D až Moſesnec őſi meg hala Egiptom
ba ſaž harmincz eſtendös koraba, Exod: 6.

A R C H I L O C H V S Poeta ež üdöbe eel.

2 3 6 1.

Ket ezer harom ſaž hatuan eg eſtendöbe.

A M R A M feleſigül veue maganac lochebe
det až leui leaniat, až ő attianac hugat, kitöl őneki
ſzületec až Miria aſſon.

D E V C A L I O N ež üdöbe eel, kinec ideiebe
mind ež ſzeles vilagon nag' aruiž lön.

2 3 7 0.

Ket ezer harom ſaž hetuen eſtendöbe.

A H A R O N až Moſes battia ſzületec.

M O S E S ež vtan harmad eſtendöbe ſzületec
E mert iſten

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
 mert isten negied nemꝯetfigbe igitte vala magat
 hog'ki hozna okot az igiret nec földere. Azert i'
 mar leuitol fogua Moses negied nemꝯet vala, at'
 tol fogua hog' Egiptomba be mentec vala, a mint
 isten Abrahamnac meg monta vala, Gen: 15. hog'
 negied nemꝯetbe ki hozna okot, de annepet a ki'
 nec szolgálnanac o meg itilne, es annac vtana nag'
 kazdagalag okot ki hozna.

Abraham	1 Leui,
Isahac	2 Cahad,
Iacob	3 Amram,
	6 Mose.

2 3 7 5,

Ket ezer harom szaz hetuen ot estendobe.

MANCALEVS Babilonianac kirallia regnal
 harmincz estendeig.

EPIDAVROS fondaltatic.

AROGILLVS eꝯ odobe talala a szekeret.

2 4 0 5.

Ket ezer neg szaz ot estendobe.

SPARETVS Babilonianac kirallia regnal
 neguen estendeig.

2 4 1 4.

Ket ezer neg szaz tigen neg estendobe.

Iosue

Egörben löt ielos dolgairol 18,
IOSVE Moses vtan negüen ket eßtendöbe
fületec.

Az Athenasbeliek nec bírodalmoc eß üdöbe keß
detec el. ∴ ∴ ∴ ∴

IO az Egiptombeli hires azon, ki mind eß vilas
got el iara, eß ödöbe eel.

MERCVRIVS Trimegistus Egiptomba eß
ödöbe eel.

CECROPS Euboeaba Athenasnac varosat
fondallia.

2 4 4 5.

Ket ezer negßaz negüen öt eßtendöbe.

ASCATADES Babilonianac kirallia regnal
negüen eßtendeig.

2 4 5 3.

Ket ezer negßaz ötuen harom eßtendöbe.

As Israel fia i MOSES ES AARON hanniags
saga alat, ki indulanac Egiptombol, kik nec az iltē
meg nita az vörös tengernec vízet, es altal hoza ö
köt raitta, de az Ascatades Cancris kiralt be merit
te a vízbe.

HARMAD HOLNAPBA hog' ki indulanac
Egiptombol az Orebnec hegien az isten töruint
ada nekic az angial altal, kinec emlekezetire mind

E 2 e napiglan

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
e napiglan iꝯdlic a Sidoc a pinkestnec napiat.

HAROM FELE tóruint ada pedig nekic.
Elsót aꝯ tiꝯ parancꝯolatot, ki erkölcꝯnec tóruin:
nec mondatic. Masikot minemö külsü tiꝯstelettel
tiꝯstelnec ötöt a templomba. Harmadikot miki,
pen itilnec aꝯ polgari sꝯekben.

*V G I A N A Z O N E S Z T E N D Ó B E A Z C A
D E S N E C P V Z T A I A B O L* tiꝯen ket kimet bo
cꝯatanac aꝯ Israel fia i aꝯ Chnaan földene c meg kim
lelesere, kic mikoron onnat meg tertec volna, ho
ꝯanac ketten eg rüdon eg fü sꝯöldöt aꝯ Chnaan föls
deröl aꝯ Capitanioc eleibe, kit igien ionac itile
nec. De a kimeknec a tiꝯe aꝯt mondac hog' öc aꝯt
a földet meg nem vehetnec, mert nag' erös varo
foc volnanac raitta kibe nag' hatalmas Oriafoc la
koꝯnanac.

Iosue pedig es Caleb a kimeknec kettei aꝯt mö
dac hog' istennel minden lehetö dolog vagion, a
ꝯert ha fel megiünc a földre meg vehetiünc aꝯt. De
aꝯ Israel fia i inkab hünc a tiꝯ kimnec, honnem
mint aꝯ kettönec. Ennec okaert ot aꝯ Sidoc aꝯ
neguen esztendeig mind meg halanac, Iosuetol es
Calebtöl meg valua, hanem oꝯtan aꝯoknac aꝯ fia i
iöuenec ki aꝯ Chnaan földere, Holot aꝯ isten min
den napot eg esztendőie tön, a kibe ki iöhetec vol
na aꝯ igiretnec földere. Aꝯert ot aꝯ neguen nap,
neguen

Ejörben löt ielos dolgairol 19,
neg'uen esztendöre valtoztatec a Sidoknac hiere
lensigekert.

AZ SIDOC KÖZÖT MIG AZ

NEG'VEN ESZTENDEIG A PVZTA-
BA LAKOZANAC ILLIEN
DOLGOC TÓRTINE-
NEC.

- 1 Manna adatec nekic meniekből mind a neg'
uen esztendeig.
- 2 Vtjet tamasztá nekic a isten a küszalbol.
- 3 Meg vnuan a mannat für hust ada nekic, de
meg' vgian szaiokba vala a für hus hog' le
dólnec vala es meg hálnac vala.
- 4 Miria aszonra poklossag szalla, hog' Moses el
len tamada.
- 5 Coreht, Datant, Abiront, be niele a föld min
den háza nepeuel ögve, hog' Moscs ellen
idegen tüzzel temíenezene.
- 6 Meg hala a Aharon pap, szaz huszan ha
rom esztendős koraba.
- 7 Aharonnac vesszeie meg viragozot.
- 8 A Amalekitakot meg veret a Sidoc.
- 9 A Sidoc a tüzes kigiotol meg maratatanac,
a isten ellen valo morgodasert, de meg
iogiulanac a reez kigionac fel magasztal
tasatol.

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

- 10 Aꝯ innep napnac meg tóroiet aꝯ isten agion
verete kóuel.
- 11 Aꝯ Balaam profeta meg alda aꝯ isten taborat.
- 12 Phinees pap huffan neg eꝯ embert vaga le a
taborba a paraꝯnagert.
- 13 Aꝯ Midianitac meg veretenec a Mosestól.
- 14 Boriú kipet emelenec a Sidoc a taborba aꝯ
Sinai heg' allat, ki mas kipen Oreb hegiet
nec hiuatatic.
- 15 Tóruint ada nekic nag' men' dórgesél, es viló
lamafal.

Troianac orꝯaga eꝯ údóbe fondaltatic a Daró
danos kiraltol.

2 4 6 1.

Ket eꝯer neg' saꝯ hatuan eꝯ estendóbe.

M O S E S eꝯ údóbe ira aꝯ Genesist, Exodust, Leo
uiticust, Numeroromot, es a Deuteronomiomot.

1 4 8 5.

Ket eꝯer neg' saꝯ niolcꝯuan ót estendóbe.

A M Y N T E S Babilonianac kirallia regnal
neguen ót estendeig.

2 4 9 2.

Ket eꝯer neg' saꝯ kilencꝯuen ket estendóbe.

Moses

Ejörben löt ielos dolgairol 20,

MOSES meg hala ssaq huff estendös koraba,
a Nebo hegien, honnat aq vristen meg mutata ne
ki aq igiretnec földet, de nem viue be ötöt reaia,
kit el temete aq isten omaga aq Moab földen eg'
volgbe a fogor ellenebe, kit soha senki meg nem
talala, kit aq Israel fia neguen napig siratanac a
heg allat.

IOSVE azon helien istentöl hannagiul valass'
tatec aq Israel fia elöt, ki ottan el indita aq Israel
fiat aq igiretnec földene el foglalasara, es regna'
la aq ö hannag'agaba harmincz ket estendeig.

2 4 9 9.

Ket ezer neg'saz kilenczuen kilencz estendöbe.

IOSVE meg vere e fölliül valo het estendöbe
a Chnaan földen valo kiraliokot, minden nepök'
kel ögüe, es aq vtan lassan lassan magoknac örök'
sigül aq Chnaan földet foglalac.

NISANNAC varosa Indiaba fondaltatic.

CYRENE varos Affricaba fondaltatic.

BACHVS feiedelöm, kit aq emberec ostan is'
tennec mondanac, ez üdöbe eele Indiaba. Est aq
Indiabeliec isten giarant imadac, hog' önekic aq
ssölö hassnat meg mutata, kinec öröc emlekezetire
meeg mostis erc'ööl ki öttöt kipe meg lattatic aq
belső Indiaba.

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

2 5 1 2.

Ket ezer ót ſaz tizen ket eſtendóbe.

O B E D eꝯ údóbe ſzúle Both, Rahabrol.

Eꝯ a Rahab a pogan aſſon a ki lericoba a Iofue kimeit el reittótte vala a haꝯ heian a ſen ala, miꝯ kort ókót haꝯonkint keresnec a lericobeliec, kiert ótót a Iofue minden haꝯa nepeuel dꝯue aꝯ Sidoc kóꝯe ſſamlala, Ierichonac meg yetele vtan.

EVROPA a Phenix leania eꝯ údóbe eel, kiról oꝯtan eꝯ vilagnac egic reſſe Europanac neuꝯtetec.

2 5 2 5.

Ket ezer ót ſaz huſſan ót eſtendóbe.

ATHINEL Sidoknac biroia regnal niolcꝯ eſtendeig. De eꝯec aꝯ Iofue eſtendeiheꝯ ſſamlal' ratnac, ennec okaert hog meꝯ Iofue meg nem holt vala.

Touaba tud meg hog imar Saul kiralig, a Sido ſiedelmec biroknac neuꝯtetnec.

2 5 3 0.

Ket ezer ót ſaz harmincꝯ eſtendóbe.

BELOCHVS Babilonianac kirallia regnal hu ſſan ót eſtendeig.

2531, Ket ezer

2 5 3 1,

Ket ezer ôt szaz harmincz estendóbe.

I O S V E meg hala szaz husz estendós koraba,
kit el temetenec aꝝ Israel fiaí nag' banattal aꝝ Efr
fraímnac hegien, lud:2.

2 5 3 3,

Ket ezer ôt szaz harmincz harom estendóbe.

E H V D Sidoknac biroia regnal niolczuan es
stendeig.

2 5 5 0.

Ket ezer ôt szaz ötuen estendóbe.

A Sidoc tízen niolcz estendeig szolgalanac es
adot adanac, aꝝ Eglonnac aꝝ Moabitac kiralianac,
kitól meg szabaditta ókót aꝝ Ehud illien modon.

E H V D eg' feguert dúedje reaia, es be menuen aꝝ
Eglóhoz magat tettete hog' nag' titkos tanacza vol
na a kirallial, ennec okaert mindeneket ki küldes
nec a házbol ahol Eglon vala, es csak kettē marada
nac a házba, holot Ehud a feguert le oda a dereka
rol es altal veree vele aꝝ Eglont. Eglon pedig igē
kóuer ember vala es nag' hasu agert hamar le dôle
a földre. Ehud pedig nag' sietue ki mene a ház
bol, es iol be ssegezen aꝝ aitot, amint lehete nag'
sietue háza mene a Sidokhoz. Agert Ehud e kiben

F

szabaditta

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
ſhabaditta meg aꝯ Iſrael fiait a Mohabitaknac kis
ralliatol.

2 5 5 5.

Ket ezer öt ſaz ötuen öt eſtendóbe.

BELLOPERES Babilomanac kirallia regnal
harmincꝯ eſtendeig.

MINOS kiral' aꝯ údóbe regnala Cretaba.

2 5 8 2.

Ket ezer öt ſaz niolczuan kettó.

EZ VDÓBE vagatatanac le Gabaoba a Binia
min nemzeti, aꝯ eg' leuita ember felesiginec meg
ſzóplóſiteſeert, lud. 18.

2 5 8 3.

Ket ezer öt ſaz niolczuan öt eſtendóbe.

LAMPRIDES Babilonianac kirallia regnal
harmincꝯ ket eſtendeig.

2 5 9 2,

Ket ezer öt ſaz kilenczuen ket eſtendóbe.

TROS kiral' regnal pergamaba, kitól oztan
mind aꝯ egeſt tartoman' Troianac neuetyetec.

2 6 1 3.

Ket ezer hat ſaz tizen harom eſtendóbe.

Debora

Ejörben löt ielos dolgairol

22

DEBORÁ affon es **BARAC** Israel biroi regnálnac negüen ešťtendeig.

Ejrec verec meg ađ Chnaaneofoknac kiralliat ađ **LABINTOT**, ađ Tabor hegie alat, kinec ő han? nagiat ađ Siferat meg őle a Sido lahel affon, eg' valś ſzeget útuen be a feiebe, a kort mikort a **Barac** előt futna, es be ſaladot volna, el lappanni ađ affon ſatoraba.

2 6 1 7.

Ket eger hat ſađ tizen het ešťtendőbe.

SOSARES Babilonianac kirallia regnal huſť ešťtendeig.

2 6 2 2.

Ket eger hat ſađ huſťan ket ešťtendőbe.

ELIMELEC ađ ő feleſigiuel a Noemiual es ket nag' fiaual egietembe Bethlehemből a nag' dragađ ſag előt menenec a Moab földere holot meg hala ađ Elimelec. Noemi pedig ot maraduan meg hađ ſalitta ađ ő ſiait mindeniknec ada eg' eg' leant, kic kőgűl egiknec vala ueue Orpha, a maſiknac pedig Ruth. Nem ſoc űdő muluan pedig mind a ket fia meg hala, es csak őmaga marada ot a Noemi a ket menieuel őgűe. Vegre ođtan a Noemi meg gonđoluan magat hatra teere földebe Bethlehembe

F 2

de ő tölle

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
de ð tölle el nem marada a Ruth, hanem vele egie
tembe ioue Bethlehembe kit oꝯtan felefigül vön
maganac a Booz aꝯ Elimeleknec köꝯel valo rakon
saga, kitül oꝯtan ſűletec aꝯ Obed, Ki be vagion
irua a Christos nem ſetſige köꝯe, a mint meg va
gon irua, Matth: 1. es a Ruth köñuebè.

2 6 3 7.

Ket eꝯer hat ſaꝯ harmincꝯ het eſtendóbe.

LAMPARES Babilonianac kirallia regnal
harmincꝯ eſtendeig.

AMPHION kiral' Tebasba eꝯ üdóbe regnal,
ki aꝯ ð ſűip hegedüleſeuel, a fakot es a köueket tan
cꝯoltata.

2 6 5 3.

Ket eꝯer hat ſaꝯ ótuen harom eſtendóbe.

GIDEON auag Gedeon Iſraelnec biroia re
gnal neguen eſtendeig.

Eꝯt aꝯ iſten a Cyples fölliül hiua a Capitanſagra,
ki cꝯak harom ſaꝯad magaua vere meg a Midia
nitakot, kie a Sidofagot rablani ſantalan ſokan
iöttenec vala. Iud: 6. 7. 8.

Mert a Poganioc mindenkort aꝯon igieköꝯtec
hog a Sidokot ki verhetnec a Chnaan földeröl,
de aꝯ iſten nem engedeaꝯt nekic.

2667. Ket

Ejörben löt ielös dolgairol.

2 6 6 7.

Ket ezer hat száz hatuan het estendöbe.

PANNIAS Babilonianac kirallia regnal negó uen öt estendeig.

DEDALVS a nag bölcs és mester és üdöbe el. És czenalta vala ama és nag bölcs hazat a kiböl soha senki nem tud vala ki ünni.

CACVS Hispaniaba eel, kiuel az asszon nepec az apro gyermekeket ijegetic, monduan, vesztet mert ihol iü a Cacos.

2 6 9 3.

Ket ezer hat száz kilenczuen harom estendöbe.

ABIMELECH biroia a Sidoknac regnal harom estendeig.

EZ Effrataba hetuen attia fiat öle meg eg kön, az birodalomert, kit ostan eg asszoni allat üte agiö eg küuel, eg torombol mikort Thebasnac varos lat vjna. lud:9.

TYRVSNAC varosa pheniciaba fondaltatic.

2 6 9 6.

Ket ezer hat száz kilenczuen hat.

THOLA az Isachar nemzetiböl Sidoknac biroia regnal huszan harom estendeig.

F 3

Ennec

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
Ennec ideiebe nag bikesikbe, eele a Sidofac.
Iud: 10.

2 7 1 3.

Ket ezer het ſaꝯ tizen harom eſtendöbe.

SOSARMV S Babilonianac kirallia regnal
tizen kilencꝯ eſtendeig.

MILETOMNAC varofa Görög orſſagba
föndaltatic.

2 7 1 9.

Ket ezer het ſaꝯ tizen kilencꝯ eſtendöbe.

MIR Sidoknac biroia regnal huſſan ket eſt
tendeig, nagbikesigbe. Ennec harmincꝯ fia forog
vala elötte, Iud: 10.

ENNEC halala vtan tizen niolcꝯ eſtendeig
ſſolgalanac a Sidoc a Philifteofoknac, es aꝯ Amo
nitacnac, ennec okaert hog' el hagiac aꝯ öle iſtent,
es heliette valaſſtac magoknac a Bal iſtent, Aſta
rothot es aꝯ Bal peort.

HERCVLES eꝯ üdöbe öle meg Olafſ orſſag
ba a Cacoft.

HERCVLES, Troiat meg veue.

2 7 3 1.

Ket ezer het ſaꝯ harmincꝯ eꝯ eſtendöbe.

Mirteus

Ejörben löt ielos dolgairól 24,
MIRTEVS Babiloniabeli kiral' regnal hu
sjan het eštendeig.

TESEVS kiral' Athenasba ökör kipü pingt
verete tišta eštöböl, kit Magiar oršagis latot.

) 2 7 4 1

Ket ezer het šaž nešuen eš estendöbe.

EZ ESZTEN DÖTÖL fogua tizen niolcz eš
tendeig a Sidoc feiedelömnelkült lü nec.

2 7 5 2.

Ket ezer het šaž ötuen ket estendöbe.

ISAI aš David kiral' attia ššületec, ki maskio
pen lessenec mondatic.

2 7 5 5.

Ket ezer het šaž ötuen öt estendöbe.

A Sidoc nag' penitenciat tartanac aš istentöl
valo el ššakadafert.

2 7 5 9.

Ket ezer het šaž ötuen kilencz estendöbe.

IEPTE Sidoknac biroia regnal hat eštēdeig.
EZ a lepte a ki aš Amon fiara-mikort menne, ilš
lien fogadašt tön, hog' ha aš isten aš Amon fiam
neki ššerenczet adna, tahat meg teröbe leg elöžört
aš ö varo'

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

aꝯ ð varofanac hataraba valami eleibe iúnne aꝯt
aldoꝯna meg istennec tiffesteligire. Mikort pedig
aꝯ isten aꝯ Amon fiait keꝯebe atta volna, meg tere
aꝯ hadbol, es aꝯ ð varofanac hataraba eleibe mene
aꝯ egietlen eꝯ leania, oruendõꝯni neki, kit mihelt
meg lata a lepte, meg haborodec raitta hog aꝯ ð
leaniat aꝯ ð fogadafa fferint meg kellene ðlni, ki
nem lôn istennec tiffesteligire hanem ffidalmara.
Iud: 12.

I E P T E ellen eꝯ üdõbe tamadanac fel aꝯ Effra
im nemꝯeti, kiert ð kõꝯullõc neguen ket eꝯer em
ber hala meg, Iud: 12.

2 7 5 8,

Ket eꝯer het ffaꝯ ðtuen niolcꝯ efstendõbe.

TAVTANIVS Babilonianac kirallia regnal
harmincꝯ ket efstendeig.

2 7 6 5,

Ket eꝯer ket ffaꝯ hatuan ðt efstendõbe.

I B Z A N Sidoknac biroia, regnal het efsteno
deig, Iud: 12. Nemelliec pedig aꝯt mongiac hog eꝯ
volna a Boõꝯ aꝯ Ifai attia, a David kiral' ðfi.

A Z A M A Z O C eꝯ efstendõbe tamaꝯtanac ha
dat aꝯ Tessabeliec ellen. *V A L A N A C* pedig
aꝯ Amazoc aꝯson nepec kic nag' hatalmas hadakot
viselenec

Eğörben löt ielos dolgairol 25,

viselenec nag soc nemzetóc ellen, es raittoc gidőz
delmefec lónec, kic meeg kiczin korokba a bal ces
czik heliet heú vassal meg sútic vala, hog' a paist
ioban forgathassac tölle.

PARIS a Priamus kiral' fia eş údóbe ragada
el szip llonat, a Spartabeli Menelaus kiralnac fea
lesiget.

2 7 7 2,

Ket ezer het száz hetuen ket estendóbe.

ELON Sidoknac biroia regnal tíz estendeig.

AZ GÒRÒGÒC eş údóbe ióuenec Troiara, es
zer ket száz ket haíoual, ki allat tíz estendeig fekű
nec, vegre ostan meg veuec eg' nag' fa lonac cza
lardfaga altal.

2 7 8 2,

Ket ezer het száz niolczuan ket estendóbe.

ABDON Sidoknac biroia regnal niolcz esten
deig, lud: 12.

ENEAS Troianac meg vetele vtan, eş údóbe
ióue Olasz orszagba, es ot Latinus kiral' vtan re
gnala.

2 7 9 0,

Ket ezer het száz kilenczuen estendóbe.

SIMSOM auag Samsom a Dan nemzetiből
G Sidoknac

Chronica eꝯ vilagnac Harmadie
Sidoknac biroia regnal huff eſtendeig .

EZ a Simſom a kinec aꝯ angial meg monda ſſu
letefet, kinec aꝯ vrſten oll' erot ada, hog' aꝯ droſſo
lant keſeuel ket fele ſſakazotta mint eg' tiukot. Eꝯ
a Philifteofokon minden veſſelt mnele, ennec oꝯ
kaert, hog' neki aꝯ o' feleſiget meg nem adac, mert
eꝯ a Philifteofoc koꝯul haxafult vala meg. E Sam
ſom ecꝯcer nag' ſoc eleuen rokakot fogata arataſ
nac ſdelen, es minden ket rokanac a farkokot, eg' o
be koꝯte, ennec felette mindeniknec aꝯ farkara eg'
eg' eg' o' uꝯget koꝯte, kiket arataſnac ideien mikro
ron aꝯ meꝯore ki hocꝯattor volna, mind meg ege
tec a meꝯon a fen allo gabanat.

Aꝯ vtan a Philifteofoc rea menenec Sidofagba
hog' meg fognac otot, mert akort a Philifteofoc
bſrnac vala a Sidokal, de aꝯoc meg nem merꝯ fo
gni, hanem a Sidokal, fogatoc meg otot, kit mi
kort a Sidoc tizen ket eſtrangal meg koꝯottec vol
na, keꝯekbe adac. De Samſom latuan a Philifteof
fokot azonhelt el ſſagatta aꝯ eſtrangokot, es eg' ſſa
mar allal ki ot akat vala keꝯebe, eꝯert ole meg ben
nec.

Eg' iꝯ D' o' koraba eſmet Saſom mene Gazaba eg'
ſſeretoihoz, kit mikort meg ertottec volna a Phi
liſteofoc felvonac rea a varos kapuiat, kit mikort
meg ertot volna a Samſom, eꝯjel fel kele, es a vaꝯ
ros kapu

ros kapuiat mind lakatostol hatara veue, es eg
nag hegre viue fel.

Vegre oltan eg sseretdienee cjalardcaga miat
meg fogac otót a philisteoloc, es ki tolliac mind a
ket ssemet, es vg kezdec origet allat tartani.

A ZONBA eg údó koraba mikort imar Sam
sornac a haia ki kezdet volna esmet nómi, a philis
steos vrac eg io keduekbe eg nag palota ala giúie
nec, es oda vitetec a Samsomot hog iacodoznec
elóttóc, Samsom pedig meg hagia a giermeknec a
ki otót vezeti vala, hog otót a kósep kú offlop hog
vigie, a kin mind az egies palotta fekyic vala, kit
mikort a giermec meg sserzet volna, azonhelt el
futtara onnat, a germeket. A zonba oztan meg fo
ga az offlopot es vg randitta hog a palotta mind
le sskada, es ot hala meg mind a philisteos vracal
ógue. Azert Samsom meeg halalaualis boszut alla
az ó ellenfigin.

2 7 9 0.

TAVTEVS Babilonianac kirallia regnal neg
uen esstendeig.

HOMERVS a nag pocta ez údebe cel.

LAVINIOMNAC varossa olasz orszagba fő
daltatic.

ASCHANIVS Olasz orszagba a Troiabeliek
nec kiralo

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
nec kirallia, kinec aꝯ ō fianac aꝯ Iuliusnac neuē
rōl tamada Romaba aꝯ Iulius nemꝯetſig.

2 8 1 0,

Ket eꝯer niolcꝯ ſaꝯ tiꝯ eſtendōbe.

ELI pap Sidoknac biroia regnal negūen eſſō
tendeig.

EZ aꝯ Eli, a ki aꝯ ō fiait nem fedde meg aꝯ bū
nert, ennec okaert meg halanac a fiai mind ket
ten a hadba, ōmaga pedig hirtelen halallal vꝯian
aꝯon napon eletet vegeꝯe, kiert aꝯ ſſent irasba hi
res neuēs, de nem a ioert, hanem a gonoffert.

ENNEC ideiebe ragadac el a philisteosoc aꝯ
iſten ladaiat, aꝯ ūt kōꝯetnec hellierōl, kit ki vitte
nec vala aꝯ Eli papnac fiai a taborba, mikort a
philisteosokal akarnanac meg ūtkōꝯni, holot el
veꝯtec aꝯ ūtkōꝯetōt mind aꝯ iſtē ladaiaual ōꝯue, kit
iol lehet el viuec a philisteosoc, de kiſſellitetenec
nag' veſſedelmōkel hatra kōldenī. mert iſten nag'
dōꝯ halalt bocꝯata reaioc erte.

2 8 1 7.

Ket eꝯer niolcꝯ ſaꝯ tiꝯenhet eſtendōbe.

SAMVEL profeta eꝯ vilagra ſꝯūletec.
A profetaknac ideiōc it keꝯdetic el, ki tart mind
lanos Baptiſtanac ideieig, ki oꝯtan vꝯian vꝯiaual
mutata meg a Chriſtoſt, Act: 3. 2830. Ket

2 8 3 0.

Ket ezer niolcz szaz harmincz esztendőbe.

TINEVS Babilonianac kirallia regnal harmincz esztendeig.

AZ AMASOC Ephesomba a Diana templomat meg egetec.

2 8 5 0.

Ket ezer niolcz szaz ötuen esztendőbe.

SAMVEL profeta biroia a Sidoknac, es regnala huszan kilencz esztendeig.

Samuel leg vtolso biroia a Sidoknac mert ez vitan nem biroc, hanem kirallioc valasztatnac, az egieb nemzetsignec mogioc sserint.

A SIDO BIROK,

NAC NEVEL.

1	Iosue.	9	Iepte.
2	Athniel.	10	Ibzan
3	Ehud.	11	Elon.
4	Debra.	12	Abdon.
5	Gideon.	13	Simson.
6	Abimelech.	14	Eli.
7	Thola.	15	Samuel.
8	Iair.		

G 3 Moses

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic

M O S E S halalatos fogua *S A M V E L L I G* vagion harom ſaz otuen dt eſtendõ.

Aꝯ Egiptombeli indulaſtol fogua aꝯ Salomon tẽplomaig vagion neg ſaz niolczuan eſtendõ, in Reg:6. Aꝯert valami tiuelges vagion aꝯ kõiũ niomratoc miat aꝯ õſtendõ ſamlalasba, Acto:13.

2 8 5 9.

Ket ezer niolcz ſaz otuen kilencz eſtendõbe.

D A V I D kiral' ſũletec Iſaitol.

2 8 6 0.

Ket ezer niolcz ſaz haruan eſtendõbe.

D E R C I L L V S Babilonianac kirallia regnal neguen eſtendeig.

2 4 8 0.

Ket ezer niolcz ſaz niolczuan eſtendõbe.

S A V L kirallia tetetec Samueltol, kit a Sidoc õ magoc kirenec feiekre, aꝯ egieb nemzetõknec mo gioc ſerint.

V A L A P E D I G a Saul a Biniamin nemzetiõ bõl a Cifnec fia, ki oll' tetetes ember vala, hog min den embert vallatos fogua magoſſagauál földiül halad vala, ki mikoron aꝯ õ attianac ſamarat keo reꝯne tudakoꝯni meue be a ſamar felõl a Samuelõ hõꝯ, kit

Egdrben lôt ielos dolgairol 28
hög kit mikoron meg nejtöt volna a Samuel, isten
imtefeböl ottan kirallia sgentele.

2 8 8 2.

Ket ezer niolcz szaz niolczuan ket estendöbe.

SAVL kiralt meg vtala es meg vetee a s isten,
hog nem engede a s ö mondasanac, mert a s Ama
lech kiralt a s Agagot meg nem hatta vala ölni.
Touaba a predabolis sokat meg hagiott vala i
sten paranczolattia ellen, kiert a s vristen rea ha
raguuec, es Samuel altal a s Agagot elötte lö va
gata. A s vtan ostan Saul helliet, Daidot sgentele
tete a kiralsagnac birodalmara.

DAVID e s üdöbe öle meg a nag' Goliath a
paritianac hagittasual, kinec gidjedelmeert oss
tan mind eltig gidlöle a Saul, Daidot.

AZ AMAZOC Asianac orssagit predalliac.

2 8 9 0.

Ket ezer niolcz szaz kilenczuen estendöbe.

DAVID harmincz estendös koraba emeltetec
fel a birodalomra, es regnala neguen estendeig.
Mert Ebronba het estendeig, es hat holnapig vö
ralkodec, Ierusalembe pedig harmincz harom e
stendeig, i Par: 3.

HYRAM Tyrosnac kirallia, e s üdöben e s.

E s Duid a

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
Eꝯ Daudnac igen io baratia vala.

2 8 9 7.

Ket ezer niolcꝯ ſaz kilenczuen het eſtendóbe.

ISBOSETH a Saulnac fia, meg óletec kinec halala vtan, mind aꝯ egeſſ orſſag Daudra ſſakada. Mert Saulnac halala vtan nemelliec valaꝯtottac vala a birodalomra aꝯ Saulnac fiat, nemelliec per dig Daudot, mert nem tugia vala minden hog' Daud iſtentól valaꝯtot volna.

2 9 0 0,

Ket ezer kilencz ſaz eſtendóbe.

EVPALES Babilonianac kirallia regnal haro mincꝯ niolcꝯ eſtendeig.

2 9 0 9.

Ket ezer kilencz ſaz kilencz eſtendóbe

DAVID meg ólete aꝯ Vriaſt aꝯ ó iambor ſſol gaiat, ennec okaert hog' Bethſabe aꝯ Vrias feleſi ge óue leheſſón, mert igen ſſereti vala ótót.

2 9 1 1.

Ket ezer kilencz ſaz tizen eꝯ eſtendóbe.

ABSOLON aꝯ Daud kiral' fia meg óle aꝯ Amont aꝯ ó atiafiat, hog aꝯ Amon meg ſſóplóſította volna

Ezörben lőt ielos dolgairol 29,
volna aꝯ Tamar ſſipleant, aꝯ Absolon hugat beꝯ
teſignec teteteſe alat, Ennec okaert Absolon futa
a Geſſur kiralihoꝯ, η Reg: 13.

MAGNESIANNAC varoſa Aſiaba fõdaltatic

2 9 1 3,

Ket ezer kilencz ſaz tizen harom eſtendõbe.

ABSOLONNAC meg kegielmeꝯe Daudi kir
ral', ki nem ſoc üdõ mulua eſmet attiara tamada,
es magat kirallia tetete, kit mikort aꝯ Daudi meg
ertõt volna ki futa leruſalembõl es altal mene a
lordan vígen, kit mikoron aꝯ Absolon meg hal
lot volna, vtãna indula minden ſeregeuel, es meg
ükoꝯec Dauiddal õ attiaual aꝯ Eſſraimnac vól
gébe, de õ aꝯ õ erdõme ſſerint meg veretec, õma
ga pedig eg' ket agú fa kõꝯe akada, holot aꝯ õ piros
lelke belõle ki mene.

2 9 2 1,

Ket ezer kilencz ſaz huſſan eg' ſtendõbe.

HIRAM a Tyrufnac kirallia igaz eleg fat iſ
gire Daidnac a liban hegierõl, a tēplõ czenalaſra.

2 9 2 4

Ket ezer kilencz ſaz huſſan neg' eſtendõbe.

ARTHAGOT eg' üdõbe fondala a Dido kir
ralē aꝯ oni

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
ralne aꝯon Affricaba, a Troia el veꝯeꝯe vtan ſꝯag
neguen harom eꝯtendóbe: Aꝯer poeta modra ir
ia Vergilius, hog Eneas ottan a Troia el veꝯeꝯe
vtan a varoꝯnac fondalafa koran oda ment vol
na, es ot Didó kiralne aꝯont el vótte volna, maga
ſoha ſꝯemeuel ſem latta.

2 9 2 9.

Ket eꝯer kilencꝯ ſꝯag huꝯan kilencꝯ eꝯtendóbe.
REHOBEM a Salomon fia ſꝯületec,

2 9 3 0,

Ket eꝯer kilencꝯ ſꝯag harmincꝯ eꝯtendóbe.
SALOMONT Dauid kiral' meeg eltebe kiral
lia tetete Bethſabenac aꝯ ó annianac kirelmeſeból,
es regnala neguen eꝯtendeig, iij Reg: 11.

2 9 3 3.

Ket eꝯer kilencꝯ ſꝯag harmincꝯ harom eꝯtendóbe.
SALOMON a templomot eꝯenaltatni kezde
kiralifaganac negiedic eꝯtendóiebe, iij Reg: 6.

2 9 3 8.

Ket eꝯer kilencꝯ ſꝯag harmincꝯ niolcꝯ eꝯtendóbe.
LAOSTHENES Babilonianac kirallia res
gnal neguen ót eꝯtendeig.

2 9 6 9.

Ket eꝯer

Ket ezer kilencz száz hatuan kilencz estendőbe.

MEGHALA a Salomon, kiral faganac negy uen estendőie koraba, kinec az ő baluaniozafuert halala vtan a Sido orszag ket fele szakada.

Ennec okaert a ket nemzetfig Iuda es Biniamin, Rehabeamot teuec kirallia, kit ottan neuezenec Iuda orszaganac. A tób nemzetfig pedig Ieroboamot teuec kirallia, kinec lakafat rendelec Samariaba, es azt neuezek Israel orszaganac.

EZ A REHABEAM a ki a tiz nemzetfiget elszakasztá istentül, es Ierusalem töl. Touaba nag' soc fertelmes baluaniozafokot hozá be Israel orszagaba, kiert az vriste okót oztan veghetetlen rablagra ada, mert soha Babiloniabol háza ne iouenec.

2 9 7 0.

Ket ezer kilencz száz hetuen estendőbe.

REHABEAM auag' Roboam ludanac kirallia regnal tizen het estendeig.

Eg' a Roboam a Salomon fia, ki a ven emberet knec tanaczat meg vetee, es az effiac tanaczat fogada, ki miat ottan az ő attianac orszaga ket fele szakada. 3. Reg: 14.

IEROBOAM Israelnec kirallia regnal huszan ket estendeig. Eg' az Ieroboam, a ki wij isteni tiszteleteket szerze Samariaba, Touaba Baluant emele

Chronica eꝯ vilagnac Harmadic
Danba es Bethelbe kinec aꝯ ó Baluanioꝯasa har
rom ſſaꝯ es kilencꝯuen eſtendeig tarta.

2 9 7 4.

Ket eꝯer kilencꝯ ſſaꝯ hetuen neꝯ eſtendóbe.

SESAC Egiptomnac kirallia meg dula a Saꝯ
lomon templomat.

2 9 8 3.

Ket eꝯer kilencꝯ ſſaꝯ niolcꝯuan harom eſtendóbe.

PYRITIADES Babilonianac kirallia regnal
harmincꝯ eſtendeig.

2 9 8 7.

Ket eꝯer kilencꝯ ſſaꝯ niolcꝯuan harom eſtendóbe

ABIA a Roboam fia ludanac kirallia regnal
harom eſtendeig. Eꝯ mindenbe aꝯ ó attianac keꝯ
gietlenſigit kóuete, aꝯert keues ideig maradhata
meg a birodalomba.

2 9 9 0.

Ket eꝯer kilencꝯ ſſaꝯ kilencꝯuen eſtendóbe

ASA ludanac kirallia regnal neꝯuen eꝯ eſt
tendeig. Eꝯ mindenbe aꝯ iſten ſſaiatol figge, aꝯert
minden dolgaiba io ſſerencꝯes vala.

2 9 9 1.

Ket eꝯer

Eğörben lôt ielos dolgairol. 31,

Ket ezer kilencz száz kilenczuen eg estendóbe.

N A D A B Israelnec kirallia regnal eg estēdeig.

2 9 9 2,

Ket ezer kilencz száz kilenczuen ket estendóbe.

B A R S A Israelnec kirallia regnal huszan neg estendeig.

Eğ az ó Baluanioğasabol ki nem alla, agert el veste ótót az vristen minden hağa nepeuel óğue, a mint meg monta vala neki az profeta altal.

3 0 0 0.

Harom ezer estendóbe.

E L L I E S profeta es Eliseus eg údóbe şğıletenec.

S E R A a Şğereçgin kiral' nag haddal Ierusalemre ióue, de meg veretec az Ala kiraltól, es nag şğıgienuel hağa şğalada.

I T V E G E Z T E T I C E L ' A Z H A R - M A D I C E Z E R .

A Z H A R M A D I C E Z E R

N E C E Z E C V O L T A C G V B E R N A T O R I E S T A N I T T O I .

1 Abraham

2 Isaac

3 Sem

4 Eber

5 Iacob

6 Leui

H 3 7 Cahad

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

7	Cahad	11	Debora
8	Amram	12	Samuel
9	Mose	13	Dauid
10	Iosue	14	Salomon

15 Afa.

NEGIEDIC EZER.

3 0 1 3.

Harom ezer tizen harom eſtendöbe.

OPHRATES Babilonianac kirallia regnal huſſ eſtendeig.

3 0 1 5.

Harom ezer tizen öt eſtendöbe.

ELÄ, Iſraelnec kirallia regnal ket eſtendeig.

3 0 1 6.

Harom ezer tizen hat eſtendöbe.

ZAMBR I meg öle Ela kiralt, es heliebe. Iſraelbe regnala tizenket eſtendeig.

3 0 2 4.

Harom ezer huſſan neg eſtendöbe.

AMRI kiral' Samariat kezde köuel keritteni, Vala pedig ennec ideiebe ket kiral, Amri es Zābri, mert hog' aꝯ Elat meg öle Zambri, ottan Iſrae
el orſaga

Egőrben lőt ielős dolgairol. 32,
el orffagaba partolas tamada a ket kiral' miat,

3 0 2 8.

Harom ezer huszon niolcz eſtendöbe.

A S A aꝯ ludanac kirallia meg betegödec la
buaal, de nem biꝯec aꝯ vristenbe, hanem aꝯ oruoꝯ
fokba. Aꝯert harmadic eꝯtendöbe aꝯon betegſigbe
meg hala, es temetetec Dauidnac varofaba.

A C H A B Iſraelnec kirallia regnal huſſan ket
eſtendeig.

E Z igien kegietlen gonofſ baluanioꝯo ember
vala, mind a feleſigiuel öꝯue leꝯabell.

E Z ölete meg aꝯ igaz Nabothtot aꝯ ünnön ſſö
löieert, de nem emiꝯthete meg ennec aꝯ ö halalat,
mert mind a kettönec ki ontatec aꝯ ö veere, aꝯ eber
k nec nialafara.

3 0 3 1.

Harom ezer harmincz eg eſtendöbe.

I O S A P H A T ludanac kirallia regnal huſſan
öt eſtendeig.

E Z igen iambor vala es iſten ſelö, ennec okaꝯ
ert mindē baluanioꝯo heliököt el rontata, es min
den dolgaiba iſtennel egiüt iara.

A C H A B kiral' aꝯ Iſraelnec kirallia eꝯ üdöbe
keꝯde epitteni lerichot, a kit loſue mind földig le
rontatot vala.

3033, Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negicdic

3 0 3 3.

Harom ezer harmincz harom estendobe.

OPHRAGANEVS Babilonianac kirallia reꝯ
gnal otuen estendeig.

3 0 3 6.

Harom ezer harmincz hat estendobe.

ELLIES profeta profetalni kezde Israel orꝯ
szagaba.

EZ ESTENDÓBE kezdetec el a nag'ehsig ki
lón Israel orszagaba Achab kiral' ideiebe, mert ha
rom estendeig, es harom holnapig ot esdõ nem
lón, aꝯ Achabnac baluaniozasaert.

EZ dragasag ideiebe szaparitta meg Ellies pro
feta aꝯ Sareptabeli õzueg' aszonnac keues listit es
olaiat, kiuel oꝯtan mind a dragasagnac ideiet ki eꝯ
re, iij Reg: 17.

3 0 3 9,

Harom ezer harmincz kilencz estendobe.

ELLIES profeta le uaga aꝯ Achab kiral' Bal
papit eg' völgbe, hog' a Baal isten aꝯ õ aldozatioꝯ
kot aꝯ egbõl meg nem giuttotta volna, aꝯ õuet peꝯ
dig aꝯ õ istene meg giuttotta volna.

3 0 4 7,

Harom

Eğörben löt ielos dolgairol 33,

Harom ezer neguen het estendóbe.

AHAZIAS Israelnec kirallia regnal ket eger
tendeig, meeg ađ attianac eltebe. Mert a Sido
knal illien sđokas vagion hog mikoron a kiralioc
hadba mennec, tahat ki mutattia ađ fiai kđđıl ki re
gnalion vtana. Ađert a loram ađ attianac ki mu
tatafabol regnala. Ahazias vtan.

3 0 4 8.

Harom ezer neguen niolcđ estendóbe.

TORAM Israelnec kirallia regnal tizen ket eger
tendeig, iinj Reg: 1.

3 0 5 0,

Harom ezer ótuen estendóbe.

ELLIES profeta eg túges sđekerbe a Iordan vi
genec tullian ađ egbe ragattatec, kinec. **ELISEVS**
ađ ó sđolgaia, cđak a palastiat ragathara el, es hel
liebe ottan profetalni keđde.

3 0 5 2,

Harom ezer ótuen ket estendóbe.

IORAM a losaphat fia ludanac kirallia regnal
niolcđ estendeig, de attia eltebe neg estendeig re
gnala, a tóbibe ađ vtan.

3 0 5 9.

Harom ezer

Chronica eꝯ vilagnac Negiedie

Harom eger ôtuen kilencꝯ estendóbe.

OCHOSIAS Iudanac kirallia regnal eg' eꝯtend
deig. Eꝯt meg óle a lehu, mind aꝯ lorammal aꝯ Iſ
rael kiralliaual egietébe. Ig' lón pedig aꝯ ó halaloc.
IORAM eg' varosba sebbe feksꝯic vala, mert a
Syriabeliec ótet meg vertec vala, kit mikort meg
hallot volna aꝯ Ochosias kiral, oda mene hogꝯaia,
kikre rea úte aꝯ **IEHV** es mind a kettót meg óle.

3 0 6 0.

Harom eger hatuan estendóbe.

ATHALIA aꝯ Ochosias annia Iudaba a fia
helliet regnala het eꝯtendeig.

EZ mikoron latta volna, hog' aꝯ Ochosias a ó
fia meg holt volna, a kiralnac a tób felefigitól vaꝯ
lo giermekit mind meg ólete, hog' aꝯ oc ne regnal
hassanac, ha aꝯ ó fia nem regnalhat, ki elót eg' loas
neuú giermeket titkon el ragadanac, es neki nem
tuttara aꝯ vrnac templomaba a papi feiedelóm fel
neuele.

3 0 6 0,

IEHV Iſraelnec kirallia regnal hussan niolcꝯ
estendeig.

EZ a lehu a ki aꝯ Achab kiralnac hetuen fiat óle
meg mind leꝯabellel a kiralne aꝯsonial egietembe.
Touaba Achabnac minden Baluanioꝯo helieit el
rontata,

Egðorben lôt ielôs dolgairol. 34
rontata, es aꝯ Baal istennec papit mind egig le vaꝯ
gata amint aꝯ isten necki a profeta altal meg hatta
vala, hog' Achabnac minden nemzetibe veget ten
ne. De ebbe aꝯ lehu igen vitkeꝯec, hog' Danba, es
Betelbe ot hagia aꝯ aran boriukot, a kit a Ierobeo
am cgenaltatot vola.

3 0 6 6.

Harom eger hatuan hat estendobe.

IOAS Iudanac kirallia regnal neguen estedeig.
EZ a Ioas a kit a kiralne aszon' elot aꝯ Athalia eꝯ
lot el reittottec vala, es het estendos koraba a Ioia.
da pap kirallia tetete. Touaba ottan meg olecaꝯ
Athaliat aꝯ o erdome sserint.

EZ mindenbe aꝯ isten igije sserint czelekodet'
mig aꝯ loada pap eele. De aꝯ vtan el hailla, es Bal
uanioꝯoia lon, ki vegre oꝯtan a io tetel' helliebe
meg olete a loiada papnac fiat aꝯ Zachariast, a teo
plomnac porticossaba, a teplom kogyot es aꝯ holoꝯ
causton oltara kogyot, kirol Christos Lucae 11 em
lekezetot tesszen. ij. Par: 24.

3 0 8 3.

Harom eger niolczuan harom estendobe.

ASCRASAPES Babilonianac kirallia rego
nal negket estendeig.

I 2

3088. Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 0 8 8.

Harom ezer niolcꝯuan niolcꝯ estendóbe.

IOACHAS Israelnec kirallia regnal huffan
harom estendeig.

3 0 8 9.

Harom ezer niolcꝯuan kilencꝯ estendóbe.

IOAS kiral' a Salomon templomat ioban epit
tete. ij. Par: 24.

3 0 9 6.

Harom szag kilencꝯuen hat estendóbe.

IOIADA a fű pap meg hala, nag io hitbe es
iamborsagba, szag, harmincꝯ estendós koraba.

3 0 9 9.

Harom ezer kilencꝯuen kilencꝯ estendóbe.

IOAS kiral' a luda kirallia, hittetlenne lón es
Baluanioꝯoia. ij Par: 24.

3 1 0 4.

Harom ezer szag neg estendóbe.

ZACHARIAS a loiada pap fiat, meg óle aꝯ
loas, a templomnac porticossaba.

3 1 0 5,

Harom

Egðrben lôt ielôs dolgairol 35

Harom ezer száz öt estendöbe.

HAZÆEL a Sirianac kirallia meg dula a Sa
lomon templomat.

IOAS a loachasnac fia, Israelnec kirallia reg
nal huszan kilencz estendeig.

3 1 0 6,

Harom ezer száz hat estendöbe.

AMASIAS ludanac kirallia regnal huszan
kilencz estendeig.

AZ SIDOC ayt mongiac, hog' ennec aꝯ Ama
siasnac, lôt volna eg' **AMOS** neuü Battia, ki
volt volna oſtan aꝯ Esaiasnac attia, mert aꝯ Esaias
profeta kirali nemböl valo volt.

AVENTINVS aꝯ Olafoc kirallia.

3 1 1 0,

Harom ezer száz tíz estendöbe.

ELISEVS profeta meg hala, kinec aꝯ ő holt
testenec illetefetöl eg' holt embernec teste a kor
porfobol fel tamada. iij Reg: 13. kinec aꝯ ő nemes
tanitasat, es czuda dolgait meg oluashatod a kirali
könnyekbe.

3 1 1 9,

Harom ezer száz tizen kilencz estendöbe.

1 3 Amasias

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

A M A S I A S a ludanac kirallia oknalkült valo hadat tamaꝯta a *I O A S* ellen aꝯ Israel kirallia ellen, ki aꝯ d erdöme ſzerint meg veretec. *4 Reg: 14* lol lehet egieb modon iambor vala, de ebbe meg hagta vala aꝯ igaꝯſagot.

3 1 2 0.

Harom eger ſaꝯ huſſ eſtendöbe.

I E R O B O A M Israelnec kirallia regnal negüē eg' eſtendeig.

T O N O S T O N coleros Babilonianac kirallia regnal huſſ eſtendeig. Eꝯ maskipen Sardanapaluſnac hiuatatic.

E Z A S A R D A N A P A L V S a ki a leanioc köꝯöt neueködec fel, ki guſaliat es orſot forgata inkap honnem mint feꝯuert, kiert ötöt aꝯ allatta valo nep meg gülöle.

Ennec okaert *P H V L* Babilonianac fű tiſſtarta toia, es *A R B A C E S* Medianac eſmet fű tiſſtarta toia eg'be beſſellenec, es aꝯ Sardanapalus ellen hadat tamaꝯtanac, kiknec eleibe ki mene a Sardanapalus nem ſokad magaua, de meg veretec, aꝯ oꝯ ktol, es be futuan a varosba eg' nag' tüꝯet rakara, kibe elöſſört minden kaꝯdagſagat bele hania, aꝯ vran oꝯtan ömagais bele ſſöküllec, es ekipen lön vege aꝯ d birodalmanac. A kort a Babiloniabeli birodalom

Ejörben löt ielos dolgairol
birodalom ket fele szakada, mert a ket feiedelöm
vele meg oytötec, phulnac iuta Babilonia, Afsiria
ual ösue. Arbacesnec pedig Media es persia.

3 1 3 0,

Harom ezer száz harmincz estendöbe.
ESAIAS profeta születec.

3 1 3 5,

Harom ezer száz harmincz öt estendöbe.
OZIAS ludanac kirallia regnal ötuen ket estendeig, ki öt estendös vala mikort a kiral' sag reamarada, mert a az Amasiaft a az attiat Lachisba ölec meg.

3 1 4 5,

Harom ezer száz neguen öt estendöbe.
PHVL Belochus Babilonianac kirallia regnal neguen niolcz estendeig.
ARBACES Medianac kirallia regnal huszan niolcz estendeig.

3 1 4 9.

Harom ezer száz neguen kilencz estendöbe.
IONAS profetat a az isten Niniuebe küldö.

3 1 5 2.

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer ſaz òtuen ket eſtendóbe.

O S E A S profetalni kezde, Oꝯias kiral' allat, es Ieroboam allat.

3 1 5 6,

Harom ezer ſaz òtuen hat eſtendóbe.

A B D I A S profeta profetalni kezde.

3 1 5 7.

Harom ezer ſaz òtuen het eſtendóbe.

A M O S profeta profetalni kezde, aꝯ Israel orð ſaganac el rablaſarol.

E Z údóbe nag' föld indulas lón Israel nec orð ſagaba.

3 1 6 1.

Harom ezer ſaz hatuan eg' eſtendóbe.

I S R A E L O R S Z A G A Ieroboam halala vtā tizen ket eꝯtendeig kiralinalkült marada, aꝯ òni nón kóꝯtóc valo haboruſag miat.

3 1 6 2,

Harom ezer ſaz hatuan ket eſtendóbe.

E S A I A S profeta profetalni kezde, nag' feics delóm leuen.

3 1 7 2.

Harom

Egőben lőt ielos dolgairol.

37,

Harom ezer száz hetuen ket estendóbe.

ZACHARIAS Israelnec kirallia regnal hat
holnapig.

3 1 7 3.

Harom ezer száz hetuen harom estendóbe.

SELLVM Israelnec kirallia regnal eg' holnap
pig. EZ őle meg a Zachariast ađ előtte valo kir
ralt, es heliőtte regnala, de igen kicsin ideig mert
őtis meg őlec.

SOSARINVS Medianac kirallia regnal haro
mincz estendeig.

3 1 7 4.

Harom ezer száz hetuen neg' estendóbe

MANAHEN Israelnec kirallia regnal tíz eze
tendeig. Eg őle meg a Sellómot ađ előtte valo
kiralt.

EZ **W DÓBE** Olasz orszagba, **PROCAS** kir
ralnac ket fia marada, Amulius es Numitor, de ađ
Amulius ki vere a birodalombol a Numitort.
Touaba a Numitornac egietlen eg' leaniat ada ađ
Apaczak kögibe, hog' giermeke ne lenne, mert igē
felti vala a birodalmat, hog' a Numitor nemzeti
re szallana. Ađ lean pedig ađ apaczak kögöt meg
terhesüle, es ket fiat szüle, kit mikort ađ Amulius
K meg er

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

meg ertót volna aꝯ lean apacꝯat eleuendón el temeꝯ
tete, es a ket giermeket a viꝯbe hagia vetni, kiker
mikort aꝯ Amulius ſſolgaia fel vót volna, meg ſſa
na ókót, mert igen ſſipec valanac. Ennec okaert
nem vetee ókót a viꝯbe, hanem a Tiberis partian
hagia el ókót, kiker mikort meg talalt volna a
FAVSTINOS paꝯtor, fel veue ókót es haza
viuen a feleſigihet, fel rartac ókót. Eꝯec oꝯtan hog'
fel neuekóttec volna, meg ertec a faustinoſtol mi
nemó nemból volnanac. Ennec okaert nag' ſoc
paꝯtoroc giúllenec eg'be, es Alba longaba meg
ólec aꝯ Amulioſt, ki aꝯ ó óſókot a Numitort a bi
rodalombol ki verte vala, es a Numitort be iktaꝯ
tac a birodalomba. Eꝯ a Romulus es aꝯ Remus a
kic oꝯtan Romanac varofat fondalac.

3 1 5 9,

Harom ezer ſaz ótuen kilencꝯ eſtendöbe.

PHVL Belochus a Babilonianac kirallia Iſrael
orſſagat rauas ala ſacꝯoltata. iiii Reg: 10.

3 1 8 4,

Harom ezer ſaz niolczuan neg' eſtendöbe.

PHAREIA Iſraelnec kirallia regnal ket eſſo
tendeig.

3 1 8 6.

Harom

Ezörben löt ielos dolgairol

38,

Harom ezer száz niolczuan hat estendőbe.

PEKAH Israelnec kirallia a Romelianac fia
regnal husz eztendeig.

3 1 8 7.

Harom ezer száz niolczuan het estendőbe.

IOATAM ludanac kirallia regnal tizen hat
esztendeig.

ENNEC masodic eztendeiebe kezdetic el az
Olimpiasnac eztendeie.

3 1 8 9.

Harom ezer száz niolczuan kilencz estendőbe.

MICHEAS es Naum profetalni kezdenec.

3 1 9 3.

Harom ezer száz kilenczuen harom estendőbe.

PHUL ASSAR Babilonianac kirallia regn
nal huszan harom eztendeig.

ROMVLVS es **REMVVS** esz eztendőbe születenec.

ANAPNAC telliesig el fogia finie a tizta
egön a Romulosnac születese koran.

3 1 9 6.

Harom ezer száz kilenczuen hat estendőbe.

TIGLATH phul Assar a Babiloniabeli kiral'

K 2

el rabla

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
el rabla Ifrael orſſagaba, Aiont, Abelt, Bethme
chat, Ianochat, Cadest, Afort, Gileadot, es Gallile
at. Touaba Naphtalimnac minden földet, es viue
ököt fogua Babiloniaba. iij Reg: 15.

3 2 0 3.

Harom ezer ket ſaz harom eſtendöbe.

ACHAS ludanac kirallia regnal tizen hat eꝯ
tendeig. Eꝯ nem köuete a Daud kiral' eletet.

MEDIDVS Medianac kirallia regnal neguen
eꝯtendeig.

3 2 0 4.

Harom ezer ket ſaz neg eſtendöbe.

RESIN Sirianac kirallia, es **PEKAH** aꝯ
Ifraelnec kirallia, meg ſhallac ketten Ierusalemmet
kic ellen Achas ſegetſigül hiua aꝯ Babiloniabeli
kiralt, ki aꝯo helt Siriara iöue, es meg öle ot a Re
zin kiralt. Touaba mind aꝯ egeſſ Sirianac nepet el
rabla, es Cirenaba viue. **ACHAS** kiral' pedig
högga mene Damascomba, es minden ſolgalatiar,
neki aianla. Holot meg lata eg' oltart, es annac
haffonlatoffagara öis a Salomon templomaba ol
liat cgenaltata, es aꝯ iſten oltarat fel fele tetete iſ
ten boſſufagara. iij Reg: 16.

ESAIAS a Iesus Chriſtoſnac ſzületeſet meg
profetala

Ejörben löt ielös dolgairol. 39,
profetala Achasnac a szüztöl, kit iegiül ada neki a
isten. de Achas nem fogada ötöt, sem nem bizet
benne hanem csak a idegen segetsigbe.

3 2 0 6.

Harom ezer ket szaz hat estendöbe.

OSEA meg öle a PEKATH a Israelnec
kiraliat es niolc estendeig a orszag kiral' nalkült
marada. ♦♦ ♦♦ ♦♦

3 2 1 4.

Harom ezer ket szaz tizen neg estendöbe.

OSEA Israelnec kirallia regnal kilenc estendeig.

3 2 1 6.

Harom ezer ket szaz tizen hat estendöbe.

SALMANAZAR Babilonianac kirallia regn
nal tiz estendeig. Ez Medianakis paronczola.

3 2 1 7

Harom ezer ket szaz tizen het estendöbe.

EZECHIAS ludanac kirallia regnal huszan
kilenc estendeig. Ez mindenbe istennel iara. de
ket estendeig egiöt regnala a ö attiaual, a tobibe
pedig ömaga.

ROMVLOS es REMVS Olasz orszagba Ro
mat fondalac.

K 3 Sibilla

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
SIBILLA Eritrea eꝯ üdöbe eel.

3 2 2 0,

Harom ezer ket szá husz eſtendöbe.

SALMANA SAR aꝯ Babiloniabeli kiral' meg
ſſalla Samariat, es harmad eꝯtendöre meg veue,
touaba mind aꝯ egeſſ orſſagot el rabla, es fogua
viue Babiloniaba, kiknec helliekbe hozata Catter
ofokot.

IT vege lön tellieſigel aꝯ Iſrael orſſaganac mert
ſoha hattra nem idöhetenec Babiloniabol amint aꝯ
profetac nekic meg mondottac vala.

3 2 2 6.

Harom ezer ket szá huszan hat eſtendöbe.

SENNACHERIB Aſſirianac kirallia regnal
Niniuebe het eꝯtendeig, iiii Reg: 19.

EZ maſod eꝯtendöbe Aꝯtomot meg ſſalla.

3 2 3 0,

Harom ezer ket szá harmincz eſtendöbe.

SENNACHERIB meg ſſalla Ierufalemet, es
Iudanac minden varoſit el raboltata. Touaba nag'
karomlaſt tön aꝯ Sidoknac iſtene ellen, kiert aꝯ vi
riſten rea meg haraguuec, es eñel angiala altal nee
pebe ſſaz niolczuan öt ezer embert vagata le á tar
borba,

borba, kit mikort meg latot volna a Sennacherib, el futamodec es haja szaladuan Niniuebe, be mene a Nifroch istennec templomaba imadkozni, holot meg oletec a s őnnön ket fiaitol. Azert Sennacherib ig' figete meg a karomlasnac arrat.

3 2 3 1,

Harom ezer ket száz harmincz eg' estendöbe.

EZECHIAS kiral' meg betegödec, es meg ijeduen a halaltol, oda hiuata Esaias profetat, es ki re ötöt, hog' ő erötte istennec köniörgene, hog' halat touab halasztana kit isten neki Esaias altal meg engedede, es ada neki eelni meeg tizen öt estendödt, kinec bizonyagara, es bizony iegiere a s orat tig' minutauval hoszabitta meg, a kibe é dolog neki meg engetetec.

3 2 3 4,

Harom ezer ket száz harmincz neg' estendöbe.

ASSORADON Assirianac kirallia regnal tig' extendeig.

MANASSES kiral' születec.

AZ TOBIAS hystoriaia e s üdöbe lön, kinec a s ő fiat a kis Tobia s t a Raphael angial Raguel he s viue, es onnat felesiget ho s a neki.

3 2 4 2.

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer ket ſaz negnen ket eſtendöbe.

MERODAH Baledan mikoron Babiloniaba ennec elötte tizen ket eꝯtendeig regnalt volna, Aſſiriat eſmet minden birodalmaual öꝯue Babiloniahoꝯ foglala, es regnala aꝯ vtan neguen eꝯtendeig, mert partolas löt vala Babilonia köꝯöt, es Aſſiria köꝯöt.

3 2 4 3.

Harom ezer ket ſaz neguen harom eſtendöbe.

CARDICEAS Mediabeli kiral' regnal tizen harom eꝯtendeig.

3 2 4 6.

Harom ezer ket ſaz neguen hat eſtendöbe.

MANASSE ludanac kirallia regnal ötuert öt eꝯtendeig. Eꝯ minden Baluannac otalma vala, es minden profetakiac öldöklöie.

EZ mettete kette füreffel Eſaias profetat, toꝯ uaba nag' ſoc artatlan verrel meg öttöꝯe leruſalēnec piacſat, kiert ötöt aꝯ iſten Babiloniaba foguavitete, es ot a tömlöcꝯbe vettete, holot ö aꝯ ö nag' fertelmes büneit meg eſmérüen, aꝯ elö iſtennec köniörge, ki ötöt meg halgata es eſmet ſekibi ültete, ij Para: 33.

3 2 3 6.

Harom

Eğörben löt ielos dolgairól 47,

Harom ezer ket száz ötuen hat estendöbe.

DEIOCES Medianac kirallia regnal ötuen ha
rom eztendeig.

3 2 8 2.

Harom ezer ket száz niolczuan ket estendöbe.

BENMERODACH Babilonianac kirallia re
gnal huszan cg eztendeig.

HABACVC profeta luda ellen profetal
IOEL profeta ezen ödöbe profetal.

3 2 8 7,

Harom ezer ket száz niolczuan het estendöbe.

MANASSES fogua vitetec Babiloniaba bi
rodalmanac neguen ket eztendös koraba.

3 2 9 5,

Harom ezer ket száz kilenczuen öt estendöbe

MANASSES csmet ssekibe üle lerusalembe
es az vtan istennel iara.

IOSIAS kiral' ez vilagra sületec.

ALBA longa el töretec olasz orszagba.

TULLIVS hostilius Romaba eel.

3 3 0 1.

Harom ezer harom száz eg estendöbe.

AMON IVDANAC kirallia regnal ket esz
tendeig. L Egigen

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
EZ igen hitetlen ember vala, es baluanioꝯo, de
meg öletec oꝯtan aꝯ önnön ſſolgaitol, iij Reg: 21.

3 3 0 3.

Harom ezer harom ſzaꝯ harom eſtendöbe.

IOSIAS ludanac kirallia regnal harminceꝯ eg'
eſtendeig.

NABVCHODONOSOR Babilonianac kirallia
regnal harminceꝯ öt eſtendeig.

3 3 0 6.

Harom ezer harom ſzaꝯ hat eſtendöbe.

IOSIAS lerusalemer es mind aꝯ egeſſ orſzaꝯ
got meg' tiſtita a Baluanioꝯtol. touaba minden
baluanioꝯo helieket el rontata.

BIZANTIVM ki moſt Constantinopolnac
mondatic eꝯ üdöbe fondaltatec.

HISTRVS pontusba fondaltatec.

CANTHVS es Stragera fondaltatec.

3 3 0 9.

Harom ezer harom ſzaꝯ kilenceꝯ eſtendöbe.

PHORTES Medianac kirallia regnal hu
ſſan ket eſtendeig.

3 3 1 5.

Harom ezer harom ſzaꝯ tizen öt eſtendöbe.

IEREMIAS lerusalemben profetalni keꝯde.

3 3 2 0,

Harom

Egőrben lőr ielos dolgairol

42

Harom eger harom szá husz esztendőbe.

I O S I A S aꝯ istennec kőnuet meg talala kihę
igaꝯgatanac minden isteni tiszteletet.

3 3 2 2.

Harom eger harom szá huszan ket esztendőbe.

S O P H O N I A S profeta a Baluaniosoc ellen
keꝯde profetalni.

3 3 3 1.

Harom eger harom szá harmincz eg esztendőbe.

C Y A X A R E S Medianac kirallia regnal neg
uen eꝯtendeig.

3 3 3 3,

Harom eger harom szá harmincz harom esztendőbe.

I O S I A S kiral' meg őletec a Nechaontol aꝯ
Egiptombeli kiral'tol.

3 3 3 4.

Harom eger harom szá harmincz neg esztendőbe.

I O A C A Z ludanac kirallia regnal harom hol
napig. Mert erre rea iőue aꝯ Egiptomnac kirallia,
es fogua viue őtőt Egiptomba, ki helliebe kirallia
teue aꝯ Eliakimet aꝯ loachagnac atra fiat mindiaꝯ
rast, es regnala tigen eg eꝯtendeig, ki maskipen lo
akimnac mondatic.

L 2 3337. Har

Chronica eꝯ vilagnac Negiedie

3 3 3 7.

Harom eꝯer harom ſaꝯ harmincꝯ het eꝯtendõbe.

I E R E M I A S luda orſſaganac meg profetala a hetuen eꝯtendõnec fog ſagat.

I O A K I M meg egete a leremias kõnuet a kit irt vala luda orſſaganac iõuendõ rõlaſarol. Ier: 36.

3 3 3 8.

Harom eꝯer harom ſaꝯ harmincꝯ niolcꝯ eꝯtendõbe.

N A G N A B V C H O D O N O S O R Babiloniao nac kirallia regnal neguen harom eꝯtendeig. ki birodalmanac niolcꝯ eꝯtendeie koraba aꝯ Euffrao teſtõl fogua mind Egiptomig meg haitta a földet iiij Reg: 24.

3 3 4 2,

Harom eꝯer harom ſaꝯ neguen ket eꝯtendõbe.

I O A K I M a ludanac kirallia rauas ala ſacꝯolotatec a Babiloniabeli kiral'tol. iiij Reg: 24.

3 3 4 4.

Harom eꝯer harom ſaꝯ neguen neg eꝯtendõbe.

I O A K I M meg vetee Nabuchodonosorral a friget es nem ada rauaſt neki. Ennec okaert, aꝯ rea külde minden hadat. de mig aꝯoc Ierusalemre õuenec addig meg hala a loakim.

3345. Harom

3 3 4 5,

Harom ezer harom száz negyven öt extendöbe.

IECHONIA ki maskipen loachimnac mondati a loakimnac fia ludanac kirallia regnal Ierufalembe harom holnapig.

Ezt talala a Babel királ' hada Ierufalembe, ki a kiralt, felesiget, giermekit, aꝯ vrakot, hadra valo nepet, vduar nepet, mester embereket. Touaba a templomnac minden kazdagfogat. Ennec felettes a varost minden nepeuel ögüe fel veue, es Babiloniaba viue, sꝯam sꝯerint tizen niolc ezer embert, vñec fogua el, de mind a nepnec a sꝯinit, aꝯ alliat pedig vgian ottan hagiac. *iiij Reg: 24.*

DANIEL profeta fogua vitetec Babiloniaba aꝯ ö tarsaiual ögüe, holot oꝯtan a Caldeosoc nielvet, es bölcsegit tanola.

MATHANIASZ a Babel királ' Ierufalembe kirallia teue, kit Zedechiasnac neueze, es regnala eꝯ tizen eg' extendöig.

LVCIVS Tarquinius priscus Romai királ'.

3 3 4 9.

Harom ezer harom száz negyven kilenc extendöbe.

EZECHIEL ptofeta Babiloniaba profetal.

3 3 5 3.

L 3

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom eꝯer harom ſaꝯ ótuen harom eꝯtendóbe.

I E R V S A L E M E T eſmet meg ſꝯalla a Babel kiral', es harmadic eꝯtendóre meg veue, es mind földig le ronta.

3 3 5 6.

Harom eꝯer harom ſaꝯ ótuen hat eꝯtendóbe.

I T K E Z D E T I C el a hetuen eꝯtendei fogſag kibe a Sidoc fogua tartatanac Babiloniaba.

Z E D E C H I A S kiral' iol lehet ki ſꝯalada a varó osbol, de mind eꝯ altal meg fogatec a Caldeosokótol, kinec mind a ket ſꝯemet ki toliac, es fogua vꝯ viuec Babiloniaba. Aꝯert it telliesódec be aꝯ Eꝯer chiel profeta mondafa, hog' Zedechias ſoha nem latna Babiloniat. A Ieremiaseis be telliesódec ki ig' ſꝯolt vala, hog' Zedechias kiralt Babiloniaba vinnec fogua, biꝯon oda vitetec fogua, de ſoha nem lata Babiloniat.

3 3 6 0.

Harom eꝯer harom ſaꝯ hatuan eꝯtendóbe.

N A B V Z A R D A N a Babel kiral' hannagia, el idue eſmet ludanac földere, es el viue telliesigél a nepnec maradekitis Babiloniaba, aꝯokot, a kiket ſꝯantani, es ſꝯóló mielni hattanac vala a ludanac földén.

I T T E L L I E S Ó D I C be aꝯ harom ſꝯaꝯ kilencꝯ uen eꝯ

uen eýtendô , kibe aꝝ Iſrael orſſaga aꝝ ô búnet ne
uele. Touaba a neguen eýtendô kibe a Iuda orſſa
ga aꝝ ô búnet hiꝝlala. Ez pedig ſſamlaltatic loſias
kiral nac tízen niolcꝝ eýtendeietól fogua. Aꝝ Iſrael
orſſagae pedig ſſamlaltatic Ierobeamtól fogua, ki
Bethelbe, es Danba aꝝ araní boríu kípét emele fel.

NABOCHODONOSOR eꝝ eýtendôbe veree
meg aꝝ Amonítakot, Moabítakot es Egiptomot.
Toueba Ierufalem nec , es a Salomon temploma
nac kú falait mind földig le rontata .

3 3 6 3

Harom ezer harom ſáz hatuan harom eýtendôbe.

NABUCHODONOSOR lata almaba eg' nag
kípét , kinec aꝝ ô feie araní vala, a mellie es a karia
eꝝíſt vala, aꝝ haſa es aꝝ agieka reeꝝ vala, a ſſara vas
vala , es a laba feie fel reſſint vas vala es fel reſſint
agiak eꝝerep. Kíre fóllíul eg' nag hegról eg' kú ſſa
lada, ki el tóre a kípnecc aꝝ ô labat , es aꝝ vtan min
denet egbe ronta . A kó oꝝtan eg' nag heggie ne
uekódec, ki mind e vilagot be tólte, kí Daniel ma
gíaraza eꝝ vilagnac allapatíarol, kibe neg' nag bí
rodalom eg' mas vtan kóuetkóꝝíec.

Aꝝert aꝝ araní fú vala a Babilóniabeli bíroda
lom, aꝝ eꝝíſt mell' a Perſiai, a reeꝝ haſſ a nag San
dore, a vas lab a Romai bírodalom, kí ket fele ſſa
kada

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

kada nag Carol' Czařarnac ideiebe, kit iegieꝯ vař
la a kipnec a ket laba. Mert Carol' ideiebe ket im
peratort emelenec a Romai birodalomba, egiket
Romaba, a mařikot pedig Constantinopolba, kit
ořtan a Töröc el foga. Ařert imar a Romai biro
dalomnac aꝯ vtollia fele vas, eꝯ a Töröc, fele pedig
agiakból cřenalt, eꝯ a Nemet, de a vas mindenkort
meg rontia aꝯ agiakbol cřenalt allatot. A kú pedig
iřtēnec fia a Christos ki aꝯ itilet nec napian ala iú,
es mind eřeket semie teřti, ő pedig naggia neuekő
dic, mert aꝯ ő hieuel őrökön őröke vřalkodic,
Daniel: 2.

3 3 6 7.

Harom eřer harom řaꝯ hatuan het eřtendöbe.

NABOCHVDONOSOR eꝯ nag' kipet cřenalt
tata a Dúrannac meřeien, es meg parancřola hog'
minden oda menne es imadna a kipet. A ki pedig
nem akarna imadni, tahat ařt aꝯ egő vas kemencęe
be vetnec, a kit ot annac meg feddeřere řerřettec
vala. Törtinec pedig eꝯ hog' e parancřolat ala nē
vehetec a Daniel tarřait. Sidrachot, Misachot, es
aꝯ Abdenagot. Ařert őc be vettetenec aꝯ egő vas
kemencęebe, de cřak eg' hanc řala sem ege meg a
kemencęebe. A kic pedig őköt be vettötec vala,
mind ařokot a tūnec langia meg eęete. Imeřec
pedig řel

pedig ala fel iarnac vala , es incker mondnaç vala
a kemenczebe, kiket oztan a királ ómaga ki hiua a
kemenczéből , es meg hagia hog mindenut a Si-
doknacistene tiszteltetnec.

3 3 6 8

Harom ezer harom száz hatuan mólcz estendóbe.

NABVCHODONOSOR esmet ill almat lata,
harime eg nag fa a földnec kőzcpötte fel neuckó-
dót mind a; egig , kinec a; ó ki teriet aga mind a
sjeles földet be fötte, kinec leuele igen szip, giúmól-
cze igen termót, es minden fele eledel vagión rait-
ta. Alatta pedig minden fele vad allatoc elnec , es
a; again minden eghi madarac , Touaba minden
elő allatoknac-innet vala eledele. A; onba le sfalla
a; eghból a fel kóltó sjent es monda. Vagiatoc le a
fat, es mindē agait le vagdalliatoc touaba a; ó gió-
mólczet el hinczetec hog menienec el alolla a va-
dac, es a; ó agairol a madarac, es a; ó giúkerenec fi-
atalat hagiatoç a földet, de meg kótd; tessac a me; ó-
nec füuei kó;ót, eg vas lanczal es reeszel , hog hin-
tetessac meg a; eghi harmattol, es legien a; ó resze
a vad allatokal a földnec füueibe. Touaba a; ó em-
beri s; iue el valto; tassac es adassac neki vad allat-
nac s; iue , ki ó raitta tarçon het eztendeig , a; an-
gialoknac vegezessac s; erint , A; ert hog a; elő em-
M berec meg

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

berec meg esmeriec hog' a felliges istē hatalmas aꝯ
emberek nec orſzagokon , es a kinec akaria annac
aggia aꝯt, es igen alazatos embert valazt arra.

EZT DANIEL magiaraza a kiralnac ſzemilis
röl, hog' ő volna a nag' ſa, aꝯ aꝯ a nag' feiedelöm ki
mind eꝯ vilagot birna, de aꝯ vristen el venne tölle
aꝯ emberi ſſuuet , es ki vetne őtöt a birodalombol
a meꝯdre, a barimok kőꝯe, holot füuet ennec, mint
eg' barom het eꝯtendeig, hog' addig meg esmerne
aꝯ ő elő istenet , ki őtöt a birodalomra fel emelte
volna. Daniel: 4.

3 3 6 9.

Harom eꝯer harom ſaz hatuan kilencz eꝯtendöbe.

NABUCHODONOSOR bolödsfagaert orſza
gabol ki üꝯetec , es het eꝯtendeig a vadakal, a meꝯ
be laköꝯec, mint eg' oktalan allat.

EZECHIEL Babiloniaba profetal Ierusalem
nec es a templomnac iöuendö epületüröl a hetuen
eꝯtendö vtan. Eꝯech: 40.

3 3 7 1,

Harom eꝯer harom ſaz hetuen eg' eꝯtendöbe.

ASTIAGES Medianac kirallia regnal har
mincz őt eꝯtendig.

3 3 7 5.

Harom

Ezörben lőt ielős dolgairol

46

Harom ezer harom száz hetuen öt estendöbe.

NABUCHODONOSOR meg esmeruen a
Istent esmet ssekibe üle.

3 3 7 6.

Harom ezer harom száz hetuen hat estendöbe.

IECHONIAS Babiloniaba a tömlöczbe vetetec.

3 3 8 1,

Harom ezer harom száz niolczuan eg estendöbe.

EVILMERODACH Babilonianac kirallia
regnal harmincz estendeig.

IECHONIA a ludanac kirallia, ki vetetec a
tömlöczből, es eg ssekbe a Babel kiral' melle ültetec,
es mig e vilagon eele, addig mind a kiral' ala
faiã lakozec vgian ottan Babiloniaba.

3 3 8 4.

Harom ezer harom száz niolczuan neg estendöbe.

SALATHIEL lechoniaistol ssetec Babiloniaba.

SERVIVS TVLLIVS Romaba eel.

SOLON a nag töruin' tudo doctor eg üdöbe
eel Athenasba.

AZ heet bölczek eg üdöbe eelnec.

ESOPVS eg üdöbe eel.

M 2

3405. Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 4 0 5.

Harom eger neg' szaz öt estendöbe.

C R R V S persianac kirallia regnal huffan kilencz estendeig.

E Z a Cyrus a ki meg vere aꝯ Astiagest a Mediabeli kiralt, es a Medianac birodalmat persiaꝯ hoz foglala. De vele egietembe engede a birodalomba lenni a Cyaxarest, aꝯ Astiagesnec örökösset, kit a Daniel Mediabeli Dariusnac neuez, kinec leaniat veue a Cyrus oꝯtan maganac felefigül.

3 4 0 9.

Harom eger neg' szaz kilencz estendöbe.

SALATHIEL szüle Babiloniaba Zorobabelt ki maskipen Barachiasnac hiuaratic.

3 4 1 1.

Harom eger neg' szaz tizen eg. estendöbe.

R E G G A S S E R Babilonianac kirallia regnal harom estendeig.

3 4 1 4.

Harom eger neg' szaz tizen neg' estendöbe.

L A B A S S A R A D A C H Babilonianac kirallia regnal hat estendeig.

3 4 2 0.

Harom

Harom ezer neg száz husz estendőbe.

BALTASAR Babilonianac kirallia regnal
öt eztendeig.

DANIELE ez estendőbe ill' almat lata ez vilagnac
a neg birodalmanac allapatiarol. Hat ime a teno
gerböl iü ki neg Bestia. Az egic vala eg' nostini o
roglan, kinec mint eg' keseliönc vgiã sarnia vala.
A masodic Bestia hasölatos vala a meduehez kinec
az ö sziaba harom rend fog vala. Az harmadic Be
stia olliã vala mint eg' hiu en nec neg feie vala es
neg sarnia. A negdic Bestia igē rettenetes vala es
igen errös, en nec vas fogai valanac, kiuel minde
neket meg sragat vala, es meg essen vala, a töbit pe
dig labaiual mind le tapogia vala. En nec felette
tiz sjarua vala, es mindēbe külömböz vala a töb be
stia ktol, kinec esmet a tiz sjarua közöt eg' kiczin sjar
ua neueködec, ki harmat el röta a tiz sjarunac. En
nec sseme, sziaba vala, touaba hadakozic vala a sse
tekel, es meg giögi vala az okot, addig mig eg' ssek
tetetec le, kibe bele üle az üdönc veene, az az, az is
ten, ki a napoknal idesb, es eleb valo, en nec ruhaia
feier vala es nag' soc angialoc sfolgalnac vala neki.
Ki meg itile a Bestiat, es meg öle ötöt es mindē ha
talmat el veue, mikipen a töbinekis el vötte vala,
es adatec a birodalom a ssementek nec örökön öröke.

E LATAST Danielnec meg magiaraza az an

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
 gial. Aꝯert aꝯ elfő Bestia vala a Babiloniabeli bi
 rodalom. A Masodig a Persiai. Aꝯ harmadig a
 nag' Sandore. A negiedig a Romaijake ki alat a
 kis ſſarú a Töróc birodalma fel neuekódec, ki a
 Romaijknac nag' ſoc orſſagokot es tartomanioz
 kot el foglala. Touaba a kereztien orſſagokot A
 ſiaba es Europaba igen meg ronta, es Baluanioꝯo
 ia teue, es ſoc karomlo beſſedeket a Chriſtos ellen
 tón, es moſtis teſſen, kinec aꝯ ő hatalma mikort'
 meg tóretic ottan kóuetkóꝯic aꝯ itilet. De iſtenc
 nec eꝯ aꝯ ő akaratia, a mint aꝯ irasba ki vagion ier
 lentuen, hog e Töróc altal annac elótte a balua
 nioꝯaſert minden kereztien orſſagokot meg ron
 cꝯon. Aꝯert nem moſt leſſen meg a Töróc nepnec
 romlaſa, mert meeg ſokat ket iarnioc aꝯ Zionnac
 hegien, aꝯ aꝯ a kereztienec kóꝯót, Daniel:7.

3 4 2 2,

Harom ezer neg' ſaz huſſanket eꝯtendóbe.

DANIEL profeta a Sufinnac varaba, Persia
 ba aꝯ Vlai kapu felet mikort allana, illien lataſt la
 ta. Hat ime eg' nag' ſſaruu kos all a nag' to mellet,
 ki aꝯ ő ſſaruaít igen hantatia vala minden fele, es
 ſakra, delre, nap tamadatra, es nap niugotra. A
 ſonba pedig el ióue eg' nag' kecꝯke bac nap niugo
 trol, ki vg' óklole a nag' koſt hog' ottan le dóle, es
 le tapoda

le tapoda őtöt. Es a keczeke bac aſ vran igen nagra neuekódec, de aſ ő nag' ſjarua ki tőrec a loc viadal' bá, ki helliet eſmet neg' ſjarua kele e vilagnac neg' ſſeale alat. Egek nec egikeböl tamada eg' kis ſjaru, ki igen naggia neuekódec, delre, nap tamadatra, es aſ gidniőrűſiges hel're. Es eſ fel magaytaltatec mind aſ egnec ſeregeig, kic kőyű l nemellieket le veete, touaba a cſillagokbolis, es aſokot a földre le tapoda. Ennec felette a ſeregek nec feiedelme el len tamada, es el veue attol a ſűntelen valo aldoz atot, es aſ ő ſűntſiginec templomat el ronta.

VEGEZET údó adatec pedig ennek a bűnbe, a ſűntelen valo aldozat ellen, kibe le veere aſ igaz ſagot, es igen meg ſſerenczezetec. Azonba eg' ſűnt fel kialta aſ mashoſ ſinonda. Vallion mig leſſen e ſűntelen valo aldozatnac el vetele a templombol' es mig niomdoſtatic aſ iſtennec ſerege aſ alnok' ſagtol' felele aſ erre, es monda. Eſtuelig es reggeſ lig ket eger es harom ſſaſ napon, es ottan meg ſſaſ badul a templom.

ENNEC MAGIARAZATTIA EZ a mint aſ angial meg monda. A nag' kos a Darius biroſ dalma, kire rea iőue aſ keczeke bac aſ aſ, a nag' Sandor, es aſ meg veruen őtöt orſſagat maganac fog lala. Hog' pedig a baknac a Viadalba ki tőrec a ſjarua, aſt ielenti hog' nag' Sandor vgian ottan halna

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

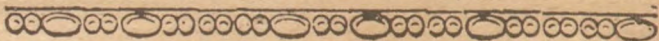
halna meg, mert haꝯa nem iohete Macedoniaba. Hog' pedig a kecꝯke bac ſſarua heliet eſmet neg' kele, aꝯt ielenti, hog' aꝯ ō halala vtan aꝯ ō birodalꝯ ma neg' reſſre oſſlatnec. Touaba hog' eꝯec kōꝯul eꝯ gic alat eg' kis ſſaru naggia neuekōdic, eꝯ a nag' Anthiokost ieg'gi vala, ki a giōniōruſiges hel're haꝯ talmaskodec aꝯ aꝯ, a Sidokra kic iſten nepei valaꝯ nac, kic it iſten ſeregenec neueꝯtetnec, kikre rca iō ue aꝯ Antiochos, birodalmokot meg ronta, a temꝯ plomot meg dula, puꝯtaia teue, es nem hagia beꝯne ſemi nem ō aldoꝯatot tenni. Touaba ſoc Sidokot feniegeteſeuel aꝯ iſtentol el ſſakafſta, es ſokafkot a hitert meg ōlete, kic itigien eꝯillagoknac es iſten ſeregenec mondatnac. Kinec birodalma nem ſoc ideig tarta, mert maid eꝯak het eſtendeig kegietlenkōthetec, a mint aꝯ angial meg monda, Daniel:8.

3 4 2 5,

Harom eꝯer neg' ſaꝯ huſſan ōt eꝯtendōbe.

CYRVS meg veue Babiloniat es annac aꝯ ō birodalmat Perſiahoꝯ foglala.

IT VEGETTETIC EL AZ ELSŐ MONARCHIA MINDEN MARADÉKIVAL, ES RESZEIVEL ÓZVE.

Eꝯec a Babit

EZEC A BABILONIA BE

LI, KIRALIOKNAC NEVEI.

1	Nimroth	20	Belochus
2	Belus	21	Belloperes
3	Ninus	22	Lamprides
4	Semiramis	23	Sofares
5	Zameis Ninias	24	Lampares
6	Arius	25	Pannias
7	Aralius	26	Sofarmus
8	Baleus Xerxes	27	Mirteus
9	Armatrites	28	Tautanius
10	Belochus	29	Tauteus
11	Baleus	30	Tineus
12	Altades	31	Dercillus
13	Mamitus	32	Eupales
14	Mancaleus	33	Laosthenes
15	Spherus	34	Pirithiades
16	Mancaleus	35	Ophrateus
17	Sparetus	36	Opraganeus
18	Ascatades	37	Altrasapes
19	Amyntes	38	TonoſtonSaro

danapalus.

EZ A DEREKA az első nag' birodalomnac
 ki a Sardanapalostol meg vetetec, es ket felee fia
 kada, Mediai birodalomra, es Babiloniabeli bi
 N rodalomra,

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
 rodalomra, mert Arbaces es Belochus veuec meg
 Babiloniat, aꝯert kóꝯtóc a birodalmat meg oꝯtac.
 Belochusnac iuta Babilonia, es Assiria. Arbaces
 nec pedig iuta Media tób orꝯagokal óꝯue.

TARTA PEDIG e birodalomnac a dereka
 eꝯer harom ꝯag, óꝯuen hat eꝯtendeig.

A BABILONIABELI BI
RODALOMNAC A FARKAT EZEC
BIRTAC

BABILONIAI KI-
RALIOC.

- 1 Phul Belochus
- 2 Phul Assar
- 3 Salmanasar
- 4 Sennacherib
- 5 Merodach
- 6 Benmerodach
- 7 Nabuchodonosor
- 8 Nag Nabuchodonosor
- 9 Euilmerodach
- 10 Baltassar.

MEDIAI KIRA-
LIOC

- 1 Arbaces
- 2 Sofarnus
- 3 Medidus
- 4 Cardiccas
- 5 Deloces
- 6 Phaortes
- 7 Cyaxares
- 8 Astnages.

CYRVS perfiabol ky veree aꝯ Astnages t a
 Medofoc kiralliat, es Mediat perfiahoꝯ foglala.

CYRVS esmet Babiloniat, aꝯ vtan meg veue
 es minden birodalmat perfiahoꝯ foglala. Aꝯert it
 leꝯen

Ezörben lőt ielős dolgairol 50
leſzen imar kezdete a másik nagy birodalomnac.

**EZEC A SIDO KIRALIOK,
NAC NEVEI, KIC AZ ELSŐ
NAGY BIRODALOMNAC IDEIEN
VOLTAC.**

1 Saul

2 David

3 Salomon.

*SALOMONNAC HALALA VTAN, A SI-
DO ORSZAG KET ORSZAGRA SZAKA-
DA, KIK KÖZUL EGIKET HIVAC IVDA
ORSZAGANAC, A MASIKOT PEDIG
ISRAEL ORSZAGANAC.*

IVDA.

4 Rehabeam

5 Abiam

6 Afa

7 Iofaphat

8 Ioram

9 Ochofias

10 Athalia

11 Ioas

12 Amafias

13 Ofias

14 Ioacham

15 Achas

ISRAEL.

1 Ierobeam

2 Nadab

3 Barfa

4 Ela

5 Zamri

6 Amri

7 Achab

8 Ahazarias

9 Ioram

10 Iehu

11 Ioachas

12 Ioas

N 2

16 Ezechias

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

16 Ezechias	13 Ierobeam
17 Manasses	14 Zacharias
18 Ammon	15 Sellum
19 Iofias	16 Manahem
20 Ioachas	17 Phacria
21 Ioakim	18 Pekah
22 Iechonia	19 Ofea.
23 Zedechias	

MASODIC MO- NARCHIA.

3 4 2 5.

Harom eger neg szaz huszan ot eztendöbe.

CYRVS persianac kirallia regnal harmincz
hat eztendeig.

DANIEL eꝯ eztendöbe köniörge aꝯ vristen-
nec hog' meg emlekez nec aꝯ ö fogadazarol, a kibe
fogatta vala hog' hetuen eztendö be teluen, haꝯ
vinne a fogszabol a Sidokot, kit aꝯ vristen meg
halgata, es bizonyossá teue ötöt, nem csak a Babi-
loniabol valo meg szabadulasrol, hanem a büntöl-
valo meg szabadulasrolis, ki lön a Christos altal.
Aꝯert ig szola aꝯ vristen aꝯ angial alial Danielnec,
hog, neg szaz kilenczven eztendö nec be telliesöde
sc nec korat

senec koraba, meg halna a Christos, ki mindent a
 ő halalaual, meg szabaditana a bűntől, es a ő ordög,
 nec rabszogatol.

Touaba hog' akoron minden profetaknac mon
 dasi be telliesődnec. Ennec felette hog' a Mo
 ses Ceremoniaia es aldozatia meg szűnec. El ron
 tatnec a Sidoknac Republicaioc, mind a templo
 mal őgue, es őrdő igazsag hoztatnec a Messias al
 tal e földi embereknec.

CRRVS a ő nag' birodalmanac első eztendeies
 be el boczata a Sidokot Babiloniabol, hog' haza
 iűnne nec Ierusalembe es a ő istenne nec templomat
 meg epittene c. 1 Efd: 1.

Touaba a őt hagia hog' eleg kölcsiget aggianac
 a ő eppülesre. 1 Efd: 5.

3 4 2 6.

Harom ezer száz huszan hat eštendőbe.

DANIEL a ő orozlaniokhoz vettetec a királ'
 nac paranczolatiaabol a ő aruloc miat, de a ő isten
 őtőt a őktol meg otalmağa, es a ő arulokot meg
 szagattac.

ZOROBABEL Sidoknac Herczege regnal a ő
 haza iőuetel ytan őtuen niolc őztendeig.

DANIEL meg profetala a Sidoknac, minem ő
 nag' uimorusag köuetkőzendő volna reiaioc'ha

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
ꝯaiokbá a nag' Antiochos miat.

IESVS fú papioc a Sidoknac, harmincꝯ hat
eꝯtendeig.

3 4 2 7.

Harom eꝯer neg' ſaz huſſan het eꝯtendöbe.

A TEMPLOMNAC fundamentomat nag' *ſi*
rómel fel vetee a Sidoc, i Eſdr:3.

TARQVINVS ſuperbus Romai kiral', ki a
Lucretiat a Brutus feleſiget meg ſſöplöſitte

3 4 3 4,

Harom eꝯer neg' ſaz harmincꝯ neg' eꝯtendöbe.

CAMBYSSES Perſianac kirallia regnal niolcꝯ
eꝯtendeig.

EZ meg tilta a Ierufalembeli templomnac eꝯ
pitteſet. Aꝯert el hagiateg a templomnac rakafſa a
Darius Hiſtapiſnac maſodic eꝯtēdeig, mel' Cam
byſeſt Eſdra Artaxerxeſſnec neueꝯ, i Eſd:4.

3 4 4 2.

Harom eꝯer neg' ſaz neg'uen het eꝯtendöbe.

DARIVS Hiſtapiſ Perſianac kirallia, regnal
harmincꝯ hat eꝯtendeig. Eꝯloua nieritteſenec ſſe
rencꝯieböł tetetec kirallia.

HAGGAI eſ Zacharia profetalnac.

3443, Harom

3 4 4 3.

Harom eger neg' szaz neguen harom esztendöbe.

A TEMPLOM esmet a kiral' engedelmeböl rakatni kezdetec de a Samariabeli tiszttartoc esmet vadolni kezdec a Sidokot, a lerusalembeli tēplom, epitteseert, kiknec szauokot a Darius be nem veue hanem meg engedec az templomnac epitteset, löt meeg enec felette, azt hagia hog' eleg kölcsiget ag' gionac az epittesre, i Esd:5.

AZ HESTER aszon'ac historiaia ez extens döbe kezdetec el, ki a Vasti kiralne aszon' hel'et kiralne aszon' lön a Persiai birodalomba. Holot a Vasti aszon' az ő engedetlensigiert el vettetec, es he liebe Hester Valasztatec.

3 4 4 7.

Harom eger neg' szaz neguen het esztendöbe.

AZ ISTEN templomat lerusalembe el vegettec, i Esdr:6.

3 4 4 8.

Harom eger neg' szaz neguen niolc esztendöbe.

HESTER a Sido szip lean fel vitetec Darios' nac felesigül, mel' Dariusst mas kipen az iras Asues rolnac mond, Ester. 2.

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 4 5 3.

Harom eger neg ſaz ótuen harom eſtendóbe.

HAMAN eꝯ eꝯtendóbe akara a Sidokot Babiꝯ Ioniaba a királ' altal mind el veſtteni, de nem te-
hete ſſeret, mert aꝯ iſteni gond Viſeles ókót meg
otalmaza. Aꝯert Haman kóꝯót, es Heſter kóꝯót a
mi dolgoc tórtinteneꝯ, é ket eꝯtendóbe lótteneꝯ.
Eſter 3.4.

ROMABOL eꝯ údóbe vereteneꝯ ki a kiralioc
es heliekbe conſuloc emelteteneꝯ, minden eꝯten-
dónkint.

PITHAGORAS philoſophus eꝯ údóbe ecl.

DARIUST a Scithiabeliec meg vereec.

MEGABIZVS a Darius hanniaga Traciat es
Pannoniat meg hodoltata.

3 4 6 2,

Harom eger neg ſaz hatuan ket eꝯtendóbe.

IEVS a fú pap lerufalemból Darios hog me-
ne, de addig heliebe hagia aꝯ ó fiat a loachimot.

PHILO aꝯt mongia hog e loachim irta volna
a ludith aſſon historiaiat es aꝯ Heſteret.

ASIDOC eꝯ údóbe ſſerꝯec a phurim innepet,
annac emlekeꝯetire, hog a Perſiai birodalomba
meg ſſabadultac volna a kirali paranczolatbol va
lo óldók

Egörben löt ielös dolgairol 53,
Io öldöklestöl, a kit Haman aꝯ ð alnokfagaua a Sið
dokra hozot vala, Hesterre valo irigfigböl, es
Mardocheofra valo giulöfigböl.

3 4 7 0.

Harom ezer neg' saꝯ hetuen estendöbe.

I E S V S a fü pap meg teere Darioistol, es esmet
tiffibe alla.

3 4 7 2.

Harom ezer neg' saꝯ hetuen ket estendöbe.

D A R I V S T meg vereec aꝯ Athenasbeliec a
Maratonal Calimachus altal.

3 4 7 8.

Harom ezer neg' saꝯ hetuen niolcz estendöbe.

X E R X E S persianac kirallia regnal huffan eg'
estendeig. Eg' mind egeff Egiptomot birodalma
ala hodoltata.

3 4 8 4

Harom ezer neg' saꝯ niolczuan neg' estendöbe.

R E S A N E S V L L I A N Sidoknac hercegege
regnal hatuan hat estendeig.

3 4 9 0.

Harom ezer neg' saꝯ kilenczuen estendöbe.

○

Ioachim

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
IOACHIM fű papioe a Sidoknac huffā niolcꝯ
efftendeig aꝯ attia halala vtan.

3 4 9 8.

Harom ezer neg ſaz kilenczuen niolcꝯ eſtendöbe.

ARTABANVS a Xerxes ſſolgaia meg öle aꝯ
ö vrat a Xerxelt, ennec okaert hog lata a kirall
nac, aꝯ ö nag ſſerenczetlenſiget, ki iobnac vele ha
lalat, honnem mint ſſigienſigbe eletet. Touaba a
ꝯertis miele, hog remimli vala hog halala vtā ötöt
tennec kirallia.

SOPHOCLES es EVRIPIDES eelnec.

THEMISTOCLES aꝯ Athenasbeli feiedes
löm regnal.

3 4 9 9,

Harom ezer neg ſaz kilenczuen kilencꝯ eſtendöbe.

DARIVS ARTAXERXES Longimanus
perſianac kirallia regnal neguen neg eꝯtendeig.

3 5 0 5.

Harom ezer öt ſaz öt eſtendöbe.

ESDRAS böit mas honac tizen kettödíc na
pian el indula Babiloniabol Ierufalembe a Sido
kal, kic hozga giültet vala aꝯ Ahaua viztöl fogua, a
kirallnac engedelmebdöl, hog Ierufalēbe a Respub
licat heliere allatna.

It kezdes

IT KEZDETI el-imar a Daniel profeta-
nac eztendeie, kit neki meg monda aſ angial, hog'
mine údó telne a Chriſtoſſig, kit ha te meg ſſam-
lalandáſſ, teſſen a Chriſtos halalaig eſ eztendőtől
fogua, neg' ſſaz kilenczuen eztendőt, kit Daniel
hetuen hetne mond.

A HET pedig it vetetic nem a ſſamert, mint
eg' kettő három neg' &c. hanem a het napert, kic eg'
hetbe leſſne, mint Voſarnap, hetfü, ked, ſſereda,
czőtortoc, pintec, ſſombat, holot minden nap a
hetuen heetbe eg' eg' eztendőert vetetic, kit ha te
egbe ſſamlalandáſſ teſſen neg' ſſaz kilenczuen eſ-
tendőt.

PERDICA S Macedonianac kirallia,
EMPEDOCLE S, Parmenides, eelne.

3 5 1 8,

Harom ezer öt ſſaz tizen niolcz eſtendőbe.

NEHEMIAS T a perſiai kiral' leruſalembe
boczata, hog' őis a varoſt es a templomot epiteſſe,
aduan erre neki leuelet.

ELIASIB leruſalembe papi feiedelöm neg'
uen eg' eztendeig.

3 5 3 0,

Harom ezer öt ſſaz harmincz eſtendőbe.

O 2 Nehemias

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

NEHEMIAS meg teere perfiaba a királ'hoz eꝯ údúbe, kibe imar á varosnac kó falait el vegeꝯ tec volna. Nehe: 5.

ARISTOPHANES eꝯ údúbe eel.

SOCRATES eꝯ údúbe eel.

3 5 3 6.

Harom ezer ót száz harmincz hat eꝯtendóbe.

GÓRÓG országba eꝯ údúbe volt a nag' haboruſ sag, á kiról irt Xenophon es Tucídides.

A LOKROSOKNAL eꝯ varos ſigette lón föld indulas miat.

3 5 4 1.

Harom ezer ót száz neguen eꝯ eꝯtendóbe.

NEHEMIAS elinet perfiabol Ierufalembé haꝯa ióue, holot aꝯ Eliasib piſpeket a tóbiuel óꝯue igen meg dorgala, hog' aꝯ ó tiſttekben nem igazan iarnanac el.

3 5 4 3.

Harom ezer ót száz neguen harom eꝯtendóbe.

DARIVS NOTHVS perſiai királ' regnal tíz en kilencz eꝯtendeig.

CAPVAT meg veuec a Samniteséc.

3 5 5 0.

Harom

Harom ezer öt száz ötuen estendöbe.

IOANNA BEN RESA Sidoknac hercyege
regnal, ötuen harom estendeig.

3 5 5 9.

Harom ezer öt száz ötuen kilencz estendöbe.

IOIADA Sidoknac pispoke, tanitta huffjan
neg' estendeig.

3 5 6 2.

Harom ezer öt száz hatuan ket estendöbe.

ARTAXERXES MNEMON persiai kir
ral, regnal harmincz hat estendeig.

ISOCRATES orator eel.

PLATO Athenasba tanit.

CAMILLVS á io Romai vitez Romaba vi
tezködic.

3 5 8 3,

Harom ezer öt száz niolc zuan harom estendöbe.

IOTHAM auag' loannan, Sidoknac pispoke
tanitta huffjan neg' estendeig.

ARISTOTELES ennec elötte valo üdöbe
fületec.

EZ üdöbe Görög orffagba nag' soc varosoc
föld indulas miat el silliedenec.

O 3

3598. Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 5 9 8.

Harom eger ót ſaz kilenczuen niolcz eſtendóbe.

DARIVS ARTAXERXES OCHVS perſiai kiral' regnal huſſan hat eſtendeig.

IOANNA a lerufalembeli piſpec meg óle a templomba, aꝯ ó attia fiat á Ieſuſt, kiert a Vagoſes aꝯ Artaxerxésnec hannagá a templomot meg dula, es a Sidokon heet eſtendeig rauaſt vón.

3 6 0 3.

Harom eger hat ſaz harom eſtendóbe.

IVDA a Sidoknac hercege, regnal harmincz eg' eſtendeig.

DARIVS OCHVS Apodaſmanac nepet viue Hircaniaba, a Caſpius neuú tenger melle.

3 6 0 7.

Harom eger hat ſaz het eſtendóbe.

IADDVA Sidoknac piſpeke, ki mind a nag' Sandor birodalmaig eele.

DEMOSTHENES es Eſchines a Görög oratoroc eelnec.

3 4 0 8.

Harom eger hat ſaz niolcz eſtendóbe.

NAG SANDOR e vilagra ſzületec, kis aſſon' hauanac

Ejörben löt ielös dolgairol 96
hauanac tizen harmadic napian Macedoniaba.
A Diana temploma azon napon meg eghe E
phesomba.

3 6 0 9.

Harom ezer hat száz kilencz eztendöbe.

NAG' üstökös cýillag, lattatec az eghen, kinec az
üstöke vegre oytan kopia kipbe változec.

3 6 1 4.

Harom ezer hat száz tizen neg' ebtendöbe.

Eg' nag' tüzös farkan' ešec le eyel a földre.

3 6 1 9.

Harom ezer hat száz tizen kilencz eztendöbe.

PLATO meg hala Athenasba es helliebe a Speu
sippus alla.

MANLIVS TORQVATVS Romai dicta
tor, meg öle az ö egietlen eg' fiat, hog' eg' Samnia
tessel a hadba az ö paranczolattia ellen meg vyt
volna.

3 6 2 4.

Harom ezer hat száz huszan. neg' eztendöbe.

ARSA MES auag' Arses Persiai kiral', regnal
neg' eztendeig.

ENNEC az attiat az Artaxerxest a Bagoas' öle
meg

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
meg mereggel, aꝯ Arsamestól meg valua, minden
fiaival óꝯue.

2 6 2 8.

Harom ezer hat száz huszan niolcz eꝯtendóbe.

NAG SÁNDOR Macedoniai kiral' regnal
mindenestól fogua minden birodalmaba, tízen
ket eꝯtendeig.

DARIVS CODOMANVS Persiai kiral' regnal
hat eꝯtendeig.

3 6 2 9,

Harom ezer hat száz huszan kilencz eꝯtendóbe.

MANASSES a Sido pispeknec attia fia, feles
sigúl veue maganac aꝯ Sanabalathnac leaniat, ki
akort Samariat tífstúl biria vala, kiert ótót a' Neo
hemias ki úꝯe lerusalemból, hog' pogan nemꝯet
ból vót volna maganac felesiget, kit a Sanabalath
Samariaba hiua, es nag' Sandornac engedelmeból
a Garizim hegien eg' templomot eꝯenaltata, a Sa
lomon tēplomanac haffonlatossagara, kibe a Ma
nassest aꝯ ó veit helhezete, hog' ó ot ollian pispec
legien mint lerusalēbe aꝯ ó attia fia, mel' templom
hoz oꝯtan halgatanac a Samariabeliec, kiról emle
kezetet tón a Samariabeli aꝯson' a Sichar kuttianal
a Christosnac loan; 4.

3633, Harom

3 6 3 3.

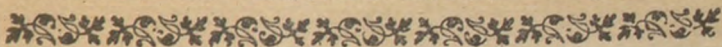
Harom eger hat szá harmincz harom estendöbe.

NAG SANDOR Dariust el verée, Babiloni
at meg veue. Susat a fú varost persiaba el foglala.
persopolimot el rabla, touaba a persiai birodal
mat telliesigel maganac foglala.

DARIUST meg öle a Bessus, a Bactrianac tiff
tartoia, hog auual nag Sandornak kedueskögiec,
es kegielmet talalion maganac vele. de nem tör
tinec az a Bessusnac az ö kiuanfaga sserint, mert nē
ionac lattatec nag Sandornal az, hog az ö vele iol
töt vrat meg ölte volna. Kinec halalat a nag San
dor igen sirata es kirali modra el temetette. A
Bessust pedig a ki a Dariust meg ölte vala, az ö
erdöme sserint meg fedde.

NEHEMIAS meg hala szá harmincz eger
dös koraba, kit el temetenec a Sidoc nag banattal
a Ierusalemnec mezeien.

*IT VEGETTIC EL A MASODIC MO-
NARCHIA, KIBE A SIDOC ESMET
MEG EPVLENEC HAZAIOKBA.*

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

EZECAKIRALIOKNAC NEVEIKICAMASODIC

MONARCHIAT BIRTAC, KINEC BI-
RODALMA TARTOT KET SZAZ
HET EZTENDEIG. ©

1	Cyrus	6	Darius Nothus
2	Cambises	7	Artaxerxes
3	Darius Histapsis	8	Darius Artaxerxes
4	Xerxes	9	Arfames
5	Darius Longimanus	10	Darius.

HARMADIC MO- NARCHIA.

3 6 3 3.

Harom ezer hat száz harmincz harom ezteendőbe.

NAG SANDOR GÖRÖC imperator regnal á
nag birodalomba het ezteendőig.

EZ a nag Sandor philep kiral' fia vala kit a
Daniel profeta kecꝯke baknac neuez, ki a nag
kost, aꝯ aꝯ a Dariust Susinnal meg veree, es a föld
re le tapoda. Eꝯ a Monarchiaba csak het ezte
deig regnala, kicꝯin üdöuel, de nag hatalomal,
mert mind aꝯ egeꝯ vilag neki feiet haitta. Azert

imar ne

Egőrben lőt ielős dolgairol 58
imar neki senkiuel nē vala hada. *MEG HALA*
Babiloniaba etetes miat, kinec halala vtan, ađ ő bi
rodalma neg reſſre oſſlatec, a mint Daniel nec ađ
angial meg mōta vala, hog a nag ſſaru ki tōrnec a
keczke baknac feiebōl. de a hcliet meg neg ſſaru
neuekōdnec, ađ ađ, a nag birodalom neg feiede
lōmſigre oſſlatnec.

3 6 3 4.

Harom ezer hat ſſaz harmincz neg eſtendōbe.

IOSEPH Sidoknac herczege regnal' het eg
tendeig.

ONIAS Sidoknac piſpeke, huſſan het eſtend
deig.

3 6 3 6.

Harom ezer hat ſſaz harmincz hat eſtendōbe.

NAG SANDOR meg ūtkōzecađ Indiabeli ki
rallial a Poruffal, kit meg veree es orſſagat ma
ganac foglala.

NICEAT es Bucephalat nag Sandor fondala
es meg rakata.

AGALATIS meg veue, es *COSSEAT* ra
uas ala ſacgoltata.

3 4 4 2.

P 2

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom eꝯer hat ſaz harmincꝯ kilencꝯ eſtendöbe.

NAG SANDOR meg hala Babiloniaba, kit el temetenec aꝯ ö iambor ſſolgai, nag' banatal vꝯian ottan Babiloniaba.

ROXANA aſſon' a nag' Sandor feleſige temerö deken marada el tölle, kinec ideie mikoron be tellieſödöt volna, eg' fiat ſſüle, kire a nag' Sandor birodalma neꝯ vala, de meg foꝯtatec attol, mert a nag' Sandor ſſolgai a tutorſſagnac ſſine alat meg oꝯtoꝯanac vele, es magoknac foglalac.

AZ HARMADIC MONARCHIANAC a dereka cꝯak het eꝯtendeig tarta, es feiedelmeis cꝯak ömaga lön nag' Sandor.

A HARMADIC BESTIANAC

EZ A FARKA, ES VTOLLIA.

Seleucus, Ptolomeus, Antigonus, Cassander, a nag' Sandor ſſolgai meg oꝯtoꝯanac a nag' Sandor birodalmaual ill' ſſin allat hog' öc abba cꝯak gu- bernatoroc lennenec addig mig aꝯ nag' Sandor fia fel neueködnec. de ſemi nem kele benne, mert a birodalom erkölcꝯöt veſſen maganac, es nem eſö meri a hitnec ioſſagat. Aꝯert

SELEVCVS Siriat foglala.

PTOLÓMEVS Egiptomot.

CASSANDER Macedoniat.

Antigonus

Ejörben löt ielös dolgairol
ANTIGONVS a kis Asianac orffagit

3 6 4 0,

Harom ezer hat száz neguen eßtendöbe.

PTOLOMEVS Egiptomnac kirallia regnal
neguen eßtendeig.

ARIDEVS philep á nag' Sandor atia fia regn
nal Macedoniaba, het eßtendeig.

EZEVALA törüin' sjerint á tutorfag, de á bi
rodalom vac, mint a sjerencze, nem lattia á hitet, á
törüint, es aꝯ igazfagot.

3 6 4 1.

Harom ezer hat száz neguen eg' eßtendöbe.

ABNER SEMEI Sidoknac herczege regn
nal tizen eg' eßtendeig.

PTOLOMEVS aꝯ Egiptomnac kirallia meg
veue Ierusalemöt czalardsfagual.

MENANDER Comicus eel.

THEOPHRASTVS

ATHENEVS

Eelnec

PHALLAREVS Demeter.

MENEDEMVS.

3 6 4 6.

Harom ezer hat száz neguen hat eßtendöbe.

P 3

Antigonus

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

ANTIGONVS Asianac orſſagit foglala maꝯ ganac, es regnala benne tizen niolcꝯ eꝯtendeig.

OLIMPIAS á nag' Sandor annia regnal Maꝯ cedoniaba Aridens vtan cꝯak fel eꝯtendeig.

EZ *INDOBE* a Romaiac nag' ſſigient vallanac á Caudina torokba, houa á Samniteſec à Romai ſereget be rekeſtöttec vala, holot ſem etelec ſem italoc nem vala, touaba ki ſem iöhetnec vala peꝯ dig onnat. Vegre oꝯtā meg ſſerꝯödenec aꝯ ellenꝯ ſigel, de nag' ſſigiensigekre, mert ſeguereket le hanuan, es felig le ereꝯtuen ruhaiokot akaſto fa alol buttatac ki ököť. Touaba hitekre fel fogadac hog' ſoha töbſſor à Samniteſekre nem hadakoꝯ nanac. Aꝯert ill' ſſigiennel es ſeguernelküť menea nec haꝯa Romaba, kit róuid napon meg forbatlaꝯ nac à Romaiac eſmet aꝯon Samniteſeknec.

3 6 4 7

Harom eꝯer hat ſaꝯ neguen het eꝯtendöbe.

CASSANDER meg öle a nag' Sandor anniat aꝯ Olimpia aſſont. Touaba a nag' Sandor feleſiget mind aꝯ ö kicꝯin fiaual öꝯue meg foga, es hatalmaꝯ ual Macedoniaba regnala tizen niolcꝯ eꝯtendeig.

3 6 5 2.

Harom eꝯer hat ſaꝯ ötuen ket eꝯtendöbe.

Mathathia

Ezörben löt ielös dolgairol 60,
MATHATHIA Sidoknac herczége regnal
Jerusalembe tízen ket éztendeig.

DEMETER aꝯ Antigonus fia meg egete à
Ptolomeus haitoit.

3 6 3 3.

Harom ezer hat száz ötuen harom éstendöbe.

SELEVCVS NICANOR Siriat maganac
foglala es regnala benne harmincz eg éztendeig.

3 6 6 1.

Harom ezer hat száz hatuan eg éstendöbe.

SIMON a Sidoknac pispeke tízen harom éz
tendeig. ✧ ✧ ✧ ✧

3 6 6 4,

Harom ezer hat száz hatuan neg éstendöbe

ASAR MATHAT Sidoknac herczége regn
al' kilencz éztendeig.

Anthiochiat *SELEVCVS* fondala es raka.

DEMETER aꝯ Antigonus fia Asianac kirala
lia regnal tízen het éztendeig.

3 6 6 6.

Harom ezer hat száz hatuan hat éztendöbe.

ALEXANDER es *ANTIPATER* Mace
doniat biriac neg éztendeig.

3670. Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 6 7 0.

Harom ezer hat ſaꝯ hetuen eꝯtendóbe.

DE METER aꝯ Antigonus fia Macedoniaba
regnal hat eꝯtendeig,

3 6 7 3.

Harom ezer hat ſaꝯ hetuen harom eꝯtendóbe.

ARTAXAD Sidoknac hercꝯege regnal' tiꝯ
eꝯtendeig.

ELEAZAR Sidoknac piſpeke huſꝯ eꝯtendeig.

EZ aꝯ Eleazar a ki aꝯ Egiptombeli kiral'nac
aꝯ ptolomeofnac hetuen Sido bólꝯet kúlde, kic a
Sido Bibliat Góróg nielure forditac, kit mind e
napiglan ſjemónc elót latunc.

3 6 7 6.

Harom ezer hat ſaꝯ hetucn hat eꝯtendóbe.

PIRRVS Macedonianac kirallia regnal' het
holnapig.

LYSIMACHVS Macedonianac kirallia reg
nal' het eꝯtendeig. **EZ** a Lysimachus, a kinec pin
ꝯet es arãiat Erdelbe a Maros mellet meg talalac.

3 6 7 8.

Harom ezer hat ſaꝯ hetuen niolꝯ eꝯtendóbe.

Philadelphus

Egőrben lőt ielős dolgairol 61

PHILADELPHVS Egiptōnac kirallia, regnal harmincz niolcz ęztendeig, aę attiaual ket ęztendeig, a tőbibe őmaga.

3 6 8 0.

Harom ęzer hat űaz niolczuan ęstendőbe.

DEMETER aę *Antigonus* fia magat aianla mind orűagaua őęue *Seleucōnac*.

3 6 8 3.

Harom ęzer hat űaz niolczuan harom ęstendőbe.

ANTIOCHVS SOTHER Sirianac es *Asia* nac kirallia, regnal tizen kilencz ęztendeig.

HAGAIELI Sidoknac hercęege, regnal niolcz ęztendeig.

PTOLOMEVS CERAVNVVS, es *Sostenes* *Macedonianac* kirali regnalnac ket ęztendeig.

3 6 8 6.

Harom ęzer hat űaz niolczuan hat ęztendőbe.

ANTIGONVS a *Demeter* kirali fia *Macedonianac* kirallia, regnal harmincz hat ęztendeig.

3 6 9 1.

Harom ęzer hat űaz kilenczuen ęę ęztendőbe.

MASLOTH NAVM Sidoknac hercęege regnal het ęztendeig.

Q

Aratus

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
ARATVS eꝯ üdöbe cel.

3 6 9 4

Harom ezer hat saꝯ kilenczuen neg' eztendöbe.
MANASSE Sidoknac pispeke huffan het eztendö
deig.

3 6 9 8,

Harom ezer hat saꝯ kilenczuen niolcz eztendöbe.
AMOS SYRACH Sidoknac hercyege regz
nal tizen neg' eztendeig.

CLEANTES philosophus eꝯ üdöbe eel.

3 7 0 3.

Harom ezer het saꝯ harom eztendöbe.
ANTIOCHVS THEOS Sirianac es Asianac
kirallia regnal tizen öt eztendeig.
A Carthagobeliec eꝯ eztendöbe fogac el a RE-
GVLVST a Romai consult.

3 7 1 2,

Harom ezer het saꝯ tizen ket eztendöbe.
MATHATHIA SILOAH Sidoknac herc
yege regnal tiz eztendeig.
TEEII eslö lön aꝯ egböl.

3 7 1 5,

Harom ezer het saꝯ tizen öt eztendöbe.
Ptolomeus

Ejörben löt ielös dolgairol 62
PTOLOMEVS EVERGETES Egiptom
nac kirallia regnal huszan hat eztendeig.

3 7 1 8,

Harom ezer het száz tizen niolcz eztendöbe.
SELEVCVS GALLINICVS Syrianac es
Asianac kirallia regnal husz eztendeig.

3 7 2 1.

Harom ezer het száz huszan eg eztendöbe.
SIMON ZADIC Sidoknac pispeke huszan
niolcz eztendeig.

3 7 2 2.

Harom ezer het száz huszan ket eztendöbe.
IOSEPH ARSES Sidoknac herczege reg
nal hatuan eztendeig. Ezt igen tiszteli vala az
Ptolomeus Euergetes.

DEMETER Macedonianac kirallia regnal
tiz eztendeig.

3 7 3 2.

Harom ezer het száz harmincz ket eztendöbe.
ANTIGONVS DOSON Macedonianac
kirallia regnal tizen ket eztendeig.

3 7 3 5.

Q 2

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer het ſaꝯ harmincꝯ ót eſtendóbe.

IESVS SYRACH eꝯ údóbe ira aꝯ ókónuet
kit deakúl hiiuunc Eccleſiaſticoſnac.

3 7 3 8.

Harom ezer het ſaꝯ harmincꝯ niolcꝯ eſtendóbe.

SELEVCVS CERAVNVS Syrianac es Asia
nac kirallia regnal harom eꝯtendeig.

3 7 4 1.

Harom ezer het ſaꝯ neguen eꝯ eꝯtendóbe.

NAG ANTIOCHVS Syrianac es Asianac ki
rallia regnal harmincꝯ hat eꝯtendeig.

CARIA es **RHOD** ſiget föld indulas miat
nag romlaſt ſgenuede.

3 7 4 2.

Harom ezer het ſaꝯ neguen ket eꝯtendóbe.

PTOLOMEVS PHILOPATOR Egiptom
nac kirallia régnal tigen het eꝯtendeig.

3 7 4 4.

Harom ezer het ſaꝯ neguen neg eſtendóbe.

PHILOPATOR eꝯ údóbe aꝯ Sidokot igen
meg niomorritta, mert Ierufalemet mind a tem
plomal óꝯue meg dula, kiról eleget oluashacꝯ aꝯ
Machabeoſoknac harmadic kónuebe.

Philep

Egórben lôt ielôs dolgairol. 57,
PHILEP Macedonianac kirallia regnal hu
ſſan neg' eztendeig.

3 7 4 9.

Harom eger het ſaz neguen kilencz eztendöbe.
ONIAS Sidoknac piſpeke harmincz kilencz
eztendeig.

HANIBAL es **SCIPIO** ez üdöbe eelneç.

3 7 5 9.

Harom eger het ſaz ötuen kilencz eztendöbe.
PTOLOMEVS EPIPHANES Egiptönac
kirallia regnal huſſan neg' eztendeig.

EZ üdöbe eg' tehen emberi nieluen ſgola.

Eg' **GIERMEC** Syriaba Elefant füuel ſgületec.

NEVIUS Comicus eel.

PLAVTVS Comediat ir.

3 7 6 4,

Harom eger het ſaz hatnan neg' eſtendöbe.
A FAC gabanat termenec.

3 7 6 9.

Harom eger het ſaz hatuan kilencz eſtendöbe.
A SIDOC nag' niomorusagba vadnac a Sa
mariabeliec miat.

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 7 7 7.

Harom eger het ſaz hetuen het eſtendöbe.

SELEVCVS PHILOPATOR Syrianac es
Asianac kirallia regnal tigen ket eſtendeig.

3 7 8 2.

Harom eger het ſaz niolcꝯuan ket eſtendöbe.

IOANNA Sidoknac hercꝯege regnal tigen
hat eſtendeig.

Eꝯ lön vtolfo hercꝯeg a David kiral' nemꝯetiböl.
Eꝯt meg öle aꝯ Antiochus Epiphanes eꝯ vaar alat
a lordan viꝯenec tullian.

EZ IOANNA HERCZEGBE VAGATATEC
le, mint eꝯ faba a David haꝯabol valo kirali biroꝯ
dalom, es lön a David nemꝯete mint eꝯ meg aſſot
cꝯutak, kiböl a Chriſtos aꝯ iſtenec igiretc ſerint
ſharmaꝯando vala, ki tellieſigel minden gükereꝯ
uel öꝯue el ſharatnac tecꝯik vala.. Aꝯonba pedig
aꝯ üdönc be tellieſödeſe ſerint a Davidnac ki
cꝯin gükereböl, ki tamada a Chriſtos, ki földnec
mennec vra lön, amint Eſaias rolla irt vala, ca: 11.
fel neueködic vꝯ mond eꝯ veſſö a leſſenec gü
kereböl, es eꝯ aꝯh, kin aꝯ vrnac lelke meg niugoꝯ
ſſic. Vꝯgian aꝯonrol ſſol eſmet Eſaias ca: 53.

3 7 8 3.

Harom

Egőrben lőt ielős dolgairol

64

Harom ezer het száz niolczuan harom estendöbe.

PTOLOMEVS PHILOPATOR Egiptomnac kirallia regnal harmincz hat estendeig.

EZ igen rest vala es aszon ember termissetü azért nem vala milto a birodalomra.

HANIBAL a Carthagobeli nag' feiedelöm meg hala.

STATIVS Cecilius eel.

ENNIVS poeta versöt ir.

TERENCIVS Comediat ir.

3 7 8 7

Harom ezer het száz niolczuan het estendöbe.

PERSEVS Macedonianac vtolso kirallia regnal tizen eg estendeig.

3 7 8 8.

Harom ezer het száz niolczuan niolcz estendöbe.

IASON Sidoknac pispeke regnal harom estendeig.

EZ Ierusalembe leg elöször telenaltata tanos fagnac heliet, kibe a Sido effiakot Görögöknek mogioc sserint pogan' bölcgesigre kezdé tanittani.

ETTÖL FOGVA IMAR MINE PISPEKEC a Sidoc kögöt köuetkögnek, mind azoc nagioberesre valasztatnac a Syriabeli kiral tol.

E Iason

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

E L A S O N pispec kúlde adot be eg Menelaus neuú fú embertót a Siriabeli kiralnac, ki a lason pispeket a kiralnac be arula, es ómaganac niere a. pispekfiget, ki bira aꝯt mind aꝯ Machabeosoknac ideieig, ki oꝯtan meg óletec aꝯ ó erdóme sꝯerint, aꝯ Antiochus Eupator királ' tol.

3 7 8 9,

Harom eger het sꝯaꝯ niolcꝯuan kilencꝯ eztendóbe.

ANTI O C H V S E P I P H A N E S Syrianac kí rallia regnal tízen ket eztendeig.

E Z a Romái fogfagbol sꝯabadula ki, es ióue haꝯa aꝯ ó attianac orsꝯagaba. de igē alnoc es rauasꝯ vala, amint ó neki cꝯelekódeti meg mutatá.

E Z birodalmanac hatod eztendeiebe nag' seꝯ regel mene be Egiptomba Cleopatrahoꝯ aꝯ hugaꝯ hoꝯ, hog' órót meg latogassa. 4 de: onnat meg teruē ióue be Ierusalembe, kinec Menelaus pispec a kaꝯ put meg nyttata, ki mihelt be ióue ottan a fú fú Si dokot mind le vágata. Touaba marhaiokotis el dula.

3 7 9 2.

Harom eger het sꝯaꝯ kilencꝯuen ket eztendóbe

M E L C H I a Ioanna hercꝯeg fia sꝯúletec ki a Christos ósinec ósi vala.

3 7 9 7.

Harom

Harom ezer het száz kilenczuen het ezteendőbe.

ANTIOCHVS EPIPHANES nag' haddal esmet ala mene Egiptöba, hog' bosjut allana azokrol kic az ő nepet az Egiptomnac varosibol ki üstek vala, a kiket ő az első oda menetele koran ot hagiot vala, de ebbe neki akarattia nē teleec, mert a Romai követőc ki küldec őtöt Egiptombol. Ennec okaert meg terőbe haragiaba a Ierusalemö beli templomot meg dula, es a templomba az istē ladaia heliet a Iupiter isten kipet fel emele. Touaba meg tilta hog', senki a Moses törünie szerint ne eelne, es a Ierusalemö beli istent ne tisztelne, mert halálnac lenne fia. Ennec okaert el külde mind az egesz Sidosagon, hog' mindenüt a Sidoc el hadnac az ő hiteket, es Iupiternec aldoznanac. A kic pedig nem akarnac el hadni, auag' nem akarnanac Iupiternec aldozni, tahat azoc erösszag szerint kisselitetö nene az baluanioz asra.

KIKET mikoron meg latot volna a Mathathias pap, feguert ragada az Antiochus szolgai ellen, ki melle azonhelt nag' soc isten felő Sidoc tamadanac. es bosjut alla a' nag' istennec törünie nec szidalmajoin. Regnala pedig ez az Antiochus ellen, eg' ezteendeig es meg hala, ki heliebe ottan fel tamada az Iudas Machabeus az ő fia, a mint Daniel: 11. meg vala profetalua, hog' a Sido nep,
R meg esmeri

ëpitte. Ennec felette sgent Andras huanac huffan ðtödic napian, nag' aldozatot tön aꝯ vrístenec, ð' ruluen aꝯon, hog' ð altalla aꝯ isten boꝯur allana aꝯ ð ellensigin.

EZ templomnac meg tiffitasa vtan, minden feregeuel Sidofagon ala fel tar vala, es mindenút aꝯ ð ellensigin giðjedelmes lessen vala.

Aꝯon köꝯbe pedig aꝯ Antiochus meg betegödec es meg hala Babiloniaba i Machab: 6.

BIZON EZ ANTIOCHVS VALA AKIS
 sgaru, a kia kecꝯke baknac a neg' sgaruanac egic he-
 lien fel neueködec, es igen naggia nõue, delre, nap
 tamadatra, es a kiuanatos földre. Mert elöꝯört aꝯ
 Antiochus kicꝯln vala mert Romaba fogua tar-
 tatec, aꝯ vtan oꝯtan hog' aꝯ attfa ssekibe üle, naggia
 neueködec delre, mert hadaual igen meg retten-
 tötte vala Egiptomot. Touaba nap tamadatrais
 meg neueködec, mert igen feelnec vala tölle a nap
 tamadatra valo nemzetöc. Hog' pedig aꝯ kiuanat-
 os földön naggia neueködec, ezen erti a Sidofa-
 got, holot, ð nag' soc sgenteket meg öle, kit Daniel
 cꝯillagoknac es isten feregenec neueꝯ. Ennec felet-
 te hog' aꝯt mongia, el vessi a templombol a sꝯin-
 telen valo aldozatokot, ezen a templomnac puꝯta-
 sagat ielente meg, kf lön aꝯ Antiochus altal, amint
 felliúl erröl töbet írtam. Daniel: 8.

Chronica eꝯ vilagnac Negiedie

PERSEVS a Macedoniabeli kiral meg giõ
zetec a Romai *Emilius* consultol. Ennec okaert
ennec birodalmar a Consul a Romai birodalom
ala foglala. Aꝯert it imar vege vagion a Macedo
niabeli birodalomnac.

3 8 0 1,

Harom ezer niolcz Szaz eg̃ eztendõbe.

ANTIOCHVS EVPARATOR Syrthanac kiralo
lia, regnal ket eztendeig. Ezt meg õle a *Sother*
Demeter aꝯ *Antiochus* *Epiphane*s nec battia, es
heliebe *Syriaba* regnala.

3 8 0 3.

Harom ezer niolcz Szaz harom eztendõbe.

ALCIMVS Sidoknac pispeke, neg eztendeig.
SOTHER DEMETER Sirianac kirallia re
gnal tíz eztendeig.

EZ *Demeter* kiral' hog' meg hallotta volna
a ludasnac aꝯ õ dolgat, aꝯ onhelt *Bachides*t aꝯ õ hã
nagiat, aꝯ *Alcimus* pispeket egietembe aꝯ *Iudas*
ellẽ küldte, ki magat tettete baratul lēni ludasnac,
es aꝯ s̃in allat be bocꝯatatec *Ierusalembe*, holot
Bachides aꝯ onhelt hatuan embert meg õle a va
rosba, kit mikort a ludas meg latot volna, fel ta
mada, es aꝯ ellensiget esmet ki veree *Ierusalem* ta
tarol.

Kit mikort

KIT MIKORT a Demeter királ' meg hallot volna azon helt esmet Nicanort a mas hannagiat nag nepel kifjitte, ludas ellen, ki mikoron bskeligi nec tetterese alat be idt volna lerusalēbe, meg akara ludast fognia. de ludas mikort azt meg ertotte volna, azonhelt ki futa a varosbol es nag hamar sereget giutuen meg verree a Nicanort, es meg ole didi, az vtan oztan friget vete a Romafakal.

AZ VTAN esmet masod eztendöbe Bachides es az Alcimus pispec iduenec nag eröuel, Sidoz sagba, es meg utközenec az ludassal, de el effec a ludas a Sidoknac erös cžillaga.

3 8 0 4.

Harom ezer niolcz szaz neg estendöbe.

IONATAS a ludasnac öcze Sidoknac herczegge regnal tizen niolcz eztendöfö.

ONIAS a nag Onias pispek nec fia a nag hasborusag eldt Egiptomba futa, holot Heliopolnac varosaba eg templomot czenaltata a lerusalembe, li templomnac hassonlatossagara, es abba tanitta.

3 8 0 5.

Harom ezer niolcz szaz öt estendöbe.

ALCIMVST meg üte a gutta mikoron a tēplomnac a belsö küfalat rontatna.

R 3

3807. Han

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

3 8 0 7,

Harom ezer ntolcz szaz het estendöbe

IONATA S herczeg meg bikillek a Bachtides sel, a Demeter kiräl' hannag'auäl .

A Z Alcimus halalarol fogua öt extendeisg nem lön a Sidoknac pispেকে. Aꝯ vtan oꝯtan szalla a pispeksig a Machabeos nemzetire .

3 8 1 2.

Harom ezer ntolcz szaz tizen ket estendöbe

SANDOR EPIPHANES aꝯ Antiochusnac fia Ptolomaidaba idue, es a Demeter kiralt aꝯ ö atö tianac orszagabol ki veree , holot meg öluen ötöt heliebe regnala, es a Sido pispeksiget ada aꝯ lonas rasnac a Sido herczegnec, Aꝯert imar lonatas pisp ec es herczeg .

CATO Romaba versöt ir' to erkölczról.

LUCILIVS poeta születec .

CAIVS LELIVS Romai consul .

3 8 1 7.

Harom ezer ntolcz szaz tizen het estendöbe.

DEMETER aꝯ eleb valo Demeter kiräl' fia, be idue nag haddal Syriaba, ki aꝯon helt boczata a lonatas ellen nag eröuel, aꝯ ö hannagiat aꝯ Appol lonios, ki

Ionioft, kit lonatas meg veree es nekie foc varosít meg veue, holot Ažotomot mind a Dagon' isten templomauál meg egete.

3 8 1 8.

Harom ezer niolcz száz tizen niolcz eštendöbe.

PTOLOMEVS EVERGETES Egiptomnac kirallia, regnal huffan kilencz eštendeig. Ež nem iambor vala, mert mind hugat, leaniat, meg fšöp' löšítte, touaba tulaidon fiait až őnnön felešigenec meg ada enni.

3 8 1 8,

DEMETER NICANOR Syrianac kirallia regnal ket eštendeig.

3 8 1 9.

Harom ezer niolcz száz tizen kilencz eštendöbe.

IONATAS meg fšalla á Zionnac varat ki vala Ierufalembé, kibe a Siriabeli kiralnac tiffartoi valanac, kit a Demeter kiral' ptolomaidaba hiuata, holot friget tön a lonatas herczegel, es meg ada neki minden varosokot, kiket Sidofagbol Siria- hož foglaltac vala, de až Zion varabol ki nem vea ue a tiffartokot.

3 8 2 0.

Harom.

Chronica cꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer niolcꝯ ſaz huſſ eꝯtendóbe.

ANTI OCHVS SEDETES Sirianac kiralt
lia regnal harom eꝯtendeig.

E Z nag' errduel á Demeter kiral' ellen tama
da, kihez ázonhelt hogꝯa hailla a nag' feiedelóm a
Tripho, Sirianac minden seregeuel óꝯue, kie ki ú
ꝯec a Demeter kiralt Siriabol, es heliebe aꝯ Anti
ochus regnala.

E Z Ionatasnac minden dolgat confirmala es
aꝯ óꝯzenec a Simonnac nag' tiſteter ada. kit mikort
aꝯ Ionatas latot volna, ázon helt minden ellenſigit
ki úꝯe lerufalemból. Ennec felette a Demeter
kiral' nepet aꝯ Eleuteros viꝯ mellet el futamtata.
Onnat Arabiaba mene es ot aꝯ Zabadeosokot
meg veree. Masfelól Simon aꝯ óꝯꝯe meg veuee A
ſcalont es loppet. Aꝯ vtan oꝯtan lerufalemnec kú
falait kezdte epíteni, de meg cꝯalatec aꝯ io viteꝯ Io
natas, á nag' bátorſag miat, mert meg óle ótót a
Tripho.

3 8 2 2.

Harom ezer niolcꝯ ſaz huſſan ket eꝯtendóbe.

S I M O N a ludasnac óꝯꝯe, Sidoknac hercꝯege
es piſpeke regnal niolcꝯ eꝯtendeig.

3 8 2 3.

Harom ezer niolcꝯ ſaz huſſan harom eꝯtendóbe.

Tripho

Egőiben lőt ielős dolgairol 69

TRIPHO meg öle aꝯ ő vrat aꝯ Antiochus kiralt, es helliebe regnala harom eztendeig.

SIMON HERCZEG meg veue á Zionnac varat, es minden fertelmestgtól meg tisztita őtöt. Touaba Bazatis meg veuee, es Sidokal ultete meg. Ennec felette aꝯ ő fiat a lanost ki Hircanosnakis mondatic mind aꝯ egesz Sidosagō tisztartoia teue.

SCIPIO meg szalla Carthagot, es telliesigel mind a földig le rontata.

3 8 2 6.

Harom ezer niolcz szaz huszan hat estendöbe.

CLEOPATRA a Demeter kiral' felesige, aꝯ ő vranac fogfaga alat, mene felesigül, aꝯ Antiochus Sotherhoꝯ a Demeter kiral' nac aꝯ ő vranac atia fiahoꝯ, ki nag' hadaual ki üze a Triphot Siriabol es heliebe regnala tizen ket eztendeig.

LEVI á szüz Marianac őlinec attia eꝯ vilagra szülētec.

CZENDEBEOST aꝯ Antiochus hannagiat meg vereec aꝯ Simon herczeg fiai.

3 8 3 0.

Harom ezer niolcz szaz harmincz estendöbe.

HIRCANVS IANVS Sidoknac herczege es pispeke regnal harmincz eg' eztendeig.

S Ennec

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

ENNEC aꝯ ð attiat meg ðle Ierichoba eꝯ ptoꝯ
Iomeus neuū ember lakadalomba , mordfagal.
i Machab: 16.

ANTIOCHVS nag' erðuel meg sꝯalla Ierufas
lemet , es aꝯ Hircanus meg nytuan a David kiral'
koporsoiat , nag' foc pingt talala benne , kit ada aꝯ
Antiochusnac , hog' el mennien a varos allol .

3 8 3 4.

Harom eꝯer niolcꝯ sꝯaꝯ harmincꝯ neg' estendöbe.

EZ **WDÖBE** tamadanac a Sidoc köꝯöt a pharis
seofoc, Esseofoc, es a Zaduceofoc .

3 8 3 8.

Harom eꝯer niolcꝯ sꝯaꝯ harmincꝯ niolcꝯ estendöbe .

DEMETERNICANOR el bocꝯattatec parti
tiabol, mert ðt oda fogtac vala el, es esmet regnala
Siriaba neg' estendeig. Iðn pedig partiaba a fogt'
fagba tiꝯen harom estendeig.

HIRCANVS a Sidoknac hercꝯege Samariat,
es Idumeat meg veuee. Touaba Sirianac eꝯ' net
han' varosit rauas ala sacꝯoltata. Ennec felette a
Gariꝯin hegien valo templomot el rontata , es a
poganiokot köꝯniül meteltete .

AFFRICABA nag' dog halal tamada aꝯ sꝯaꝯ
kaknac fokasaga miat.

3 8 4 2.

*Harom ezer niolcz száz neguen ket eztendőbe.**SANDOR* Sirianac kirallia regnal ket eztendőig.

EZT az egiptombeli kiral' küldé Siriaba a Siriabelieknek kirelmezekre, a Demeter kiral' ellen, kit a Siriabeliec igen giúlólnec vala. Ennec o'kaert be iöue a Sandor Siriaba es ki veruē onnat a Demeter kiralt, helliebe regnala. De ezis nem soc ideig maradhata meg a kiral sagba, mert az Ptolomeus ellen ramadot vala, kinec ereieböl ő ot regnal vala. Azert ő helliebe a ptolomeus Siriaba küldé a Grifet a Cleopatra fiat, ki ki veree a Sandort onnat es heliebe regnala.

3 8 4 4.

*Harom ezer niolcz száz neguen neg eztendőbe.**ANTIOCHVS GRIPHVS* Sirianac kirallia regnal huszan kilencz eztendőig.*HIRCANVS* a Sido herczeg meg eröfsitte es met a friget a Romabeliekkel.*OLASZ ORSZAGBA* ez eztendőbe oll' io bor terme, hog' ket száz eztendőig tartac el.

3 8 4 7.

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom eꝯer niolcꝯ ſaꝯ neguen het eꝯtendóbe.

PTOLOMEVS Laturus Egiptomnac kirallia
regnal tízen het eꝯtendeig.

3 8 5 1,

Harom eꝯer niolcꝯ ſaꝯ ótuen eꝯ eꝯtendóbe.

TEEII eſſó, es **VEER** eſſó lón egiptomba.
Touaba oll' nag' finieſſig lón eyel aꝯ eꝯból, mintó
ha a nap finlet volna.

3 8 5 4.

Harom eꝯer niolcꝯ ſaꝯ ótuen neg eꝯtendóbe.

HIRCANVS a Sido hercꝯeg Samarianác kú
falat földig le rontata.

A IVGVRTA hada Romaba eꝯ údóbe tamada.

3 8 5 9.

Harom eꝯer niolcꝯ ſaꝯ ótuen kilencꝯ eꝯtendóbe.

CICERO ſkúleterc.

3 8 6 1.

Harom eꝯer niolcꝯ ſaꝯ hatuan eꝯ eꝯtendóbe.

ARISTOBOLVS Sidoknac kirallia regnal
eꝯ eꝯtendeig. Ettól fogua imar Sidofagba a Chriſt
toſig nem hercꝯegec hanem kiralioc emeltetnec.

3 8 6 2.

Harom

Ejörben löt ielös dolgairól.

71

Harom ezer niolcz száz hatuan ket estendóbe.

SANDOR Sidoknac kirallia regnal huszan
het eztendeig.

Olassz orszagba nap tamadat felöl aꝯ egbe eg'
nag' sereg tamada, mas pedig nap esset felöl, de a
nap tamadati meg gióze a nap essetit.

POMPEIUS Romaba sꝯületec.

3 8 6 4.

Harom ezer niolcz száz hatuan neg' estendóbe.

SANDOR Egiptomnac kirallia regnal aꝯ 8
anniaual óꝯue tíz eztendeig.

E Z Sandor feluen aꝯ 8 annianac kegyetlenis
gitól, el hagia ótót, es ki futa Egiptombol, mert aꝯ
a Lathurostis ki úꝯte vala onnat Egiptombol, ki
Sandor elót aꝯ orszagot bira.

3 8 6 5.

Harom ezer niolcz száz hatuan öt estendóbe.

Eg' **NAG' EGHOPAIS** aꝯ eghen nap essetról
nap tamadatra futamec mint eg' villamas Plinius
lib: 8. cap: 7.

3 8 6 7.

Harom ezer niolcz száz hatuan het estendóbe.

MATHAN a sꝯüꝯ Marianac ósi sꝯületec, kic
imar kóssig giarant valanac.

S 3

Eꝯ üdóbe

Chronica eſz vilagnac Negiedic
EZ *INDÓBE* á Romai tanacſ meg hagia, hog'
ſenki aſz iſtenóknec emberrel ne aldoſſec.

3 8 7 3,

Harom eger niolcſ ſaſz hetuen harom eſtendóbe.

SIRIABA á kiral' ſag miat tiſz eſtendeig nag'
veer ontas lón, holot egic attia fiu a maſikot meg
vertee, auag' meg ólte a birodalomert. Kiknec ne'
vei eſec, Seleucus, Cſigigenus, Antiochus, Philep,
kit oſtan a Gabinius Conſul meg foga,

SANDOR a Sido kiral' Gaſat meg veue.

SCILLA ES MARIVS Romaba hadakoſnac.

3 8 7 4.

Harom eger niolcſ ſaſz hetuen neg' eſtendóbe.

PTOLOMEVS LATHVRVS haſza hiuataſ
tec Egiptomba, mert a Cleopatra igen kegietleſ
nül biria vala aſz orſſagot, es regnala Egiptomba
eſmet niolcſ eſtendeig.

3 8 7 7.

Harom eger niolcſ ſaſz hetuen het eſtendóbe.

Romaba a *SIBILLA* kónuei meg egenec
mind a Capitoliomal ógue.

3 8 8

Harom eger niolcſ ſaſz niolcſuan ket eſtendóbe.

Prolemeus

Egőrben lőt ielős dolgairol

72

PTOLEMEVS AVLETES Egiptomnac kirallia regnal harmincz eztendeig.

3 8 8 3.

Harom ezer niolcz száz niolczuan harom eztendőbe.

A SIRIABELIEC meg vnac a kiral' fia i kőr
gőt valo nag' haborusagot, ennec okaert be hiuac
a Tigrant aq' Armenianac kiralliat, ki regnala Sio
riaba tizen niolcz eztendeig.

CICERO e'g' üdöbe forgatia magat nag' diczi
retel a Romai tanaczba.

3 8 8 9.

Harom ezer niolcz száz kilenczuan kilencz eztendőbe.

ALEXANDRA, a Sido kiral' felesige, Hir
canost aq' ő fiat Ierusalembe pispeke teue, es őmaga
regnala Sidosagba kilencz eztendeig.

EZ kiralne aq' on' allat a phariseosoc birac mino
denut a Respublicat.

3 8 9 5,

Harom ezer niolcz száz kilenczuen öt eztendőbe.

LVCIVS LVCVLLVS Romai procōsul meg
verce Siriaba a Tigran kiralt.

VERGILIVS poeta s'ületec.

3 8 9 8,

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom eger molcꝯ ſaz kilenczuen niolcꝯ eꝯtendobe.

HIRCANVS aꝯ annia halala vtan Sidokniac kirallia regnal harom holnapig, mert aꝯ Aristobolus aꝯ o attia fia, eꝯt ſzekibol ki uꝯe es heliebe regnala harom eꝯtendeig.

NEGIEDIC eꝯtendore keluen, aꝯ Antipater aꝯ Herodes attia idue aꝯ Hircanoshoz, es tanaczul ada neki, hog menne ala Arabiaba aꝯ Aretas kiral' hoz ſegetſig kerni, kiuel aꝯ Aristobolust ki uꝯe hetne Sidofagbol, es ſzekibe ulhetne, kinec ſzauat meg fogada aꝯ Hircanus. Ennec okaert mene Arabiaba, es ada neki aꝯ Aretas kiral' otue eger embert, kiuel be rekezte Aristobolust lerufalembe, holot bigon' meg fogta volna otot ha a Scauros a pompeius kduete a varos adol okot Romai hitlenſig allat el ne kuldotte volna. Ennec okaert Hircanus el boczatuan a Sereget mene pompeioshoz, es neki konidorge, hog otot be iktatna aꝯ o biros dalmaba.

POMPEIUS PEDIG meg ertuen mind a kettonec aꝯ o dolgat, Aristobolusnac hammisszagat, aꝯ Hircanosnac igaszagat, idue lerusalem ala, hog e dolgot el igienosiege. De aꝯ Aristobolus es idofort ellensigul mutata magat pompeioshoz, vegre oxtan ki idue hozzaia, es nag' somma pinzt igire neki, a lerufalembeli feiedelmeknec akaratiozellen. Enz

ellen. Ennec okaert á Ierusalembeliec fel vonac á kaput, es aꝯ Aristobolust ki rekesstec, kit mikort meg latot volna á pompeius, Aristobolust aꝯon held őriget ala vettete, es á varost igen kezde osto romlattatni. Nem soc üdó muluan pedig meg veue, es aꝯon held Hircanusnac aꝯ pispeksiget ada. Aristobolust pedig eg fiaual es ket leaniaual őgve fogua viue Romaba.

IT IMAR A SIDOC TELLIES SIGEL A
Romai birodalom ala iutanac, es á Gabinius pro
consul otalma ala adatanac.

MASOD EZTENDÓBE aꝯ Aristobolus fia á Sandor ki sꝯabadula á Romai fogfagbol es sereget giütuen, aꝯ attia sꝯekibe akar vala ülni, de aꝯ Gabinius miat sꝯereet nem tehete, mert meg veuretec tölle.

AZ VTAN esmet aꝯ attiais ki sꝯabadula á Romai fogfagbol, kit esmet, hon meg foga á Gabinius, es Romaba külde.

HETEDIC eztendóbe aꝯ vtan aꝯ Aristobolus fia á *SANDOR* esmet harmincz eger Sidoual fel tamada, de aꝯtis á Gabinius mind semmie teue. Vegre oꝯtan hog á Gabinius haja teere Romaba, es helliebe hagia aꝯ orsꝯagnac otalmara aꝯ Antipateri es á Crassust á Romai polgart, ki vegre oꝯtan á templomnac minden kaꝯdaglagat el dula.

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
Aꝯ Antipater pedig Idumeus nemꝯet vala .

3 9 0 1,

Harom ezer kilencꝯ száz eꝯ estendóbe.

IOACHIN ki Elimnekis mondatic , á ſűꝯ Marianac attia Mathantol ſűletec .

TIGRAN aꝯ Sirianac kirallia meg góꝯetec á pompeustol , aꝯet Siria á Romai birodalom ala hodoltatec .

HORATIVS poeta ſűletec .

TITVS LIVIVS ſűletec .

HIRCANVS a pispeksiget á pompeustol fogó ua víſele huſſan ket eꝯtendeig , neha ómaga neha pedig Antipaterrel óꝯue, aꝯ Herodes attiaual. Aꝯ vtan partiaba fogatec holot eſmet feiedelmec lón á Sidoknac á kic ot lakoꝯnac vala, ót eꝯtendeig.

3 9 0 7.

Harom ezer kilencꝯ száz het eꝯtendóbe.

CICERO ſhanki vettetec .

AVLETES aꝯ Egiptomnac kirallia orſſagaꝯ bol ki úꝯetec , kit oꝯtan á Gabinius Sidofagnac proconsula iktata be ſűekibe , á Romai tanacꝯnak vegezeſeból.

3 9 1 2.

Harom ezer kilencꝯ száz tizen ket eꝯtendóbe.

Cleopatra

CLEOPATRA Egiptomnac kirallia regnal
huffan ket cztendeig.

IT VEGESZTETIC EL A HARMADIC
MONARCHIA KINEC AZ Ó BIRODAL-
MA TARTOT HAROM SZAZ EG EZ-
TENDEIG.

EZEC A HARMADIC MO- NARCHIANAC FEIÉDELMI.

NAG' SANDOR

EGIPTOM	SIRIA	MACEDONIA
1 Ptolomeus	1 Seleucus i.	1 Philep
2 Philadelphus	2 Antiochus i.	2 Cassāder
3 Euergetes	3 Antiochus ij.	3 Sandor
4 Philopator	4 Seleucus ij.	4 Demeter
5 Ptolome9 Epipha9	5 Seleucus iij.	5 Pirrus
6 Philometor(nes	6 Antiochus iij.	6 Antipater
7 Euergetes	7 Antiochus iiij.	7 Softenes
8 Lathurus	8 Demeter i.	8 Antigon
9 Auletes	9 Sandor i.	9 Demeter
10 Cleopatra	10 Demeter ii.	10 Philep
ASIA	11 Antiochus v.	11 Perseus.
1 Antigonus i.	12 Tripho.	
2 Demeter ij.	13 Antiochus vi.	
	14 Demeter iij.	
	15 Sandor ij.	
	T 2	16 Anti9

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

16 Antiochus vii.

17 Seleucus iiii.

18 Tigran.

NEGIEDIC MO- NARCHIA.

3 9 1 7.

Harom ezer kilencz száz tizen het estendöbe.

IULIUS CAESAR Romai imperator reg-
nal öt estendeig .

EZ á Iulius Czaſſar á ki ennec elötte valo eꝯ-
tendöbe meg verée aꝯ Emathnac mezeien á pom-
peuſt, es á Romai birodalmat maganac foglala,
kit annac elötte csak á Romai tanacꝯ birot Con-
suloc által.

EZ ſoc hadakot viſele, es mind io ſzerenczeuel.
Touaba Aſianac, Affricanac, es Europeanac hada-
it mind le czendefſite. Kinec aꝯ ő nemes ioſſagarol
ember-eleget nem ſzolhat, kit vegre oꝯtan azon
Romai polgaroc á tanacꝯba meg ölenec, kinec ha-
lala elöt nag üſtökös czillag lattatec aꝯ eghen.

SALVSTIVS á Catilina historiaiat iria .

OVIDIVS poeta ſzületec.

3 9 1 8.

Harom

Harom ezer kilencz száz tizen niolcz ezteendőbe.

IULIUS Czaſſar, Antipätert Sidofagon feie-
delme teue. Touaba Hircanusnac aſz ő pifpectiget
meg confirmala. Cleopatranac Egiptomot meg
engede, es ig tere Sidofagbol haſza Romaba.

IULIUS Czaſſar Ariſtoboluſt Romabol el
böczata, kit Sidofagba á pompeus partoloi meg
ölenec.

ANTIPATER aſz vtan hog' Iulius Romaba
haſza mene, leg ottan aſz ő ket fiat Sidofagon feie-
delme teue. Aſzert phäfelt á nagjobic fiat Ierufa-
lêbe feiedelmül hagia. Herodeſt pedig Galileaba.

EZ Herodes nag' hamar meg tiſtita Galileat
á latroktol á kic Siritat ſzúntelen rabolliac vala,
kiert ő nag' kedues lón á Romai feiedelmeknel.
Aſzonkipen Phafelofis nag' ſzorgalmas vala á tar-
tomannac birodalmaba, ki miat Antipater nag'
böczbe tartatic vala, mind aſz fiaival őſzue. De á Si-
do feiedelmec aſz Antipater Szeréczeiet igen irig'
lic vala. Ennec okaert be arulac aſz Herodeſt á
Romaiaknac, kiert oſtan Herodes mig e vilagon
eele, mind addig gülöle á Sidokot.

3 9 2 1.

Harom ezer kilencz száz huſſan eg' ezteendőbe.

MIKORON Sidofagba eſzec viſeltetnenec aſzon

T 3

ba Iulius

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
ba Iulius Cſarart meg ölec Romaba á tanacꝯba
Cafsius es Brutus huffan harom febbel. Ennec oꝯ
kaert Cafsius mene Afriaba, hog' ot nepet giüttene,
es rauaft tetetne, mert eꝯt nyluan tugia vala, hog' á
Iulius halala femmiuel el nem mulnec.

MIKORON pedig ot ö aꝯ rauaft el kezdötte
volna, Herodes igen segitte ötöt ebbe, kiert igen
kedues lön á Cafsiusnal. Mikoron oꝯtan Cafsius,
es á Sirianac proconsula á Marc elec sereget giü
töttec volna, kiuel ellenne allananac Anthoniuss
nac es Augustusnac aꝯ Iulius Cſassar partoloinac,
Herodest mind aꝯ egeſſ Sirian feiedelme teuec,
touaba Sirianac minden viꝯi ereien. Azonba pez
dig, Antipatert Sidofagba eg' Sido merregel meg
öle, kit, viꝯhontac esmet Herodes meg öle erte.

MASOD E Z T E N D Ö B E hog' Iuliusft meg ö
lec Augustust imperatorra vallaſttac, kit aꝯ Ant
honiuss meg irigle, es ellenne tamada, de aꝯ Au
gustus ötöt Mutinanal meg veree, es meg bikil
lek vele.

MASOD E Z T E N D Ö B E eꝯ vtan Augustus
mind Anthoniussal öꝯue meg vereec Cafsiusft es
Brutusft, kie aꝯ vtan ömagoc busultokba meg ölec
magokot, mel' útköꝯetbe nag' soc Romai polgá
roc veſſenec el, es Cicerois á miat öletec meg.

Harom ezer kilencz száz huszan ket estendőbe.

AUGVSTVS Romai imperator regnal ötuen hat eztendeig.

EZ az Augustus á kitöl minden imperatoroc Augustosnac neuztetnec, mikipen Iulius Czaaszarotolis minden imperatoroc Czaaszaroknac neuztetnec.

EZ Augustus nem Iulius Czaaszar fia vala hanem Iuliusnac huga giermeke, kic szarmaztat vala az Eneas fiatol az Iuliuistol, kinec valasztasa koran á tiszta eghen, á nap körul nag' kerec szauaruan lattatec.

3 9 2 4

Harom ezer kilencz száz huszan neg' estendőbe.

ANTIGONVS az Aristopolus fia á parthos foknac segetsigebol, Sidosagnac nag' reszet el fogolala es regnala benne öt eztendeig, kit Herodes el nem szenuede, hanem ki veree ötöt Sidosagbol, kiert öneki vgian azon Sidoc Ierusalembe coronat adanac feiebe.

Az vtan oztan hog' Anthonius oda ment volna öis Herodesst mind az egesz Sidosagon feiedelme töue. De mihelt Anthonius haza teree Romaba, Azonhelt á parthosoc esmet szekibe iktatac Sidosagba az Antigonust, ki azonhelt meg foga az Hircanust

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Hircanust á Sido píšpeket, es á phaselust aꝯ Hero
des attia fiat, es vetee ókót á tómlócꝯbe, holot pha
selus meg hala, es Hircanusnac mind á ket fület el
meteec. Aꝯ vtan á parthosoc meg dulac Ierusalem
met, es vꝯ terenec háꝯa partiaba.

HERODES PEDIG MIKORT LATTA
volna hog' nem birhatna veelóc, mene Romaba,
holot Anthoniushnac minden dolgok ot meg ielē
te ki aꝯnhelt Herodest aianla Augustosnac es á
Romai tanacꝯnak, de á Romai tanacꝯ nem io kedꝯ
uel halla hog' á parthosoc Sidosagba Antigonus
altal vralkodnanac. Ennec okaert á tanacꝯ Au
gustossal óꝯue Herodest Sidoknac kiralliaia tes
uec. Aꝯert Herodes nag' órdmel háꝯa idue Sidos
sagba, es lassan lassan mind aꝯ egeꝯ Sidosagot meg
hodoltata, Vegre oꝯtan Ierusalemetis meg veuee,
es meg foguan aꝯ Antigonust külde Anthoniush
nac, ki akort aꝯ Euffrates viꝯ mellet eg' varost vi
tat vala, kinec aꝯ Anthonius leg ottan feiet vetete

3 9 2 9.

Harom ezer kilencꝯ száz huszan kilencꝯ ezteendőbe.

HERODES Sidoknac kirallia regnal harmincꝯ
neg' ezteendőig.

IMAR EZ EZTENDÓBE KELE EL A BI
rodalom ludanac orꝯsagaba á Sido nemzettől, á
mint Iacob

mint Iacob aꝯ testamentomaba meg monta vala. Iuda vꝯ mond a birodalom te tölled el nem veteris, sem aꝯ iro deac á te labad elöl, mig nem el iú á Silo. Bizón á Sidoc elöꝯört biroc altál birac aꝯ ő orſzagokot, aꝯ vtan kirallioc altal, á Babiloniabeli fogſag vtan hercegec altal, mind á Ioanna hercegec, kic mind valanac á Iuda nemzetiből mñolta aꝯ Sido orſzag ket fele ſzakada. Aꝯ vtan Ioannatol fogua Herodesig birtac á Machabeofoc, kic aꝯ Leui nemzetiből valoc voltac de mind eꝯ altal á kirali tanacꝯ, kit őc Mehokekinnec mondnac, aꝯ kirali nemből allot, ki mind Herodesig meg marada, kinec oꝯtan Herodes ſzakasſta maguat, ki nem Sido vala, hanem Idumeus. Ennec okaert á birodalónac valami ereie mind Herodesic meg marada á Iuda nemzetiuel, á Iuda orſzagaba, mel' tanacꝯot erte Iacob aꝯ iro deakon. Aꝯert Christos ſjinte akort ſzületec mikort imar á kirali birodalom, minden tanacꝯauál őꝯue el vetetec á Iuda nemzetitől.

HERODES pedig hog' orſzagaban meg erős fődec ottā haꝯa hiuata Babiloniabol aꝯ Hircanost mert oda őtöt fogua vittec vala, de á pifpeksigbe Hircanus nem ſalhata, mert mind á ket fület el meczetec vala. Ennec okaert Herodes á pifpeksiget ada eg' Ananelus neuű ember nec, kit á pifpeksigből nem

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
figbdl nem 'oc údò muluan aꝯ Alexandra aꝯ Hir-
canus leania le vetete, mert nem erdòmli vala.

AZ VTAN esmet ada Herodes aꝯ pispeksiget
aꝯ Aristobolusnac aꝯ ò felesiginec aꝯ Mariamnesi
nec batianac, ki mikort eꝯtendeig birta volna á
pispeksiget, aꝯ Herodes barati ótót aꝯ viꝯbe vetec,
es esmet á pispeksig sꝯalla aꝯ Ananeleusra, á kinec
eleb Herodes á pispeksiget atta vala.

3 9 3 5,

Harom ezer kilencz sꝯaz harmincz ót eꝯtendòbe.

SIDO SꝯAGBA harmincz ezer ember vessze el
föld indulas miat.

ANTHONIVS egbe vessuen Augustossal
meg útkòꝯec vele a tengeren, aꝯ Accius neuú heg'
alat, holot meg veretec aꝯ Anthonius mind Cleo-
patraual óꝯue. Oka pedig eꝯ vala á hadnac, hog'
Anthonius aꝯ Augustos hugat meg vtala, á kit is
mar maganac felesigül yegꝯet vala, es á heliebe
Cleoparat, aꝯ Egiptomnac kiralne aꝯsoniat veue,
kiert ótót Augustos igen meg vtala es ellensig he-
liet sꝯamlala.

HERODES PEDIG HOG' EZT MEG HAL-
la, Rodba Augustoshog' kezde kiffülni, de minec
elótte oda indulna, annac elótte meg ólete aꝯ Hir-
canost, hog' óneki aꝯ it hon bantafara ne lenne.

Mikort

Mikort oxtan Augustoshoz iutót volna, meg ke-
gielmeze neki az Augustus, mert ő Anthonius
partia vala, es esmet őtöt á Sido birodalōba meg
confirmala, es barati köze samlala, kit Herodes ve-
gian onnat á tengerē ala kifire Egiptomba, holot
esmet az Pharos neuü sfigetnel masodszor meg ve-
ree Anthoniust, ki magat oxtan meg öle. Azon ki-
pen Cleopatrais ket fū leaniaual özue hala meg,
merreg miat. Azert ig' kele oxtan Egiptom az Au-
gustos birodalma ala.

AZ VTAN az Herodes meg öle az ő sferetö
felesiget, nemi nag' dologert, ki miat oxtan banatia-
ba nag' betegsigbe essec, kibe meg ölete esmet a
felesiginec az anniat az Alexandrat, ennec felette
az Hircanosnakis mindē nemzetit le vagata, mert
azoktol igen felti vala á birodalmat.

3 9 3 7.

Harom ezer kilencz száz harmincz het ezteendőbe.

THEBE Egiptomba el rontatec.

AVGVSTVS Romaba be szarlata az Ianus is-
ten templomat.

EZ ÖDÖBE Romaba á Tiberisnec tullian eg'
olai kut fakada, kiböl eg' nap estig nag' bösigel fu-
ta ki az olai.

3 9 3 8.

V 2

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer kilencz ſaz harmincz nioicz eſtendöbe .
N E M E T orſzagbol ki üzetene a Gottoſoc.

3 9 4 1.

Harom ezer kilencz ſaz neguen eg eꝯtendöb:
Nag dragafac tamada Sidotagon.

AVGUSTVS Hispaniat meg veue .
HERODES orſzagat confirmalac a Romabeliec.

3 9 4 6.

Harom ezer kilencz ſaz neguen hat eſtendöbe
HERODES A SALOMON TEMPLOMAT
földig mind le rontata, ki heliebe olliat czenaltata
hog annac aꝯ ö ſip voltan, es nag voltan ember
nē gidööt eleget cꝯodalkozni, mert ennec a hoſſu
ſaga ſaz ſinget tart vala, a ſzeleſigeis ſazat, a rakal
nac a magoſſagais ſazat, mind ezeket pedig cꝯe
naltata feier faragot maruan köböl, kinec a fon
damentoma be a földbe huſſ ſingnire vala. Azert
a fundamentomtol fogua a küfalnac a magoſſa
ga ſaz huſſ ſinget tart vala. Egic künec a ſzele ti
zen ket ſinget tart vala, es aꝯ temerdeklige nioicz
at, minden köuet pedig eg mertekre faragtac va
la. Ennec felette a templomnac aꝯ aytaiat tiſta a
ranial be buritta, kibe nag ſoc draga köucket bele
czenaltata, es aꝯ ſzaariatis ezüſtböl czenaltata .

Touaba

TOVABA á nap niugot felöl valo ssegeletin eg' porticoft czenaltata, kinec az ő hoſſuſaga maſt fel ſſaz ſingnire vala, a ſſele ſſazra, kibe ennec felette czenaltata feier maruan küböl neg' renden, maſt fel ſſaz kü labat, kinec á magoſſaga neguen ſingnire vala, á temerdeksige pedig haromra. Touaba a padimontomatis feier maruan küböl czenaltata meg. Azon kipeen deel felöl valo oldalarol, es eſſac felöl valo oldalarol czelekódec.

NAP KELET felöl pedig ol' nag' porticoft czenaltata, hog' a hoſſuſaga heet ſſaz huſſ ſingnire niutatot vala ki, mind á Kidron patakaig. Ennec felette a templó aytáia elöt valo porticoft, mind eſtél buriotta vala be, kinel ember ſoha naſ giob epüleſt nem latot ſem hallot.

SAMARIAT Herodes meg rakata es Sebaſtenac neuexe.

VERGILIVS poeta meg hala.

3 9 4 8.

Harom ezer kilencz ſaz neguen niolcz eſtendőbe.

MARIA az vr Ieſus Chriſtoſnac annia ſſüles tec loakimtol.

3 9 5 3.

Harom ezer kilencz ſaz ötuen harom eſtendőbe.

V 3 Herodes

80

Ejörben löt ielós dolgairol
monda Herodesnec, hog' annac sűletesenec ideie
el iót volna, touaba hog' Bethlehembe kellene sű-
letni, kin ađ Herodes igen meg haraguuec. Ennec
okaert Bethlehembe es ađ kőrniul valo tartoman-
ba, mind meg őlete a kicxin giermekeket, kic ket
esztendősöc. valanac es küsseb ideiüec.

AZ VTAN oxtan hog' ezt meg miele, nag' bes-
tegligbe esec. Tugia vala pedig ezt, hog' ha ő meg
halna, senki őtöt nem siratna. Ennec okaert min-
den fű fű Sidot halalanac ideien meg őlete, toua-
ba eg' fiatis meg őlete, vegre oxtan őmagatis meg
őle. Christos sűletesenec masodic eztendeiebe, kit
mikort Augustus imperator Romaba meg hal-
lot volna, vg' monda hog' inkab akarna Herodes-
nec disznai lenni, honnem mint fia.

3 9 6 3,

2

Harom ezer kilencz száz hatvan harom eztendőbe.

Christos sűletese vtan masodic eztendőbe.

IOSEPH ađ öldökles elöt Egiptomba ment
vala. Ađ őba pedig meg halla hog' Archelaus reg-
nalna Sidosagba ađ attia heliet. Ennec okaert es-
met fel iöue Egiptombol Sidosagba. Matth: 2.

ARCHELAUS ludanac Tetrarchaia regnal
kilencz eztendeig.

3 9 6 5,

4

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
Harom ezer kilencz száz hatuan öt eꝯtendöbe.
Negiedic eꝯtendöbe.

VARVS Sirianac tísfartoa.

3 9 7 2.

11

Harom ezer kilencz száz hetuen ket eꝯtendöbe.
Tízen eg eꝯtendöbe.

ARCHELAUST Augustus szanki vete, es küls
de ötöt aꝯ Galliaba valo Beczbe.

CYRENIVS masodic rauast tön Siriaba.

COPONIVS Sidoknac feiedelme regnal ket
eꝯtendeig, Augustus akaratiabol.

HERODES Galileanac Tetrarchaia, regnal
huffan neg eꝯtendeig.

EZ imar mas Herodes nem aꝯ elebeli.

EZ aꝯ á ki meg ölete lanos Baptistat, es á
Christost feier ruhauaal meg cꝯufola.

3 9 7 3.

12

Harom ezer kilencz száz hetuen harom eꝯtendöbe.
Tízen ket eꝯtendöbe.

CHRISTOS á templomba disputala, Lucz 2.
kit Ioseph á doctoroc kögöt talala meg.

A TEMPLOM meg fertesztetec á husuet inne
pebe, mert eyel, holt emberek nec tagauaal be han
tac vala á templomot, kic mieltec volt aꝯt senki
bizonial uem tugia.

3 9 7 4.

13

*Harom ezer kilencz száz hetuen negy estendóbe.**Tizen harom eztendóbe.**MARCUS* ludeanac tizstartoia regnal ket egy
tendeig. ∴ ∴ ∴ ∴

3 9 7 6.

15

*Harom ezer kilencz száz hetuen hat eztendóbe.**Tizen öt eztendóbe.**ANNIVS RVFFVS* ludeanac auag' ludanac
tizstartoia regnal ket eztendeig.

3 9 7 8.

17

*Harom ezer kilencz száz hetuen niolcz eztendóbe.**Tizen het eztendóbe.**TIBERIVS* Augustosnac mostanha fia Romai
imperator regnal huszan harom eztendeig.*VALERIVS GRACHVS* ludeanac tizstartoia
regnal tizen eg eztendeig.

3 9 8 0.

19

*Harom ezer kilencz száz niolczuan eztendóbe.**Tizen kilencz eztendóbe.**ASIA* Tizen ket varas romla. el föld in-
dulas miat.

3 9 8 2.

21

X

Harom

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Harom ezer kilencz száz niolczuan ket eztendöbe.

Huſſan eꝯ eztendöbe.

OVIDIVS NASO meg hala.

ASIA BA tigen harom varos romla el föld
indulas miat.

TITVS LIVIVS meg hala.

3 9 8 9.

28

Harom ezer kilencz száz niolczuan kilencz eztendöbe.

Huſſan niolcz eztendöbe.

PONCIVS PILATVS Iudeanac tiſtartoia
regnal tiꝯ eztendeig.

PHILEP TETRARCHA Paneada varoſt
meg raka es **CE S A R E A N A C** neuje.

5 9 9 1,

30

Harom ezer kilencz száz kilenczuen eꝯ eztendöbe.

Harmincz eꝯ eztendöbe.

I A N O S B A P T I S T A á kúrt nec innepen ta
nittani kezde es kereszteni á lordan viꝯe mellet.

E Z I N N E P pedig mindenkort vagion, á
Tiſri honac elſö napian, kit mi ſzent Mihál' hua
nac mondunc.

V G I A N E Z E N H O N A C pedig tiꝯedic na
pian á meg tiſtulafnac innepen, kibe á templom,
es mind aꝯ egeſz Sido nep meg tiſtultatot á Chri
ſtos meg keresztelkedec á lordan viꝯebe, es aꝯ eegh
meg nilat

meg nylatkoꝝuan illien ſço adatec onnat felôle .
 Ez vg' mond az en ſzeretô fiam , ki altał ennekem
 kedueſſig lôn, eꝝt halgaffatoc .

3 9 9 3,

34

*Harom ezer kilencz ſzáz kilenczuen ôt eꝝtendôbe.
 Harmancz neg eꝝtendôbe.*

IESVS CHRISTVS A MI
 bineinkert meg hala, es fel tamada á
 mi igazſagunkert , Touaba ala hoꝝa
 minekônc é földre menorſzagbol
 az ôrôke valo igazſagot á Daniel
 profetanac meg mondot ideie ſzerint . Daniel: 9.
 A ſzenteknec ſgente vg' mond meg kenetec ôrôke
 valo kiralnac es papnac, hog mîket ôrocke birna,
 es eſſedôꝝnec mi erôttûnc az ô attianal mind vilag
 vegezetng. Es é kîpen eꝝt vtolſo heetnec kôꝝepôtte
 el mecze az aldoꝝatot , á mint meg mondotta vala
 Danielnec az angial. Daniel: 9. ig' monda az ang
 gial Danielnec.

A TE KÓN IÓRGE SED NEC KEZDETIBE,
 ki îdue á beſſed. Ennec okaert moſt en aꝝert îdttē
 hog' meg ielenczem te neked aꝝt, mert te nag' bôcꝝ
 beli ember vag', aꝝert halgas rea á beſſedre, es ercꝝ
 meg é îduendô mondaſt. Hetuen heet vagion ve

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

geꝯtetuen á te neped felól, es á te ſſent varosodnac
allapatia felól, mikoron á vitec meg emiſſtetic á
bün el vegeſtetic, es aꝯ hamiſſag el töröltetic. Tou
uaba mikoron aꝯ öröke valo igayſag be hozatatic,
es minden iöuendö mondas, es profecia be tellieꝯ
födic. Ennec felette mikort aꝯ ſſeteknec ſſete meg
kenetic. Ennec okaert tanold meg, es veed iol
eſſedbe, hog á beſſednec ki adaffatol fogua, ki les
ſſen á varosnac cꝯenalafa felól, es epüleſe felól, á
Meſſias feiedelmig, heet heet, es hatuan keet heet.
Meg epültetic pedig á küfal, es aꝯ aroc, de nag nio
moruſagos üdübe.

ES á hatuan keet heet vtan, ki vagatatic á keꝯ
netöt ember es ſemi nem marad ö benne. Touaba
á varolt, es á templomot el rontia, aꝯ ö rea iöüö feꝯ
iedelömnec nepe, kinec veget vetnec nag haboruꝯ
ſagal, es á hadnac vtana vegezet puſtaſag leſſen.
Meg eröſitti pedig aꝯ ö friget sokakal aꝯ eg heet
be, mel' heetnec á köꝯepibe aꝯ aldoꝯatnac, es aꝯ aiā
dec fel vitelnec veget teſſen. Touaba aꝯ vlatatol
ſagnac sokafaꝯaert leſſen á puſtaſag mind vegeꝯ
zeic, es aꝯ el rendeltetöt ki giömlalaſert, ki ſſall ara
ra; á ki milto á puſtaſagra.

EZ AZ ANGLIAL FELELETE, KIT TE
tete aꝯ iſten ö altalla á Danielnec köniörgeſere.
Kinec aꝯ ö kiualkipē valo ertelme imeꝯ, hog neg
ſſaꝯ kilencꝯ

ſzaz kilenczuen extendö be teluen, á Mefsias meg halna, ki az ö halalanac erdömeuel, el vëne á bünt, es á heliebe hozna öröc igazſagot, azoknac kic ö benne hinnenec. Touaba hog' veget tenne mindë profecianac es aldozatnac, mert azoc mind ötöt mutattac. Ennek felötte hog' á Sido orſzag el ron tatnac, mind varofſual özue.

ENNEC OKAERT IMAR HATE A DANIEL extendeit iol meg ſzälalod, tahat ſzinte akort telliesödic be, mikort á Christus harmincz negies dic extendöre fordult volna, kibe ö meg hala, á bünt meg emifzte, az igazſagot ala hozza, es az aldozatnac veget vetee. De teriünc meegis az angial' mondasara, es ſzolluinc arrol töbet, hog' joban meg erthetsüc, mit akar mondani. Ahol az angial' azt mongia.

KI IÖVE A BESZED.

Ez az ertelme. Mihelt te Daniel kezdel köniörögeni az istennec á fogság felöl, azonhelt az isten az ö vegezset meg monda ennekem á kit á te neped felöl es á te varosod felöl vegezset volna, kinec meg ielentesere most engemet küldte te hozzád, Azert halgas iol rea.

HETVEN HEETET VEGEZET.

It á heeten erti az eg' heetben valo napi ſzamot, kibe heet nap vagion. Immar á hetuenszor valo

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
heetbe ha meg ſſamlalod neg' ſſaꝯ es kilencꝯuen
nap vagion, minden nap pedig it eg' eg' eꝯtendõ-
ert vetetic. Aꝯert neg' ſſaꝯ kilencꝯuen eꝯtendõbe
mind be telliefõd nec aꝯoc, kiket it elõue ſſamlal.

A' VITEC MEG EMISZTETIC.

Aꝯ aꝯ neg' ſſaꝯ kilencꝯuen eꝯtendõ be teluen, a'
Mefsias é vilagnac bûnet el veſſi, es a' helliet minõ
dennec õrõc eletet aad, es õrõc igaffagot. Touaba
minden profetac es minden iduendõ mondasoc
meg ſſün nec mert mind aꝯoc a' Mefsiaſt mutattac.
Ennec felette meg kenetic a' ſſetek nec ſſente, aꝯ aꝯ
ſſületic a' Mefsias, kit aꝯ vristen meg ken ſſent let
lek nec telleſiguel.

A' BESZED NEC KI ADA SATOL FOGVA.
Aꝯ aꝯ, é neg' ſſaꝯ kilencꝯuen eꝯtendõ akort kezde-
tic el, mikort Cyrus kiral', ki ada a' parancꝯolatot,
hog a' Sidoc Babiloniabol haꝯa menienec, touaba
hagia hog a' templomot es a' varoſt meg epicꝯek.

*A' MESSIAS FEIEDELMIG LESZEN
HEET HEET, TOVABA HATVAN
KET HEET.*

It harom fele õſticia a' hetuen heet nec napit, es
aꝯ elõbe vet heet hetet, ki teſſen neg'uen kilencꝯ
eꝯtendõt, kibe a' varõs meg rakatic es a' templom
meg epültetic. A masic renden vet hatvan ket he-
tet, ki teſſen neg' ſſaꝯ harmincꝯ neg' eꝯtendõt, melõ
lieket ha

lieket ha á masikhoz szálalsz, teszen neg' szaz niolc-
 uan harom ezrendöt, kibe á Romayac kezdec á Sido-
 dokot niomorgatni es á Sido birodalmat telliesé
 sigel kezec ala haittani, kit leg elöször Herodes bí-
 ra, kibe á Mesiáfnac kel vala születni, kiröl' Iacob
 profetalt vala az ő testamentomaba. Gen: 4.9 .

A harmadic renden vet *EG HEETET* az az
 heet ezrendöt, kinec á közepebe, az az, á negied fel-
 ezrendönc be telliesödese korā meg halna á Chri-
 stos, ki á bünt el venne, es az igazsagot el hozna, to-
 uaba veget vetne az aldozatba .

KI VAGATATIC A KENETÖT EMBER.

Ez nem á Christosrol szol, hanem á kirali biro-
 dalomrol, ki telliesigél akort vetetec el á Iuda
 nemzetitöl, mikort Herodes maguat szakafta á ki-
 rali tanacsnac, ki abbol fü kipen all vala, kiket ő
 telliesigél ki vaga, az az meg ölete, hog' emlekezet
 be seh legienec azert mögia imar it az angial hog'
 semi nem marad benne.

E HELIET nemelliec á Christosrol ertic, de
 eleg hamissan, mert á Christosnac soc maradeki
 vadnac, de annac á kiröl szol semi nincsen.

A' VAROST EL RONTIA.

It niluan' szol á Titus fejedelömröl, ki á varost
 meg veuec es á templomotis el ronta .

Meg erössitti

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
MEG ERÓSSITTI AZ Ó FRIGET AZ EG
HEETBE.

Aꝯ aꝯ valakic ó neki híſſnec, aꝯoknac aꝯ iſten
kegielmes leſſen.

A' HEETNEC AZ KÓZEPIBE.

Aꝯ aꝯ, aꝯ vtolfo heet eꝯtendónec á kózepibe
meg hall' á Meſſias, es veget teſſen aꝯ aldoꝯatba.
AZ VTALATOSSAGNAC PVSZTASA-
GAERT.

It keet okat mongia miert a Sido orſzag el puſſo
titatic, Elſót mongia, á nag' hadnac ſoc ideig valo
voltat. Maſikot aꝯ iſtennek vegeꝯeſet, ki tórtinec
raittoc a hittetleſſigert mert nem húnec aꝯ el iót
Meſſiaſnac. Touaba hog' engedetlenóc lúnec á
Romai feiedelmeknec.

A' IESVS CHRISTOS TIBERIVS IMPE-
rator allat ſſenüede, kinec halala koran á napnac
oll' igen el veſſe á finie hog' aꝯ eghen á cꝯillagoc
nappal vg' meg tecꝯenec mint eyel á tiſta egen.
Touaba eſmet oll' föld indulas lón, hog' Bithimia
aba ſoc haꝯac romlanac le miatta. Ennec felette aꝯ
Areopagita Dienes, mikoron latta volna, hog'
minden termiſſetnec kiuülle á napnac finie el ve
ſſót volna, vg' monda aꝯ ó tanituaninac. Auag'
moſt á termiſſetnec iſtene ſſenüed, auag' maid é
vilagnac nag' volta egbe romol. Tób cꝯudakis
nag' ſokac

nag' fokac lűnec, kiket ſzent Mathenal meg' oluas
hac' es á tőb euangelistaknal. Touaba á Sido lo
sephis ig' ir á Christos felől. lib: Anti: 18. ca: 6.

VALA VG' MOND AZ VDÓBE EG' BÓLCZ
Iesus neuú ember, ha yllic őtőt ember nec neuę
nóm, mert eę cęuda dolgoknac cęelekődödie vala
es tanittoia, á fele emberek nec á kic őrömöst aę
igassagot halgatiac. Bizoniaual eę nag' fokakot
haitta hozzaia á Sidoc kőğül es á poganioc kőğül.
Christus vala eę kit a Pilatus á mi fű fő emberink
nec vadolasabol, mikoron kereęt fara itelt volna
nem hagiac el őtőt aęoc á kic eleitől fogua őtőt
ſzerettec, mert harmad napon, esmet eluen magat
meg mutata nekic, á mint aę istentől fel inditator
profetac vag' eę, auag' egieb ſtantalan cęudakot
iduendőre ő felőlle mondottac vala. Ennec felet
te mind é napiglan á kereętienők nec nemęetőc,
es neuőc ettől tamadot.

EZ á Ioseph vallasza á Christos felől, mert ő
eelt akort mtkort Christos meg' őletet.

TOVABA PILATOSIS IRA A' IESVS
Christus felől á Tiberius imperatornac, kit Ti
berius meg' mutata á Romai tanacęnac, es meg
hagia nekic hog' á Ierusalemeli meg' őletetőt Ie
sus aę istenőc kőęe ſamlaltassec, kit á tanacę nem
miele, hog' á pilatus aę leuelet nem küldötte volna

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic̄
 á tanacꝯnac, hanem cꝯak Tiberiusnac, kin á Tibe-
 rius igen meg haraguuec es nag' foc polgaroknac
 feieket ſtedete, Touaba nemellieket d̄ kōꝯüllōc.
 ſꝯanki vete hog' aꝯ d̄ akaratianac ellēkoꝯtec volna.

A CHRISTVS NEMZETI NEC LINEALA.

Illic aꝯ Iesus Chriftofnac nemzetitis elōue ſꝯam-
 lalnunc, hog' tugiuc meg abbolis hog' eꝯ volt aꝯ
 igaz Meſſias.

SZENT LVKACZ IG' SZAM- LALIA ELŐVE A' CHRIS- TVS NEMZETSIGIT.

1 Adam	12 Arphaxad	23 Iuda
2 Seth	13 Salah	24 Phares
3 Enos	14 Eber	25 Eſrom
4 Kenan	15 Phalec	26 Aram
5 Malahel	16 Régu	27 Aminadab
6 Jared	17 Saruch	28 Nahaffon
7 Enoch	18 Nahor	29 Salmon,
8 Mathuſalah	19 Thare	30 Boas
9 Lamech	20 Abraham	31 Obed
10 Noah	21 Iſaac	32 Ieſſe
11 Sem	22 Iacob	33 David
		34 Nathan

34	Nathan	48	Her	62	Maath
35	Mattatha	49	Helmadam	63	Nag'ge
36	Menan	50	Cofan	64	Hefli
37	Meleam	51	Addi	65	Naum
38	Heliachim	52	Melchi.	66	Amos
39	Ionan	53	Neri	67	Matathia
40	Ioseph	54	Salathiel	68	Ioseph
41	Iuda	55	Zorobabel	69	Ianne
42	Simeon	56	Rhesa	70	Melchi
43	Leui	57	Ioannna,	71	Leui
44	Mattha	58	Iuda	72	Matthat
45	Oorim	59	Iosech	73	Heli
46	Eliezer	60	Semei	74	Ioseph.
47	Iesu	61	Matathia		

MARIA AZ VR IESVS ANNIA HELI
 leania, kinec az ő felesige vala Anna asson, az Aaronnac nemzetiböl. Azert imar á Maria annianac nemzetiröl, az Aaronnac nemzetiböl valo. Attianac pedig nemzetiröl Dauid nemzetiböl valo. Azert á Christos nem csak kirali nemböl tamador, hanem papi nemzetbölis. Ennec okaert igazan vasion papi tiszte, es kirali tiszte.

TOVABA EZTIS VEED ESZEDBE HOG
 Ioseph soha nem volt Helinec fia, hanem szokas kiben it Iosephet Heli fianac mongiac, hog á Maria az ő leania legzet felesigöl vala nala, azert Heli Iosephnec

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
Iosephnec ipa vala nem ides attia.

A CHRISTVS NEMZETSI
GINEC LINEAIA SZENT
MATTHENAC IRASA SZERINT.

Abraham	Salomon	Iechonia
Isaac	Roboam	Salathiel
Jacob	Abia	Zorobabel
Juda	Afa	Abiud
Phares	Iosaphat	Eliakim
Efrom	Ioram	Azor
Aram	Hofias	Sadoc
Aminadab	Ioathan	Achin
Nahasson.	Achas	Eliud
Salmon	Ezechias	Eleazar
Boas	Manasses	Matthan
Obed	Amon	Iacob
Iesse	Iosias	Ioseph.
Dauid		

SENKI AZON NE CZVDALKOZZEC HOſ
aꝯ euangelistac Nemel' neuekbe, es ſſemiliekb
kulombogenec, á Christos nemzetſiginec elöue
valo ſſamlalafaba, mert nem mind eg' agrol ſſam
laliac á nemzetſiget Matthanig. Iol lehet Abra
hamtol fogua Dauidig mind eg' arant vadnac.

De Dauid

De David fiarol oztan ket agra valnac, mert ſzent Mathe Salomonra megien, ſzent Lukacꝝ pedig Nathan nemzetſigire ſtat. Vegre oztan eſmet Matthāba á ſſüꝝ Maria öſibe mind egiúue iünnec.

TOVABA eztis veed iol eſzedbe hog' Matan thol ſſületic Jacob, Jacobtol pedig Ioseph. de meeg é kiben Christus nem ſſarmazot eꝝ nemzetſigból, Touaba Ioseph ſem vehette el á Mariat mert öneki ig' huga löt volna aꝝ eſő agon, ki meg vagion tiltua. Leui: 18. hanem Matthannac ket fia volt egic Jacob, es attol ſſarmazot Ioseph, á maſſic Heli attol ſſületec á Maria, Aꝝert Ioseph es á Maria attia ſiu giermekec voltac egbe, mert aꝝ ö öſöc mind eg' volt mell' hazaffagot meg enged aꝝ iras.

M A T T H A N.

Iacob

Heli

Ioseph

Maria.

TOVABA AZTIS VEED IOL ESZEDBE hog' á ſſüꝝ Maria attiat aꝝ iras harom neuel neuetſi, Helinec, Ioachimnac, es Heliachimnac. Aꝝert á Christos illien modon ſſarmazot aꝝ Abraham nemzetiból.

A' FO' PASZTORROL.

Iesus Christus ſü paſtora á kereztieneknec, ki
 Y 3 oll' igen

Chronica eꝯ vilagnac Negicdic

oll' igen ſherete aꝯ d' iuhait, hog' halalra ada magat
d' eróttóc, meg hala, fel tamada, es neg'uen napig
beſſele aꝯ d' tanituanial. Touaba oktata ókót aꝯ d'
iuhainac d'riꝯetire. Aꝯ vtan mindeneknec latalara
mine meniekbe, es úle attia iſtennec iobiara, hono
nat ótót variuc aꝯ vtolfo napon é vilagnac itileꝯ
tire, ki meg fiꝯet mindennec akorón, kinec kinec
mind aꝯ d' hite ſherint.

AKORON A CHRISTVS AZ Ó PASZTOR-
ſagat it é földön hagia aꝯ apaltaloknac ſhent petero
nec ſhemilibe, touaba ó vtanoc valo minden ta
nitoknac mind vilag vegeꝯetiꝯg, hog' aꝯoc aꝯ d' iuo
hait vigáꝯuan d'riꝯꝯec, es be ſſolgaltallac ókót aꝯ
d'rók eletre, ki aꝯ d' paſſtorſagat nem kótóꝯe ſem
hel'hdꝯ ſeh pedig ſhemilhez, hanem csak aꝯokhoꝯ
kic tiſſtan aꝯ euangeliomot predicalnac. Menieꝯ
tec el vg' mond predicalliatoc aꝯ euangeliomot,
mind é ſheles vilagon, valaki hiſſen annac, es meg
kereꝯtelkedic úduóꝯól, á ki pedig nem hiſſen kar
hoꝯic. Ennec okaert csak aꝯ, aꝯ igáꝯ paſſtor, á ki aꝯ
euangeliomot tiſſtan hirdeti, kereꝯtel, es aꝯ vrnac
vocꝯoraiat aꝯ d' ſherzeſe ſherint ſſolgaltaria. Aꝯert á
Christus á kereꝯtiensiget nem fondala, templom
rakáſon, ſem oltar cꝯenaláſon, ſem kereꝯteló kén,
ſem tēplombeli bómboleſen, berbeteleſen, miſen,
vecꝯernien, completan, veternen, hanem csak aꝯ
euangeliomꝯ

euangeliomba valo hitnec vallasaba. Touaba es met csak azoc az egħazi nepec á kic az euangelio mot hirdetic Christosnac hiuatala szerint. Ennec okaert, á papat, Ersekeket, pispeket, Canonokot, papokot, baratokot, nem Christos szerzette, sem ő nem boczatta ökööt, hanem az őrdög toitta ökööt, kiket neg ezer esztendő vtan meg üle Romaba, es lassan lassan oztan ideie szerint ki költe, kic mikipen ruhaiokba nem eg szinüiec, azonkipen szerzes tekbe nem eggiec, mert az ő attioknac az őrdög nec termisjeti vagion bennőc, mert mikipen az, minden haborusagnac attia, azon kipen ezekis minden igienetlensignec fiai, kiket á profeta nema ebeknec neuez, es viznelkül valo kutaknac. Ennec okaert soha őc auual ne diczekögienec, hog őc volnanac á Christostol hagiót passtoroc, mert őc ahöz anneat ertnec mint á Szamar á lanthöz. De minemő passtoroc lakoztac legien Romaba, es mint őrižtec farkas modra á Christos iuhait, az ő okrol imar mind rēd szerint szoliunc, kiket ioban hazoknal az ő szörökröl meg esmerhetönc.

A Z A P A S T A L O K =

N A C N E V E I .

1 Peter

2 Andras

3 Zebedeus Iacob

4 Ianos

5 Philep

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

5	Philep	9	Alphcus Iacab
6	Bertalan	10	Iudas
7	Tamas	11	Simon
8	Mathe	12	Matthias.

E Z E C mind é ſzeles vilagot el iarac, es mindē orſzagot á Christos euangelioma ala hodoltataꝯ nac, kik nec pinkelt napian á Christus á mint meg igrte vala á meñei aiandekot á ſzent lelket aada.

Szent Estuan Ierusalembe leg elöſſort á Christoſ hitiert meg köueztetec.

3 9 9 6.

35

*Harom ezer kilencz ſzáz kilenczuen hat ezteendőbe.
Harmincz öt ezteendőbe.*

ZENT PAL EZ EZTENDÒBE kezdepredicalni, ki annac elötte Sauo losnac hiuatatic vala. Es Cilicianac Tharsis neuü varossabol valo vala, ki fel tartatec Ierusalembe, Gamaliel doctor alat á Cilirosoknac sinagogaiokba. Ki mikoron Damascomba menne keresztiének fogni, aꝯ vton loꝯ uarol le veretec á Iesustol, es aꝯ onhelt meg vaꝯ kuluan, meg tanittatec á Christos oskolaiaba aꝯ euangeliomra, kit mikoron kezen fogua be verzetec volna Damascomba, Ananias ot ötöt meg kereztele,

keregtelc , es á hit altal vaglagabol meg iogitta. Að vtan onnat fel keluen mene ala Arabiaba , es mindenút predicalla üduúsigre á meg fessült le-
sust. Honnat esmet harom eztendö muluan idue fel Damascomba , holot ötöt Aretas királ' meg as-
kara fogni , de ađ attiafiaktol eg' kofarba á kő falő
ki bocgatatec , Onnat mene lerusalembe , holot
ssembe lön lacabbal es peterrel , lakuđuan naloc
tizen ötöd napig. Innec mene Cefareaba , ađ vtan
Syriaba , vegre ođtan idue Ciliciaba holot maid
harom eztendeig lakozec. Ot peter ötöt meg kere-
se , es hiua veele Antiochiaba , holot eztendeig es-
giút tanittanac. Ađ vtan á ssent lelec Barrabassal
egetembe valasztá á poganiokhoz. Ennec okaert
fel kelenec Antiochiabol , es menenec Seleuciaba ,
ađ vtan Cypriaba , holot Sergius palt á Romai
proconsult keregtiene teuec , es Bariehut ađ dr-
döngös hitetöt meg vakittac. Onnat menenec pā-
philianac Pergen neuú varossaba , ađ vtan pisidiai
Antiochiaba , honnat mikoron ököt ki ügtec vol-
na , menenec Licaonianac lcon neuú varossaba.
Onnatis ki üguen ököt , menenec Lystraba , ot palt
meg köuezec , ađert futanac Derbenbe .

ONNAT ESMET meg teruen , meg Lato-
gatac Lystrat , lcont , es Antiochiat , kikbe mind
pisperkeket ađ ađ tanittokot ssertzenec. Onnat idue
Z nec pamphio

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
nec pamphiliaba, holot Pergennec es Attalianac
varosat Christofnac nierec. Aꝯ vtan haioba ioues
nec Syriaba, es ot be menenec Antiochiaba, á hõs
nat ðkõt á poganioc kõꝯe bocꝯattac vala, holot ðc
aꝯ attiafiaknac mind meg beſſelec á mint iartac
volna aꝯ ð vtokba, es mit cꝯelekõdõt volna ð al
talloc aꝯ iſten, ebbe pedig mig ide iaranac á poga
nioc kõꝯe teleec ðt eꝯtendõ.

MIKORON pedig. pal fordulaſanac tiꝯen ðt
eꝯtendeie volna, mene fel Ierufalembe, Barrabaſ
fal es Tituſſal ðꝯue, Phenicia altal es Samaria altal.
Menuen pedig aꝯ ð vtaba mindenõt diſputal va
la aꝯ Nazareoſokal hog' á kõrniül valo meteles nẽ
volna ſꝯükſig aꝯ üduõſigre, aꝯoc pedig ſꝯükſigne
mongiac vala. Ennec okaert Synatot tünec Ierufa
lembe aꝯ apaſtaloc, kibe Peter es Iacab mind á tõb
kereſttenõkel ðꝯue ioua hagiac á Pal mondaſat, es
á conciliom Palnac erre leuelet ada. Ennec felette
kõuetõkõtis bocꝯatanac vele Antiochiaba, kic á
kereſtteneket é diſputatio felõl biꝯoniõſſa tennec.

MIKORON pedig ot eg' keueſet mulattac vol
na vegeſec magokba aꝯt, hog' eſmet á poganiok
bol lõt kereſtteneket meg latogatnac, de minc es
lõtte oda indulnanac, annac elõtte eg' maſſal nem
igen nag' dolog miat meg haragunac, es ennec o
kaert eg' maſtol el valanac. Barrabas, Ianõſſal, es
Marcõſſal

Marcossal mene Cypriaba. Pal pedig Silual Sy-
 ria altal mene Ciliciaba, onnat Licaoniaba, holot
 Lystranac varosabol el viue vcele á Timoteost.
 Onnat menenec Phrigiaba, es Galaciaba. Aꝯ vtã
 iouenec Misiaba, onnat Troadaba. Teleec pedig
 é iarasba ket eꝯtendõ. Troadabol oꝯtan aꝯ angial
 hiua õtõt Macedoniaba. Aꝯert á haiora úluen iõ-
 ue á Tengeren Napolba Macedonianac varossa-
 ba, onnat Philipisbe, holot eg leanbol aꝯ ordõgõt
 ki úꝯuen, aꝯ ordõg úꝯõc rea tamadanac, es palt Si-
 laual õꝯue meg oꝯtoroꝯac, es be veteecc õkõt á tõmõ
 lõcꝯbe. holot á tõmlõcꝯ tartot minden haꝯa nepe-
 uel õꝯue Christosnac nierec. Masod napon pedig
 õkõt hog' el bocꝯatac iouenec Amphipoliba, vegi-
 re oꝯtan Tessaloniaba, Macedonianac fũ varos-
 saba. Ot lasont aꝯ õ gaꝯdaiokot nag' sokakal õꝯue
 Christosnac nierec, holot nem sokat kifenecc mert
 reiaioc tamadanac, aꝯert menenec Berrhoeaba.
 Onnat Pal Athenasba mene, Gõrõg orõõagnac fũ
 varossaba. Silas pedig es Timoteos maradanac
 Berrhoeaba. Pal pedig mihelt lata hog' Athenasba
 semi hasõnot nem tehetne, mene ala Corinthom-
 ba holot á Sidoknac Sinagogaiokba keꝯde á Chri-
 stost tanittani, es ot masfel eꝯtendeig lakoꝯec. Aꝯ
 vtan husuet napia fele haiora úluen Aquilual es
 priscilual õꝯue iõue Ephesomba, holot meg hagia

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic

Aquilat es priscillat , omaga pedig pinkest napias
ra ioue Ierusalembe .

AZ INNEP NAP VTAN OZTAN MENE
latogatni Gallaciaba es phrigiaba, onnat laodicea
aba. Touaba el iaruan mind á kis Asianac orffag
git ioue Ephesomba , holot aꝯ ordög úꝯókót aꝯ ór
dögóc mind el ffagatac , de pal elót futanac , es aꝯ
ordög úꝯóknecc kónueit eꝯ Ephesombeliec meg e
getec, ki ót eger arran' forintba all' vala. Ot lakot
zec ket extendeig , es aꝯ vtan ioue esmet Macedo
niaba, onnat Atticaba es Achaiaba , meg latogat
uan minden varosokon á kereꝯtieneket , aꝯ vtan
philipisból ioue Troadaba. Ot haiora úluen ioue
aꝯ Egeon neuú tengeren Lesbon ffigetbe. Onnat
Mitilenebe. Aꝯ vtan Chiosba, es Samosba. Oꝯtan
Ephesomot el haladuan iuta Miletomba , Ot Sy
natot teuen mindenekröl eleget ffola veelóc, es aꝯ
vtan el bocꝯata nag' fferetetel á tanitokot. Holot
esmet fel úluen á haioba, es altal eueꝯuen á Carpa
rius neuú tengert , touaba á Licius tengert , iuta
Chous ffigetbe, aꝯ vtan Rodba, onnat ioue Pata
raba Lycianac varosaba. Ot nem sokat kisuē, ioue
esmet á Syrianac tengeren Tyrosba, phenicianac
varosaba , holot mikoron be ment volna á Phi
lep euangelistanac haꝯaba , ot talala Agabus pro
fetat , ki óneki minden foglagat meg monda , de

auual ó

auual ő semit nem gondola, hanem fel mene Ierusalembe, es ot be mene á templomba, á Sidoknac mogioc sserint, á tőb attiafiaknac tanacjabol, meg tisttita magat á tőb Sidokal őgue. de mind ež altal á Sidoc auual semit nem gondolanac, hanem vgiã azon templomba, meg fogac őtőt, es veruen nag' kialtassal, ki vonac á templombol, kit mikoron meg latot volna á Lysias á Romai tisttarto, seregeuel oda syete, es ki sšabadita palt až ő kezekből, mert imar sšinte meg őlic vala, es be vitete őtőt á varba, kinec á tisttarto mikoron okat bižoniaual meg nem erthetne, esmet ki hozata palt á Sidoc el leibe, hog' meg ertene mit mondananac ellenne. Ki mikort essebe vőtte volna, hog' esmet rea akar nanac rohanni, esmet be ragattata á varba, holot palnac až istennec angiala meg ielente hog' Romaba kellene menni.

A' LYSIAS PEDIG MIKORON MEG
ertőtte volna hog' palt á Sidoc el akarnac vežter
nie, eyel őtőt seregeuel Cefareaba küldte á Felixhez
á fű tisttartohoz, ki mind až egesž Sidofagal bir va
la, kit á Lysias leuele altal bižonioffa tőn á palnac
dolgañ felől. Azonba pedig á Sidoc Ierusalemből
ala menenec Cefareaba, holot palt á felix előt ha
mis tudomaniu embernek vadolac, de őc ažt meg
nem bižonithatac. Ennec okaert palt á felix kez
ekbe nem

Chronica eꝯ vilagnac Negiedic
gekbe nem ada,hanem maid ket eꝯtendeig lón na
la á fogſagba.

A Z O N B A felix helliebe á tiſtbe ióue Roma
bol Feſtus,kinec Pal aꝯon fogſagba hagiataec ki
Palt eꝯ napon ki hozata,es meg keerde ha tóruin
re fel akarna menni Ierufalembé, holot pal nem
akara fel menni,hanem á Romai Caſſarra appe
lala.Ennec okaert,Palt Feſtus haiora ſſereꝯuen,a
da keꝯebe aꝯ ó fú ſſolgaianac á Iuliuſnac hog ó Ro
maba á Caſſarhog vinne.

E' I V L I V S pedig Palt igen meg ſſerete aꝯ v
ton,ennec okaert meg engede neki hog mentebe
bator baratit meg latogaſſa.

A Z O N B A pedig tauaſſra kelue Romaba iu
tanac,es Pal be adatec á Nero Caſſarnac holot
pal lón á fogſagba ket eꝯtendeig.

A Z V T A N oꝯtan mikort Nero Palt tóruin
nec allatta volna,ſemi vitket nem eſmere Palnac
á Sidoc ellen,ennec okaert eſmet heliere vitete ó
tót,kit maſod tóruinibe oꝯtan Nero el bocꝯattata,
mert artatlan voltat neki eſmere.

D E H O V A M E N T V O L N A O N N A T P A L,
ſenki aꝯt biꝯonial meg nē tuthatia, Nemelliec aꝯt
mongiac hog elóſſórt ment volna Syriaba, Aſia
ba,es Macedoniaba aꝯ attiaſiac latogatni,es aꝯ vā
Hiſpaniaba,es Galliaba. Nemelliec pedig aꝯt
mongiac,

92

Egőrben lőt ielős dolgairol
 mongiac, mint ſzent Ieronimos, es Sophronius pa
 triarcha, hog' mindiarast Hispaniaba ment volna,
 es aꝯ vtan Galliaba. De aꝯ niluan vagiõ hog' mafe
 sodſor esmet Romaba ment, es ot neki Nero fe
 iet vetette, ki aꝯ istennec igyet harmincꝯ heet eꝯ
 tendeig predicalla, meg õletec pedig Christos ſü
 letese vtan hatuan eꝯtendõbe.

*IT VEGETETIC EL A' NEGIEDIC
 EZER.*

**A' NEGIEDIC EZERNEC
 EZEC. VOLTAC GV
 BERNATORIES TA-
 NITTOI.**

Ellies

Elifeus

Esaías

Iofias kiral'

Iofaphat kiral'

Ezechias kiral'

Hofea

Amos

Micha

Obad

Ioel

Nahum

Abacuc

Zephania

Ieremias

Holda

Ezechiel

Daniel

Balathiel

Zorobabel

Nehemias

Esdras

Haggai

Chronica eꝯ vilagnac Eödödlic

Haggai

á Machabcosoc

Ionás

Ianos Baptista

Zacharia

Christus.

EÖTÖDIC EZER.

4 0 0 1.

39

Neg' ezer eg' estendöbe.

Harmincz kilencz estendöbe.

CAIVS CALLIGVLA Romai imperator
regnal neg' eztendeig.

EZ igen fertelmes eletü ember vala, mert ha-
rom hugat, es eg' onokaiat fõdplõsítte meg. Toua-
ba Ierusalēbe aꝯ õ kipet be vitetee á templomba,
es meg hágá hog' aꝯt isten giarant imagiac.

AGRIPPA aꝯ Aristobolus fia, ki Romaba
fogua tartatec, Calligula akaratiabol Sidoknac
tiffartoiá lón heet eztendeig.

EZ aꝯ Agrippa, auag' á Herodes á ki á nagio-
bic Iacab apastalnac feiet veetete.

SZENT MATHE aꝯ vrnac halála vtan niolcz
adic eztendöbe. ira: aꝯ euangeliomot.

CALLIPOL Traciaba eꝯ eztendöbe fondaltatec.

4 0 0 2,

43

Neg' ezer öt eztendöbe.

Neguen harom eztendöbe.

Claudius

Ezörben lőt ielős dolgairol

93

CLAVDIVS Romai Imperator regnal tizen
harom eztendeig, es kilencz holnapig.

EZ tudos ember vala, es tiszta, de igen kegyet-
lē vala, kit meg cetete az őnnön felcsige az Agrip-
pa asszon.

A ROMAI PAPA KNAC CA- TALOGOSSA.

4 0 0 6.

44

Neg ezer hat eztendöbe.

Neguen neg eztendöbe.

PETER APASTAL GALILEA-
bol valo, tanitta Romaba hussã őt ez-
tendeig, ha hihetö dolog, mert a Ro-
mai keresztienec azt mongiac hog' szēt
Peter lőt volna első Papa Romaba, de erre tób
bizónsagot nem hozhatnac á Kelemen irasanal, ki
azt iria hog' Peter Romaba iőt volna Claudius
Imperatornac masodic eztendeiebe, holot Papa
ia teetetöt volna, kit oxtan Nero Labbal ala meg
feszitetöt volna. Eelt volna pedig á papasagba
Romaba hussan őt eztendeig.

• DEEZ A SZENT IRASBOL KÖNVEN
meg hamissoltatic. Mert Galat: 1. & 2. szent Pal
a azt iria,

Chronica eꝯ vilagnac Eõtödíc

aꝯt iria, hog' á Chrístos halala vtā Peter maid hufſ.
eꝯtendeig tanitot Ierufalembe. Annac vtana iõt
Antiochiaba ot mine ideig tanitot biꝯonial aꝯt ſen
ki nem tugia. Eusebius hufſã ötig mongia. Chrís-
tos halalatos fogua pedig Nero halalaig, ki alat
mongiac hog' Petert meg öltec, talaltatnac har-
mincꝯ heet eꝯtendöc. Ha imar eꝯtekböl ki veſſed á
hufſ eꝯtendöt kikbe ſſent Pal mongia hog' Peter
Ierufalembe tanitot, tahat eꝯak tiꝯen heet eꝯtendö
marad meg benne. Imar ha ſoc ideig lakoꝯot An-
tiochiaba tahat igen kicꝯin ideig volt Romaba.

DE EZ NILVABAN MEG TECZIK
ſſent Palnac irafabol, ki neg' eꝯtédöuel annac elöte
te irta á Romaiaknac aꝯ ö epistolaiat, minec elötte
Romaba iõt volna, kibe ſemi emlekeꝯetöt nem te-
ſſen Peterröl, kit ſemi kipen el nem hagiöt volna,
ha Peter akort Romaba löt volna, maga Peternel
alab valorol teſſen emlekeꝯetöt. Aꝯ vtā oꝯtan hog'
Pal Romaba fogua vitetec aꝯ attiafiac ſſent Palt
io keduel fogadac, á mint ſſent Lukacꝯ iria, de Pe-
terröl ſemi emlekeꝯetöt nem teſſen. Touaba ſſent
Pal ſoc leuelet ir Romabol á kereꝯtieneknec es
ſokaktol köſſönetöt mond, de Peterröl ſoholt nē
emlekeꝯic. Ennec felette ij Timo: 4. ſſent Pal ighē
panaſſolkodic, hog' ötöt aꝯ ö elſö töruinibe mind
el hattac volna. Aꝯert ha Peter akort ot volt, ta-
hat ſſigien

Ezörben lőt ielös dolgrol.

94

hat szigien dolog volt ó tölle hog' Pal melle nem
allot. Ennec okaert ezekel mind azt bizonyitō hog'
soha szent Peter Romaba nem volt, mert á szent
iras annac ellenközic. Azert Peter soha Papa nem
volt, sem nem esmerte á Papakot, mint nem ó fiaft
es nem ó hell' tartoit. Bizon' szent Peter mind hol'
tig tanitta, de holot óltec volna meg, az iras nem
mongfa.

4 0 0 9.

47

Neg ezer kilencz ezteendőbc.

Neguen heet ezteendőbc.

AGRIPPA Sidoknac vtolso kirallia regnal
huffan hat ezteendeig.

HEBION eretnec tamada, ki á Christosnac
istenfiget tagada, lenni.

MIKLOS eretnec tamada ki á hazassagot se'
minec monda lenni.

SENECA Kónueket **AREOPAGITA** DI-
LVCANVS. irnac. **COLVMELLA** (ENES.
POMPONIVS MELA.

4 0 1 0

48

Neg ezer tíz ezteendőbc.

Neguen nyolcz ezteendőbc.

MARIA á Iesus Christus annia meg hala, es
menior szagba mene.

a 2

Iacab

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

IACAB apaſtal á **Chriſtos** attiaſia Ierufalemi
be meg kòuejteteç.

FELIX Sidoknac gubernatora.

IOL LEHET Sidofagba Agrippa vala kiral'
de mind eꝯ által mindenkort á Romai Imperator
roc ſereget tartottac Sidofagba, es gubernatort,
kic á giakorta valo kòſſignec fel tamadaſat le cꝯe
deſjtetteç, mert ſemi nep hamarab haborusagot
nem tamajtot mint á Sido neep.

4 0 1 8.

56

Neg eꝯer tiꝯen niolç eꝯtendòbe.

Eotuen hat eꝯtendòbe.

NERO ROMAI IMPERATOR REGNAL
tiꝯen neg eꝯtendeig. **EZ** á Nero á nag paraꝯna á
ki mind ides anniaual es hugaiual, eꝯ arant lakot.
Vegre oꝯtan ferſiat vðn maganac feleſigül. Ennec
felette euuel ſem elegòdec, hanem maſhoꝯ mene
feleſigül. Vegejtetre oꝯtan anniat, batiat, hugait
mind meg òle, es á varoſtis fel giutta, kineç aꝯ òe
geeſe koran nag torokal mond vala ineket á Tro
ianac egeferòl.

EZ Nero tòn leg ełſò òldòkleſt á kerejtienet
ken, kit vegre oꝯtan ki úgenec á varoſbol, es ma
gat meg òle.

QVINTILLIANS oratori kònueit iria.

Sꝯent Marc

SZENT M Á R C á Peter apasztal tanituania
Romaba aꝯ euangeliomot ira.

4 0 3 2.

70

Neg ezer harmincz ket eztendöbe.

Hetuen eztendöbe.

L I N V S Papa, tanitta Romaba tiꝯ eztendeig.

E Z aꝯt szerte hog aꝯt aszon ember ne menmen,
mezitelen füuel á keresztieni giulekdözetbe. Ennec
feiet veetete á hitert á Saturnius Consul.

F E S T V S, A L B I N V S, F L O R V S, Sidofag
ba eg mas vtan leßnec gubernatoroc.

4 0 3 3.

71

Neg ezer harmincz harom eztendöbe.

Hetuen eg eztendöbe.

S E R G I V S G A L B A Romai Imperator reg
nal heet holnapig. Eꝯt Romaba meg öle aꝯ Otto.

O T T O Romai Imperator, regnal harom hol
napig. **E Z** Cremonaba altal veree magat feꝯ
uerrel.

V I T E L L I V S Romai Imperator, regnal niolcꝯ
holnapig. **E Z T** meg öle á Vaspasianos.

B E R T A L A N apasztal meg hala Armeniaba
Albanopolba.

M A T H I A S apasztal meg öletec á belsö Szere
czin orßagba, aꝯ Asparusnac partianal.

a 3

Thamas

Chronica eꝯ vilagnac Eðtódic

THOMAS apastal meg ðletec á hitert India
ba Calaminanac varosfaba.

MATHE euangelista meg ðletec á Sꝯerecjin
orszagba aꝯ Hirtacus pogan feiedelömtöl.

LVCAZ eꝯ Antiochiabeli oruos doctor, sꝯet
Palnac tanituaniul ada magat, ki keet könuet ira á
keresztieneknec epületekert. Egiket ira á Chris
tosnac tanittasárol es cꝯuda tetelminiröl. A' masis
kot pedig aꝯ apastaloknac iasárol.

IOSEPH Sido historiat ir.

PLINIVS Secundus könuet iria.

4 0 3 4.

72

Neg ezer harmincz neg eztendöbe.

Hetuen keet eztendöbe.

VASPASIAN Romai Imperator regnal tig
esztendeig.

EZT á Romai sereg valasztá Sidoszagba Im
peratorra, ennec okaert ötöt Romaba hága kü
dec, es Titus aꝯ ð fia marada á Romai seregel les
rusalemnec meg veteleere, ki oꝯtan á varost meg
veue, es telliesigel minden kü falat földig le ron
tata mind á templomal ðꝯue.

EZ Vaspasian iambor feiedelöm vala es min
denekhez irgalmas, meg hala eꝯ faluiaba veer
korszagba.

4 0 4 2.

80

*Neg ezer neguen ket eztendöbe.**Niolczuan eztendöbe.***CLETVS** Papa, Romai, tanitta Romaba tizen ket eztendeig.**EZ** azt szerze hog' á tanittoc á nepet az predi-
cacio vtan apastali aldasal meg aldanac, keresztet
reiaioc vetuen.**T O V A B A** ionac monda á szentek nec kopor-
foiat meg lattogatni, es az ellenne mondokot meg
atkoza.

4 0 4 3.

81

*Neg ezer neguen harom eztendöbe.**Niolczuan eg' eztendöbe.***TITVS** Romai Imperator regnal keet exten-
deig es ket holnapig. Hideg lelesbe hala meg Re-
atinomba.

4 0 4 5.

83

*Neg ezer neguen öt eztendöbe.**Nolczuan harom eztendöbe.***DOMICIANVS** Romai Imperator regnal
tizen öt eztendeig, es öt holnapig.**EZ** mindenekhez kegyetlen vala, azért ötöt
minden güldöli vala. Vegre ostan, hog' ötöt min-
denec el

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic
denec el hagiac, cꝯak ala feel iar vala á palotaba, es
leeg ðlesbe vala foglalatós.

E Z T meg ðlec aꝯ ðnnðn sꝯolgai, es cꝯak eg'
syrasso temete el ðtðt. B Z tðn masodic nag' ðldðk
lest Romaba á kereꝯtieneken.

SZENT IANOS euangelistat eꝯ vetettee sꝯã
ki pathmos sꝯigetbe.

SZENT IANOS ennec ideiebe ira Ephesõ
ba aꝯ ð euangeliomat, á Cherintus ellen, es á Me
nander ellen. Aꝯ vtan pathmos sꝯigetbe ira aꝯ A
pocalypsist.

4 0 5 3.

91

Neg eꝯer ðtuen harom eꝯtendõbe.

Kilencꝯuen eꝯ eꝯtendõbe.

KELEMEN Papa tanitta Romaba kilencꝯ
eꝯtendeig.

E Z publicos notariosokot sꝯentele. Touaba
papi ðltððkðt aꝯ vr vacꝯaraianac ofstogatafara.

A' tizen ket apastal heliebe tisen ket Cardinalt
sꝯerze, es pispekeket. A' pispek nec horgas botðt
sꝯerze kezebe, feiebe Cophiomot, hatara palastot,
lababa deeli sarut, es kezebe kesꝯtiút.

A' papanac, es á Cardilanoknac sꝯazlos kereꝯtet
parancꝯola višelni, á templombeli giulekðꝯet nec
koran.

Stacius

STACIVS Versököt irnac poeta *IVVENALIS*
MARCIALIS modra. *TROGVS*

4 0 6 1.

99

Neg ezer hatuan eg eztendöbe.

Kilenczuen kilencz eztendöbe.

NERVA Romai Imperator regnal eg extens
 deig, es három holnapig.

EZ igen kegielmes ember vala es iambor.
 Ennec okaert mind háza hiuata azokot á kiket **Do**
micianus szanki vetöt vala. Touaba lanos **Euang**
elistais eg üdöbe idue háza **Ephesomba**.

MEG HALA á **Nerua** betegsigbe az önnön
 kerteebe.

4 0 6 2.

1 0 0

Neg ezer hatuan ket eztendöbe.

Szaz eztendöbe.

TRAIANVS Romai Imperator regnal ki
 lencz eztendeig es hat holnapig.

EZ igen iambor vala, azert minden haboru
 sagot le szalitta. **MEG HALA** **Seleuciaba** veer
 korsagba. **EZ** czenaltata leg elöfört á **Dunan**
 hidat.

ENNEC első eztendeiebe hala meg **Szent** **la**
nos euangalista **Ephesomba**, **Christos** halala vtā
 hatuā niolcz eztendöbe, tiğ heiā szaz eztendös koraba.

b

Harmadic

Chronica eꝯ vilagnac Eótódic
HARMADIC haborusagoc é Traianos alat
lón á kereztieneknec.

IGNACIVS á ſzent Ianos tanituania Roma
ba á fene vadac eleibe vetteteec á hitert,

4 0 6 4.

1 0 2

Neg eger hatuan neg eztendöbe.

Szag ket eztendöbe.

5 ANACLETVS Papa, Athenasbeli, tanitta
Romaba niolcꝯ eztendeig.

EZ á Romai ſzent ſeket mindennec felette
paranczola lenni.

TOVABA paranczola hog' á paragt az eghazi
embert tiſtelle.

A' MISEN minden' embert paranczola mino
denkort comunalni.

SIMEON á kit lerusalembe ſzent Iacab vtan
pilpeke tünec meg öletec ſzag huſſ eſtédös koraba

4 0 7 1.

1 1 0

Neg eger hetuen eg eztendöbe.

Szag tig eztendöbe.

6 EVARISTVS Papa Bethlehembeli tanitta
Romaba kilencꝯ eztendeig.

EZ á haſſagot mindeneknec Lattafara pa
ranczola lenni.

Touaba

T O V A B A ezt szerze hog' á paraszt ember aꝯ eg' haꝯ embert be ne vadolhassa, ha pedig be vadol-
lia, tahat erőtlen legien.

4 0 8 1.

1 1 9

Neg ezer niolczuan eg' eztendöbe.

Szaz tizen kilencz eztendöbe.

S A N D O R Papa Romai tanitta Romaba ti-
zen eg' eztendeig.

E Z hoztiat szerze, aꝯ vr vaczoraianac osztogaz
tasara.

S O S V I Z E T szenteltete á templom aytaiahoꝯ
kapu allani.

A M I S E B E á borhoꝯ vizet töltete.

E N N E C felette azt szerze hog' á paraszt szekbe,
meg ne itilhessec aꝯ eghaꝯ embert.

B E N C V S I B A á Sidoc közdöt Messiasnac mon-
da magat.

S V E T O N I V S. Kónueket. **P L V T A R C H V S**

P L I N I V S á küssebic. irnac **S O L I N V S.**

B A S I L I D E S eretnec tamada.

4 0 8 2.

1 2 0

Neg ezer niolczuan ket eztendöbe.

Szaz husz eztendöbe.

A D O R I A N Romai Imperator regnal husz
eztendeig. Ez tudos ember vala, de igen kegyetlen.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdöc
Meg hala Campaniaba beel poklossagba .

E Z Ión negiedic haborgatoia es öldöklödie á
kereztieneknec.

CARPOKRATES eretnec eꝯ üdöbe tamada.

PTOLOMEVS Mathematicus

AVLVS Gellius.

Könueket irnac.

CORNELIVS Tacitus.

BALINT eretnec.

CERDON eretnec.

Eꝯ üdöbe tamadanac.

MARCION eretnec.

4 0 9 1.

1 3 0

Neg ezer kilenczuen eꝯ estendöbe.

Szaz harmincz eꝯ estendöbe.

S XISTVS Papa, Romai papalkodec Roma
ba tíꝯ eꝯtendeig.

ETTÖL fogua á papac lassan lassan mind tao
uolban mennec aꝯ istē igyeröl.

E Z Sanctust Herze á miseheꝯ.

TOVABA meg tilta hog aꝯ aꝯson' nepec, á tē
plomnac Heretek ruhait ne illesse.

4 1 0 2.

1 4 0

Neg ezer szaz ket eꝯ estendöbe.

Szaz neguen eꝯ estendöbe.

ANTHONIVS PIVS Romai Imperator
regnal

Ejörben löt ielös dolgairol

99

regnal huffan harom eýtendeig.

E Z aꝯ ó iambor voltaert Romanac, attianac
mondatec. Meg hala Hetruriaba betegsigbe.

TELESPHORVS Papa, Görög, papalkodec
Romaba tízen eg eýtendeig. 9

E Z nag' karacxon napiara harom miset ſzerze
minden papnac mondani, egieb napra pedig csak
egiet.

GLORIA in exellist ſzerze á mifehez. Aꝯ euangeliomotis eꝯ varra á mifebe.

A' Septuagesimat aꝯ aꝯ á kilenczuen hagiotis eꝯ
ſzerze.

TOVABA á neg'uen napi boitót, hufet napia
elót attoc allat hagia bõitólni.

A QVILA á Biblianac magiarazõia eꝯ údõbe eel.

IERSALEMET esmet aꝯ Anthonius Im-
perator meg rakata.

4 1 1 3.

1 5 1

Neg' ezer ſaz tízen harom eýtendõbe.

Szaz ötuen eg eýtendõbe.

HIGINVS Papa, Görög, papalkodec Roma-
ba neg' eýtendeig. 10

E Z ſzerze á pappá lettél korán á Gradofokot,
tudnia yllic, aꝯ Acolitost, Subdeakot, Diaconost,
oꝯ an á papſagot.

b 3

Templom

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
TEMPLOM ſenteleſt ſzerze.
ROMAT ſzerze á kereztſighez.
A' Bermalaltis eꝯ ſzerze.

4 1 1 7.

1 5 5.

Neg ezer ſaz tizen heet eztendóbe.

Szaz'ótuen ót eztendóbe .

11 **PIVS** Papa, Aquileiabeli, papalkodec Romas
 ba tizen eꝯ eztendeig.

EZ á huſet napiat voſarnapra ſzerze. Touaba
 huſſan ót eſztendónec alatta ſenkit nem hagia aꝯ
 Apacza ſzerzetbe menni.

MACROBIVS *Hyſtoriat* **F L O R V S**

I V S T I N V S *irrac.* **E G E S I P P V S.**

P O L Y C A R P V S piſpec á Szent lanos tanituaſ
 nia eꝯ údóbe tanit.

4 1 2 5.

1 6 3

Neg ezer ſaz huſſan ót eztendóbe.

Szaz hatuan harom eztendóbe.

MARCVS ANTAL, Romai Imperator regi
 nal huſſ eſztendeig **LVCIVS AVRELIVS SAL**
 ógue. Lucius Veneczebe **HALA MEG.** Marcus
 Antal pedig pannoniaba dóg miat.

4 1 2 8.

1 6 6

Neg ezer ſaz huſſan niolcz eztendóbe.

Szaz hatuan bat eztendóbe .

Anicetus

Ejörben löt ielös dolgairol 100

ANICETVS Papa Syriabeli, papalkodec 12
Romaba tizen eg estendeig.

EZ ayt szerze hog' harom pispek nec ielen volt
ta alat, senki pispek et ne szentelhesen.

TOVABA hog' eghazi ember haiat szakalat
meg ne neuellie.

ENNEC felette hog' minden papnac pilisse
legien.

GALENVS doctor aꝯ ő oruos kónueit iria.

4 1 3 8.

1 7 7

Neg ezer szaz harmincz niolez estendöbe.

Szaz hetuen heet estendöbe.

SOTHER Papa Campaniai, papalkodec Ro 13
maba kilencz estendeig, es harom holnapig.

EZ szerze á hazassag korö á tēplöbeli esküest.
Corinthomba **DIENES** pispec tanit.

IRENEVS aꝯ szent Ianos tanituanianac tanit
uania aꝯ ő kónueit iria.

TACIANVS eretnec eg üdöbe tamada.

ARISTIDES doctor

Kónueket irnac.

LUCIANVS

MONTANVS aꝯ eretnec barat eg üdöbe eel
ki á hus etelt böit napö meg tilta á keresztienektül.
Touaba hog' böit nap egicbetis czak eger egie
nec napiaba.

Ennec

Chronica eꝯ vilagnac Eötödíc
ENNEC ideiebe tamada Romaba aꝯ ötödíc
haborusag á kereztienec ellen.

4 1 4 5.

1 8 3

Neg ezer szaz neguen öt eztendöbe.

Szaz niolczuan harom eztendöbe.

LVCIVS COMMODOVS Romai Imperator
regnal tizen ket eztendeig. EZ oll kegyetlen vala
mint eg Nero. Aꝯert nag soc polgarokot ölete
meg Romaba minden oknalkült. Touaba á Ne
meteket igen giöttre. Kinec oztan aꝯ ő felesige aꝯ
Marcia, meerget ada meg innia. Vegre oztan eg
assoni allat foitta meg agias hazaba, kit eröuel vit
tetöt vala oda.

4 1 4 7.

1 8 6

Neg ezer szaz neguen heet eztendöbe.

Szaz niolczuan hat eztendöbe.

14 ELÉVTHERIVS Papa, Görög, papalkodec
Romaba tizen öt eztendeig es harom holnapig.

EZ aꝯt sserze hog aꝯ eghazi ember kiniereet
senki töruintelen, el ne vehesse.

Ennec ideiebe TATIANVS es MARCION
eretnekec karhoztatac á Moses könüeit, es tagadac
á hallottaknac fel tamadasat. Touaba szidalmaꝯac
á hus etelt, es á bor italt, kic ellé aꝯ ELÉVTHE
RIVS Papa aꝯt monda, hog á kereztien ember,
minden

Egőrben lőt ielős dolgairol 101
minden üdöbe mindent meg ehetic, minden büna
neikült, mert vg' mond aq etelbe aq üduólsig nem
fekszic.

4 1 5 7.

195

Neg ezer Száz ötuen het eztendöbe.

Száz kilenczuen öt eztendöbe.

ELIVS PERTINAX Romai Imperator
regnal hat holnapig. EZ meg öletec á vitejektől
önnön palotaiaba.

AZ TALMVDOT á Sidóc eü üdöbe szerezec á
kereztienec ellen, kibe minden kigiot bekat kialt
nac á kereztienec ellen.

4 1 5 8.

196

Neg ezer Száz ötuen niolcz eztendöbe.

Száz kilenczuen hat eztendöbe.

DIDIVS IVLIANVS Romai Imperator reg
nal het holnapig. Egt meg öle aq Seuerus aq önn
nön hazaba.

SEVERIVS Romai Imperator regnal niolcz
egtendeig. Eü á feiedelömsignec viselelere hassnos
vala, de igen kegyetlen vala, meg hala kössuinbe
Eborakaba.

HIERARCHVS eretnec eü üdöbe tamada.

EZ SEVERIVS tamagta á kereztienek ellen.
á hatodic haborusagot.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdic

4 1 6 2.

2 0 1

Neg ezer ſaz hatuan ket eztendöbe.

Ket ſaz eg eztendöbe.

15 **VICTOR.** 1. Papa Romai, papalkodec Romaba tiꝯ eztendeig.

EZ minden viꝯbe ionac hagia á kereſtteleſt lenni.

POLICRATES á ſzent Iaños tanituaniat meg atkoꝯa, hog' á huſet napiat egiüt nem idlene aꝯ Romai eccleſiaual.

E' TAMASZTA **ELSÖ VISZHA VONAST** aꝯ Aſiabeli kereſttenekel á huſet napia felöl, ki uel aꝯ eg malhoꝯ valo halgataſt meg ronta. Es ve lee magat mindēnel nagiobnac lenni á kereſttenec köꝯöt.

4 1 7 2.

2 1 1

Neg ezer ſaz hetuen ket eztendöbe.

Ket ſaz tizen eg eztendöbe.

16 **SEVERINVS** auag' Zepherinus Papa, Romai, papalkodec Romaba niolcꝯ eſtendeig, es haꝯ rom holnapig.

EZ aꝯt ſzerꝯe hog' minden ember eg'ſzer haꝯ nem töb'ſzör comunicallion.

ENNEC ideiebe kezdec á Sophiſtac á ſzent iꝯraſt á pogan' iraffal egbe ſurni ſauarni.

T OVABA hog' á miſebe üveg poharral eſtiet nec. Tertullianus

TERTVLLIANVS

SIMACHVS doctoroc

Kónücket irnac.

ONEKLVS á Bibliat Sido nieluról Caldcus
nielure fordita.

4 1 7 6.

2 1 4

Neg' ezer szaz hetuen hat eztendöbe.

Ket szaz tizen neg' eztendöbe.

BASSIANVS CARACALLA Romai Im-
perator regnal hat eztendeig.

EZ oll kegietlen ember vala, hog' eg' öcset az
önnön annia ölebe öle meg. Vegre östän parthi-
aba öletec meg az arniec ssekén az önnön szolgaitol

HETEDIC haborusagot ez tamasztá á kerez-
tienec ellen.

4 1 8 0.

2 1 9

Neg' ezer szaz niolczuan eztendöbe.

Ket szaz tizen kilencz eztendöbe.

CALIXTVS .i. Papa Romai, papalkodec ¹⁷
Romaba hat eztendeig es tiz holnapig.

EZ á papokot meg foztá felelősegtől.

NEG' Cantort sserze.

CIMITERIOMOT paranczola sgentelni.

4 1 8 2.

2 2 0

Chronica eꝯ vilagnac Eötdöc

Neg' ezer ſaz niolczuan ket eztendöbe.

Ket ſaz huſſe eztendöbe.

MACRINVS OPILIVS Romai Imperator regnal eg' eztendeig es keet holnapig. Meg öletec Calcedoniaba.

4 1 8 3.

2 2 1

Neg' ezer ſaz niolczuan harom eztendöbe.

Ket ſaz huſſan eg' eztendöbe.

VARIVS HELIOGABALVS Romai Imperator regnal neg' eztendeig. EZ igē gonofſk keſgiétlen beſtia vala, es fertelmes eletu ember, enz nec okaert meg öletec mind anniaual ögue á viz teſektöl.

4 1 8 7.

2 2 6

Neg' ezer ſaz niolczuan het eztendöbe.

Ket ſaz huſſan hat eztendöbe.

18 **VRBAN** .i. Papa, Romai, papalkodec Romaba öt eztendeig.

EZ Kehliet aran'bol auag' ejuſtból paranczola cſenalni.

TOVABA aꝯ eg'hazi embernek örókſiget haſgia birni, de ill' ok allat, hog' annac aꝯ ö haſſnat ö maganac ne tulaidonicza, hanem egieb ſükölköz dö eg'hazi emberekel köödlie.

Origenes

Ejörben löt ielös dolgairol 103

ORIGENES á nag' elmyü doctör kónüeket ir.
HELCHESAITA baratoknac szerzete tamada.

4 1 8 7.

2 2 6

SANDOR SEVERVS Romai Imperator
regnal tizen három eztendeig.

ENNEC az anniat Origenes doctör kerezti
enne teue.

MEG óLET-EC á Sandor Mogonciaba á vi
tejektől á Renes viz mellet.

4 1 9 2.

2 3 1

Neg ezer száz kilenczuen ket eztendöbe.

Ket száz harmincz eg' eztendöbe.

PONCIANVS .i. Papa, Romai papalkodec 19
Romaba hat eztendeig es három holnapig.

EZ semit nem szerze hancm csak á nag' inek
lesbe foglala magát, Vegre offtan hanki veteesbe
hala meg, kinec heliebe ottan eg' CIRIAC neuüt
emelenec, de eg' nem soc üdö muluan akaratia szer
rint el hagia á papafagot, es á nag' harandoc iaras
ba hala meg. De ezt ki vettötec á papac Catalogos
sabol.

4 1 9 8.

2 3 7

Neg ezer száz kilenczuen niolcz eztendöbe.

Ket száz harmincz het' eztendöbe.

c 3

Antherus

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödie

20 ANTHERVS .i. Papa, Görög, papalkodec Romaba horom eꝯtendeig.

EZ aꝯt ſzerꝯe hog' cꝯak piſpeket teheſſenec paꝯpaia.

4 2 0 0.

2 3 8

Neg' ezer ket ſaz eꝯtendöbe.

Ket ſaz harmincꝯ niolcꝯ eꝯtendöbe.

MAXIMINVS Imperator regnal Romaba harom eꝯtendeig.

EZ oll' keꝯietlen vala mint eg' Nero, aꝯert meg öletec fatoraba á PVP IENOTOL.

NIOLCZADIC haboruſag eꝯ ideiebe tamaꝯda á kereꝯtienec ellen.

AMMONIVS Philoſophus
PORPHIRIVS Sophiſta

Könueket irnac.

4 2 0 L.

2 4 0

Neg' ezer ket ſaz eg' eꝯtendöbe.

Ket ſaz neguen eꝯtendöbe.

21 FABIAN .i. Papa, Romai papalkodec Romaba tiꝯen neg' eꝯtendeig.

EZ atokba hagia lenni aꝯokot, á kic aꝯ eg' hazi embert meg rongalnac.

TÖVABA aꝯt ſzerꝯe hog' á bündöſ embert, io biꝯoníſag alat feꝯgiec meg á töruinbe.

Minden

MINDEN peert, patuart aꝯ eghazi ſjekre ve
heffenec. Es veer ſjerint valo rakonſagbol, ötöd
igig feleſiget ne vehennenec.

EZ mindēbe aꝯ Origenes tudomaniat probala.

TOVABA á Nouatas eretneket hatuan piſ
peknece itiletiuel hittöl ſſakatnac mōda, ki aꝯt val
lia vala, hog' á ki á hit vtan el eſnec, aꝯt aꝯ iſten aꝯ
vtan hozza ſoha nem fogadna.

4 2 0 3.

2 4 2

Neg ezer ket ſaz harom eztendöbe.

Ket ſaz neguen ket eztendöbe.

GORDIAN Romai Imperator regnal hat
esztendeig.

EZ minden tudomannac nag' ſſeretödie vala es
minden igazſagnac köuetödie. de meg öletec aꝯ öns
nön ſſolgaiatol á phileptöl, kinec eꝯ vala aꝯ ö keda
ues mondafa. Niaualias feiedelöm aꝯ á ki aꝯ igaz
ſagot el titkollia.

4 2 0 9.

2 4 7

Neg ezer ket ſaz kilencz eztendöbe.

Ket ſaz neguen het eztendöbe.

PHILEP Romai imperator regnal öt eztend
deig. **EZ** lön elſö kereztien aꝯ Imperatoroc kö
göl, eꝯis meg öletec á vitejektöl.

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

4 2 1 5.

2 5 3

Neg eꝯer ket ſaꝯ tizen òt eꝯtendòbe.

Ket ſaꝯ òtuen harom eꝯtendòbe.

DECIVS Romai Imperator regnal ket eꝯtendeig.

EZ aꝯ alsò pannoniaba ſſùletec, kibe meeg aꝯ kort Magiaroc nem lakòtác. ki vegre oꝯtan á Meſianac touaba meròle be, mikort á Gottoſoc elòt futna.

EZ tamafſta niolcꝯadic haboruſagot á kereꝯtienekre, es nag' ſokakot ò kòꝯüllòc meg òlete.

LÓRINCZ.

HYPOLITOS.

AGOTA.

Meg òletnec á hitert.

APALIN.

ZENÓ piſpec.

4 2 1 6.

2 5 4

Neg eꝯer ket ſaꝯ tizen hat eꝯtendòbe.

Ket ſaꝯ òtuen neg eꝯtendòbe.

CORNELIVS Papa Romai, papalkodec Romaba, ket eꝯtendeig es keet holnapig.

EZ aꝯt ſſerze hog' aꝯ eg' haꝯ ember egieben meg ne eſkugiec, hanem cꝯak aꝯ euangeliomon.

ADRINAPOLBA á Scithiabeliec. ſſaꝯ eꝯer embert vaganac le.

4 2 1 7.

2 5 5

*Neg ezer ket száz tizen het eztendöbe.**Ket száz ötuen ot eztendöbe.*

VIBIUS GAL Romai Imperator regnal aꝯ
 ő fiaual őꝯue **VOLVSIANOS SAL** ket eztendeꝯ
 ig, es neg holnapig. **EZ** meg öletec aꝯ önnön seꝯ
 regetöl.

4 2 1 8.

2 5 6

*Neg ezer ket száz tizen niolcz eztendöbe.**Ket száz ötuen hat eztendöbe.*

LUCIUS Papa Romai, papalkodec Romaba
 harom eztendeig es harom holnapig.

EZ aꝯt sserze, hog harmincz eztendö allat senꝯ
 kit pispekke ne tegienec.

TORABA hog á pispekel mindenkort harö
 auag neg effiac iarianac, kiket aꝯ ő tifftekröl acoliꝯ
 toffoknac neuje aꝯ aꝯ köuetöknecc.

4 2 1 9.

2 5 7

*Neg ezer ket száz tizen kilencz eztendöbe.**Ket száz ötuen het eztendöbe.*

VALERIANVS Romai Imperator, regnal
 aꝯ ő fiaual őꝯue á **GALLIENOS SAL** tizen öt
 eztendeig.

EZ meg fogatec á persiai kiral'tol, kinec mind
 d aꝯ keet

Chronica eꝯ vilagnac Eótódic
aꝯ keet ſemet ki toliac, es mig eele addig perſiaba
fogol' lón. Gallienos pedig Inſubriaba hala meg.

ORIGENES doctör meg hala, kiról ſent lez
ronimos aꝯt iria, hog' Thyruſnac varofaba ót eꝯer
kónuet latta.

4 2 2 1.

2 5 9

Neg eꝯer ket ſaz huſſan eꝯtendöbe.

Ket ſaz ötuen kilencꝯt eꝯtendöbe.

24 ESTVAN Papa .i. Romai, papalkodec Ro-
maba heet eꝯtendeig, es harom holnapig.

EZ aꝯt ſerſe, hog' ſenki aꝯ eꝯhaꝯ iofſagat ma-
ganac ne foglalhaſſa, Touaba hog' templomnac
ruhaiat ſeh viſelheſſe. Ennec feleite hog' ſenki
maſſor meg ne kerefſtelkegiec, bator előſört po-
gan kerefſtelte volna megis.

CYPRIANVS doctör Carthagoba tanit.

SABELLIVS eretnec eꝯ üdöbe tamada, ki aꝯ
Chriſtoſt iſten fianac lenni tagada.

4 2 2 8.

2 6 6

Neg eꝯer ket ſaz huſſan niolcꝯt eꝯtendöbe.

Ket ſaz hatuan hat eꝯtendöbe.

SIXTVS Papa Görög, papalkodec Romaba
harom eꝯtendeig.

EZ á templomokba oltart czenaltata.

A Canont

A' *CANON* T á misebe fugua paranczola
mondani.

A' *SANCTVST* á misebe sgerze.

BIZANTIOM alat meg veretenec á Scithia
beliec.

4 2 3 1.

2 6 9

Neg ezer ket száz harmincz eg eztendöbe.

Ket száz hatuan kilencz eztendöbe.

DIENES .1. Papa, barat, papalkodec Romas 26
ba hat eztendeig, es ket holnapig.

EZ minden pispeknec *Diocesiat* rendele, es
minden plebanosnac megiet.

ENNEC felette minden *Calastoromnac* que-
sta iarafat ki rendele.

4 2 3 4.

2 7 2

Neg ezer ket száz harmincz neg eztendöbe.

Ket száz hetuen ket eztendöbe.

CLAVDIVS .2. Dalmata, Romai Imperator
Regnal ket eztendeig.

EZ Macedoniaba es pannoniaba meg veree
á Gottosokót, meg hala Sgeremfigbe.

4 2 3 6.

2 7 4

Neg ezer ket száz harmincz hat eztendöbe.

Ket száz hetuen neg eztendöbe.

d 2

Aurelianus

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

AVRELIANVS Romai Imperator regnal
harodfel eꝯtðeig. Meg ðletec aꝯ ðnnðn iro deak
iatol Heracleaba.

E Z tamaſta kilencꝯedic haborusagot á kereꝯ
tienec ellen.

4 2 3 7.

2 7 5

Neg eꝯer ket ſaꝯ harmincꝯ het eꝯtendöbe.

Ket ſaꝯ hetuen öt eꝯtendöbe.

27 **FELIX** Papa .i. Romai, papalkodec Roma
ba neg eꝯtendeig, es harom holnapig.

E Z aꝯt ſerꝯe hog ſenki miſet ne mondhaſſon
hanem cꝯak aꝯ, á kinec á keꝯet á piſpec meg kente
ſent olaial. **TOVABA** meg tilta hog ſtentelt tē
plomnac kiuülle, ſenki ne kereꝯtelliē, ſeh pedig
miſet ne mongion, papſaga veſteſe allat.

A' meg holt ſtenteknec innepet ſerꝯe á min
latod á Calendariomba ki rendelue lenni.

ENNEC felette templomot rakata nekic.

SAMOSBELI Pal eꝯ üdöbe tamada, ki niluā
tagada, hog aꝯ Chriſtos meniekból iöt volna ala,
hanē cꝯak á ſſüꝯ Marianac mehebe tamadot volna

MANICHEOS eretnec eꝯ üdöbe tamada ki
keet iſtent monda lenni iot es gonoyt mind örð
køn örðcke, touaba hog minden io aꝯ io iſtentöl
ſarmaznec, minden gonofſ pedig á gonofſ iſtens
töl. Kinec

töl. Kinec első eredete á **MANES** neuú embertöl tamada, kit maid keet szaz eztendö vtā nio^o manac el á keresztien doctóroc. Ezekis á **Chris** tofnac istensiget tagadac.

A Z apastali iarasrol valo kóniönec helt nem adanac, hanem csak a^o gondolatioknac, kit szent lelec istentöl mondanac lenni.

ENNEC FELETTE ezeknel a^o etkek nec va^o la meg tiltasa bdit napon, mint á Romai keresztieneknel.

TOVABA, á hazassagot es á feiedelömsiget á gonos^o istentöl mondac lenni.

4 2 4 1.

2 7 9

Neg ezer ket szaz neguen eg eztendöbe.

Ket szaz hetuen kilencz eztendöbe.

EVTICLIANVS Papa, Iustus, papalkodec 28 Romaba eg eztendeig, es eg holnapig.

E Z szent Marc napiara buza szentelest szerge, es giümölc^o baiolast. Ez ket kezeuel harom szaz martiromot temete el.

4 2 4 2.

2 8 0

Neg ezer ket szaz neguen ket eztendöbe.

Ket szaz niolvan eztendöbe.

TACITVS Romai Imperator regnal hat holnapig. Meg öletec a^o önnön vitegitöl.

d 3

Porphirius

Chronica eꝯ vilagnac Eótdódic

PORPHIRIVS eꝯ údóbe disputala á kereꝯtiet
nec ellen.

29 **GAIVS** Papa, Dalmata, papalkodec Roma
ba tígen eꝯ eꝯtendeig.

E Z Óltiarioft, Lectort es Exorcistat ſzerge á
kereꝯtienec kóꝯe. Es aꝯ eghayi ébert á parayi ſzeka
tól meg ſzabadita.

4 2 4 3.

2 8 1

Neg ezer ket ſzaꝯ neguen harom eꝯtendóbe.

Ket ſzaꝯ niolczuan eꝯ eꝯtendóbe.

FLORIAN Romai Imperator, regnal hat eꝯ
tendeig, es neg holnapig.

E Z Nemet orſzagot mind el rabla. Es Toot
orſzagba meg veree á Sarmatakot. Touaba aꝯ Ge
takot aꝯ aꝯ, aꝯ Olahokot Traciaba. **MEG ÓLETEC**
aꝯ ónnón viteꝯitól Toot orſzagba.

NEMET orſzagot eꝯ haitta á Romai birodal
lom ala.

4 2 4 9.

2 8 7

Neg ezer ket ſzaꝯ neguen kilencz eꝯtendóbe.

Ket ſzaꝯ niolczuan het eꝯtendóbe.

CARVS Romai Imperator regnal ket fiaual
egietembe keet eꝯtendeig.

E Z T parthiaba meg úte á men', kinec aꝯ ó ket
fiai ottan meg óletenec.

Herodianus.

Ejörben löt ielós dolgairol

108

HERODIANVS doctör Es

POLLIO kónueket irnac.

PANTHALEON martir meg hal á hitert.

4 2 5 0.

2 8 8

Neg eger ket szaz ötuen eztendöbe.

Ket szaz nyolczuan nyolcz eztendöbe.

DIOCLECIANVS Romai Imperator regnal hufsz eztendeig eleeg kegyetlenül.

EZ magat isten giarant imadtata mint ördög. Vegre osztan tarsul fogada melle á Maximianus nost, kic esmet eg eg feiedelmet valasztanac melö leiöc, kiket mind egienlö kipen Imperatoroknac neuezenec. Azert Dioceclianus valaszta Galerius. Maxiaminos pedig Constantius, kic vegre osztā mind ketten akaratioc szerint le teuec á birodalmat, es annac kiuölle halanac meg.

EZ tamaszta tizedic haborusagot á kereszties nec ellen.

ENNEC ideiebe eg holnapig heet eger embert ölenec meg á hitert.

4 2 5 3.

2 9 1

Neg eger ket szaz ötuen harom eztendöbe.

Ket szaz kilenczuen eg eztendöbe.

MARCELLINVS .i. Papa Romai, papalkoz 30 dec Romaba kilencz eztendeig.

Eszaz

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödic

E Z aꝯ Imperatortol valo feltebe aꝯ Baluan
nac aldoꝯec, de aꝯ vtan bünet meg esmeruen peni
tenciara teere, es minden elöt aꝯ ö dolgat igen szi
dalmaꝯa.

E Z V'DÓBE á Nemetec neuęztetenec Alema
nosoknac kikbe á Romaiac hatuan eꝯert vaganac
le Lingonanal.

4 2 6 2.

3 0 0

*Neg eꝯer ket szaz hatuan ket eꝯtendöbe.
Harom szaz eꝯtendöbe.*

31 MARCELLVS Papa Romai, papalkodec
Romaba hatod feel eꝯtendeig.

E Z meg tilta hog' senki ö hirinelkült Conci
liomot ne tehessön. E Z eg' arnec sꝯekbe hala meg
fogsagba á nag' doh miat.

Katharina

Annos

Afra

Barbara

Dorothia

Neste

Eufemia

Gerg'

Christoph

Bonifacius

Florian

Erasmus.

Balas

Moricꝯ

Vyd.

Coꝯma.

MEG HALANAC

á hitert,

Damian

Pancracz

Sebestien MEG ÖLETNEC

Fabian

Vince á hitert.

Methodius

Crispus.

4 2 6 8.

3 0 6

*Neg ezer ket száz hatuan niolcz eztendóbe.**Harom száz hat eztendóbe.*

EUSEBIUS Papa, Görög, papalkodec Romai 32
ba hat eztendeig, es eg holnapig.

E Z azt szerze hog' tisztessige vesztöt ember nec
es baiolonac tanosagat törünbe be ne vehessec.

TOVABA, ha valamel' leango apacgaia akar
lenni, bator iegiese legienis, minden bünnelkült
közikbe mehet, mert ő azokal Papai hatalmabol
dispensalt.

E Z meg öletec á hitert, es vtolso martir lön á
Papac közől ha hihető dológ.

4 2 7 0.

3 0 8

*Neg ezer ket száz hetuen eztendóbe.**Harom száz niolcz eztendóbe.*

CONSTANTIUS ES GALERIUS Ro
mai Imperatoroc regnalnac neg' eztendeig. Gale
rius bira nap tamadatra. Constantius pedig nap
esetre.

c

Ejec

Chronica eꝯ vilagnac Eðtódic

EZEC ideiebe nag' haborufagot tamaſſtanac á
MAXIMINOS es á LICINIOS.

NAG EHSIG támada eꝯ údóbe mind eꝯ ſſeꝯ
les földón.

CONSTANTIA Nemet orſſagba földaltatec.

4 2 7 4.

3 1 2

Neg ezer ket ſaz hetuen neg eztendóbe.

Harom ſaz tizen ket eztendóbe.

CONSTANTINVS MAGNVS Romai
Imperator regnal harminc eꝯztendeig, Maxencis
oſſal es Maximinoſſal, óꝯue.

DE MIKORT LATTAVOLNA A CON-
stantinos hog' á Maxentios mindent fel haborit
tana nem túre ext el neki, hanem ellenne alla, es
meg veruen ótót futtaba, á Tiberisbe ſſóktete be,
es belee hala.

AZ VTAN Maximinoſtis el úꝯe tölle aꝯ ó go-
noſſ voltaert, es heliebe veue melleie á Licinioſt,
de aꝯtis nem ſoc údó muluan aꝯ ó kegyetlenſigiert
el úꝯe tölle, es csak ómaga marada aꝯ birodalom-
ba, kit oꝯtan Bizanciomba etetenec meg aꝯ ónnón
ſſolgai.

EZ tetete Niceba á nag' conciliomot aꝯ Ar-
rius ellen, ki á Chriſtoſt terómtót allatnac móda
lenni, kiert Arrius á conciliomba karhoꝯtatec, es
ſſanki vettetec.

Eꝯ Bizanz

Ezörben löt ielös dolgairol

110

EZ Bizanciomot küuel meg kerittete, es neuet el változtatuan Constantinopolnac neuueze, holot most á Töróc Imperator lakozic.

EZ igen iambor keresztien vala, de halala vtã nag haborusag köuetközec birodalmaba.

SZENT ILONA asszoní az Constantinofnac annia meg talala Ierusalembe á Christos kereszt fariat, es nag tisztetbe tarta.

TOVABA vgian ottan Ierusalembe, á meg rözlot Salomon templomat vala miniere meg rakata

SZENT ANTAL Apatur Egiptõnac puffedtaiaba barat modra eel.

MILCIADES Papa, Áffricai, papalkodec 33 Romaba neg eztendeig es heet holnapig.

EZ azt szerze hog' vosarnapon es czõtörtökön soha ne bõitõllienec.

4 2 7 8.

3 1 6

Neg ezer ket száz hetuen niolcz eztendõbe.

• Harom száz tizen hat eztendõbe.

SILVESTER .1. Papa, Romai, papalkodec 34 Romaba, huszan neg eztendeig.

EZT á Constantinos Imperator hiuata háza Romaba, á ssanki vetesbõl, es papaia tetetuen nag' soc örökfigel meg aiandekozá á papafagot, kit ottan ssent Peter örökfigenec neuuezenec, de peter nec

e 2

hyre

Egőrbón löt ielős dolgairol III
istent küssebnecc monda lenni az actianal, es á sgent
lelket á fiunal.

ARELATABA ezen Siluester allat, lön mas
conciliom.

IUVENCVS pap Versöt ir.

ETIVS eretnec tamada.

SOPATER philosophus eel.

4 3 0 2.

3 4 0

Neg ezer harom száz ket eztendöbe.

Harom száz neguen eztendöbe.

MARCVS .i. Papa, Romai papalkodec Ro 35
maba ket eztendeig, es niolcz holnapig.

EZ á patremot mint iambor á misebe sserge.

4 3 0 4.

3 4 2

Neg ezer harom száz neg eztendöbe.

Harom száz neguen ket eztendöbe.

CONSTANTINVS, CONSTANS, es
CONSTANTIUS á nag Constantinofnac fia,
Romai Imperatoroc regnálnac huszan harom ez
tendeig. Constantinus, Galliaba, Hispaniaba, es
Nemet orszagba, bira. Constantius nap tamada
ra. Constans Olasz orszagba, es Toot orszagba.

IKLIVS .i. Papa Romai, papalkodec Roma
ba tizen öt eztendeig es ket holnapig.

e 3

Lactantius

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

LACTANTIUS doctör

ATHANASIVS doctör

HILARIVS pispec

E Z V DòBE

PHOTINVS cretnec

celnec.

REMETE pal.

VLMA varos Rhetieba fandaltatic.

A' bellsò India sgent FRUMENT altal kereꝯ
ticnne lòn.

4 3 1 9.

3 5 7

Neg eꝯer harom sꝯaz tizen kilencꝯ eꝯtendòbe.

Harom sꝯaz ötuen het eꝯtendòbe.

37 LIBERIVS Papa, Romai, papalkc. 'ec Rot
maba hat eꝯtendeig.

EZ aꝯt sgerꝯe hog' á pispec aꝯ ð iuhaitol el ne
mennien mind holtig. Vegre oꝯtan eꝯ Arriaz
nossà lòn.

ARMINIABA aꝯ Arrianosoc conciliomot
tònec.

APVLEVS philosophus

THEMISTIVS philosophus

E Z V DòBE

DONATVS grammaticus.

celnec.

4 3 2 5.

3 6 3

Neg eꝯer harom sꝯaz husan öt eꝯtendòbe.

Harom sꝯaz hatuan harom eꝯtendòbe.

Felix. 111.

FELIX .11. Papa Romai, papalkodéc Roma. 38
ba ket eztendeig.

EZIS Arrianossa lón, ennec okaert ötet ađ
Imperator űanki vetee.

SERAPION barat eđ űdőbe eele Egiptomba,
ki tiđ eđer baratnac feiedelme vala, kic mind keđi
munkaiokal eelnec vala, es abbol nag' loc űiginiet
ket latogatnac vala. *EZ A' SERAPION* ađt
mongia vala hog' á mel' barat nem munkalkod-
nec tahat ađ haffonlatos volna á predalohog'.

4 3 2 7.

3 6 5

Neg eđer három űađ huűan het eztendőbe.

Harom űađ hatuan öt eztendőbe.

IULIANVS APOSTATA ađ ađ hittől űar
kat Romai Imperator regnal keet eztendeig.

EZ igen kegietlen vala, ennec okaert meg ő-
letec á parthosoktol, ki halala koran ađt mongia
vala, Te Galileabeli meg giđgel vegre engemet,
ertuen ezen á lesuűt ki ellen eltebe sokat disputalt
vala, es karomlaűt tőt vala, ki ő tölle pogan hitre
hailot vala.

EZ tamaűta tiđen egiedic haboruűagot á ke-
reztienec ellen.

A' SIDOC eđ űdőbe kezdec esmet epitteni le-
rusalembé á Salomon templomat, de ađt vegre nē
vihetec,

Chronica eꝯ vilagnac Eótódic.

vihetec , mert aꝯ isten nag' föld indulafal , es men
ütesekel el üꝯe ökört rolla.

39 DAMASCVS Papa. i. Hispanos, papalkodec
Romaba tizen kilencꝯ eztendeig.

EZ á valtót ineklest sꝯerꝯe á templomba .

AZ epistolat es aꝯ euangeliomot á miseheꝯ
varra. A' meg holt sꝯenteknec koporsoiat ionac
monda latogatni.

CONSTANTINOPOLBA ennec ideiebe
lón eꝯ Conciliom kibe masfel sꝯaꝯ pispek nec itilcs
tiuel karhoꝯtatac á MACEDONIOS eretneket,
hog' á sꝯent lelket terómtót allatnac mondana.

BASILIVS doctor

EPIPHANIVS pispec

ERÖSSEN

NAZIANBELI Gergel

tanitnac.

CYRILLVS Ierusalemi pispec.

4 3 2 9.

3 6 7

Neg eꝯer harom sꝯaꝯ huszan kilencꝯ eztendöbe.

Harom sꝯaꝯ hatuan het eztendöbe.

IOVINIANVS pannoniabeli Romai Impeo
rator regnal het holnapig.

EZ iambor vala es kereꝯtien. meg hala Didas
canaba Gallicianac varosaba, á meesꝯ nec poratol.

NICOMEDIA BA esmet conciliom lón aꝯ
Arrius ellen.

A' Magias

A' *MAGIAROC EZ VDÓBE KEZDENEC*
 moꝝgodni Scithiabol, es feel keluē tiꝝ ſzaz egeren,
 altal kelenec Europaba á Tanais viſen, kic vgian
 ottan hon capitaniul valaſtac *CHELET, KE-*
VET, es *CADICZAT* á *BENDEGVZ*
 ſiait.

4 3 3 0.

9 6 8

Neg eger harom ſaz harmincz egtendöbe.

Harom ſaz hatuan niolcz egtendöbe.

VALENTINIANVS PANNONIVS Ro
 mai Imperator, regnal aꝝ ő attiaſiaual őꝝue á Va
 lenſſel tiꝝen keet egtendeig. Eꝝec iambor kereꝝtien
 feiedelmec valanac. *MEGHALA* aꝝ Valentiniſ
 anos *Brigeciomba*.

CONCILIOM lön Siciliaba, kibe aꝝ *Arrius*
 tudomaniat ioua hagiac.

VALENS niolczuã iambor piſpekeket egiet
 tete meg á tengeren á haioba, kic ő hoggá mentec
 vala köuetſigen, á Siciliabeli conciliom felöl, mert
 imar ő *Arrianoffa* lőt vala.

SZENT AMBRVS *Mediolanõnac* piſpeke.
VIGILANCIVS eretnec.

*VEGETIVS**AVSONIVS* Gallus*ORIBASIVS* doctor.

EZ VDÓBE
eclnec.

Chronica eꝯ vilagnac Eđtődic

4 3 4 2.

3 8 0

Neg eger harom szá neguen ket eztendöbe.

Harom szá niolczuan eztendöbe.

VALENS es **GRACIANVS** Romai Imperatoroc regnálnac harom eztendeig.

MEGHALA á Valens Traciaba eg kis varoskaba az tũbe, kit á Gotosoc rea giuttanac miŕ kort elöttöc futna.

A' MAGIARAC A' TANAIŠ VIZTÖL fogua mindē nemzetöt meg hodoltatanac, es űsin te eꝯ üdöbe iutanac pannoniaba, honnat ki vereec á Gotosokot es á Getakot es heliekbe le telepös denec.

VALENS IMPERATOR minden baras tot törüni űerint hadakozni kiffelitte.

MACHARIVS pispec

MARIA aszon Egiptomba

TECLA aszon Romaba.

EZ VDÖBE
celnec.

4 3 4 5.

3 8 3

Neg eger harom szá neguen öt eztendöbe.

Harom szá niolczuan harom eztendöbe.

GRACIANVS Romai Imperator regnal hat eztendeig. **EZ** á Valentinianos fia vala, ki io keregtien, es iambor vala, de meg öletetec arultas miat az önnön űolgaitol Lugdunomba.

A longos

Egðrben lôt ielôs dolgairól 114

A' LONGOBARDOSOC Scandiabol ki úzec
aꝝ Vandalokot.

A' GOTTO SOC, es á Saracenosoc á Chris-
tos hitit veueec.

IVSTINA aꝝ Imperatornac annia aꝝ Arrius-
tol tamadot eretneksiget feguereuel otalmaꝝa.

NECTARIVS Constantinopolnac piskepe eel.

4 3 4 6.

3 8 4

Neg ezer harom saꝝ neguen hat eztendòbe.

Harom saꝝ niolcꝝuan het eztendòbe.

SIRICIVS Papa. i. Papalkodec Romaba t' 10
gen hat eztendeig.

EZ á Manicheosokot Romabol ki úze.

ANTIPHONAKOT Herze á psalmosoc kòze
á veczerniere es á veternerere.

COMMUNICANTEST Herze á misehez.

ES CONFITEORT paranczola mondani á
mise elôt. Touaba minden Psalmos vran Gloria
patrit hagia mondani.

BARATOT soha nem hagia Pappa lenni.

KEET felesigü embert meg tilta á papfagtol.

SECVLIVS poeta

CLAVDIANVS poeta

EZ VDÒBE

PRVDENTIVS poeta

celnec.

ENODIVS

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

4 3 3 0.

3 8 8.

Neg eger harom szaz otuen eztendöbe.

Harom szaz niolczuan niolcz eztendöbe.

T H E O D O S I V S Romai Imperator regnal
V A L E N T I N I A N O S S A L ögve tizen eg eꝯ
rendeig, de á Valentinianos nag hamar **M E G O -**
L E T E C aꝯ ö fü szolgaitol mordaliul, kiert oꝯtan
boꝯut alla á Theodosius, mert el veꝯte á veer aru
lökör.

E Z A T H E O D O S I V S, á kit á szent Ambrus
el üꝯe aꝯ vr vaczaraiatol, en nec okaert hog Tessal
onicaba öt eger embert öletöt volna meg mindē
oknalkult, kinec aꝯt monda **S Z E N T A M B R V S**
hog nem milto annac Christos testet kezebe vē
ni; á kinec aꝯ ö keze tellies volna artatlan veerrel,
es szai ahog vinni á Christos veeret, á kiuel annac
elötte nag soc artatlan veert it volna meg. De
mind eꝯ altal nem tamada eꝯert szent Ambrusra,
hanem meg alaꝯuan magat á penitentia tartoc kö
ze üle, es aꝯ vtan vg kire boczanatot aꝯ istentöl es
idlle.

S Z E N T I E R O N I M O S doctör

S Z E N T A G O S T O N doctör

S Z E N T A M B R V S doctör

I O V I N I A N V S doctör,

E Z V D Ö B E

eel nec.

A' poganioc

A' POGANIOC ALEXANDRIA BA MEG
viuanac á kerestienekel, á pogan' templomoknac
el rontafaert, kiket Theodosius Impèrator tóre
tót vala el, aert hog' abba nem baluanioznac.

HELVIDIVS eretnec ez údóbe tamada ki aert
monda, hog' Ioseph meg esmerte volna á szűz Ma-
riat á Christos születese vtan.

A' MAGIAROKNAC

HISTORIAIOC.

MAGIAROC EZEZTEN-
dóbe iduenec be ez orszagba, kic elót
ottan meg futamodanac az GOTTOSOC
es á GETAC, á földnec lakozoi.
Kiket mihelt meg lata á MATRINVS á Romai
tisztarto azonhelt ellenec tamada, kinec idue
setgetsigöl melle, á DETRE neuú Capitan', ki á Ro-
maiac vtan Nemet orszagot biria vala, kic nag' ta-
bort iaranac potenciana kórniül, nem messze szag
halomhoz. Kit mikoron á Magyaroc meg hallor-
tac volna eyel tömlökkön által kelenec á Dunan
á szent Gellerd hegie allat, kit mind é napiglan az
által keelesről keleen földnec hiuunc, es ala men-
uen á Duna mellet meg vereec á Romai tabort

Chronica eꝯ vilagnac Eótdic

potenciananal. Holot el hullanac á Romaiac kőꝯ
 űl, ket űꝯ tiꝯ eꝯeren. A' Magiaroc kőꝯul pedig
 űꝯ hűꝯan őt eꝯeren á KEVE capitaniac őꝯue, kit
 el temetēec á Magiaroc á nag' iart vt mellet, mell'
 heliet mind é napiglan hiuunc KEVE haꝯanac,
 maskipen pedig KEAZONAC.

AZ VTAN NEM SOC VDò MVLVAN,
 eűmet meg gűlenec á Romaiac, á felső pannonia
 ba nem igen meűe Becꝯheꝯ, Kit mikort meg hal
 lottac volna á Magiaroc, eűmet reiaioc menenec,
 cs mindenestől fogua el vereec őkőt, holot el effec
 á MATRINVS. DETRE pedig á nill' vasat
 homlokaba be viue Romaba, á kit á Magiaroc
 oda lőttec vala. Erről neuꝯtetic ő mind é napiglā
 halaltalan Detrenec, hog' oll' nag' hoűu vton á
 nil' vasat, anni ideig homlokaba el űꝯeuethette
 volna. A' Magiaroc kőꝯul pedig ot, neꝯuē eꝯeren
 hullanac el, három nemes capitaniokal őꝯue, BE-
 LAVAL, KEMEVEL, es KADICZAVAL.
 Kiknec aꝯ ő testőkőt Keue haꝯara hoꝯac temet
 ni á Tarnoc vőlgiehőꝯ, holot aꝯ űtkőꝯet lőtvala,
 annac előtte.

AZ VTAN AZ ATILLAT A BENEDE-
 guꝯnac fiat teuec kirallia, ki nem fok űdò muluan
 tiꝯ űꝯ eꝯer emberrel, fel kele, es meg hodoltata
 Traciat, Miűiat, Achaiat, es Macedoniat, Aꝯ vtan
 eűmet

esmet haza ídue Sicambriaba, mert lako heliet ma
ganac ot valasztot vala, kinec alaia adac magokot
VALAMIR á Guttosoc kirallioc, es az **AL-**
DARIC az Gepidaknac kirallioc, ennec felette
á Marchomanosoc, Sueuosoc, Erulosoc, es Sgna
dosoc.

IOL LEHET nemelliec azt mongiac hog' it
akort Longobardosoc lakoztac volna de nem is
gaz mert á Longobardosoc, Atila halala vtan
IUSTINIANVS Imperator ideiebe iöttenec
ez orszagba, es vg' vittanac meg it á Gepidakal.

AZ VTAN ATILA EG' NEHAN' IDEIG
meg niuguuan, esmet taborat indita, es meg veeue
Toot orszagot. Nemet orszagot mind el iara, Sig
möd kiralt ot meg veere, Argētinat meg veeue, ki
nec az ó kü falait mind földig le rötta. Onnat touab
touab menuen, meg veeue Galliaba Luxuniomot
Bizantiat, Chalomot, Mastichont, Ligont, Bur
gundiat es Lugdunomot, vegre oztan iuta az Ca
thalon neuü mezöre, holot á **PATRICIOSAL**
meg viua, holot nepebe iol lehet nag' kar lön, de
mind ez altal az ellensig el mene elöttöc.

ONNAT TABORAT INDITVAN ídve
Trahasnac varosara, kibe szent **FARKAS** be
boczata ötet es kegielmet niere Atilatol á varos
nac. Az vtan mene Tolosnara, de azis nag' hamar
feiet

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
feiet haitta neki. Onnat iðue Remiffesre, ès meg
veeuen eꝯtis nepet mind le vagata.

MIG PEDIG Atila é varost meg veue ad
dig eg' taborat Coloniara kúlde holot á varosnac
Halafa koran meg ólec á tizen eg' ezer sꝯuzet, kic sꝯēt
ORSOLIAVAL egietēbe á Reē vijē, oda haiok
ba sꝯanandokfag iarni mentec vala. Aꝯ vtan oꝯtan
hog' mind aꝯ egeꝯ Galliat es Flandriat meg ron
ta, iðue Turingiaba, es ot eg' wy vduart teetete.
Holot mindeneket iol rendeluen mene á Danos
fokra, Normanofokra, Frisokra, Prusꝯokra es á
Lituákra, kiket mikort mind meg hodoltatot
volna, meg teere Sicambriaba.

IT IGEN meg haraguuee aꝯ ð attia fiara á *BV-*
DARA, hog' Sicambriat, kit most o Budanac his
uunc nem neuete volna Atilanac, hanem Budanac.
Ennec okaert meg foga á Budat es ðnnðn
keet keꝯeuel meg óle. *TOVA BA* meg parancꝯola
hitlensig alat, hog' senki aꝯt Budanac ne mondas
na, hanem Atilanac, Mel' parāꝯolatot meeg mos
tis felelðmbðl á Nemetec meg tartnac, mert Sicā
briat nem hyac ðc Budanac hanem aꝯ Atila va
rosanac.

MEG NIVGVVEC IT AZ ATILA ÓT EZ-
tendeig, kibe sꝯerze minden birodalmaba neeg' fe
le valo sereget, ððr allokot, es postakot, hog' min
den felðl

den felöl meg tudna, birodalmaba es annac kiuül
le, mit czeleködnene. Ažert *EGIC* óór alloia va
la Nemet oršagba *Coloniaba*, *A' MASIC* vala
litua oršagba. *A' HARMADIC* á Tanais vi
mellet, á *NEGIEDIC* Horuat oršagba á ten
ger mellet ladraba.

ANNAC VTANNA ESMET MEG EM-
lekežec až Atila až ó nepenec vešedelmeröl, ki tör
tint vala raitta á Catalonnac mežeien, mikoron á
Patriciošsal meg vyt volna. *ENNEC OKAERT*
esmet ereiet oda á felee indituan, menteebe á ten
ger mellet soc varosokot el rontata, es ažoknac
nepeit mind le vagata. *VEGRE OZTAN* iuta
Aquilegiara, ki iol lehet igen erös vala, de mind ež
altal nem hagia, hanem meg veuee ótet. Onnat
touab touab menuen meg veue Paduat, Julius va
sarat, Veronat, Vincenciat, Brixiat, Cremonat,
Mantuanat, Pergamat es Ferrariat, nag' soc egieb ke
ritet varosokal egietembe. Až vtan mene Rauens
nara, onnat Liguriaba, ožtā iuta Mediolanomba,
holot minden varosokot földig le rontata.

IMAR ONNAT hog' igieköžic vala Roma
ra menni, Leo Papa hogga ióue nag' processioual,
es könióröguen neki, el hagia oda valo igieköže
tit, mert á Leo Papa feie földöt, ež nag' embert lata,
ki mežitelen fežuerrel ótót igen feniegeti vala,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

aꝯert hog' meg teerne, es eleget tenne á Papa kða niðrgelenec.

ENNEC OKAERT ONNAT AZ ATILA Sicambriaba meg teeruen, kiretni kezde á **VALENTINIANOS** Imperator leaniat felesigül, kibe mikort Valentinianos akaratiat nem tótte volna, meg haraguuec raitta, es esmet Olasz orszag ra kezde igieköꝯni, kit meegis sserzet volna, ha soc ideig eꝯ vtan elhetöt volna, kinec aꝯ ö hire neuue, mind Asiat, Affricat, es Europat el yestötte vala.

VEGRE OZTAN FELESIGVL MAGA- nac hozata á Baetriabeli kiral' leaniat, kinec öröꝯ meert mikorö feleteb yut volna, Eiel agiaba veer indula aꝯ orrabol, ki mind sꝯaiat, torkat, hog' has niata feksꝯic vala meg tölte, es é kipen essebe nem veuen á lean', ki mulec é vilagbol, kit el temetenec á Magiaroc nag banatal á Keue hazanac korpora soiaba. **REGNALA** pedig biroðalmaba neguen neg' extendeig. **MEG HALA** pedig eletenec sꝯaꝯ hussan neg' extendös koraba, mikort irnanac sꝯus letes vtan neg' sꝯaꝯ hatuan extendöbe. Kinec halas la koran á **MARTLANOS** Imperator almaba aꝯt lata, hog' aꝯ Atila yue meg sꝯeget volna.

IG' IRATIA VALA PEDIG MAGAT aꝯ Atila. En vagioc aꝯ Atila, lsten akaratiabol Bendeugnac fia, á nag' Nimrothnac onokaia, ki
feel neuelo

Ezörben lőt ielős dolgairol 118
feel neueltettē **EN GADIBA**, Magiaroknac, Meo
doffoknac, Gottosoknac es Gepidaknac kirallioc,
es vilagnac felelme, es istennec ostora.

4 3 6 0.

3 9 8

Neg eger harom szá hatuan eztendöbe.

Harom szá kilenczen niolcz eztendöbe.

ARCADIVS es **HONORIVS** á Theodosi
us fiaj, Romai Imperatoroc regnalnac tizen harö
eztendeig.

4 3 6 2.

4 0 0

Neg eger harom szá hatuan ket eztendöbe.

Neg szá eztendöbe.

ANASTASIVS Papa .i. Romai, papalko 41
dec Romaba harom eztendeig.

EZ ayt sserze hog' tagiaba meg fogiatkojot es
bert, pappa ne teheslenec.

MAS pispeksig alol senkit nem hagia dimis
sorianalkült pappa leenni.

A' MISEN az euangeliomalat parancjola s
nepet feel allani.

SZENT MARTON pispec meg hala Turo
naba.

A' VANDALOC Hispaniat el foglalac.

4 3 6 1.

4 0 3

g 2

Neg eger

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

Neg eꝯer harom ſaꝯ hatuan òt eꝯtendòbe.

Neg ſaꝯ harom eꝯtendòbe.

42 **I N N O C E N C I V S** Papa .i. Olafſ, papalkodec
Romaba tiꝯen òt eꝯtendeig es keet holnapig.

EZ aꝯt ſſerꝯe hog' á papat es á Romai ſſeket
ſenki meg ne itilheſſe.

SZOMBAT napon meg tilta á hus etelt.

A' pacis Oſtulomot á miſebe ſſerꝯe.

Sꝯent A G O S T O N piſpec Hiponaba tanit.

Aran' ſſaiu ſſent I A N O S Constantinopolba
tanit.

C A S S I A N V S pap

D I D I M V S pap

E V A G R I V S barat

R V F F I N V S pap

O R O S I V S hystoricus.

EZ VDÓBE

eclnec.

P E L A G I V S eretnec Britaniaba tamada, ki
aꝯt valla hog' aꝯ ember aꝯ ò io cꝯelekòdetibòl ùde
uòꝯúlhet, nem á Chriſtos irgalmáſſaga altal, ki el
len ſſent Agoston nag' ſokat ira.

V I G I L A N T I V S doctòr eꝯ ùdòbe tanit, ki á
meg holt ſſenteknec tiſſteſiget eꝯ vilag ſſerint ta
gada lenni mint iambor.

R A G A D A S T O S kiral', keet ſſaꝯ eꝯer Gottoſ
ſal Olafſ orſſagnac nag' ſoc varoſit meg ronta, de
vegre minden nepeuel òꝯue ot veſſe.

4 3 7 3.

4 1 7

*Neg ezer harom száz hetuen harom ezteendőbe.**Neg száz tizen eg ezteendőbe.***HONORIVS** es **THEODOSIVS** Romai Imperatoroc regnalnac tizenhat ezteendeig.

EZ á nag Theodosiusnac fia, nem ómaga aq attia. Meg hala aq Honorius Romaba betegsigbe.

ENNEC á leaniat vótte vala aq **ATILA** fele sigül á kitól oqtan Chaba születec.**NESTOR** es **SABATIVS**, eg údóbe tamaq danac, eretneksigekele.**THEOPHILVS** aq Alexandriabeli patriarq cha Sinatot tón Constantinopolba, kibe karhoq tatarac aq aran' szaiu szent lanost, es szanki vetesre küldec.

4 3 8 0.

4 1 8

*Neg ezer harom száz niolczuan ezteendőbe.**Neg száz tizen niolcz ezteendőbe.***SOSIMVS** Papa. i. Görög, papalkodec Ro 43 maba eg' ezteendeig.

EZ á nag szombati giertiat szerte, kiuel á Romai papoc á kereqz viqet meg baiolliac.

AZ PÁPOKOT meg tilta á korqomatol.**SZOLGÁTOL** születót embert nē hagia papo pa lenni.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödic

EZ á Diaconosnac meg engede á bal vallara
venni á stolat.

ENNEC IDEIEBE lön á Carthagobeli cõ
ciliom, kibe ket szaz tizen heet pispeknec itiletiuel,
karhoztatac á **PELAGIOST**, ki á szabad akara
tot valla lenni aꝯ emberbe. Aꝯert á baratokis
mind pelagianosoc.

4 3 8 1.

4 1 9

Neg eger harom szaz nolezuán eg' eztendöbe.

Neg szaz tizen kilencz eztendöbe.

44 BONIFACIUS Papa. i. Romai, papalkodec
Romaba neg' eztendeig.

EZ aꝯ aszon' nepeket meg tilta á temploma
beli szent ruhaknac es edinieknec illetefetöl.

TOVABA hog' aszon' ember templomba ne
temieneg' hessen.

HARMINCZ eztendö allat meg hagia hog'
senkit pappa ne tehesenec.

BONONIABA aꝯ Academia fondaltatec.

SOCRATES doctor aꝯ ecclesiastica historiat
iria.

AZ ANTROPOMORPHITAC eꝯ üdöbe
tamadanac, kic aꝯ istenbe fület, szemet, szaiat vallas
nac lenni mint eg' emberbe.

EGINETA pal
PROBA aszon'.

Eꝯ üdöbe eel' nec.

4 3 8 5.

4 2 3

*Neg ezer harom szaz niolczuan öt eztendöbe.**Neg szaz huszan harom eztendöbe.*

CELESTINVS Papa. i. Romai papalkodec 45
 Romaba niolcz eztendeig, es tíz holnapig.

EZ á misehez Introitust, Gradualt, Tractust,
 Offertoriumot, Communiot, es Oraciot szerze.

A' VANDALOC Hispaniabol Affricaba mes
 nenec lakni.

SZENT IERONYMVS meg hala Bethles
 hembe kilenczuen eg' eztendös koraba.

4. 3 8 9.

4 2 7

*Neg ezer harom szaz niolczuan kilencz eztendöbe.**Neg szaz huszan heet eztendöbe.*

THEODOSIVS .ii. az Arcadius fia, Romai
 Imperator regnal **VALENTINIANOS** SAL
 özue huszan heet eztendeig, **MEG HALA** dög
 miat Constantinopolba.

ENNEC ideiebe lön Ephesomba á nag' cons
 ciliom, kibe á **NESTORIVS** ket szaz pispok,
 nec itiletiböl, eretnek nec talaltatec, ki azt vallia va
 la, hog' az isteni termisset nē lôt eggie á Christos
 ba az embersigel, hanem csak vg' lakoz nec az isteo
 sig' á Christosnac testebe, mint á gazda á házba.

Szent Agos

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
SZENT AGOSTON eꝯ eꝯtendòbe hala meg.
ATILA olafꝯ orꝯagot, Galliat es Nemet orꝯ
ꝯagot rabollia.

4 3 9 4

4 3 3

Neg eꝯer harom ꝯag kilencꝯuen neg eꝯtendòbe.
Neg ꝯag harmincꝯ ket eꝯtendòbe.

46 SIXTVS Papa. iiii. Romai, papalkodec Ro
maba niolꝯ eꝯtendeig, es kilencꝯ holnapig.

CYRILLVS piꝯpec Alexandriaba tanit.

SVIDAS doctõr.

DAMASCENVVS lanos, doctõr EZ VDÓBE

AMIDENVVS doctõr.

eelnecc.

E' PAPA á nag' Maria templomat meg ꝯentele.

4 4 0 3.

4 4 1

Neg eꝯer neg ꝯag harom eꝯtendòbe.

Neg ꝯag neguen eꝯ eꝯtendòbe.

47 LEO PAPA. i. TVSTVS, papalkodec Roma
ba, huꝯan eꝯ eꝯtendeig.

EZ á Leo Papa á ki. ATILA kiralt meg tes
ritte kòniõrgeseuel Olafꝯ orꝯagbol.

EZ á ꝯenteknec kepit atoc alat parãꝯola tiꝯ
telni. O ꝯentlignec ꝯentlige.

A' MISEBE valo Canonhoꝯ á sanctum sacro
rificiomot ada.

A' pacꝯa

APACZA leant negüen eztendö allat be nem
hagia keffkenöni.

EZ nag' soc templomokot rakata.

AG' VETÓKÓT fferze á papafaghoz. Czak le
feküüdötis ne fferzet volna.

GENSERIC á Vandaloc kirallia, el rabla Ro
mat, Galliat, Hispaniat, es Carthagot.

E' PAPA á kereztieneket meg tilta á hada
közastol.

A' PΑΡΟΚΟΤ mind meg hagia hazafodni,

MAMERCVS á Beczi pispec ež üdöbe talala
až aldozat elöt valo kerezt iarast.

4 4 1 6.

4 5 4

Neg' ezer neg' száz tizen hat eztendöbe.

Neg' száz ötuen neg' eztendöbe.

VALENTINIANOS á Theodosius halala
vtan, regnal ömaga, öt eztendeig.

EZ Imperator leaniat kireti vala Atila királ'
maganac felesigül, de nem adac neki mert pogan
vala.

CALCEDONABA ež üdöbe lön á nag' concio
liom, holot hat ffer pispeknec itiletiböl, eretnek
nec talaltatec až **EVTICHES**, es á **MANICHE-**
OS kic á Christosba keet termiffetöt niluan taga
danac lenni.

Chronica eꝯ vilagnac Eòtòdic

4 4 2 1.

4 5 9

Neg ezer neg száꝯ huſſan eg̃ eꝯtendòbe.

Neg száꝯ ótuén kilencz eꝯtendòbe.

MARTIANVS Romai Imperator, regnal
nag' io venſigibe keet eꝯtendeig. **E Z T** meg òlec
aꝯ ònnòn ſſolgai Constantinopolba.

ENNEC maſodic eꝯtèdeiebe hala meg aꝯ **A**
tila Sicambriaba.

AZ A'CEPHALOSOKNAC eretneksigec
tamada.

4 4 2 2.

4 6 0

Neg ezer neg száꝯ huſſan ket eꝯtendòbe.

Neg száꝯ hátuán eꝯtendòbe.

LEO Imperator regnal tízen hat eꝯtendeig,
MEG HALA Constantinopolba.

4 4 2 4.

4 6 2

Neg ezer neg száꝯ huſſan neg eꝯtendòbe.

Neg száꝯ hatuán keet eꝯtendòbe.

48 **HILARIVS** Papa. i. **SARDINIAI**, papal'
kodic Romaba heet eꝯtendeig, es eg̃ holnapig.

E Z tudatlan embertól meg tilta á papságot.

TOVABA aꝯtis ſſerze hog' eg̃ Papa ſeh hagháló
ſon mas papat heliebe.

THEORITVS aꝯ eccleſiaſtica hýſtoriat írta.

Aꝯ heet

AZ HEET aluuo szentec, szaz kilenczuen ket
 estendö vtan feel serkenenec Ephelomba.

VENECZET eg üdöbe fondalac az Aquilegiö
 abeliec, az Adriatikom neuü tenger nec szigetebe,
 á houa Atila elöt futottac vala.

EZ LEO IMPERATOR NAC EL SÖ EZ-
 tendoiebe Atilanac keet fia, **CHABA**, es **ALADARIUS**
 egbe haborodanac á birodalmö, es mi
 koron Sicambrianal meg vyttac volna, oll' nag'
 veer ontast tünec egbe, hog' á Duna viz veerrel
 futot ala mind potencianaig. Holot tizen ötöd
 napig tarta á viadal egbe, es az elsö ütközet **CHA-**
BANAC alla, ki á Görög Imperator leaniatol va
 lo vala, ki melle á Magyaroc nagj ob reszre allot,
 tac vala. A' masodic ütközet oztan alla az **ALADARIUS NAC**
 á Nemet affontol valo giermeki
 nec, ki melle allottac vala á Nemetec es egieb fele
 nemzetöc, kiket Atila birodalma ala haitot vala,
 de el vesze ot az Aladarius. **CHABA** pedig tizen
 öt ezer Magiarral, es á töb öcseiuel, mene be Görög
 orszagba az ö annianac rakonsagihoz, holot
 tizen harom estendeig lakozec, es az vtan onnat
 feel keeluen mene be Scithiaba, holot ö az ö ösit á
BENDEGVST eluen talala, kinec tanaczabol ot
 meg hazatödec, es lön öneki keet giermeke **EDEMEN**,
 es **ED**. De mig ot **CHABA** é vilagon
 h 2 eele, mind

Chronica eꝯ vilagnac Eòtòdic

eele, mind addig meg emlekeꝯec é Pannonianac
kõuer földerdõl, es inte aꝯ ð fiait hog' iduendõre ki
mennenec reiaia.

A' TòB MAGIAROC PEDIG KIC AZ ùT-
kõzetõl meg maradnac, mind egietembe fel keleꝯ
nec, es meg Hallanac Erdel' be á Moldoua felõl va
lo ressebe, kic mind é napiglã ottogion lakõꝯnac,
kiket most Szekelielnec hiuunc.

4 4 3 1.

4 6 9

Neg ezer neg szaz harmincz eg' eztendõbe.

Neg szaz hatuan kilencz eztendõbe.

49 SIMPLICIUS Papa. i. Tiburtinai, papalkoꝯ
dec Romaba tigen ðt eztendeig, es eg' holnapig.

EZ mind aꝯ egesz Romat ðt megees eg'haꝯra
oꝯta, kic kõꝯul aꝯ EL Sò. Szent Peter, á MASIC Szent
Pal, á HARMADIC Szent Lõrincz, á NEGIEDIC
á lateranombeli Szent Ianos aꝯ O' T O' D I C á nag'
Maria.

EZ aꝯt szerze, hog' á Romai Szent eg'haꝯ é vilag
gon mindennel nagiob legien.

DVZIO Pannonianac kirallia aꝯ Aladarius
vtan, de á Magiaroc ast mongiac hog' Aladarius
el vessõt Sicambrianal aꝯ ùtkõzetbe. A' Nemetec
pedig aꝯt mongiac hog' nem vessõt, hanem mind
Dauioig regnalt. De ha ð it regnalt tahat igen
keues Mas

keues Magiarral birt, mert á nepnec á szine el ves
 sse az útközetbe, á kic pedig meg maradnac, auag'
CHABAVAL menenec el, auag' pedig Erdel be
 menenec be lakni. Azert ha regnalt it **ALADA-**
RIVS, nem Magyarokon regnalt, hanem laszokö
 Olahokon, Cziganiokon, Gottosokon, es Ge
 pidakon.

OLIBRIVS Rauennaba magat Czaßarnac
 kialtata, de nem vihete vegre dolgat, mert fölliül
 hagot vala be az akol'ba, nem az aytö, azert hamar
 meg veeretec.

4 4 3 8.

4 7 6

Neg ezer neg' szaz harmincz niolcz eztendöbe.

Neg' szaz hetuen hat eztendöbe.

ZENO ISAVRICVS Romai Imperator,
 regnal eleg kegyetlenül tizen heet eztendeig, **MEG**
HALA banatiaba Constantinopolba.

CONSTANTINOPOLBA megeghe á Bi
 bliotecha kibe husz ezer köniü vala be rakua.

4 4 4 6.

4 8 4

Neg ezer neg' szaz neguen hat eztendöbe.

Neg' szaz niolczuan neg' eztendöbe.

FELIX Papa, III. Romai, papalkodec Ro
 maba niolcz eztendeig, es tizen eg' holnapig.

h 3

Ez azt

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

E Z aꝯt ſzerze hog templomot cꝯak piſpec ſzē
tellięſſðn.

T E T R I C V S aꝯ Ostrogottosoknac kirallia
Olaſꝯ orſꝯagot meg veuee, es tizen ðt eꝯtendeig
regnala benne.

4 4 5 5.

4 9 3

Neg eꝯer neg ſaz ðtuen ðt eꝯtendðbe.

Neg ſaz kilencꝯuen harom eꝯtendðbe.

A N A S T A S I V S . 1. Romai Imperator, reg
nal huſſan hat eꝯtendeig.

E Z aꝯ iſtenbe neg ſzemilt parancꝯola imadni
meg hala men' útes miat.

E Z T á Romai Papa meg atkoꝯa, hog' á ſzent
lelket cꝯak aꝯ attiatol valla ſzarmazni.

51 G E L A S I V S Papa. 1. Affer, papalkodec Ro
maba neg eꝯtendeig, es niolcꝯ holnapig.

E Z á Manicheos kðnueit meg egete.

T O V A B A á Bibliat, es á iambor doctórokot
á gaꝯ iraftol el valazta.

C A N T O R O N hagia papot ordinalni.

H A T V A N piſpeket ſzentle.

A M I S E H E Z á profat, á kis Canont á Pre
faciot ſzerze, es á vecꝯerniehez aꝯ Hymnoſt.

A Z Imperetort aꝯ ð vitke ſzerint ſzabadon
hagia meg atkoꝯni.

Caſiодо: us

Ezörben lőt ielős dolgarol

124

CASSIODORVS barat eg' üdöbe eel.

HENNACVS Pannonianac kirallia.

4 4 5 9.

4 9 7

Neg ezer neg' száz ötuen kilencz eztendöbe.

Neg' száz kilenczuen het' eztendöbe.

ANASTASIVS Papa. 11. papalkodec Romaba, eg' eztendeig, es tíz holnapig. 52

EZ á Nestoriusnac eretneksigit probala, meg hala á kamara s'jeken nag' eröködesebe.

4 4 6 0.

4 9 8

Neg ezer neg' száz hatuan eztendöbe.

Neg' száz kilenczuen niolcz eztendöbe.

SIMMACHVS Papa. 1. Romai papalkodec Romaba, tízen öt' eztendeig, es hat holnapig. 53

EZ atoc allat tilta meg, hog' mig á Papa eel, addig senki mas papat ne tehessön.

TVBINGA fondaltatic

FVLGENTIVS pispoc

EZ VDÖBE

BOECIVS Philosophus

eelnec.

GILBARDVS doctor.

E' SIMMACHVS Papa aztis s'jerze, hog' so' ha as'jon ember eghazi emberrel ne lakiec, hanem ha rakonsaga leend.

ENNEC FELETTE hog' vosarnaponi, es minden martiromoc napian, á misebe á Gloria in excelsis meg mongiac. 4475.513

Chronica eꝯ vilagnac Eótódic

4 4 7 5.

5 1 3

Neg ezer neg száz hetuen öt eztendöbe.

Eöt száz tizen három eztendöbe.

94 **HORMISDA** Papa. 1. Campaniai, papalko
dec Romaba kilencz eztendeig.

EZ meg bikilléc á Görögökel á hit felöl.

4 4 8 1.

5 1 9

Neg ezer neg száz niolczuan eg eztendöbe.

Eöt száz tizen kilencz eztendöbe.

IUSTINVS TRAX Romai Imperator, reg
nal kilencz eztendeig, **MEGHALA** banatiaba
nag veensige koran.

SZENT BENEĐÖC az ő hugaua Colos aszo
nial az ő baratit szerze, ki bizóni nem yut volt, az
eelö viznec forrasabol.

4 4 8 4.

5 2 2

Neg ezer neg száz niolczuan neg eztendöbe.

Eöt száz huszan ket eztendöbe.

95 **IANOS** Papa. 1. Tusciai, papalko dec Romaba
ket eztendeig, es niolcz holnapig.

EZT á Theodoricus királ á Vulcanos fáze
kaba vettete, holot á tömlöcznec doha miat **MEG**
HALA, es á szentec köze szamlaltatec, á papaktol.

EZ THEODORICVS pedig vala á Vanda
loknac ki

Egőrben lőt ielős dolgairol 125
loknae kirallioc, ki Romat aꝯ üdöbe hatalmaual
biria vala, aꝯ Imperator ellen.

BRIGIDA affoní Scotiaba nag' foc templos
mot rakata.

4 4 8 6.

5 2 4

Neg ezer neg száz niolczuan hat eztendöbe.

Eöt száz huszan neg eztendöbe.

FELIX Papa. 1111. Samosi, papalkodec Ro 56
maba neg' eztendeig, es keet holnapig.

EZ á templomba aꝯ eg'hazi nepet, külön allas
ta á köfsigtöl.

A' BETEGEKET paranczola meg kenni ke
nettel.

A' CONSTANTINOPOLBELI patriarchat
meg atkoꝯa hog' neki engedelmes nem lön.

AZ IMPERATOR aꝯ eretnec pispেকেket
heliemből ki üze.

DIENES Apatur aꝯ eg'hazi compotot sferze.

ANDOINVS á Longobardosoc kirallia, Pá
noniaba á Gepidakot meg giöze, es benne le teleo
pödec.

4 4 9 0.

5 2 8

Neg ezer neg száz kilenczuen eztendöbe.

Eöt száz huszan niolcz eztendöbe.

NAG IUSTINIANOS Romai Imperator
i regnal

Chronica eſz vilagnac Eödödie
regnal harmincz niolcz eſtendeig.

CONSTANTINOPOLBA eſz czenaltata, á
ſſent Sophia templomat.

EZ á reegi Romai tóruinieket kóniuekbe ſſer-
ze, es aſokot Digestomoknac neuetze ki mind é
napiglan, á tóruin kóniueknec ködötte vadnac.

57 BONIFACIUS Papa. 11. Romai, papalko-
dec Romaba keet eſtendeig.

4 4 9 2.

5 3 0

Neg ezer neg ſaz kilenczuen ket eſtendöbe.

Eöt ſaz harmincz eſtendöbe.

58 IANOS Papa. 11. Romai, papalkodec Roma-
ba ket eſtendeig, es neg holnapig.

A' SELIÓM ſſaro ferget eſz üdöbe hozac In-
diabol Europaba, nemi nemö baratoc.

4 4 9 5.

5 3 3

Neg ezer neg ſaz kilenczuen öt eſtendöbe.

Eöt ſaz harmincz harom eſtendöbe.

59 AGAPITVS Papa. 11. Romai, Papalkodec
Romaba eg eſtendeig.

EZ aſt ſſerze, hog minden vofarnapon, min-
den megees templomot, processional meg kerül-
lienec.

ENNEC ideiebe ira IUSTINIANOS aſ Co-
dexet, es paranczola hog veele elienec.

4 4 9 6.

5 3 4

*Neg ezer neg száz kilenczuen hat eztendöbe.**Eöt száz harmincz neg eztendöbe.***SILVERIVS** Papa. i. Campaniai, papalkodec 60
Romaba, eg' eztendeig, es öt holnapig.**EZ** az **HORMISDA** Papa fia vala, de á pap
pasagbol ffanki vetteteec, es ot hala meg.

4 4 9 7.

5 3 5

*Neg ezer neg száz kilenczuen het eztendöbe.**Eöt száz harmincz öt eztendöbe.***VIGILIVS** Papa. i. Romai, papalkodec 60
maba tigen het eztendeig.**EZ** azt sserze hog' á misebe valo canont, soholt
ne legien ffabad senkinec oluasni, hanem csak az
ffentelt oltaron.**CONSTANTINOPOLBA** ez üdöbe lön az
ötödik közfönfiges Cöciliom, mikort irnanac ffüs
letes vtan, neg száz neguen kilencz eztendöbe, kibe
hamis ember nec talaltatec á Cöfätinopolbeli pap
triarcha, es az Anthimus, mind Origenessel ögue.**EZEN SINATBA** sserzec á giertia ffentelö
bodog affon' napiat, á nag' dög halalnac el tauogy
tasaert, ki akort igen kegietlenködic vala.**SZENT LENART** barat Galliaba eel.**ROMAT** meg veueec á Gottosoc.

Chronica eꝯ vilagnac Eòtdic
ZELIORBOS Pannonianac kirallia.

4 5 1 4.

5 5 2

Neg eger òt saz tizen neg eztendòbe.

Eòt saz òtuen ket eztendòbe.

62 PELAGIVS Papa, Romai, papalkodec Romaba tizen eg' eztendeig, es tiz holnapig.

EZ á papoknac sꝯolosmat sꝯerze mindē napra.

A' LONGARIOMOTIS es á Breuiart eꝯ sꝯerze.

AZ halotakert valo sꝯolgaltatastis igen paranczola lenni.

A' HALATAKERT valo Mementot á misebe sꝯerze.

PRISCIANVS grammaticus

ARATVS poeta

PROCOPIVS doctor.

KONVEKET

irnac.

4 5 2 5.

5 6 3

Neg eger òt saz huszan òt eztendòbe.

Eòt saz hatuan harom eztendòbe.

63 LANOS Papa. III. Romai, papalkodec Romaba tizen harom eztendeig, es tizen eg' holnapig.

ARMENIA á Christos euangeliomat vecue.

GALLIABA eg' nag' heg' nag' bõmbõlest tòn.

OLASZ ORSZAGBA az eghen lattatanac hadakozõ, es langazõ seregec, touaba nag' ústõkos cꝯillagoc,

Romanac

ROMANAC nagjób reszet eel viue aꝯ aruiꝯ,
de biꝯon' mind eꝯec yegꝯec á Romai birodalom
nac romlasat, es á kereꝯtieneknec hitekbe valo
meg tantorodasat, kit eꝯ vtā miele á Machumet.

4 5 2 8.

5 6 6

Neg ezer öt száz huszan niolcz eztendöbe.

Eöt száz hatuan hat eztendöbe.

KIS IVSTINOS Romai Imperator, regnal
tiz eztendeig, **MEGHALA** hon labanac fajas
dalmaba.

EZ pelagianossa lön, es anniera el gonosꝯodec,
hog' sem istēnec sem embernec nem vala keduere.

A' LONGOBARDOSOC ennec ideiebe el
hagiac Pānoniat, es Olasz orszagba iöuenec laknia

CONSTANTINOPOLBA nag' Sinat lön,
kibe mas fel száz pispeknec itiletiucl hamisnac taꝯ
laltatec á **MONOTHELITAKNAC** eretnekꝯ
sigec. **KIC** á Christosba keet akaratot lenni tagaꝯ
danac, mert vg' mond eꝯec ellenkeꝯnec eꝯ' massal,
isteni akarot, es emberi akarot.

E' SINATBA á Görög papoknac á hazaffaꝯ
got meg engedec, Romahoz tartozoktol pedig
meg tiltac.

4 3 3 8.

5 7 6

Neg ezer öt száz harmincz niolcz eztendöbe.

Eöt száz hetuen hat eztendöbe.

1 3

Tiberius

Chronica eꝯ vilagnac Eòtòdic

TIBERIVS. II. Romai Imperator, regnal het
eꝯtendeig. E Z meg veere á perlakot, es meg hala
Gòròg orſſagba.

E Z á longobardosokot ki nem úghete Olafſ
orſſagbol, maga aꝯoknac nem vala kirallioc, hanē
cꝯak feiedelmec.

4 5 3 9.

5 7 7

Neg ezer öt ſaz harmincz kilencz eꝯtendòbe.

Eòt ſaz hetuen heet eꝯtendòbe.

64 **BENEDÒC** Papa. I. Romai, papalkodec Ro
maba neg eꝯtendeig, es tiꝯ holnapig.

E Z ſemit nem ſſerze, mert nem talala. Meg
emiztetec banatiaba aꝯ lōgobardosoc hada miat.

AVARES Pannonianac kirallia.

SZENT RVPERT á Christos hitit tanittia
Noriciaba.

4 5 4 4

5 8 2

Neg ezer öt ſaz neguen neg eꝯtendòbe.

Eòt ſaz niolczuan ket eꝯtendòbe.

65 **PELAGIVS** Papa. II. Romai, papalkodec
Romaba tiꝯ eꝯtendeig, es ket holnapig.

A' **LONGOBARDOSOC** meg vnuan á fe
iedelmeknec birodalmokot, esmet kiralt valaſtta
nac magoknac.

4 5 4 6.

5 8 4 Neg'

Neg' ezer öt száz neguen hat eztendöbe.

Eöt száz niolczuan neg' eztendöbe.

MAVRICIVS Romai Imperator, regnal huss
esztendeig. **E Z** meg öletec aꝯ önnön vitezitöl
Calcedoniaba, á phocofnac tanaczabol.

OLASZ ORSZAGBA nag' ehfig, dög halal,
es nag' aruiꝯ, tamada.

4 5 5 4.

5 9 2

Neg' ezer öt száz ötuen neg' eztendöbe.

Eöt száz kilenczuen ket eztendöbe.

NAG' GERGEL' Papa, i. Romai, papalkos 66
dec Romaba tízen három eztendeig.

E Z soc könúeket ira, kikbe iol lehet soc vit
keket fedde meg, de öis irasual soc tiuel' gefeknec
lön fundamentoma.

E Z ira magat á papac köꝯül űolgaknac űol
galianac leg előűört.

TOVA BA eröűen meg tilta, hog' űenki magat
ne mondana aꝯ ania űenteghaznac feiedelmenec,
mert aꝯ vꝯmond csak aꝯ eg' Christos volna.

A' GREGORIANO S Cantust é hoꝯa be á tēs
plomba, es é űerze rendeleűt aꝯ ineklesbe. Virag
vosarnapon **BERKET** parancꝯola űentelni.

Böit fü űeredara á **HAMV** űenteleűt űerze,
kiuel mindent meg hagia hammaꝯni.

Bocꝯut

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

B O C Z V T legelòffòrt eꝯ ofstata, de pinꝯnelo kult, mert haꝯuglagot nem akara pinꝯen adni.

A' M I S E B E á Kirie eleifont sꝯerꝯe, es aꝯ Halò leluiat.

A' M I S E B E á Canon kòꝯòtis valo macꝯka iatekot eꝯ sꝯerꝯe, es rende le.

K V R V A S P A P N A C miseietòl el tilta á kes reꝯtieneket, kit biꝯon' iāborul tòn, mert á Romai papoc, mind kuruasoc, es baluanioꝯoc.

E Z á baratoc patriarchaiat, á **B E N E D ò K ò T**, á ki á Calsinus neuú heg'be tanittot Egiptomba, á negiedic felix Papa alat, á Calendariomba be ira, es á sꝯentec kòꝯe sꝯamlala.

G I E R T I A T parāꝯola giuttani á misen, hog' lassanac, vaiha latnanac, de nem latnac, mert mind vakok, es nema ebec.

L E T A N I A T es processio iarast sꝯerꝯe, kibe á sꝯenteket igen hagia segetsigre hiúni, de eg' sem akaria hallani.

B A R A T O T nem hagia kereꝯtelni.

E Z V D ò B E tamada á Romai píšpec kòꝯòt, es aꝯ Constātinopolbeli patriarcha kòꝯòt, nag' viꝯha vonas á fú píšpek sig felòl, kit á Mauricius Imperator á Constantinopolbelinec tulaidonitta, kit miò kort meg hallot volna á Gergel' Papa, aꝯonhelt attoc alat tilta meg, hog' senki magat fú píšpek nec eꝯ vilagon

es vilagon ne mondana.

BRITANIA á Christos euangeliomat veue.

EZ VDÓBE lön Tolctanomba á concilioni,
kibe hatuan keet pispeknec itiletiból, Hispaniabol
ki üzec az Arrianosokot.

*ROMA*T egesz estendeig fekuec á Longobara
dosoc, de meg nem vehetec.

4 5 6 6.

6 0 4

Neg ezer öt száz hatuan hat estendöbe.

Hat száz neg estendöbe.

PHOCAS Romai Imperator, regnal niolc
estēdeig. Est az önnön szolgaia á *PRISCOS* meg
foga, es az vtan mind kezert labat el vaguan á viz
be vetee. Ennec okaert hog' á *Mauricius* Impera
tort meg ölte vala, mind felesigiuel, es fiaiuál ögue.

LVCERNA, Helueciaba fondaltatic.

4 5 6 7.

6 0 5

Neg ezer öt száz hatuan heet estendöbe.

Hat száz öt estendöbe.

SABINIANVS Papa. i. papalkodec Roma
ba eg' estendeig. 67

ETTÓL FOGVA á papac mind Antichristo
sóc, es Luciper nec hel' tartoit.

EZ ogra el á napnac orait harang ütessel, kiuel
mind é napiglan eelünc.

k Minden

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

MINDEN inekles koran, giertiat parancꝯola
giuttani aꝯ oltaron.

EZ á Gergel' Papa kðn'ueit meg akaria vala
egetni, de nem tehete sꝯeret, mert eyel hirtelen ha
lallal hala meg.

ERMILGILDVS á Gottofoc kirallia, á Chris
tos hitit yeue.

4 5 6 8.

6 0 6

Neg ezer öt száz hatvan niolcꝯ extendóbe.

Hat száz hat extendóbe.

68 BONIFACIUS Papa .iiii. Romai, papalko
dec Romaba kilencꝯ holnapig.

EZ nag' vetelkòdest kezdé á Constantinopol'
beli lanos patriarchaual, á fű pispeksig felól, kit
vegre oꝯtá á **PHOCAS** Imperatortol meg niere,
hog' senki magat kereztienfig nec feiedelmenec ne
mondhassa, hanem csak á Romai pispec. Ennec
okaert eꝯ neuege leg eldõsðrt magat papanac, aꝯ aꝯ
attianac, mel ról imar minden eghaꝯi nepec pa
paknac neueztetenec aꝯ aꝯ, attiaknac.

EZ aꝯt sꝯerze hog' á meg holt Papa heliebe, har
mad napig papat ne tehessenec.

TOVARBA hog' Papat, pispekec, Papot aꝯ kòsfig
vallaꝯthasson aꝯ Imperatorral dꝯue.

CALANVS Pannonianac kirallia.

Hispania,

Ejörben löt ielös dolgairol

130

HISPANIA, Gallia, Nemet orffag, es az Lő-
gobardosoc el szakadanac az Imperatoritol.

COSDRE á persiai királ' Ierusalemet meg ves-
ue, es á Christos kerezt fariat persiaba viue.

4 5 6 9.

6 0 7

Neg ezer öt szaz hatuan kilencz eztendöbe.

Hat szaz heet eztendöbe.

BONIFACIUS Papa. IIII. Marsiai, papalkoz ⁶⁹
dec Romaba, hat eztendeig.

EZ á Pantheon templomat, az az, minden ist-
ten templomat, kit á Marcus Agippa Romaba
czenaltatot vala, á szűz Maria neuere szentele, ki
hanuan belölle á Baluan' kipeket. Vaihá á szent
peterbölis ki hanta volna.

4 5 7 4

6 1 2

Neg ezer öt szaz hetuen neg eztendöbe.

Hat szaz tizenket eztendöbe.

ERACLIVS Romai Imperator, regnal hns
szan kilencz eztendeig, MEGHALA saar vignec
betegsigibe.

EZ meg veree á persiai kiralt, es hatra hoza
Ierusalembe á kerezt fat, es esmet az vtā onnat Ro-
maba hoza, ki mind é napiglan ot tartatic á papa-
nac nag keresködesere.

k 2

A' Totoc,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic
A' T O T O C, Horuatoc, meg ſhallac Illiriat, es
Dalmatiat, kic mind é napiglan raitta lakognac.

4 5 7 5.

6 1 3

Neg ezer ót ſaꝯ hetuen ót eztendòbe.

Hat ſaꝯ tizen harom eztendòbe.

70 **DEVS DEDIT** Papa. i. Romai, papalkodec
Romaba, harom eztendeig, es tiꝯ holnapig.

EZ á lelki attianac, es anianac nemꝯetsigiból,
ðtðd iꝯig nem hagia aꝯ ember nec feleſiget venni.

TOVABA meg tilta, hog' á komas emberekis
ðtðd iꝯig eg' mas nemꝯetsigiból feleſiget ne vehes
ſenec.

GERVNDENSIS Ianos

ALAMISNAS Ianos

SZENT CALMAN' barat

SZENT GAL barat.

EZ VDÒBE

eelnec.

4 5 7 9.

6 1 7

Neg ezer òt ſaꝯ hetuen kilencꝯ eztendòbe.

Hat ſaꝯ tizen heet eztendòbe.

71 **BONIFACIVS** Papa. v. Campaniai, papalko
dec Romaba, ðt eztendeig.

EZ á templomba ſhalado bünðs embert, atoc
allat nem hagia bantani, mert á templomnac vg'
mond ſentſige ottan meg bantatnec

4584. 622

4 5 8 4.

6 2 2

*Neg eger öt száz niolczuan neg eztendöbe.**Hat száz huszan ket eztendöbe.*

HONORIVS Papa. i. Romai, papalkodec 72
 Romaba tizenket eztendeig. Semit nem sserge.

4 5 8 9.

6 2 7

*Neg eger öt száz niolczuan kilencz eztendöbe.**Hat száz huszan heet eztendöbe.*

ERACLIVS IMPERATOR
 mikoron birodalmanac tizeket
 eztendös koraba volna, Arabia
 ba tamada az Agarenosoc közü,
 eg effu, kinec neue vala MAC-
 HVMET, ki eg kazdag keresz

ködö ember szolgálta vala, kinec mikoron az ő vra
 meg holt volna, az aszon' az ő effes voltaert hozza
 mene felesigül, kiuel á Machumetnec az ő milto
 sága, igen kezdte neueködni mindē emberec közőt.
 Az üdöbe pedig az ERACLIVS Imperator has
 dakozi vala á persiai kirallial, kinec szolgálara mē
 tec vala az Arabiai Agarenosoc.

MIKORT OZTAN A HAD EL VEGEZ-
 tetöt volna, es á neep ninkellene, az Imperator el
 boczata tölle az Agarenosokot, kie azonhelt pres
 k 3 daual kezd

Chronica eꝯ vilagnac Eðròdic

daua1 keꝯdenec eelni , es bankodni keꝯdenec raito
ta, hog' aꝯ Eracliosnac ſſolgiatol el eſtec volna , es
nekic alaphat nem adna. Ennec okaert eꝯec aꝯ
Eracliosfra tamadanac, es á holot ſſolgaiat kapha
tiac vala, mind meg foꝯtiac vala, kiket maꝯoron aꝯ
Eraclios ſſolgai eſſekbe vòttec volna, egièlò akara
tal vegeꝯec aꝯt hog' aꝯ Agarenosokra menienec, kit
mikort meg halottac volna aꝯ Agarenosoc, kiſſes
litetenec ebbòl , magoknac eꝯ feiedelmet valaꝯta
ni , kic mikort meg lattac volna á Machumetnec
eſſes voltat, es kaꝯdag voltat, egienlò akarata1 maꝯ
goknac feiedelmul valaꝯtac, kiuel annal inkab oꝯ
regbùle á Machumetnec aꝯ ð miltolaꝯa.

DE HOG' á Machumet niughatatlan vala, es
tòbròl tòbre igiekòꝯic vala, touaba nagio brol na
giobra , magat profetanakis monda lenni , kit aꝯ
Arabiabeli bolòd neep el hùn, es nagiot keꝯdenec
á Machumetnec tulaidonitani , ki imar nem cꝯak
feiedelmòc vala, hanem tanittoio kis, nem cꝯak ta
nittoioc, hanè profetaio kis, aꝯ aꝯ iſtennec embere.

INNET IMAR MIKORON LATT
volna á Machumet aꝯ ð allatta valo neepnec alla
patiat, nem ionac veele , hog' kùlòmb kùlòmb hit
alat volnanac es tòruin' allat. Mert valanac ot a
latta Sidoc, kereꝯtienec, es poganioc , kiket mind
eꝯ akaratra akara hog' ni, nē cꝯak é vilagi dologba,
hanem lelo

hanem lelkeibeis. Ennec okaert huata hoggá Sido
doctörököt, kic ötöt á Sido hitre meg tanittac.
Azonba talalkozec hoggaja eg' *SERGIUS* neuü
ba. at, kut Romabol á Nestoriusnac hamis tudos
maniaert ki ügtec vala, eg' meg tanitta ötöt Nesto
rianos modra á kerezten hitre. O maga pedig
poganfagba neueködöt vala fel. Ennec okaert á
Machumet, é harom rendbeli hitból egiet czenala
hog' eüuel az ő allatta valo nepet eg' akaratba meg
tarthana, kut szorgalmasó meg ira, es *ALCORAN*
NAC neuueze, kiról fönec el eselenec paranczolat
tia allat hagia, hog' senki soha ne vetelkögiec.

AZON KÖZBE PEDIG SCITHIABOL
fel kele á Töróc nēzet, mint eg' rai, mert á Scithia
sóc nemzetök nec annia, es kezde keresni maganac
oll' földet, kin le telepödhet nec, ki mikort iutot
volna nag' sóc iaras vtan Arabianac mezciere, el
lenne tamadanac az Agarenosóc, á Machumet nec
nemzeti, de hog' latic az ő erólen voltokot ama
sóc ellen, le teuec á feguert, es szertödcsel kezdenec
eg'be igienösödri, kic vegre ig' alkuuanac eg'be,
hog' mind hitekbe, töruinekbe, neuekbe, eg'gie le
gienec, es eg' feiedelmec legien. Innec imar á Tör
óc nemzet ada magat á Machumet nec hiti ala, es
töruinc ala. Az Agarenos nemzet pedig ada ma
gat, á Töróc neuue ala. Azert imar az üdöcöl fogua
á Agarenos

Chronica eꝯ vilagnac Eötödíc

aꝯ Agarenosóc nem hiuatatnac, Agarenosoknac, auag Saracenosoknac, hanem á Töróc nemzetröl Törökneç. Holot Machumetnec törünie es hite helien marada, de neue nemzeteneç el valtoꝯtat tec. Aꝯert illien modon, é ket nemzetfig egꝯgie lön, es nag neppe neuekódec, kic hatalmas orſzagokot meg veuenec, kiknec aꝯ ó feiedelmec Sultannac hiuatatic, aꝯ aꝯ feiedelömnec, kikiröl imar é Croni caba emlekezetet teſtünec.

EZ A DANIELNEC aꝯ ó kis ſzarua, á ki á Romai birodalom alat feel neuekódec kineç aꝯ ó birodalma mind itilet napig meg tart, á mint Daniel iria; cap: 7.

MACHUMET á SERGIUS barattal óꝯue, eꝯ üdöbe ſzerze aꝯ Alcorant.

AZ Agarenosóc auag á Saracenosok kic AGAR aſſonítol neueztetnec Agarenosoknac, SARRA aſſonítol pedig hamiffá akarnac hiuatatni Saracenosoknac, eꝯ üdöbe meg oſtrölac Sidofagot.

4 5 9 7.

6 3 3

Neg ezer öt ſzaz kilenczuen het eztendöbe.

Hat ſzaz harmincz öt eztendöbe.

73 SEVERINUS Papa. 11. Romai, papalkodec Romaba eg' eztendeig.

ENNEC valaſtafa elöt irelön alla á papafag, tizen

Egőrben lőt ielős dolgairol
tizen kilencz holnapig.

133

4 5 9 8

6 3 6

Neg ezer öt száz kilenczuen niolcz eztendöbe.

Hat száz harmincz hat eztendöbe.

IANOS Papa, Dalmata, papalkodec Romaba 74
eg' eztendeig.

EZ aꝯ arulot neg' annéba hagia meg büntetni,
mint egieb bündöst.

4 5 9 9.

6 3 7

Neg ezer öt száz kilenczuen kilencz eztendöbe.

Hat száz harmincz heet eztendöbe.

THEODORVS Papa, i. Görög, papalkodec 75
Romaba hat eztendeig, es harom holnapig.

EZ minden niomorulthoꝯ igē kegietlen vala.

4 5 0 3.

6 4 1

Neg ezer hat száz harom eztendöbe.

Hat száz neguen eg' eztendöbe.

CONSTANTINVS. III. Romai Imperator,
regnal neg' holnapig. EZT aꝯ mostanha annia
meg etete, hog' aꝯ fiat Imperatorra tehesse.

4 6 0 4.

6 4 2

Neg ezer hat száz neg' eztendöbe.

Hat száz neguen ket eztendöbe.

1.

Heracleonas.

Chronica eꝯ vilagnac Ebtōdic

HERACLEONAS Romai Imperator, regnal keet extendeig.

Eꝯeknec aꝯ viteꝯec hog' aꝯ ō vitkeket meg esmer, meg fogac ōkōt, es á fianac ki mecꝯek á nieluet, aꝯ annianac pedig aꝯ orrat metec el, es ꝯꝯanki vet tesbe halanac meg.

EZ EZTENDŐBE á Cehec Nemet orꝯꝯagac nac eg' resꝯet meg veuec, kit ōrōkꝯigul magoknac foglalanac, es raitta le telepōdenec.

EZ EC Vandal nemꝯetōc valanac, de aꝯ ō capitanokrol á Cehrōl, Cehōknec neuꝯꝯtetenec.

CRACCO neuū feiedelōm eꝯ ūdōbe ꝯꝯalla meg Lengiel orꝯꝯagot, á Vandal nēꝯettel, kinec neuꝯrōl á fū varost á Villa viꝯ mellet, neuꝯꝯec á Cracottol Cracconac, nem á Gracchustol á mint Bōs finius mongia.

A' LENGIEL neuꝯet pedig veuec mas fū capitannac neuꝯerōl, kiuel mind é napiglan ōc é Magiar nielūbe vꝯ' neuꝯꝯtetnec. **A' Deac** nielūbe pedig á **POLYSTOL** Polonosoknac hiuatatnac.

A' SARACENOSOC eꝯ ūdōbe meg veuec Persiat, es eg' resꝯe ot meg telepōdec, holot most lakoꝯic á Kazul Passa, kiket maskipen Sophiaknac hiiunc.

EZ EC nem Tōrōkōc, hanem Agarenosoc, de á Machumet hitit tartiac.

4 6 0 5.

6 4 3

*Neg ezer hat száz öt ezteendőbe.**Hat száz neguen három ezteendőbe.*

CONSTANS. II. Romai Imperator regnal
huffan heet ezteendeig.

EZ Romat meg dula, kiert ötöt á Papa eret
nek nec mōda, meg öletec Siciliaba, á meleg vizbe.

AZ SARACENOSOC Egiptomot es Affri
cat rabolliac, kik nec nag reszet meg hodoltatac.

A' PAPA SAG tizen öt ezteendeig vacal.

4 6 0 6.

6 4 4

*Neg ezer hat száz hat ezteendőbe.**Hat száz neguen neg ezteendőbe.*

MARTON Papa. I. Tudertini, papalkodec 76
Romaba hat ezteendeig, es eg holnapig.

EZ Romaba conciliomot tōn, holot ötuē pif
pek nec itiletuel, karhoztatac á **PALT** á Constā
tinopoli patriarchat, kiert ötöt östtan az Impera
tor szaki vetee.

EZ azt szerze, hog csak az eghazi ember esküt
tethesse meg, á meg hazafulando embereket.

ENNEC FELETTE tömlöcöt szerze á büno
be eelő eghazi embereknec.

ENNEC halala vtā az papasag vacal tizen neg
holnapig.

1 2

4613.652

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

4 6 1 3.

6 5 1

Neg eꝯer hat þaz tizen harom eꝯtendòbe.

Hat þaz òtuen eꝯ eꝯtendòbe.

77 **EUGENIUS** Papa. i. Romai, papalkodec Romaba harom eꝯtendeig.

EZ aꝯt þerze, hog á barat ki meheffòn á Caſtaſtorombol, ha akaratia leſſen reia.

FRANCIABA nag eꝯſig tamada, kit mikort meg ertòt volna á **CLODENEVS** kiral'. Aꝯon-
helt meg foꝯta á Dienes iſten templomat, es aꝯt á
þigin nepnec oꝯta.

4 6 1 6.

6 5 4

Neg eꝯer hat þaz tizen hat eꝯtendòbe.

Hat þaz òtuen neg eꝯtendòbe.

78 **VITELLIAN** Papa. i. Signiai, papalkodec Romaba tizen òt eꝯtendeig.

EZ orgonat es diſcantot þerze á templomba.

HOMAR Machumet vtan á Saracenoſoknac Zultana. **EZ** meg veue Ieruſalemet. **TOVABA** Affricanac nag reſſet meg hodoltata.

CRACCO eꝯ ùdòbe fòdaltatec lengiel orþagba.

A' PERSIANAC FEIEDELME neguen eꝯer embòrrel, touaba feleſigiuel ðꝯue Conſtanti-
nopolba idue, holot mindniaiã meg kereꝯtelkedò-
uen á **Christos** euangeliomat veueec.

Iodocus

Ejörben löt ielös dolgairol

133

I O D O C V S Remete barat, á Britaniai kiral' fia,
nag' hires sgent eleteuel.

S Z E N T G E T R V D affon', igen hires sgent e
leteuel.

4 6 3 1.

6 6 9

Neg ezer hat száz harmincz eg' ezteendőbe.

Hat száz hatuan kilencz ezteendőbe.

A' D E O D A T V S Papa. 1. Romai, papalko 79
dec Romaba neg' ezteendőig, es keet holnapig.

A' S A R A C E N O S O C Siciliat rabolliac.

M E Z E N C I V S hatalmassagauál Constantis
nopolba regnal, eleg kegyetlenül hat holnapig.

4 6 3 2.

6 7 0

Neg ezer hat száz harmincz ket' ezteendőbe.

Hat száz hetuen ezteendőbe.

C O N S T A N T I N V S. I I I I I. Romai Impator,
regnal tigen heet ezteendőig.

E Z á tób' öcgeinéc mind el metele aꝯ orrokot,
hog' ő ellenne ne regnalhassanac, kit vegre oꝯtan
le vetenec, aꝯ önnön palotariabol, es meg hala.

4 6 3 5.

6 7 3

Neg ezer hat száz harmincz öt' ezteendőbe.

Hat száz hetuen három ezteendőbe.

D O N V S Papa. 1. papalkodec Romaba, Sr eꝯ 80

1 3

tendeig,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic
tendeig, es ðt holnapig.

EZ á Rauennai ecclesiat, hatalmaual á Romai
ecclesia ala hodoltata.

TOVA BA á s̄gent Peter templomat maruan
küuel mind meg pagimontomogtata.

4 6 4 0.

6 7 8

Neg ezer hat saz neguen eztendöbe.

Hat saz hetuen niolcz eztendöbe.

81 AGATHO Papa. i. Siciliai, papalkodec Romaba ket eztendeig es hat holnapig.

EZ az asson nepek nec külömb ruhat hagia s̄batni, honnēmint á ferfiaknac.

A' BOLGAROC eꝯ üdöbe iduenec ala Scithias
bol es meg s̄hallac Traciat.

A' PAPA SAG tizen heet holnapig vacal.

4 6 4 3.

6 8 1

Neg ezer hat saz neguen harom eztendöbe.

Hat saz niolczuan eg eztendöbe.

82 LEO Papa. ii. Siciliai, papalkodec Romaba tiz
holnapig.

EZ azt s̄gerge hog' á Papa á pispeki palastnac
ki adasaert semit ne vehessön.

TOVA BA minden napon s̄habadon hagia ke-
restelni.

A' papasag eztendeig vacal.

4 6 4 5.

6 8 3

*Neg eger hat szaz neguen öt eztendöbe.**Hat szaz niolczuan harom eztendöbe.*

BENEDÖC Papa. 11. papalkodec Romaba eg' 83
eg' eztendeig.

EZ ayt sserze, hog' á Papa valasztasba, soha ot
ne lehessön az Imperator.

EZ ideiebe lön Constantinopolba á hetedic
Conciliom, kibe keet szaz niolczuan pispeknec itis
letiböl, hamis tudomaniu embernec talaltatec á
MACHARIOS MONOTHELITA, kiröl enö
nec elötteis szolec.

E' **CONCILIOM** meg engede á Görög pap
poknac á hazassagot, á Romai papoktol pedig
meg tilta.

4 6 4 6.

6 8 4

*Neg eger hat szaz neguen hat eztendöbe.**Hat szaz niolczuan neg eztendöbe.*

LANOS Papa. v. Siriai, papalkodec Romaba 84
eg' eztendeig.

EZ ayt sserze hog' papat senki egieb ne szentel-
bessen, hanem csak á **HAROM** fú pispec, á Velis-
ternai, á Hostiai es á Portuai.

4 6 4 7.

6 8 5

Neg eger

Chronica eꝯ vilagnac Eðtódic

Neg eꝯer hat ſaꝯ neguen heet eꝯtendöbe.

Hat ſaꝯ molcꝯuan öt eꝯtendöbe.

85 **CONON** Papa. i. Traciai, papalkodec Romaba eꝯ eꝯtendeig.

Semit nem ſſerje.

4 6 4 8.

6 8 6

Neg eꝯer hat ſaꝯ neguen niolcꝯ eꝯtendöbe.

Hat ſaꝯ molcꝯuan hat eꝯtendöbe.

86 **SERGIUS** Papa. i. Antiochiai, papalkodec Romaba tiꝯen neg eꝯtendeig.

EZ aꝯ Agnus deit á miſebe haromſſor parancꝯola mondani.

CEH PRAGA fondaltatic. (ir.

BEDA doctor Angliaba deakul es Görogul

4 6 4 9.

6 8 7

Neg eꝯer hat ſaꝯ neguen kilencꝯ eꝯtendöbe.

Hat ſaꝯ molcꝯuan heet eꝯtendöbe.

IUSTINIANOS, ii. Romai Imperator, regnal tiꝯ eꝯtendeig.

ENNEC á **LEO** feiedelóm mind orrat-fület el metec, es ſſanki küldé pontusba, hog á frig ellen hadat tamaꝯtot volna á Bolgarokra.

A VENECESEC eꝯ üdöbe emelenec maꝯgoknac hercꝯeget, auag poteſtaſt.

BALDALA á Saracenoſoknac feiedelmec.

4 6 5 9

6 9 7

*Neg eger hat saꝝ ötuen kilencz eztendöbe.**Hat saꝝ kilenczuen het eztendöbe.***LEO** auag **Leoncius Romai Impator**, regnal harom eztendeig.**EZ** á **IUSTINIANOST** ki úge á birodas lombol es heliebe regnala, kiert ötöt á **TIBERIVS** meg foga, es mind orrat fület el metuen á töm, löcye vetee, ki azontol hága hiuata á **Iustinianost**, á sꝝanki vetesböl, es á **Leonciusnac** feiet veuec.

4 6 6 2.

7 0 0

*Neg eger hat saꝝ hatuan ket eztendöbe.**Het saꝝ eztendöbe.***TIBERIVS APSIMARVS** Romai Impator, regnal heet eztendeig.**Eztis** á **IUSTINIANOS** meg öle, hog' ö ellés ne magat Imperatorra teue.**LANOS** Papa. vi. Görög, papalkodec Romai 87 ba, harom eztendeig, es harom holnapig.

4 6 6 5.

7 0 3

*Neg eger hat saꝝ hatuan öt eztendöbe.**Het saꝝ harom eztendöbe.***LANOS** Papa. vii. Görög, papalkodec Romai 88 ba harom eztendeig, es heet holnapig.

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

4 6 6 8.

7 0 6

Neg ezer hat ſaz hatuan niolcꝯ eꝯtendòbe.

Het ſaz hat eꝯtendòbe.

89 **SISIMVS** Papa. i. Siriai, papalkodec Romaba huſſ napig.

90 **CONSTANTINOS** Papa. i. Siriai, papalkodec Romaba het eꝯtendeig.

EZ á PHILIPICVS feiedelmet meg atkoꝯ ſa, hog á ſſenteknec kipeť egbe ronta, es meg egete

4 6 6 9.

7 0 7

Neg ezer hat ſaz hatuan kilencꝯ eꝯtendòbe.

Het ſaz het eꝯtendòbe.

IUSTINIANVS Romai Imperator, regnal hat eꝯtendeig.

EZ T ki úꝯtec vala aꝯ Imperator ſagbol, de eſmet eꝯ eꝯtendòbe á Perſiaiac be iktatac, es ſſekibe últerec.

EZ á Constantinos papanac labat meg cꝯoꝯ kola, mindennec lataſara Constantinopolba, miú kort ðtòť hoꝯja hiuattta volna.

A' SARACENOS Oc Hispanianac nag' reſſet meg veuec, es hetuen eꝯtendeig byrac, eleg kegiect lenul.

SZENT OTILIA aſſon' vakſagaba Alſacia ba eel.

Ejörben löt ielös dolgairol

138

4 6 7 5.

7 1 3

Neg ezer hat száz hetuen öt eztendöbe.

Het száz tizen harom eztendöbe.

PHILLIPICVS BARDESANES Romai
Imperator, regnal ket eztendeig.

EZ T á Papa meg atkoja á fa kipekert, kiket
mindenüt el rontatot vala, á templomokba.

GERGEL' Papa. 11. Romai, papalkodec Ro⁹¹
maba tizen hat eztendeig.

EZ azt szerje hog' senki miset, sgentelt hel' nec
kiuülle ne mondhasson.

EZ IS meg atkoja á kipeknec rontoiat, de á
giolkost á pinzert meg alda.

A' **NEMETEC** ez üdöbe lü nec kereztienne, á
Bonifacius barat altal.

4 6 7 7.

7 1 5

Neg ezer hat száz hetuen het eztendöbe.

Het száz tizen öt eztendöbe.

ANASTASIVS. 11. Romai Imperator, reg⁹¹
nal harom eztendeig.

EZ ki üzetec á birodalombol, es baratta lön,
miltan pedig, mert nag' otalma vala á fa kipeknec.

4 6 7 9.

7 1 7

Neg ezer hat száz hetuen kilencz eztendöbe.

Het száz tizen het eztendöbe.

m 2

Theodosius

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

THEODOSIVS. III. Romai Imperator, regnal eꝯ eꝯtendeig.

EZIS baratta lòn, mert aꝯ òrdòg vta igē niuꝯ godalmas, aꝯ istene pedig igen kòues, es tuiffes.

4 6 8 0.

7 1 8

Neg ezer hat szaz niolc zuan eꝯtendòbe.

Het szaz tizen niolc eꝯtendòbe.

LEO. III. I **SAVRVS** Romai Imperator, regnal huffan neg eꝯtendeig.

Ennec ideiebe á **GERGEL** Papa Romaba Conciliomot tetete, holot nag' soc pispeknec itis letibòl, á kipeknec rontoyt eretnekòknec itilec.

VIZHONTOC ESMET eꝯ vtan, aꝯ Imperator eꝯ ellen Constantinopolba mas Conciliomot tetete, kibe harom szaz es harmincz pispeknec itis letibòl á kipeket mind meg egetete, es meg tilta Czarari szanki vetes alat, hog' senki á feleet tòbet ne czenallion, seh czenaltat pedig fel ne emellien.

Mel' **LEOT** oꝯtan á Romai pispekec Iconomachosnac neuueꝯec, eꝯ okaert hog' mindenút á kipeket rontana.

A' SARACENOSOC eꝯ ùdòbe harom eꝯtendeig fekucc Constantinopolt.

FRISIA es **VESTPHALIA** á Christos hitit veue á **VILIBRORDVS** altal.

SEITA Pannonianac kirallia.

Eꝯ á Czerf

EZ A CZERSZ AROKIAI MEG WIT-
ta, kit nem azért hittanac Czerſſ arokianac, hog' a
zon á Czerſſ kiral' felefiget hozot volna maganac,
hanem azért hog' aꝛ arkot, aꝛ orſſagnac otalmara
leg előſſört aꝛ czenaltatta volna, meeg Attilanac e
lőtte, mikort it külömb külömb nemzetec lakoz
nanac. Ki akort nag' mell' volt, mint most eg' va
ros arokia, es á teteien eleuen fac voltac űltetuen,
kinec aꝛ giükerei meg tartottac á tölteſt, hog' be ne
omollion. Kiken kapuk voltanac, es őr alloc. Mi
koron pedig valami ellenſig aꝛ orſſagra tamadot,
tahat mind oda aꝛ arokra futottac, es vg' otalmaꝛ
tac aꝛ orſſagot. Nem csak eg' vagion pedig á fele,
hanem tőbis vagion, ielesben a Tiffa Duna kőꝛot,
kic mind é napiglan meg lattatnac, de imar á ho
ſſu űdö miat be tölteſtec, kiuel nem á Magiaroc
eltenec, hanem aꝛ ő előttöc valo nemzetſigec.

4 6 9 3.

7 3 1

Neg' ezer hat ſaz kilenczuen harom eſtendöbe.

Het ſaz harmincz eg' eſtendöbe.

GERGEL' Papa. III. Siriabeli, papalkodec 92
Romaba tíz eſtendeig, es niolcz holnapig.

EZ ſzerze legh előſſort, hog' á halatakert mi
ſet mongianac.

ENNEC valaſtafa elöt, á papasag ket eſten
m 3 dőbe fo

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
ðòbe fogiatkoꝯec meg, aꝯert auag' vacalt aꝯokba á
papafag, auag' á Papa eelt tiꝯen niolcꝯ eꝯtendeig.

4 7 0 4.

7 4 2

Neg' eꝯer het ſaꝯ neg' eꝯtendòbe.

Het ſaꝯ neguen ket eꝯtendòbe. —

93 ZACHARIAS Papa, Gòrdg, papalkodec Ro
maba tiꝯ eꝯteudeig, es harom holnapig.

EZ aꝯt ſterꝯe, hog' minden feiedelòm á Papaꝯ
tol fugien, Aꝯert á kit ð fel emel, fel emelue legien,
á kit pedig le vet, le vetue legien.

A' LONGOBARDOSOC kirallia baratta lòn.

MESOPOTANIABA eꝯg ðꝯuer emberi nielꝯ
uen ſkola, kin igen cꝯudalkoꝯanac.

4 7 0 4.

7 4 2

CONSTANTINVS. v. Romai Imperator
regnal harmicꝯ neg' eꝯtendeig.

EZ IMPERATORT Coproninosnac neuert
ꝯec, ennec okaert, hog' á kereꝯtelð viꝯbe ſtart vala,
mert eꝯ igen gúlðli vala á kereꝯtieneket. Meg haꝯ
la Constantinopolba.

A' TÒRÒKÒC EZ VDÒBE IÒVENECA
Ierusalem fele, altal haguã, á Hiperboreosnac nag'
hegieit, keꝯdenec magoknac lako helt kereꝯnie.
Ennec okaert altal iðuenec aꝯ Alanofokon, Col
chofokon,

chosokon, Armenian es Syrian. Vegre ojtã iutã
nac Arabiaba, holot aꝯ Agarenosokal egbe igie
nösödenec kic mind hitekel, es neuével egie lünc,
á mint fölliül meg mondoc.

AZ AGARENOSOC pedig ISMAELTÖL
szarmaztat aꝯ Abraham fiatol, de nem Saratol, ha
nem AGARTOL á Szara asszon szolgaloiatol, de
hog aꝯ Agar szolgalo vala, imar aꝯert nem akar
nac hiuatni, Agarenosoknac, hanem aꝯ ő asszoniok
tol á Saratol Saracenosoknac, maga nem Sara nē
zeti valanac hanem Agare.

IMAR mostan aꝯ irasba á Törökön, á Sarace
noson, es aꝯ Agarenoson, mind eg nemzetöt er
tunc mert á kettő eggie löt.

4 7 1 4.

7 5 2

Neg ezer het száz tizen neg' ezteendőbe.

Het száz ötven ket ezteendőbe.

ESTVAN Papa. 11. Romai, papalkodec Ro 94
maba öt ezteendeig, es eg hólnapig.

EZ aꝯt szerze hog aꝯ Imperatornac lako helie
Romaba legien, ne Constantinopolba, regi impe
ratoroknac mogioc szerint.

EZ kezde magat leg először székbe hordoz
tatni.

4 7 1 9.

7 5 7

Neg ezer

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
Neg ezer het ſaz tizen kilencz eztendòbe.
Het ſaz ótuen het eztendòbe.

95 **PAL** Papa. i. Romai, papalkodec Romaba, tizen eg eztendeig.

EZ ſentele leg elõſtört hammas lugal tems plomot, ki iollehet mint eg baba eleg varaslo var la, de mind eꝯ altal igen irgalmas vala á niomon rultakhoz.

A' Tò Rò Kó c eꝯ eztendòbe lúneç eggie á Saracenosokal.

4 7 3 0.

7 6 8

Neg ezer het ſaz harmincz eztendòbe.
Het ſaz hatuan niolcz eztendòbe.

96 **ESTVAN** Papa. i. i. Siciliai, papalkodec Romaba három eztendeig.

EZ Romaba conciliomot tetete, á fa kipekenec fel emelesere.

4 7 3 4.

7 7 2

Neg ezer het ſaz harmincz neg eztendòbe.
Het ſaz hetuen ket eztendòbe.

97 **ADRIAN** Papa. i. Romai, papalkodec Romaba huſtan neg eztendeig.

EZ eg modot ſaba á miſebe, kit oꝯtan papai miltosagal meg confirmala.

TAVABA hagia hog á miſet cꝯak deakul mondanac, ne

Ejörben löt ielös dolgairol 141
danac, ne oll' nieluen kit meg erthetnenec, mere
vg' mond nem io á parajtnac erteni, aꝯ istennec aꝯ
karatiat.

4 7 3 9.

7 7 7

Neg ezer het száz harmincz kilencz ezteendőbe.

Het száz hetuen het ezteendőbe.

LEO. IIII. Romai Imperator, regnal öt ezteendőig.

EZIS kipeknec rontoia vala, de aꝯ ADORIAN
Papa aꝯoknac fel tamaꝯtoia vala, mint ördög
nec fia.

4 7 4 5.

7 8 3

Neg ezer het száz neguen öt ezteendőbe.

Het száz molczuan harom ezteendőbe.

CONSTANTINVS. VI. Romai Imperator,
regnal aꝯ ő aniaual őssue IRENEVEL, tizen molcz
ezteendőig.

EZ AZ IDES ANNIAT KI VETEE A'
birodalombol, es minden fertelmessigbe eletet
foglala, kit mikort meg lattac volna á Herczegec
igen meg haborodanac raitta, hog' aꝯ ő Impera
toroc latroknac mogia sserint eelne. Ennec oka
ert, haza hiuac aꝯ Imperatornac aniat es ssekibe
ülterec, ki aꝯonhelt meg foga á Constantinost, aꝯ

n

ő fiait,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

ð fiat, es ki toluan mind á keet ssemet, á tòmldcꝯ be sskafsta niakat.

E Z aꝯ I R E N E á ki aꝯ ð fiaual ðꝯue Nicenas ba conciliomot tetete, á Constantinopolbeli patriarchanac tanacꝯabol, kibe negied feel sskꝯ pisknek itiletiuel, esmet á templomba be sskerꝯ á kipeket, de aꝯt esmet el ronta á Constantinopoli kòuetkòꝯendò Imperator.

4 7 5 8.

7 9 6

Neg eꝯer het sskꝯ ðtuen niolcꝯ eꝯtendòbe.

Het sskꝯ kilencꝯuen hat eꝯtendòbe.

98

LEO Papa. 111. Romai, papalkodec Romaba, huffan eꝯ eꝯtendeig.

E Z aꝯt sskerꝯ, hog á papai decretomnac mondasfa, miltosagosb legen á sskent doctórokenal.

E Z coronaza meg leg elðꝯdrt á Romai Imperator.

A Z aldoꝯo elòt á kereꝯt iarast sskerꝯ, á Becꝯi pisknek mogia sskerint.

ENNEC IDEIEBE Conciliom lòn Francfordiaba, kibe á Nemet piskekec karhoꝯtatac á Góróg piskekeket, á kipeknec el rontasanac vegeꝯe seert.

ENNEC IDEIEBE aꝯ Imperatorfag keet fele sskakada, Nap tamadatira, es Nap esetire. Ennec okaert á

okaert á nap tamadatınac, lako helt sserzenec *CONSTANTINOPOLBA*, á nap essetinec pedig *ROMABA*, kit mind é napiglan latunc ket fele sşakattat lenni, melliec köyül egic most hiuatatic Romai Imperatornac, á masic pedig Töróc Imperatornac.

KIT á Daniel profeta kis sşarunac neuez, ki fel neueködec á Romai birodalom alat. Daniel: 7.

4 7 6 3

8 0 1

*Neg ezer het sşaz hatuan harom eztendöbe.
Niolcz sşaz eg eztendöbe.*

AG' CAROL' ROMAI IM-
perator, regnal tizen neg' eztendö
deig, MEG HALA oldal fais
asba Aquisgranomba. EZ á
nag' Carol' á ki Atila halala vtā,
mikort irnanac Christos sşüle-
tele vtan niolcz sşaz harom eztendöbe, nag' hadat
tamasztta Pannonia ellen, kibe most á Magiaroc
lakoynac, de akort it Magiaroc nem lakoztac, ha-
nem külömb külömb nemzetoc, Olahoc, Auare-
sec, lassoc, Totoc, es egieb nemzetöc, kikbe imar
igen keueset lathatunc. Mert Atila halala vtan, á
Magiaroc fel resşint á hadba vessenec Sicambria-
nal, mikort

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

nal, mikort Atilanac á ket fiaí á birodalomert
meg viuanac, fel reſſit pedig, auag' *CHABAVAL*
menenec el, auag' Erdel be á Moldouaſag felðl
ſhallanac meg, holot mind é napiglan lakoꝯnac, es
nem Magiaroknac hanem Sꝯkelieknec hiuatat
nac, kic meeg moſtis kũlðmbðꝯnec á tðb Magia
roktol, tðruiniekel es irafokal, kic Hunniabeli
modra Sꝯkel' bðtuuel eelnec mind é napiglan.

EZT AZERT HOZAM IT BE, HOG' A'
Nemetec aꝯ ð Hystoriaiokba aꝯt irtac be, hog' á
naꝯ *CAROL' Imperator* ide iðt volna Pannonia
ba, es it tellieſſigel á Magiaroknac vegeket ſꝯakaꝯ
totta volna, maga meeg regen Atila halala vtan
tðb Magiar it nem maradot, hanem cꝯak á Sꝯke
liec, kic mind é napiglan vgian vadnac. Hanem
voltac akort it Pannoniaba laſſoc, Olahoc, To
toc, Oſtrogottoſoc, Gðrðgðc, Bolgaroc, Racꝯok,
es Cꝯiganioc, kiket ð hadaual meg giðꝯt. De me
eg aꝯokalis niolcꝯ eꝯtendeig hadakoꝯot, kiket mi
koroñ mind el birt volna, igiekðꝯec aꝯon, hog' ð
é Pannonianac fðldet, mind ðrðcke Nemet biro
dalom ala foglalia. Ennec okaert hoꝯa Saxonias
bol Erdel ſigbe Nemeteket, kiket Deakul Saxok
nac hiuunc, Magiarul pedig Sꝯaſſoknac, kic mind
é napiglan ot lakoꝯnac.

EZEC RAKANAC ERDEL'SIGBE HEET
keritet

keritet varost, Colofuart, Besserczet, Segesuart,
 Megiest, Szebēt, Brassot, es sşaz Sebest. *TOVA BA*
 egieb fele Nemetel epittete, Nag Baniat, Cassat,
 Eperiest, Bartphat, Szebent, es Lóczet, kiket mind
 aţert miele, hog eţekböl Erdel siget es Pannoniat
 birhatna. De meeg cşalatec mint iambor velekö
 desebe, mert ő eţekel mind á Magiaroknac sşolga
 la. *MERT* mihelt á Magiaroc esmet masodşor
 Hunniabol ki iduenec, aţonhelt eţec mind Neme
 testöl á Magiaroc birodalma ala iutanac, kic ő na
 la imar mind el vessţec vala, es semmie löttec vala,
 de fel tamadanac, es magokot esmet meg esmertes
 tec á Nemetekel, kikbe Atila ideiebe, ha hihető do
 log, hetet attac eg Abrak şabon, mint most á Tő
 rököknel eg icşe meesşer dyoc.

ALVIGRANOMBA eş cşenaltata Bodog
 asşoniac eg bocşus templomot, houa mind eş vi
 lag údudşsigert fut vala.

CONCILIOMOT őTöt tetete. *ELSöt*
 Mogonciaba. *MASIKOT* Rhemesbe. *HAR-*
MADIKOT Turonaba. *NEGIEDIKET* Cas
 uillonaba. *EötödIKET* Arelataba.

Harom *ACADEMIAT* sşerşe, Bononiaba,
 Parisba, es Papiaba.

ENNECFELETTE soc Calastoromokot
 cşenaltata, kiket baratokal be ultete.

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

E Z minden napon á Szolofmat meg oluafa,
mint eg barat.

A' RHEN VIZEN Mogoncianal, eg' hidat
czenaltata.

VITEMBERGA Saxoniaba aꝯ Albis mellet
fondaltatic.

BRASLÒ Slesiaba fondaltatic.

MAGIAR ORSZAGBA kit akort Pannoz
nianac hittac á Harnad mentebe, aꝯ Harnad vara
alat, aꝯ wy CASSA fondaltatic.

CONSTANTINOPOLBA A' ROMAI BI-
rodalomnac á Masodic refjebe, minemò Impera-
toroc kòuetkòztec, mind addiglan, mig á Tòròc
meg veuee á varost, es maganac órókfigul á biro-
dalmat foglala, io aꝯtis meg tudni, kíról oꝯtan tó-
bet szolliunc á varosnac meg vetele koran.

CONSTANTINOPOLI IM- PERATOROKNAC NE-

VEL, A' NAG CAROLTOL FOGVA,
MIG A' TÒRÒC BIRODAL-
MA ALA IVTA.

1. Nicephorus. Eꝯ óztoztec meg Carollial
á birodalom felől.
2. Curoplates Mihal'

3. Armeniai

- 3 Armeniai Leo,
- 4 Balbus Mihal',
- 5 Theophilus,
- 6 Mihal', es ađ đ aninia Theodora.
- 7 Basilius, i. Macedo,
- 8 Leo philosophus,
- 9 Sandor.
- 10 Constantinus .i.
- 11 Basilius Constantinussal đđue.
- 12 Constantinus .ii.
- 13 Romanus Argiropylus,
- 14 Paphlago Mihal',
- 15 Calaphates Mihal',
- 16 Zoe es Theodora ketten.
- 17 Constantinus .iii.
- 18 Theodora.
- 19 Senior Mihal',
- 20 Isacius Comnenus,
- 21 Constantinus Ducas .v.
- 22 Eudocia fiaual đđue,
- 23 Romai Diogenes,
- 24 Parapinacius Mihal',
- 25 Nicephorus .ii.
- 26 Alexius Comnenos .i.
- 27 Ianos,
- 28 Manuel,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

- 29 Alexius .ii.
- 30 Andronicus .i.
- 31 Isacius .ij.
- 32 Alexius .iij.
- 33 Alexius .iiij.
- 34 Balduinus .i.
- 35 Henricus.
- 36 Peter,
- 37 Robertus,
- 38 Balduinus .ij.
- 39 Lascaros,
- 40 Paleologus Mihal,
- 41 Andronicus .ij.
- 42 Andronicus .iij.
- 43 Paleologus Ianos,
- 44 Manuel.
- 45 Ianos,
- 46 Constantinus .vi.

Z A C O N S T A N T I N U S I M-
perator, kitòl á Tòròkòc meg veuec
Constantinopolt, kit mind é napiglan
birnac, kiròl á Daniel profeta ca:2. ig'
profetala, á Babel kiral' almanac magiara:ga:tiaba,
holot lata á kiral' almaba eg' nag' kiper. Kinec á
feie aran' vala, á mellic eꝯst, á hasa esaga:giaka
reeꝯ. A'

reez. A' ket szara vala vas, es á laba feie, feel szerint vas vala, feel reszint pedig agiakbol czenalt, kire fölliül eg nag' hegröl eg kü erefzködec, ki eel ronca á kipnec az ő vas es agiac labat, es á Tobies mind egbe romla, anniera hog' semi nem marada meg benne.

MEL KIPEN á Daniel magiaraza é vilagnac NEG' nag' birodalmat, kic eg' mas vtan itilet napig köuetköznec. Azert az aran' fű vala á BABILONIA BELI birodalō. Az egüst mell' á PERSIAI birodalom. A' reez haas es á reez agizek, á NAG' SANDOR birodalma. A' vas szar es alab valo á ROMA I birodalom, ki mind itilet napig meg marad.

TOVABA HOG' A' KIPNEC, KEET LABAN ielente á Romai birodalmat, euel azt akaria ielenteni, hog' á Romai birodalom keet felee szakadna, ki lön á NAG' CAROL' ideiebe, mert ő lön Romai Imperator. NICEPHORVS pedig Constantinopoli, ki mind é napiglan keet felee szakadua vagion. Azert á Romai birodalom elein vas vala mindenneftöl fogua, az az hatalmas vala es kemin' mint á vas, de á laba feie, felee vas, felee pedig agiac, kiuel az isten azt ielente, hog' á Romai birodalomnac az vtollianac felee igen hatalmas lenne, á felee pedig erőtlen mint az agiac.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödic

Aꝯert it Daniel á laba feien valo vason, erti á Töröc birodalmat, ki mindeneket meg ront mint á vas. Aꝯ Agiagon pedig erti á Nemet birodalmat, kit maskipen Romai birodalomnac hiiunc, ki á vas ellen oll' erötlen leszen mint aꝯ agiac, auag' á czerep. Aꝯert á Töröc birodalma el nem fog, mig' nem meg rontia á Nemet Imperator birodalimat. De hog' aꝯ meg telliesödic, aꝯon helt el iu menor' szagbol á Christos, ki mint eg' nag' kö, minden birodalmat egbe ront, es itiletre üluen helihezgeti mind öröcke aꝯ ö hiueinec aꝯ öröc eletnec birodalmat, kibe vralkodnac aꝯ istennec fiai mind örökön öröke. Aꝯert soha Magiar orszag imar ne varion olliá szabad birodalmat, á kibe ediglē eelt.

CALANVS Pannonianac kirallia.

4 7 7 7.

8 1 5

Neg' ezer het szaz hetuen heet eztendöbe.

Niulcz szaz tizen öt eztendöbe.

LAIOS. I. Romai Imperator, regnal huffan hat eztendeig. EZT aꝯ önnön fiai meg fogac, es onnat ki szabaduluan Mogonciaba hala meg.

4 7 7 9

8 1 7

Neg' ezer het szaz hetuen kilencz eztendöbe.

Niulcz szaz tizen het eztendöbe.

Romaba harom eztendeig.

E Z fölliül haga be á papafagba, mint eg' lopo.

4 7 8 2.

8 2 0

Neg ezer het száz niolczuan ket eztendöbe.

Niolcz száz husz eztendöbe.

PASCHALIS Papa. i. Romai, papalkodec. 100
Romaba het eztendeig.

SZENT MARC teste Veneczebe hozatec, es keresködesre adatec, mert az Olaszoc hasfontalan marhat igen güldölnec.

A **DANOSOC** Angliat meg veueec.

4 7 8 9.

8 2 7

Neg ezer het száz niolczuan kilencz eztendöbe.

Niolcz száz huszan heet eztendöbe.

EVGENIVS Papa. iii. Romai, papalkodec 101
Romaba neg' eztendeig.

4 7 9 3.

8 3 1

Neg ezer het száz kilenczuen harom eztendöbe.

Niolcz száz harmincz eg' eztendöbe.

BALINT Papa. i. Romai, papalkodec Ro¹⁰²
maba negüen napig.

GERGEL' Papa. iiiii. Romai, papalkodec Ro¹⁰³
maba tizen hat eztendeig.

E Z azt szerze hog' minden eg'hazi ember, csak

0 2

eg' benez.

Chronica eꝯ vilagnac Eòtòdic
eꝯ beneficiomot birhaffon.

TOVABA á mind ffent napiat fferze. O ffent
figes fferzes.

A' DANOSOC, es aꝯ Suuanczaroc kereztien
ne lúnec, á **HVMOLDVS** altal.

RABANVS barat Mogonciai ersec eꝯ údòbe eel.

HAYMO barat

STRABVS barat

ALBVNAZAR doctor.

Kò N'VEKET
rnac.

4 8 0 3:

8 4 1

Neg ezer niolcꝯ ffaꝯ harom eꝯtendòbe.

Niolcꝯ ffaꝯ neguen eꝯ eꝯtendòbe.

LOTHARIVS. i. Romai Imperator, regnal
tizen òt eꝯtendeig.

EZT aꝯ òrindòn attia fiaí á birodalombol kí
úꝯec, es Prumiaba baratta lòn.

EZ eꝯtendòbe nag' ústòkòs cꝯillagoc lattatanac
Nemet orffagba.

4 8 0 9.

8 4 7

Neg ezer niolcꝯ ffaꝯ kilencꝯ eꝯtendòbe.

Niolcꝯ ffaꝯ neguen her eꝯtendòbe.

104 **SERGIUS** Papa. ii. Romai, papalkodec Ro
maba eꝯtendeig.

EZ aꝯt fferze hog' minden Papa aꝯ ò neuet aꝯ
valafftas koron el valtoꝯtassa, eꝯt pedig aꝯert miele
mert ò

Ezörben lőt ielős dolgairol 147

mert ő annac elötte os porcinac hiuatatic vala , aꝯ
aꝯ, disꝯno sꝯaianac, kit annac vtana mind é napiglā
meg tartanac á Papa valasꝯtarnac ideien.

4 8 1 0.

8 4 9

Neg' ejer niolcꝯ saꝯ tiz' eztendöbe.

Niolcꝯ saꝯ neguen kilencꝯ eztendöbe.

LEO Papa. IIII. barat , papalkodec Romaba 105
kilencꝯ eztendeig.

EZ minden ket' signalkült üduöꝯitte aꝯkot,
á kic á kereꝯticn'signec otalmaba valo hadba meg
halnanac, bator hitok ne volnais.

TOVABA eꝯ á nepnec cꝯak á labāt hagia meg
cꝯokolni.

EZ rakata Romaba aꝯ angial vaarat, ki annac
elötte Capitoliomnac hiuatatic vala.

A' TÓRÒKÓKÓT ki üꝯe Olasꝯ orsꝯagbol es VA-
TICANOMOT küuel meg kerittete.

ENNEC FELETTE Anglianac orsꝯagatol,
minden eztendöbe mindē hajtol á papasaghoꝯ keet
keet pinꝯt niere uduöꝯsig feiebe, kit mind é napig
lan Angliaba minden eztendöbe ki sꝯednec, es sꝯet
Peter pinꝯnec hyac . Aꝯert imar Angliaba soha
cꝯak eꝯ ēber sem karhoꝯic, bator hite ne legienis.

OXONIONBA aꝯ Academia fondaltatic.

4 8 1 8.

8 5 6

0 3

Neg' ejer

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödie

Neg eger niolcꝯ ſaz tizen niolcꝯ eztendöbe.

Niolcꝯ ſaz ötuen hat eztendöbe.

L A I O S II. Romai imperator, regnal huſſ eꝯ
rendeig. E Z ki üꝯ á Törökököt á papaua egietembe
Olaſſ orſzagbol. **M E G H A L A** Mediolanomba.

4, 8 2 0.

8 5 8

Neg eger niolcꝯ ſaz huſſ eztendöbe.

Niolcꝯ ſaz ötuen niolcꝯ eztendöbe.

A N N O S Papa máskipen **L A N O S** Angliai,
papalkodéc Romaba ket eztendeig.

E Z A N G L I A I L E A N' V A L A, KI EG'
effiu deakot annera meg ſzerete, hog ſemi kipen
tölle el nem akara valni, hanem vele egietembe
Athenasba tanolni mene. Vegre oꝯtan iduenec
Romaba, holot á lean' aꝯ d bölcꝯefigiert papaia vaſ
laſſtatec, kibe mikoron papalkodnec, eg' innep naſ
pon á proceſſioba giermeke lön, es aꝯon giermec
ſülesbe meg hala. De imar hog eꝯ nem volt ferfiu
aꝯert nem ſzamlaltanc á papac köꝯe. Attol fogua
imar mikort Papat valaꝯnac, nag' magoſſan eg'
ſſekbe ültetic, hog á le függö daꝯtilloſſat meg laſſ
haſſac, innet allol pedig aꝯ Cardinaloc aꝯ latuan
ottan aꝯt nag' ſeel ſhoual kialtiac, vagion, es igaz eo
leg nag'. Eꝯt pedig aꝯert mielic hog aꝯon embert
eſmet papaia ne tegienec.

Ejörben löt ielös dolgairol

148

4 8 2 2.

8 6 0

Neg' eger niolcz saz huszan ket eztendöbe.

Niolcz saz hatuan eztendöbe.

BENEDÖC Papa, 111. Romai, papalkodec 107
Romaba harom eztendeig.

EZ igen keuel' vala es kegietlen. Ajert nem
foc ideig papalkodhatec.

SCOTVS IANOS Galliaba

Eclnec.

MESAHALLA doctor

4 8 2 3

8 6 3

Neg' eger niolcz saz huszan öt eztendöbe.

Niolcz saz hatuan harom eztendöbe.

MIKLOS Papa, 1. Romai, papalkodec Ro) 108
maba tiz eztendeig.

EZ azt szerze hog' a parajt feiedelöm, az eg'hazi
dologba magat ne auathassa.

TOVABA hog' a Papai decretomnac ne legiē
alab valo miltosaga, az apastaloc irasanal.

ENNEC FELETTE hog' senki kuruas pap
nac mifeiet ne halgassa.

EZ a Bolgarokot a Romai hitre haitta, ha
rom tanitto altal.

DALMACIA kit mi Peter gagganac hiuunc,
a Christos hitit veue.

4 8 3 5.

8 7 3

Neg' eger

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

Neg ezer niolcꝯ ßaz harmincꝯ öt eztendòbe.

Niolcꝯ ßaz hetuen harom eztendòbe.

109 **A D O R I A N** Papa. 11. Romai, papalkodec Romaba hat eztendeig, es tiꝯ holnapig.

A Z B O L G A R O C ki úꝯec köꝯüllðc á Romai papokot, es á Gðrðg hit melle allanac, kiknec mind é napiglan Constantinopolba vagion patriarchaioc.

4 8 3 8.

8 7 6

Neg ezer niolcꝯ ßaz harmincꝯ niolcꝯ eztendòbe.

Niolcꝯ ßaz hetuen hat eztendòbe.

K O P A S Z C A R O L' Romai Imperator, regnal öt eztendeig. **M E G H A L A** Mantuaba etes miat eg Sido doctor altal.

4 8 4 2.

8 8 0

Neg ezer niolcꝯ ßaz neguen ket eztendòbe.

Niolcꝯ ßaz niolcꝯuan eztendòbe.

110 **I A N O S** Papa. viij. Romai, papalkodec Romaba tiꝯ eztendeig.

E Z giolkos embert nem hagia Pappa lenni.

T O V A B A szentlig tðrðnec mðda azt, á ki szentelt helirðl valami marhat ki vinne, auag eghaz iofogat maganac foglalna.

E Z á Cꝯassari miltosagot á Galliabeli kiraly nac akaria vala adni, de azt á Nemetec neki nem engedec.

A' Horuas

Ejörben löt ielös dolgairol 149
A' HORVATOC, Tootoc, es Corötaloc, Ro
mai kereztienne lünc.

4 8 4 3.

8 8 1

Neg ezer niolcz száz neguen harom eztendöbe.

Niolcz száz niolczuan eg eztendöbe.

CAROL. III. Romai Imperator, regnal tíz eze
tendeig. MEGHALA á felsö Nemet orszagba.
EZ ideiebe á Törököc el rablac olasz orszagot.
Rabi ABRAHAM Leuites eel.

A' MAGIAROKNAC MA'
SODIC BE IOVETELEC PAN'
NONIABA SCITHIABOL.

4 8 5 0.

8 8 8

Neg ezer niolcz száz ötuen eztendöbe.

Niolcz száz niolczuan niolcz eztendöbe.

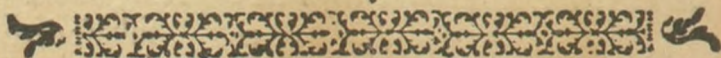
MAGIAROC EZ EZTEN-
döbe esmet ki indulanac Scithia-
bol, kiket keet dolog indita fel.
EL SÓ, á Chabanac aq Atila fia-
nac testamentoma, á ki inner o-
da ment vala, ki mikoron meg
hala á Damasec istenre kiffelitte ökört hog ha meg
p sokasodna,

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

fokafodnanac, esmet é Pānonianac földet el foglal
nac, es boſſut allananac aꝯ ð attianac aꝯ Atilanac
ellenſigirðl. *MASODIC* indita ðkðt aꝯ alom la
taas, á kit latot vala vꝯian ottan hon Hunniaba,
Aꝯ Eleudnac feleſige aꝯ *ENODBILIA* aſſon, aꝯ
ð terhes volta koraba, ki almaba imeſt latta vala.
Hat ime eꝯ igen ſſip Soliom á feiet aꝯ ð kebelebe
haitotta kinec niuguuaſanac giðniðrúſigibðl, aꝯ ð
mehebðl eꝯ nag' ſſip folio patac foliamec ki, ki
nag' bððſigel eꝯ idegen földre mind ala folia, ho
lot meg giúlven nag' ſſell'el mind el lepee á földet.

EZ VALA AZ ALOM KIN A SCIT-
hianac iðuendð mondoi eꝯt magiaraꝯac felðlle,
hog' aꝯ ð magꝯatiabol tamadna oll' feiedelòm, ki
innet nag' neppel ki menne, es idegē földðn mind
nepeſtðl le telepðdnec. Kin nil'uan ot Hunniaba é
Pannonianac kðuer földet ertic vala. Kitðl mi
kort úðð be teluen eꝯ ſſip ferſiu germec ſſületet
volna, aꝯ ð attia aꝯt aꝯ ð feleſiginec latot almarol,
ALMOSNAC neuęe.

*DE HOG' EZ NILVABAN LEGIEN
ILLIC ELOVE SZÁMLALNVNC AZ
ATILANAC ELEITOL FOGVA
VALO NEMZETIT.*

ATILANAC NEMZETI.

1	Noe.	25	Leel.
2	Ham.	26	Zamur.
3	Chus.	27	Zambur.
4	Nimroth.	28	Bolug.
5	Hunor.	29	Boczu.
6	Bor.	30	Zoltan.
7	Dama.	31	Berend.
8	Keleed.	32	Kadicza.
9	Keue.	33	Opos.
10	Kear.	34	Ethei.
11	Beller.	35	Szemein.
12	Radar.	36	Turda
13	Othmar.	37	Bendeguz.
14	Farkas.	38	Atila.
15	Bondofard.	39	Chaba.
16	Buken.	40	Ed.
17	Czanad.	41	Vgec.
18	Rudli.	42	Eleud.
19	Beztur.	43	Almos.
20	Mike.	44	Arpad.
21	Miske.	45	Zoltan.
22	Ompud.	46	Toxus.
23	Külce.	47	Geiza.
24	Leuente.		

Chronica eꝯ vilagnac Eðtődic

ARPA DNAC IDEIEBE KI N-
dulanac á Magiaroc Hunniabol , es
altal iduenec Albanian, Sanarian, A-
gorian, Suranian, es laxamaten, holot
el keleec á Tanais viꝯet, es iutanac á Musꝯkua or-
ſzagba, onnat á feier Kunokhoꝯ, aꝯokon altal iduē,
iduenec Podoliaba. Onnat Oroꝯ orſzagba, kit mi-
kort meg hallottac volna á SZEKELIEC. aꝯ A-
tila kiralnac maradeki , kic imar Erdelibe le tele-
pöttek vala, eleikbe menenec Oroꝯ orſzagba, es be-
hoꝯac ököt Erdelifigbe. Holot HEET FÖLD
VARAT cꝯenalanac , es eg ideig abba meg niu-
gouanac. Innet imar mind é napiglan aꝯ Erdelifig
neueꝯtetic á heet föld vartol Septem Caſtranac.

A SZEKELIEKNEKI S pedig akort adac á
nemefiget, mint Atilanac maradekinac, es á Ma-
giaroknac regi hiueinec, mert Atila halalato-
l fogꝯua , mig eſmet á Magiaroc maſodſzor eꝯ orſzagba
ki iduenec, maid neg ſzag es huſſ eſtendö forgot
be , de mind eꝯ altal meeg ſem feletköꝯenec el aꝯ ö-
eleikröl.

TOVABA emelenec vgian ottan Erdel'be het
Capitant , es mindenic ala adanac harmincꝯ eꝯer
embert hadra alkalmaſokot. ENNEC FELETTE
ſzerꝯenec ſzagadoſokot es tiꝯedeſeket mindē ſereꝯ-
hez. Valaꝯ

hej. *VALANAC PEDIG* mindenestöl fogua
 ffolganac, giermeknec, es affoní embernec kiuülle
 kect ffa; harom egeren.

VALA PEDIG E HEET CAPITAN'
 köül eg *ARPAD* neuü, ki á töbinel, kajdagb va
 la es nemesb, ki a; Atila nemzetiböl valo vala,
 mert *ATILA* ffüle Chabat, Chaba Eddet. Ed
 ffüle Vgeket. Vgec ffüle Eleudot. Eleud, ffüle Al
 most. Almos ffüle Arpadot, ki á tob Magiarokal
 ögue Pannoniat meg ffallac. *AZ ALMOS*
 pedig Erdelibe hala meg, es nem lathata mint eg'
 Aaron é Pannonianac földet.

ANNAC VTANNA meg hallac é Panno
 nianac földenecc io voltat, es holot Atilanac fú la
 ko helie löt volna. Ennec okaert bocjatanac el eg'
 kimet, kinecc neuue *KUSID* vala, hog' á földet meg
 latna minemö volna, es micgoda nepec lakogna
 nac raitta. Azert á Kusid el iara á földet mind á
 Dunaig, es meg tertebe von á Capitanioknac eg'
 palacyk Duna vizet, eg' maroc perie ffüet, es eg'
 maroc fekece földet, kiket mikort á Capitanioc
 meg lattac volna, igen ionac itilec a;okbol é Pan
 nomianac földet.

ARPAD PEDIG AZONHELT SCIT-
 hianac mogia fferint eg' aranas kúrtöt meg tölte
 á Duna vizuel, es fel emeluen mind a;okot, illien
 ffokot

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic

Þokot þjola. Haralmas isten valaki vag' te, ki é földet
 meñiet terðmtðdted, ki mīdeneket taplalf es
 eltec, nag' halat adūc te neked, hog' te minket á te
 io voltodbøl ide veꝯerlðttel es hoꝯtal. Ennec or
 kaert kðniðrgūnc te neked, hog' é Pannonianac
 földen minket le þjallic, es ðrðc birodalmul agiad
 minekðnc, á földet mondóm, á kirðl á fūuet, földet
 es á viꝯet hoꝯtac, kin te neked þjolgalhassunk ele
 tūnkneç minden ideiebe nag' engedelmeçsigel.
 Eꝯt monda, kire á Magiaroc aꝯonhelt nag' fel þjo
 ual deust kialtanac haromþjor, mel' þjokas mind é
 napiglan á Magiaroc kðꝯðt meg tartatic aldomas
 italba, es valami arunac veꝯeꝯeþe. A' heliet pe
 dig á holot Deust kialtanac á Deusrðl *DEES-*
NEC neuꝯeꝯec ki mind é napiglan vg' hīuatatic.

AZ VTAN A MAGIAROC AZON-
 helt eꝯ feier louat, eꝯ aranas nierget, es eꝯ aranas
 feeket küldenec á *SVATAPOLVG* neuū Her
 cꝯegnec, ki akort é Pannonianac földet biria vala,
 es földet kirenec tðlle, ki anneat igire nekic á mi
 ñiet akarnanac, kin á Magiaroc igen meg ðrū
 lenec, es aꝯonhelt esmet mas kðuetðt küldenec aꝯð
 hercꝯeghez, hog' á földrðl ki menne, mert á földet
 nekic arron atta volna, á lon, á földet, á feeken, á
 fūuet, es aꝯ á niergen, á viꝯet, kin á *SVATAPO-*
LVG igen meg haraguuec, es monda ha eꝯ ig' va
 gion á

gion á mint mondod, tahat veriec agion á louat, á feeket vesset á fúbe, es az nieregét á Dunaba. ERRE á követ ekesen feleluen mōda, ha azt mielteti nag^s sagod, abba á Magiaroc semⁱ kart nem valnac, mert á louat meg essic az debec, á feek lessen á kaszafoke, á niereg pedig á halaszoke.

AZONBA PEDIG A MAGIAROC INdulanac mind taborostol, kit mikort á Suatapos lug meg ertót volna, á minehen lehete, ki szalla es leikbe, es meg útközüen veelóc meg veretec á Magiaroktol, kit mihelt á herczeg meg latot volna, el futamoduan be szöktete Vacznal á Dunaba, es belee hala. Kin á Magiaroc lüncet nag^s örömbe, es azsonhelt Pannoniaba le telepödenec, kin mind é napiglan amint lattiatoc lakoynac.

EZEC A' CAPITANIOK

NAC NEVEI.

ARPA Daz ELSÖ Capitan. EZ Szekes feier varnal szalla meg minden nepeuel.

SOBOLCZ á MASODIC Capitan, ki á Tisza mellet telepödec meg, es nepeuel az egesz Nyrsiget mind be töltee, kinec meeg mostis fen vagion az ő föld vara á Tisza mellet, Rakomazon fölliül.

Kund 2

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic
KVND á HARMADIC Capitan' á meꝯðs
figen ſſalla meg.

LEEL á NEGIEDIC Capitan' Galgocꝯ ta
ian ſſalla meg.

BERBVLCZ aꝯ O'TòDIC Capitan' á Ba
latom mellet ſſalla meg.

GYVLA á HATODIC Capitan' Erdeli
ſigbe telepòdec meg, kitòl meg moſtis á hel' Gy
la feier varnac neuzeitic.

VRS á HETEDIC Capitan', ki á Sayo vi
mellet ſſalla meg.

A' M A G I A R O K N A C

H A D A I.

A' M A G I A R O C H O G' M E G S Z A L L A C
Pannoniat HAT eꝯtendeig meg niuguuanac. A'
HETEDIC eꝯtendòbe oꝯtan Ceh orſzagot, es
Moruat el rablac, es meg teeruen Pannoniaba eſ
met eꝯtendeig niuguuanac.

A Z vtan menenec Carintiara holot á Carin
tianac, es á Meramianac herczegit meg veruen, el
rablac Carintiat Carniolat, es Stiriat, es aꝯ vtan
meg terenec Pannoniaba, holot eſmet harom eꝯ
tendeig meg niuguuanac.

NEGIEDIC eꝯtendòbe eſmet fel keluen meg
rablac

rablac Bolgar orffagot, es nag' predauaI haža teres
nec. Až vtan menenec longobardiara, holot Pad
uat meg egetuen, es mind až egešš tartomant el ras
boluan, esmet haža terenec, es až vtan tiž ežtendeig
meg niuguuanac.

A Z V T A N T I Z E N E G' E Z T E N D ò B E,
Saxoniát, Turingiát, Sueuiát, Franciát, es Burgõ
diát el raboluan, meg terõbe á Duna mellet meg
vereec á Nemeteket, es haža iüuen esmet tižen hat
ežtendeig meg niuguuanac.

T I Z E N N I O L C Z E Z T E N D ò R E K E L
uen, O T T O Imperator ideiebe esmet Nemet
orffagra menenec, holot nag' soc rablas vtan, sere
geket keet fele ožtac, kinec á fele Augustat šalla
meg, á fele pedig rablani mene. A' kic Augusta
alat valanac, ažoc meg veretenec až Imperatortol,
holot keet nemes Capitanioc el fogatec L E E L es
B O L C Z V, kiket mikort až Imperator eleibe vit
tec volna, monda nekic až Imperator. Mi oka an
nac hog' tú igien haborgattiatoc á kerežtieneket
Mondanac ažoc mi vagiunc istennec bosžu allo
ostori, Ažert akkor fogatunk mi meg tú tölletõc,
mikoron mi meg šününõc tiktekõt haborgatni.
Monda esmet nekic až Imperator. Valašgatoc ha
lalt magatoknac, á minemõt akartoc. Monda era
re až L E E L, hožasd elõue až en kürtõmet, á kit

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic
 niakambol ki vðttec , hog had kùrtðlliec elðſſðrt
 veele , es aꝯnhelt meg mondom oꝯtan minemð
 halalal ðlletec meg. Kinec mikoron elðue hog
 tac volna á kùrtðt , vg' ùte agion vele aꝯ Impera
 tort, hog' ottan ki mulec eꝯ vilagbol , es monda.
 Meni el elðttem , es ottis á mas vilagon ſſolgal'
 ennekem.

A' MAS SEREG PEDIG A KI RAB-
 lani ment vala, meg terðbe rea talalanac aꝯ Impet
 ratornac ſeregere , es mind el vereec aꝯokot. Aꝯ
 vtã Lothoringiat el rablac, es hercꝯegetis meg ð
 lec. Onnat menenec GALLIARA, holot nag'
 foc varosokot el tðrenec, meg egetenec, es el rabl
 lanac, aꝯ vtan eſmet meg tereenec Pannoniaba, es
 huſſ eꝯtendeig meg niuguuanac.

HVSZAN EG' eꝯtendðbe eſmet aꝯ vtan me
 nenec Bolgar orſſagra , es Gðrðg orſſagra, holot
 nag' rablaſt teuen, eſmet nag' kaꝯdakſagal haꝯa ið
 uenec Pannoniaba.

4 8 9 2.

890

Neg' ezer niolcꝯ ſaꝯ ðtuen ket eꝯtendðbe.

Niolcꝯ ſaꝯ kilenczven eꝯtendðbe.

111 MARTON Papa. 111. Gallus, papalkodec Ro
 maba eg' eꝯtendeig. Semit nem ſſerje.

4 8 9 3.

891

Neg' ezer

Ezdrben löt ielös dolgairol

114

Neg ezer niolcz száz ötuen harom eztendöbe.

Niolcz száz kilenczuen eg eztendöbe.

ADRIAN Papa. 111. Romai, papalkodec 112
Romaba eg eztendeig.

EZ azt szerze hog Papat az Imperatornalkült
tegienec.

4 8 5 3

8 9 1

ARNOLPHVS Romai Imperator, regnal tis
zen ket eztendeig. EZ igen keuel' vala, es kegiets
len ákeresztienekhez, MEGHALA nag' beteg
sigbe.

4 8 5 4

8 9 2

Neg ezer niolcz száz ötuen neg eztendöbe.

Niolcz száz kilenczuen ket eztendöbe.

ESTVAN Papa. v. Romai, papalkodec Ro. 113
maba neg eztendeig, es niolcz holnapig.

AZ MAGIAROC, Moruat rabolliac, es
Ceh ossagot.

4 8 5 8.

8 9 6

Neg ezer niolcz száz ötuen niolcz eztendöbe.

Niolcz száz kilenczuen hat eztendöbe.

FORMOSVS Papa. 1. Portuai, papalkodec Ro 114.
maba neg eztendeig, es kilencz holnapig.

ENNEC az ö holt testet á SERGIUS Papa á

9 2

yigbe

Chronica eꝯ vilagnac Eótódic
viꝯbe vettete.

4 8 6 2.

900

Neg ezer niolcz ſaz hatuan ket eztendöbe.

Kilencz ſaz eztendöbe.

115 **BONIFACIUS** Papa. vi. Olafſ, papalkodec
Romaba huſſan öt napig.

EZ meg hala aꝯ Olafſ figetöl.

116 **ESTVAN.** vi. Papa Romai, papalkodec Ro
maba eꝯ eztendeig.

4 8 6 3.

901

Neg ezer niolcz ſaz hatuan harom eztendöbe.

Kilencz ſaz eꝯ eztendöbe.

117 **ROMANVS** Papa. i. Romai, papalkodec Ro
maba harom holnapig.

118 **THEODORVS** Papa. ii. Romai, papalkodec
Romaba huſſ napig. Semit nem ſerze.

119 **LANOS** Papa. ix. Romai, papalkodec Roma
ba ket eztendeig.

4 8 6 5.

903

Neg ezer niolcz ſaz hatuan öt eztendöbe.

Kilencz ſaz harom eztendöbe.

LAIOS. iii. Romai Imperator, regnal tiꝯ eꝯ
tendeig.

EZ T á longobardosoc meg vereec, es meg
foguan

Egőrben lőt ielős dolgairól 155
foguan őtőt mind á keet ssemet ki toliac, kic min
denestől fogua veget tú nec á nag' Carol' maradez
kiba. A MAGIAROC Carintiat rabolliac.

BENEDÓC Papa. 1111. Romai, papalkodec 120
Romaba harom eýtendeig, es neg' holnapig.

4 8 6 8.

9 0 6

Neg' ezer niolcz sasz hatuan niolcz eýtendöbe.

Kilencz sasz hat eýtendöbe.

LEO Papa. v. Romai, papalkodec Romaba 121
neg'uen napig.

CHRISTOPH Papa. 1. papalkodec Romaba 122
eg' eýtendeig.

4 8 6 9.

9 0 7

Neg' ezer niolcz sasz hatuan kilencz eýtendöbe.

Kilencz sasz heet eýtendöbe.

SERGIUS Papa. 11. Romai, papalkodec Ro: 123
maba heet eýtendeig.

EZ aq Imperator kezet iol meg kene hog' pa
paia tegiec.

SZENT BENEDÓC sserzete eýtendöbe ta
mada Burgundiaba.

4 8 7 5.

9 1 3

Neg' ezer niolcz sasz hetuen öt eýtendöbe.

Kilencz sasz tízen harom eýtendöbe.

9 3

Conradus

Chronica eꝯ vilagnac Eðtðdic
CONRADVS Romai limperator, regnal het
eꝯtendeig. MEGHALA Vilinaburgba.
A' MAGIAROC, Hetruriat, Alfaciat, Lotho-
ringiat, es Nemet orſſagot rabolliac.

4 8 7 6.

9 1 4

Neg' eger niolcꝯ ſaꝯ hetuen hat eꝯtendòbe.

Kilencꝯ ſaꝯ tizen neg' eꝯtendòbe.

124 ANASTASIVS Papa. iiii. Romai, papalko-
dec Romaba ket eꝯtendeig.

4 8 7 8.

9 1 6

Neg' eger niolcꝯ ſaꝯ hetuen niolcꝯ eꝯtendòbe.

Kilencꝯ ſaꝯ tizen hat eꝯtendòbe.

125 LANDO Papa. i. Romai, papalkodec Roma-
ba eg' eꝯtendeig.

4 8 7 9.

9 1 7

Neg' eger niolcꝯ ſaꝯ hetuen kilencꝯ eꝯtendòbe.

Kilencꝯ ſaꝯ tizen heet eꝯtendòbe.

126 IANOS Papa. xi. papalkodec Romaba, tizen
harom eꝯtendeig.

A' MAGIAROC meg veuec Basileat, kiket á
BERENGARIVS herceg, be bocꝯata Olafſ or-
ſſagba rabolni.

4 8 8 2.

9 2 0

Neg' eger.

Ezdrben löt ielös dolgairól

135

Neg ezer niolcz száz niolczuan keet ezteendőbe.

Kilencz száz husz ezteendőbe.

HENRIC. I. Romai Imperator, regnal tizen
het ezteendőig. **MEGHALA** Heimelanaba.

EZ Nemet orffagba á vizha vonast le czen
deszitte.

AZ ARNOLDVST á Bauariai herceget
szip szauual meg haitta.

A' MAGIAROC Saxoniát rabolliac. **TO-**
VABA el iduenec **MERESVRO** alol az Imper
rator hada elöt.

LOVANIOMBA az Academia fondaltatic.

AZ ANTRONIORPHITAC ez üdőbe
tamadanac á kic az istenbe fület, szaiat, es szemet
vallanac lenni mint eg emberbe.

4 8 9 2.

9 3 0

Neg ezer niolcz száz kilenczuen ket ezteendőbe.

Kilencz száz harmincz ezteendőbe.

LEO Papa. vi. Romai, papalkodec Romaba 127
heet holnapig. **EZ** eg kurua mellet öletec meg.

4 8 9 3.

9 3 1

Neg ezer niolcz száz kilenczuen harom ezteendőbe.

Kilencz száz harmincz eg ezteendőbe.

TOXVS Magiari kiral regnal huszan het eg
tendeig.

Estuan

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödic

128 **ESTVAN** Papa.vij.Romai,papalkodec Romaba keet eꝯtendeig,es tíꝯ holnapig.

A' CEHEC Romai kereꝯtienne lü nec.

HISPANIAT el rablac á Törököc.

BRANDEBURG, Pomerania, Prussia, lens giel orꝯſſag Romai kereꝯtienne lü nec.

4 8 9 6.

9 3 4

Neg ezer niolcꝯ ſaz kilencꝯuen hat eꝯtendöbe.

Kilencꝯ ſaz harmincꝯ neg eꝯtendöbe.

129 **IANOS** Papa.xij.Romai,papalkodec Romaba neg eꝯtendeig.

4 9 0 0.

9 3 8

Neg ezer kilencꝯ ſaz eꝯtendöbe.

Kilencꝯ ſaz harmincꝯ niolcꝯ eꝯtendöbe.

OTTO.I.Romai Imperator,regnal harmincꝯ hat eꝯtendeig. **MEGHALA** Manineulaba, á kürt nec úteſetöl.

ENNEC ideiebe feküvec á Magiaroc Auguſtat, holot aꝯ Ottotol eg' reſſe meg veretec.

130 **LEO** Papa.vij.Romai, papalkodec Romaba neg eꝯtendeig.

4 9 0 4.

9 4 2

Neg ezer kilencꝯ ſaz neg eꝯtendöbe.

Kilencꝯ ſaz neguen keet eꝯtendöbe.

Estuan

Ejörben löt ielös dolgairol

157

ESTVAN Papa.viij.Nemet,papalkodec Romai 131
maba harom eztendeig,es neg' holnapig.

EZ arcgul vagatec á polgari hadba, ki miat
oxtan emberec eleibe nem mere iünni.

4 9 0 7.

9 4 5

Neg' ezer kilencz Szaz heet eztendöbe.

Kilencz Szaz neguen öt eztendöbe.

MARTON Papa.iii. Romai, papalkodec 132
Romaba harom eztendeig.

CAMEDA á Törököc Zultana, Asianac orö
sagit rabollia.

INGELHEIMABA conciliom lön.

4 9 1 0.

9 4 8

Neg' ezer kilencz Szaz tíz eztendöbe.

Kilencz Szaz neguen niolcz eztendöbe.

AGAPITVS.ii. Romai, papalkodec Romai 133
ba kilencz eztendeig,es tíz holnapig.

4 9 2 0.

9 5 8

Neg' ezer kilencz Szaz husz eztendöbe.

Kilencz Szaz ötuen niolcz eztendöbe.

IANOS Papa.xiij. Romai, papalkodec Romai 134
maba harom eztendeig.

EZ azt sserze, hog' á Romai Imperatort csak á
Papa coronag' haffa meg.

r E_g igē

Chronica eꝯ vilagnac Eótdódic

E Z igen reſſeges vala, paraꝯna, es nag' doctor
á kocꝯka iacꝯasba.

GEICZA á Magiari kiral', regnal harmincꝯ
eꝯ eꝯtendeig.

4 9 2 3.

9 6 1

Neg' ezer kilencꝯ ſaz huſſan harom eꝯtendóbe.

Kilencꝯ ſaz hatuan eꝯ eꝯtendóbe.

135 BENE DÓC Papa.v. Romai, papalkodec Romaba hat holnapig.

ENNEC ideiebe Olafꝯ orſſagba aꝯ eꝯgból eꝯ
nag' kú eſec ala.

NAG' ſoc emberek nec ruhaian vórós kereꝯ
tec tecgenec.

136 LEO Papa.viiij. Romai, papalkodec Romaba
eꝯ eꝯtendeig, es neg' holnapig.

EZT aꝯ Imperator ſꝯanki vetee, hog' ó hiri
nelkúlt papaia tóttec volna.

4 9 2 4.

9 6 2

Neg' ezer kilencꝯ ſaz huſſan neg' eꝯtendóbe.

Kilencꝯ ſaz hatuan keet eꝯtendóbe.

137 IANOS Papa.xiiij. Romai, papalkodec Romaba
heet eꝯtendeig, es neg' holnapig.

4 9 3 1.

9 6 9

Neg' ezer kilencꝯ ſaz harmincꝯ eꝯ eꝯtendóbe.

Kilencꝯ ſaz hatuan kilencꝯ eꝯtendóbe.

Szent Eſtuan

SZENT ESTVAN Á GEICZA kir-
 al' fia é vilagra sűletec á **SAROLT** asszontól á
GIVLA capitannac leaniatol, kit meg keresztele
 sűent **ALBERT** á Pragai pispoc, kinec keregt attia
 lön ađ Adeodatus feiedelöm, ki Apulliabol ide á
 Geiczanac segetsigire iöt vala.

EZ ađ Adeodatus á ki á Tatai Calastoromot
 rakata, kinec öröc emlekögetire sűent Estvan, neuet
 el valtoztata, es á Calastoromnac neueröl ötöt Ta
 tanac neueje. Innet imar á Magiaroc minden ke-
 regt atiat Tatanac hiúnac mind é napiglan.

SZENT ESTVAN NEM

ZETSIGE.

Atila.

Chaba.

Ed.

Vgek.

Eleud.

Almos.

Arpad.

Zoltan.

Toxus.

Geicza

Mihal'

Estvan

Laszlo

Vaguf

Imreh

Andras, Bela, Leuente.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödie

- 138 **BENEDÓC** Papa.vi.Romai,papalkodec Romaba keet eꝯtendeig eleg kegietlenül,mint ördög nec foga.

4 9 3 3.

9 7 1

Neg ezer kilencz száz harmincz harom eꝯtendöbe.

Kilencz száz hetuen eg eꝯtendöbe.

- 139 **DONVS** Papa.ij.Romai,papalkodec Romaba eg eꝯtendeig.

4 9 3 4.

9 7 2

Neg ezer kilencz száz harmincz neg eꝯtendöbe.

Kilencz száz hetuen ket eꝯtendöbe.

- 140 **BONIFACIVS** Papa.vij.Romai, papalkodec Romaba eg eꝯtendeig.

EZ á sꝯent peter templomabol minden draga marhat ki lopa, es Constantinopolba futa, holot meg hala mint hitetlen.

4 9 3 5

9 7 3

Neg ezer kilencz száz harmincz öt eꝯtendöbe.

Kilencz száz hetuen harom eꝯtendöbe.

- 141 **BENEDÓC** Papa.vij.Romai,papalkodec Romaba heet eꝯtendeig.

LENGIEL orszag eꝯ eꝯtendöbe maganac kiralt emele,mert annac elötte csak hercegec vala.

A MAGIAROC eꝯ eꝯtendöbe veretenec meg
Augusta

Augusta alat.

LEEL és BOLCZV á Magiar capitanioc
Ratisponaba fel akasztatanac, hog aꝯ Otto Imper
rator á kurtel meg ölec.

4 9 3 6.

9 7 4

Neg' ezer kilencz száz harmincz hat ezteendőbe.

Kilencz száz hetuen neg' ezteendőbe.

OTTO.ij. Romai Imperator, regnal tíz ezte
deig. MEGHALA Romaba.

4 9 4 2.

9 8 0

Neg' ezer kilencz száz neguen ket ezteendőbe.

Kilencz száz niolczuan ezteendőbe.

IANOS Papa.xv. Romai, papalkodec Roma 142
ba harom holnapig.

IANOS Papa.xvi. Romai, papalkodec Roma 143
ba niolcz holnapig.

EZ iol lehet pap fia vala, de mind aꝯ által igen
giúlóli vala á papokot.

4 9 4 3.

9 8 1

Neg' ezer kilencz száz neguen harom ezteendőbe.

Kilencz száz niolczuan eg' ezteendőbe.

IANOS Papa.xvii. Romai, papalkodec Ro 144
maba tíz ezteendőig.

4 9 4 6.

9 8 4

r 3

Neg' ezer

Chronica eꝯ vilagnac Eðtódic

Neg ezer kilencz ſáz neguen hat eztendóbe.

Kilencz ſáz niolczuan neg eztendóbe.

OTTO.iiij. Romai Imperator, regnal tizen kilencz eztendeig. MEGHALA Olaš orſzagba etetes miat.

4 9 5 1.

9 8 9

Neg ezer kilencz ſáz otuen eg eztendóbe.

Kilencz ſáz niolczuan kilencz eztendóbe.

SZENT ESTVAN Magiari királ' regnal neguen kilencz eztendeig.

ENNEC á Papa külde eg' Coronat, kit oſtan á Magiaroc á Papa haꝯugſaga vtan angiali coronanac neuęenec.

EZ IGEN IAMBOR vala, es iſten feлд, de nem tudac ennec eleibe adni aꝯ iras ſzerint valo kereztienfiget, mert imar á cꝯkolo baratoc regnalnac vala. Ennec okaert euuel cꝯnaltatanac nag' ſoc calaſtoromokot, es templomokot, kiket mind é napiglá ſzemunkel latunc. TOVA BA ſzerzetenec vele nag' piſpekligeket, de Collegiomot eget ſem, kibe aꝯ igaz tudoman meg tartatot volna. Mert ki ki mind aꝯ ó faꝯaka melle ſzitta. Aꝯert á Magiaroc cꝯak Romai kereztienne lúne.

Estuan

ESTVAN KIRAL' HADAI.

EL SO' hada lön szent Estuannac á *CUPAN* feiedelöm ellen, ki Somogfagnac hercege vala, ki á szent Estuan anniat maganac felesigül akaria vala venni, hog a szent vtan kiral' lehetne, kit mikort a szent effiu Estuan kiral' meg ertöt volna, igen fel indula raitta. Ennec okaert ereiet indituan á Garan viz mellet köte leg először feguert oldalara, es meg veruen á Cúpant negie vagata ötöt, mint a ruló es kiraliara tamadtat. Ennec felette mindē iofagat á Cúpannac á szent Marton Calastoro mahoz ada.

MASODIC hada lön á *GIULA* Capitan ellen ki ő neki anniarol ősi vala. *OKA* pedig á hadnac é vala, hog á Giula igen kegyetlénkődic vala a Erdelieken. *TOVABA* hog nem akar vala kereztienne lenni. Ennec okaert a szent Estuan meg foga ötöt mind fiaival es felesigeuel öszue, es hoza ökött Magyar orszagba.

HARMAD hada lön á *KEAN* ellē á Bolgaroc hercege ellen. De esztis meg verce, es meg öltuen á Keant, a szent orszagba feiedelmül hagia á ven *ZOLTANT* a szent ő annianac ősi.

TOB HADAI ES lúnec szent Estuannac ennel, de né szükfig it mind a zokot elöue szamlalni.

Nemet

Chronica eꝯ vilagnac Eðtòdic

NEMET ORSZAGBA Elcctórokot ſzerze-
nec, ki mind é napiglan meg tartatic aꝯ Impera-
tornac valaſſtafert.

4 9 5 3.

9 9 1

Neg ezer kilencz ſaz ötuen harom eztendòbe.

Kilencz ſaz kilenczuen eg eztendòbe.

145 GERGEL' Papa.v.Sueuiai, papalkodec Ro-
maba harom eztendeig.

4 9 5 6.

9 9 4

Neg ezer kilencz ſaz ötuen hat eztendòbe.

Kilencz ſaz kilenczuen neg eztendòbe.

146 LANOS Papa.xvii.Görög, papalkodec Ro-
maba tíz holnapig.

EZ minden ſentsiget pinzen oſtógata, aꝯert
keueſet papalkodhatec.

4 9 5 7.

9 9 5

Neg ezer kilencz ſaz ötuen heet eztendòbe.

Kilencz ſaz kilenczuen öt eztendòbe.

147 SILVESTER Papa.ij.Romai, papalkodec
Romaba öt eztendeig.

EZ órdógi tudómant tanolt vala, aꝯert vala
mikort akarta mindenkort kiſſec voltac neki ſſol-
galni aꝯ órdógóc.

4 9 6 . 2.

1 0 0 0

Neg ezer

Ejörben löt ielös dolgairol

164

Neg ezer kilencz száz hatuan ket eztendöbe.

Ezer eztendöbe.

IANOS Papa. xix. Romai, papalkodec Roma 148
ba tizen eg holnapig.

4 9 6 3.

1001

Neg ezer kilencz száz hatuan harom eztendöbe.

Ezer eg eztendöbe.

IANOS Papa. xx. Romai, papalkodec Roma 149
ba neg eztendeig, es neg holnapig.

A' TATAROC, Traciat mind Macedoniaig
el rablac.

4 9 6 3.

1003

Neg ezer kilencz száz hatuan öt eztendöbe.

Ezer harom eztendöbe.

HENRIC. ij. Romai Imperator, regnal huszã
keet eztendeig, es öt holnapig.

EZ igen iambor vala mind felesigeuel ögve,
MEG HALA Bambergaba.

A' MAGIAROC Romai kereztienne lünc.

4 9 6 7.

1005

Neg ezer kilencz száz hatuan het eztendöbe.

Ezer öt eztendöbe.

SERGIUS Papa. iij. Romai, papalkodec Ro 150
maba keet eztendeig.

f 4969.

Chronica eꝯ vilagnac Eötdöc

4 9 6 9.

1007

Neg ezer kilencz száz hatuan kilencz eztendöbe.

Ezer het eztendöbe.

151 **BENEDÖC** Papa. viij. Olasz, papalkodet Romaba tizen eg eztendeig, es eg holnapig.

EZ minden haborusagnac szeretőie vala, es minden iamborsagnac giulöldie.

MIND E SZÉLES VILAGON nag' ehfig es dög halal tamada.

IERSALEMET meg veuec á Törököc.

A CAMADVL barátoknac szerzete eꝯ üdös be tamada.

4 9 8 0.

1018

Neg ezer kilencz száz niolczuan eztendöbe.

Ezer tizen niolcz eztendöbe.

152 **IANOS** Papa. xxi. Romai, papalkodet Romaba tizen eg eztendeig, es tíz holnapig.

AZ alazatos neuü barátoknac szerzete fel tamada.

THEOPHILACTOS pispec Bolgar orssagba tanit.

4 9 8 7.

1025

Neg ezer kilencz száz niolczuan het eztendöbe.

Ezer huszan öt eztendöbe.

Conrardos

Ejörben löt ielös dolgairol

162

CONRARDOS.ij. Romai Imperator, regnal
tizen öt extendéig.

EZ bikelignec szeretőie vala. MEG HALA
io ideie koraba.

4 9 9 2.

1030

Neg ezer kilencz száz kilenczuen ket extendöbe.

Ezer harmincz extendöbe.

BENEDÖC Papa.ix. Olasz, papalkodéc Ro 153
maba eleg szigien forgasba tíz extendéig, es neg
holnapig.

4 9 9 3.

1031

Neg ezer kilencz száz kilenczuen három extendöbe.

Ezer harmincz eg extendöbe.

IMREH á szent Estuan fia meg hala, kin az ő
attia oll' igen bankodéc, hog' á miat halalos kor
sagba esec.

MIKORT PEDIG SZENT ESTVAN
azt meg esmerte volna, hog' ő abból fel nem tam
adna, azon kezdé gondolkodni, kit hadna halala
vtan á birodalomba. Ennec okaert nag' hamar el
küldé á BVDA neuü szolgaiat Nitraba, hog' on
nat á VAZVLT az ő rakónsagat hamar ala ho
na, hog' minec elötte meg halna, annac elötte ki
rallia tetetne. VALA PEDIG A VAZVL
igen szip effiu, kit á szent Estuan az ő vasótsagaert
f 2 Nitraba

Chronica eꝯ vilagnac Eötdödic

Nitraba á tömlöcꝯbe tartat vala. Mel' dolgot á Buda meg ielente á kiralne affon'nac, ki azon helt Buda elöt á *SEBVS T* Nitraba bocꝯata, ki á Vaꝯzulnac mind á keet ſſemet ki tolia, es á fület onnal be ötte.

*AZONBA A BVDAIS A KIRAL' KO' uete oda iuta es latuan á dolgot meg rettene raits ta, de mind eꝯ alta á Vaꝯult á kiral' hoꝯ viue. Kit mikort á kiral' meg latot volna igen ſira raitta, es azonhelt á Copafſſ laſſlo fiait, *ANDRAST, BELAT,* es *LEVENTET* hoꝯga hiuata, es meg haꝯgia nekie hoꝯ mindiarast eꝯ orſſagbol ki fuſſanac, es magokot á kiralne affon'ol meg otalimazac. Azoc pedig eꝯt haluan azonhelt Ceh orſſagba futanac.*

MEG HALA AZ SZENT ESTVAN Chriſtos ſſületeſe vtan harmincꝯ niolcꝯ eꝯtendöꝯbe, kit el temetenec á Magyaroc Szekes feier *Varba* á Bodog affon' moniſtoromaba naꝯ banatal, kinec halala vtan három eꝯtendeig minden vigſag Magyar orſſagba meg ſſü nec.

IT EL VEGEZTETIC AZ ÖTÖDIC
EZER EꝯTENDÖ KIBE KIC IGAZ-
gattac az iſtennec haꝯat it é földön,
igen io azokrolis emlekꝯ
eꝯnönc.

Aꝯ ötdödic

AZ OTODIC EZERNEC EZEC VOLTAC GV BERNATORI.

Peter Apastal.

Andras.

Iacab.

Ianos.

Philep.

Bertalan.

Tamas.

Mathe.

Kis Iacab.

Simon.

Iudas.

Mathias.

Szent Pal.

Policarpus.

Hilarius doctor.

Ireneus.

Epiphanius.

S. Agoston.

Aran szaiu Ianos.

Athanasius.

Cyrillus.

Narcissus.

S. Ambrus.

HATODIC EZER.

3 0 0 1.

1 0 3 9

*Eöt ezer eg ezteendőbe.**Ezer harmincz kilencz ezteendőbe.*

NEMET PETER Magiari kiral', regnal
13 harom

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

harom eꝯtendeig.

EZ á kiralne aꝯſſon'nac rakonſaga vala, kit á ſgent Eſtuan halala vtā Nemet orſſagbol á *BV-DA* altal be hoꝯta, es feier varat aꝯſſon Coronaual meg Coronatata, á kiuel á Magiar Eſtuant meg coronatatac vala.

EZ *A MAGIAR NEMZETHŐZ* IGEN kegietlen vala. *TOVABA* eꝯ orſſagnac kinczet innét mind ki takaria vala. *ENNEC FELETTE* minden tiſtteket á Nemereknec, es aꝯ Olaſſoknac aad vala, kin á Magiaroc meg haragunac, es coronatationac harmadic eꝯtendeiebe eꝯ orſſagbol ki ūꝯec, es heliebe aꝯ *ABBAT* á ſgent Eſtuan onokiat meg coronatatac.

A' *BVDAT* pedig ki altal á kiralne aꝯſſon' eꝯt be hoꝯta vala, mind kōꝯrol koncꝯra vagdalac, es keet fianac mind á keet ſſemet ki toliac.

A' *SEBVS NAT* pedig mind kezet, labat, meg tōꝯec, ki á Vagulnac ſſemet ki toltá vala, es nag ſſerniō halallal meg ōlec, mind aꝯokal ōſſue kic eꝯekhez partoloc valanac.

. 5 0 0 2.

1 0 4 0

Eöt eꝯer ket eꝯtendōbe.

Ezer neguen eꝯtendōbe.

HENRIC. iij. Romai Imperator, regnal tizen
heet eꝯ

Ejörben löt ielös dolgairol

164

heet eýtendeig. *MEG HALA* Saxoniaba.

SILVESTER Papa. iij. Romai, papalkodec 154
Romaba negüen napig.

GERGEL Papa. vi. Romai, papalkodec Ro 155
maba keet eýtendeig, es tízen eg holnapig.

Semit nem sserje.

7 0 0 4.

1 0 4 2

Eöt ezer uég eýtendöbe.

Ezer negüen ket eýtendöbe.

ABA Magiari kiral', regnal neg' eýtendeig.

EZ CZENALTATA GÖNCZEN FEL-
liül á Harnad mentebe eg föld varat, kiröl mind
é napiglan aß ottan valo var meget *ABA WY-*
VAR megenec hyac.

A' MAGIAROC HOG EZT KIRALLIA
teuec, aß onhelt á *PETER* kiral' esca aß *HENRIC*
Imperatorhoß, es neki köniöröguen igire magat
aß, hog' esmet ssekibe ültetne. Kit mikort aß *ABA*
kiral' meg hallot volna, aß onhelt á Magiarokal el
raboltata Austriat, Bauariat, es Carinthiat mind
Tulnaig. Aß vtan le sßaluan meg gonosßodec es
oll' k' gietlenne lön mint á *Peter* kiral'. Aßert nag'
fokat á Magiarokba töruintelen meg ölete, kin á
Magiaroc meg haragunac es el haguán ötet kül-
denec esinet á *PETER* kiraliert, kiuel fel inditac
aß Imperat

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

aꝯ Imperator t hog' Peter kiralt esmet ſhekibe d' tesse. *ENNEC OKAERT* ala idue nag haddal aꝯ Imperator, kinec eleibe ſalla aꝯ *ABA* kiral', es meg útközec veele. De meg veretec aꝯ ó gonofſa ga ſerint, es onnat el ſſaladuan meg óletec á Tiffa mellet eg faluba á paraſt neptól, es vgian ot el tetetec. *INNET IMAR* mind é napiglan aꝯ útközetnec heliet neuexec ferloum payrnac, Magiarul pedig veſſót Nemetnec, mert ot ſſertelen foc Nemet veſſe eel.

AZVTAN PETER KIRAL' BIRA esmet eꝯ orſſagot keet eꝯtendeig, de esmet aꝯ ó keꝯ gietlēſigiert ki veretec, es á Magiari vrac be hog' ac rea á *KOPASZ LASZLO* fiait, Endret, Beſlat, es Leuentet á ſſent Eſtuan nemzetſigit, kit miſkort á Peter kiral' meg ertót volna, el akara ſſaladni, de meg fogatec *ZAMVRBA*, kinec mind á keet ſſemet ki tolyac, es be viuec feier varba, hog' lot nag' banatiaba meg hala.

5 0 0 5.

1 0 4 3

Eót eꝯer ót eꝯtendóbe.

Eꝯer neguen harom eꝯtendóbe.

156 *KELEMEN* Papa. ij. Saxo, papalkodec Romaba keet eꝯtendeig.

5 0 0 7.

1 0 4 5

Eót eꝯer

Eöt ezer het eztendöbe.

Ezer neguen öt eztendöbe.

DAMASVS Papa .ij. Bauariai, papalkodec 157
Romaba huffan harom napig.

LEO Papa .ix. Nemet, papalkodec Romaba 158
heet eztendeig, es tizen eg' holnapig.

EZ MOGONCIABA conciliomot tetete á
pispkek nec nag' pōpasagoc ellen, kit igen nehegē
szenuedenec á sjaruas ördögöc, mert meg hagia
hog' el hagiác aꝯ vduart, es á tanittasnac aꝯ ő tifftec
sgerint essenec.

MAS conciliomot es tetete Galliaba Vercels
lisbe á **BERENGARIVS** doctör ellen, ki aꝯ vr
vaczaraiba á kinieret es á bort, külsö hatalmas
ieg' nec monda lenni sgent Agostonbol, Tertulia
nosbol, Sgent Ambrusbol, es Crisostomosbol, ho
lot á Berengarius igazat monda, de aꝯ ördögöc
nem hiuec.

ZADOC á Törököc feiedelme.

5 0 0 9.

1 0 4 7

Eöt ezer kilencz eztendöbe.

Ezer neguen heet eztendöbe.

ENDRE MAGIARI KIRAL' regnal tizen
harom eztendeig.

EZ V'DÖBE ESMET A' MAGIAROC
pogan hitre terenec, mert külömben nem allanac

t Endre

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Endre királ' melle es Leuente melle, hanem ha meg engednec nekic á Scithiabeli hitet, mert aꝯt mongiac vala hog' attol fogua io ſterenczeidc el hailot volna tóllóc, miolta kereſtienne lóttet volna. Kinec elſó keꝯdóie vala aꝯ *VATA* es aꝯ *LANS* viteꝯ, kic mindennec elótte eſmet pogan modra meg nyretec á feieket, es cꝯak harom fúrt haiat hagianac raitta.

SZENT GELLERD á Cꝯanadi piſpec eꝯ údóbe óletec meg *KELEN* földén, kit le bocꝯatana á Magiaroc eꝯ taligan á nag' magos kóues hegról, es meg hala aꝯon helien, ahol moſt á *Duna* partian aꝯ ó temploma fel rakatot. Aꝯ hegielis pedig innet hyac mind é napiglan ſzent Gellerd hegienec.

ENNEC VTANA HOG' AZ ENDRE királ' meg eróſſódót volna orſzagaba, nem ſenó uede el á Magiaroknac aꝯ ó poganíſagra valo tereteket, hanem mint iambor feiedelóm eſmet aꝯon hitre haitta ókót á kibe ſzent Eſtuan hatta vala.

AZONBA pedig *LEVENTE MEG HALA* nem ſoc údó muluan. Ennec okaert ki hiuata á maſodic attia fiat lengiel orſzagbol, hog' aꝯ ó halala vtan eꝯ orſagnac biſodálma rea ſhallion, de nē marada meg fogadaſaba, mert *SALOMONT* aꝯ ó fiat tigen keet cꝯtédós koraba meg coronatata, kiert tólle

kiert tölle, a BELA el mene, es lengiel orszagbol
 nag hadat tanafta-ellenne, es meg veree az EN-
 DRE kiralt, ki futtaba meg hala á Balatom mel-
 let, es el tenjetetec TIHONBA á monostorba á
 kit ő rakatott vala.

EZ AZ ENDRE KIRAL' á kince á Ne-
 met Imperator meg esküvec minden herczegiuel
 őssze á vertősbe, hog' soha többsör őc Magiar or-
 szagra nem törnec, ha pedig őc ezt meg nem alla-
 nac tahat az istennec haragia reaioc szallion. Innet
 imar á heg' hiuatatic Veertős hegienec, mert á Ne-
 metec ot meg veretetenec es meg gialasztatanac.

TOXVS.

Geicza,	Mihal',
Estuan,	Lasslo, Vazul,
Imreh.	Endre, Leuente, Bela,
	Salomon, David, Geicza, Lasslo,
	Almos, Calman.
5 0 1 5.	1 0 5 3

Eöt ezer tizen öt ezteendőbe.

Ezer ötuen harom ezteendőbe.

VICTOR Papa. ij. Bauariai, papalkodec Ros 159
 maba keet ezteendeig, es keet holnapig.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

5 0 1 7.

1 0 5 5

Eöt ezer tizen heet eztendöbe.

Ezer ötuen öt eztendöbe.

- 160 ESTVAN Papa. ix. Lotoringiai, papalkodec Romaba eꝯ eztendeig.

5 0 1 8.

1 0 5 6

Eöt ezer tizen niolcꝯ eztendöbe.

Ezer ötuen hat eztendöbe.

- 161 BENEĐÓC Papa. x. Veliternai, papalkodec Romaba eꝯ eztendeig.

5 0 1 9.

1 0 5 7

Eöt ezer tizen kilencꝯ eztendöbe.

Ezer ötuen heet eztendöbe.

HENRIC. iiii. Romai Imperator, regnal ötue eztendeig. EZ meg fogatec aꝯ önnen fiaitol, es á tömlöcꝯbe hala meg.

- 162 MIKLOS Papa. ij. Sabadiai, papalkodec Romaba neg eztendeig.

EZ MANTVABA conciliomot tetete, kibe aꝯ szerze hog papat csak á Cardinaloc valasgthasé sanac.

A' BERENGARIVS tudomaniat auag' erö telmet aꝯ vr vaczaraia felöl karhoztata.

5 0 2 1.

1 0 5 9

Eöt ezer

Eöt ezer huszan eg eztendöbe.

Ezer ötuen kilencz eztendöbe.

BELA.i.**MAGIARI KIRAL'**, regnal harö
eztendeig.

EZ igen iambor vala, azért ez orffagba minö
den igazságot elöue allata, nem külömben mint
Geicza es sgent Estuan kiral'.

ENNEC ideiebe esmet á Magiaroc pogan hitö
re kezdetec vala haillani, de á Bela kiral' ennec
inditoit Szekecs feier Var alat mind le vagata, kic
annac vtana soha nem meerec emliteni á Scithias
beli hitet.

MEGHALA esees miat á **KANISA** viß melö
let, kit el temetenec **SZEKSZARDON** á monosö
torba, á kit ömaga rakatot vala. **VALA PEDIG**
A BELA kiral' feier kopasß, kiröl oßtan ot á Va
roskat neuezec Szeßszardnac.

5 0 2 3.

1 0 6 1

Eöt ezer huszan harom eztendöbe.

Ezer hatuan eg eztendöbe.

SANDOR Papa.ij. Mediolan. papalkodec Ro 163
maba tizen eg eztendeig, es hat holnapig.

EZ meg tilta hog paraszt ember eghazi kinies
ret el ne athasson.

AZ arniekos völgbeli barátoknac sserzete ta
mada.

t 3

5024

Eöt eꝯer huſſan neg eꝯtendöbe.

Eꝯer hatuan keet eꝯtendöbe.

SALOMON AZ ENDRE KIRAL' FIA meg halla, hog' á **BELA** kiral' meg holt volna, ki azonhelt á Romai Imperatornac ſegetſigiböl be iöue Magiar orſzagba es ſſekibe üle, es regnala benne kilencꝯ eꝯtendeig.

GEICZA pedig es á **LASZLO** á **BELA** kiral' fiai lengiel orſzagba menenec ſegetſigert, kic vegre oꝯtá aꝯ vrac altal meg bikillenec **GIOR' BE** á Salomon kiralial.

SALOMON KIRAL'NAC HADAI.

SALOMON IDEIEBE A' FEIER KV' noc be iöuenec Maramarosfeldöl eꝯ orſzagba, es el rablac á földet mind á Tiffaig, Kinec eleit meg alla á **SALOMON** kiral' **GEICZA** herceꝯgel es **LASZLO** herceꝯgel Maramarosnal á hegiekbe, á hönat be iöttec vala, holot meg vereec á Kunokot meg tertekbe, minden ereiökel öſſue.

IT GIÖZKÖDEC MEG LASZLO HERCEꝯEG eꝯ Kunnal, ki hata megöt eꝯ ſſip leant viſſen
vala á

vala á lon, kit á herczeg hatul á hellebardal erdeke
ni kezdte. De á Kun hog meg lata hog' cl nem fja
lathatna elötte, le főköllec louarol, azö kipen La
fölo herczegis, es küzdesbe effenec kit vegre ogtan
á herczeg meg giöze es meg öle. **E Z T A K Ö S -**
S I G Tatar Tepenec mongia hog löt volna, es á
leangot fient **ANGLIT** a honnac. De az niluan
valo hazukfag, mert Lafölo kiraf' ideiebe soha ide
á Tataroc nem iöttene rablani.

MASODIC hada lön á Görögkel, Bolgar
rokal, es á Raczkokal, kic ez orffagba rablani iöttec
vala, kikre rea mene á **SALOMON** mind á her
czegekel öfjue, es Nandor feier varnal meg verce
á Raczkokot, kic á varöfnac segetsigere oda iöttec
vala. De á Görögöc es á Bolgaroc kic á varba fja
lattac vala inkab akarac azt io fferzes alat **GER-**
CZA herczeg kezebe adni, hog' nem mint á Salo
mon kiraf' eba, mert á Geycza kegielmesb ember
vala honnem mint á Salomon.

TOVABA á preda marhabolis czak eg' rest a
kar vala **SALOMON** adni á keet herczegnec, de
azt á herczegec neki nem engedec, ki lön ogtā egic
oka á vifha vonafnac á herczegec közöt, es á kiraf'
közöt, ki vegre ez orffagnac nag' römlefara lön.

AZERT NANDOR FEIER VAREZ
üdöbe kele á Magyaroc kezehöz, kit annac elötte
Görögöc

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Görögök birnac vala, es innet hittakis Alba Grecianac, Racꝯ nieluen pedig Belgradnac. Magiarul feier varnac, es aꝯ Tiffstartoiac hittac á Görögök **DESPOTNAC** aꝯ aꝯ vrnac.

HARMADIC hada lón á keet herczeg ellen, kiknec á Salomon tifftefsigeket es elöue menteket igen irigli vala, ennec okaert el vegeze magaba á Salomon, hog' mind á kettöt meg ölne, kit mikort á herczegec meg ertöttec volna, seminec aꝯt nem veelec hanem nagnac alaittac. Aꝯert **GEICZA** Lasslo herczeget nag' hamar Ceh orsszagba nepert küldte. De mig oda kifec á Lasslo herczeg, addig Geicza meg veretec arultatas miat á Salomontól, Kemeybe. Honnat Geicza el szaladuan, feel igazodec á Duna mellet Ceh orsszag fele, es ahol most Vacꝯ vagion ot talala elöl **LASSZO** herczeget aꝯ **OTTO** herczegel össue, hog' ala iünnenec nag' neppel, kiknec eleibe fyete á **SALOMON** kiral' á Vid hannagnac tanaczabol, es meg veretec á **NIOMOROD** hegie alat á herczegektől. De ömaga Posonba szalada elöttöc. Aꝯert illien sseréceie lón á Salomon kiralnac á keet herczegel á gonoss tanacz altal, **REGNALA** pedig Salomon kiral' kilencꝯ eꝯtendeig.

Eöt ezer harmincz három eztendöbe.

Ezer hetuen eg eztendöbe.

GEICZA Magiari kiral', regnal neg' eztendöig, meg hala, es el temetetec **VACZON** á nag' mo' nostorba á kit ő rakatot vala.

A'VAROST PEDIG, kit ő ot fondala neue' ze **VACZNAC**, á **VACZ** neuü Remetenec neueröl, á ki ot a'z erdőbe lakozic vala, mikoron Salomon kiralt őc meg vereec.

5 0 3 4.

1 0 7 2

Eöt ezer harmincz neg' eztendöbe.

Ezer hetuen keet eztendöbe.

GERGEL' Papa, vii. Saonai, papalkodec **RO**, 164 maba tizen keet eztendeig.

EZ meg tilta igen erössen á papoc felesigit.

SZOMBATON nem hágá á keregtiē ember) nec huft enni.

AZ BARATOKNAC a'zt hágia hog' soha huft ne egienec.

EZ meg atko'ga mind á keet Imperator, á **RO** mait es á Constantinopolit.

ZACHA á Törököc feiedelme,

5 0 3 7.

1 0 7 3

Eöt ezer harmincz heet eztendöbe.

Ezer hetuen öt eztendöbe.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LASZLO Magiari kiral' regnala huszan eg' eꝯtendeig, *MEGHALA* es el temetetec *Varadon* á monostorba á kit ómaga cꝯenaltata.

LASZLO KIRAL' HADAI.

LASZLO KIRAL' MEG BIKILLEC aꝯ vrac altal á *SALOMONNAL*, de aꝯ orſſagnē hagia ótet be iünni á Magiaroc kóꝯe á viſſha vonaſnac el tauoꝯtataſanac okaert. Ennec okaert eſmet á *SALOMON* ellene kezde igiekóꝯni, kit mikort é *LASZLO* kiral' meg ertót volna, meg foga ótet es *Viſegradba* á tómlócꝯbe vetee.

AZ VTAN HOG' EL BOCZATATEC aꝯonhelt mene á *Kunokhoꝯ*, kic mikort mellette fel últec volna, es rablani kezdótt ec volna eꝯ orſſagot, reiaioc mene á *LASZLO* kiral' es mind egietlenig el veꝯte ókót.

AZ VTAN A' SALOMON eg' nehaniad magauai kezde *Góróg* orſſagra *Czataꝯni*, de á *Góróg* Imperator el úꝯe onnat ókót. Mikoron oꝯtan á *SALOMON* latta volna hog' ſemi kipei dolgat elóue nem vihetne, eg' nehaniad magauai iuta eg' ſürü berókbe, holot el ſókec aꝯ ſolgaitol, es aꝯ vtan cꝯak igen ritkan lattac ótet, mert vg' elt aꝯ eró dóbe mint eg' Remete.

Mafodic

Ejörben löt ielös dolgairol

170

MASODIC hada lön esmet á *KVNOC* ellen, kic Erdelligbe nag' rablast töttec vala, es ki iú: uen onnaton, Birhartol fogua mind Beczig el egetec á földet, kikre á *László* kiral' reiaioc mene, es meg veree ököt.

HARMADIC hada lön esmet azon *Kunoc* ellen, kiknec sserenczeiec haffonlatos lün az eles belihez.

NEGIEDIC hada lön az *OROSZOC* ellen, kic á *Kunoknac* segetfiget attac vala, kikre rea mene es meg hodoltata ököt. Onnat oxtan mene á *Lengielekre*, es meg sshaluan *CRACCO*T meg veue ötet, kinec öröc emlekezetre á *Magiaroc*, eg' eg' ssekernie földnec oda viueseböl *Craccon* innét eg' hegiet rakanac, ki mind é napiglan ot meg lat: tatic.

LASZLO kiral' á *KOROS* mellet *VARASDOT* fondala, es á monostort á ki mostis ot vagion rakata, kinec az ö teste mind é napiglan ot vagion, á papoknac nag' kereskódésekre, es isten: nec boszulagara.

5 0 4 6.

1 0 8 4

Eöt ezer neguen hat eztendöbe.

Ezer niolczuan neg' eztendöbe.

VICTOR Papa .iij. Romai, papalkodec Ro: 163

v 2

maba eg'

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
maba eꝯ eꝯtendeig, es tiꝯen eꝯ holnapig.

A PAPA SAG eꝯ vtan, auag á Papa elt töbet,
auag tiꝯen harom holnapig vacal.

A HENRIC Imperator ennec ideiebe Ro
mat meg veue.

B R V N O Galliaba á Nema baratokot ſſerꝯe
Luciper altal.

G V I L H E L M V S apatur eꝯ üdöbe eel, fekete
Capaiaba.

5 0 4 9.

1 0 8 7

Eöt eꝯer neguen kilencꝯ eꝯtendöbe.

Eꝯer molczuan heet eꝯtendöbe

166 V R B A N Papa, ſ. Romai, papalkodec Roma
ba tiꝯen harom eꝯtendeig.

E Z meg tilta hog á papnac hatalma ne legiē,
á mas papnac megeien.

A C E L E S T I N O S baratoc eꝯ üdöbe tama
danac Bernard doctör neue alat.

B E L Z E T V S á Törököknec feiedelme, nag
dicꝯirettel hadakoꝯic Aſiaba.

A C I S T E R N A baratoknac ſſerꝯete tamada
Ardingo altal.

A V E R N I A B A á ſſip hegien conciliom lön
eꝯer kilencꝯuen neg eꝯtendöbe, kibe aꝯt vegeꝯec,
hog aꝯ igiretnec földet meg ſſabaditanac á pogá

- nöktol.

Ezörben lőt ielős dolgairol 171
nóktol. Mel' hadnac feiedelmül valasztac á Ma-
giari LASZLO kiralt, de ő minec elötte oda
menne ež vilagbol ki mulec.

5 0 5 8.

1 0 9 6

Eöt ezer ötuen niolcz ežtendöbe.

Ezer kilenczuen hat ežtendöbe.

CALMAN' á Geiczenec fia Magiari kiral',
regnal tizen kilencz ežtendeig.

EZ VARADI PISPEC vala annac elötte,
de igen alnoc vala, rauasž, szörös mint eg' ESAY,
cžipas szemü, Czomos hatu, santa, es pelp'. EZ
mig elee mind vižhat vona až ő attia fiaual až AL-
MOS herczegel, kit birodalmanac tizen niolcz ež-
tendös koraba meg fogata, es mind á keet szemet
ki toliata. TOUABA vala až Almosnac eg' ölbe
hordožo kicžin fia, ennekis mind á ket szemet á
Calman kiral' ki toliata, touaba ežt megis hagia
herelni, hog' á kiral'sag až ALMOS fiara ne szal-
hasson, de á herelö inkab fele až istent, hog' nem
mint á kiralt. Ennec okaert á giermec helliet eg'
kölket herele meg, es ažt mutata be á kiralnac, ki
ket až vtan DEMESBE küldte, hog' ot lakianac.

CALMAN KIRAL' HADA.

CALMAN kiral' töbet nem hadakožot, hanē

Chronica eꝯ vilagnac Hatodie

ezak aꝯ oroffokal , de ottis ſſigient valla , mert eg
aſſoni allat veree meg ötet, mint eg Holoferneſt,
ki annac elötte neki kónidörög vala , hog' orſſaga
ba hadna bikeliget neki.

E' CALMAN kiralt vegre oꝯtan meg öle aꝯ
önnön oruoſſa , es el temetetec Sꝯekes feier varat.

E' CALMAN' kiral' foglala DALMACIAT
leg' előſſört Magiar orſſaghoz örökſigül.

BELA

Geycꝯa, Laſſlo,

Lampertus, Calman,
Almos, Laſſlo, Eſtuan,
Vac Bela.

5 0 6 2.

1100

Eöt eꝯer hatuan ket eꝯtendöbe.

Eꝯer ſſaz eꝯtendöbe.

167 PASCALIS Papa. ij. Flaminiai , papalko
dec Romaba tizen niolcꝯ eꝯtendeig.

EZ aꝯ Imperatorrt meg atkoꝯa.

ANSELMOS doctor eel.

5 0 6 9.

1107

Neg eꝯer hatuan kilencꝯ eꝯtendöbe.

Eꝯer ſſaz heet eꝯtendöbe.

HENRIC. V. Romai Imperator , regnal huſſ
eꝯtendeig.

esztendeig, **MEG HALA** Traiectomba magyat
nalkült. **EZ** ketűer mene be Romaba minz

den hadaual vő mint ellensig, es vtolűor meg foz
ga á papat minden Cardinaliual őgyue. **TOVABA**
mind aű egesű varost meg dula aű ő erdömóc űerit

LATERANOMBA á Papa Conciliomot teű
tete, kibe űoc űerűeseket es atkoűodasokot tőn aű
Imperatőr ellen.

A' NEMETEC őn kőűtőc eű űidőbe nag' has
dakot viselenec.

5 0 7 7.

IIIS

Eőt eűer hetuen heet eűtendőbe.

Eűer űaz tizen őt eűtendőbe.

ESTVAN. ij. á Calman' kiral' űia Magiari kiű
ral', regnal tizen niolű eűtendeig, **MEG HALA**
es el temetetec Varadon.

EZ ollian kegietlen vala mint aű attia, ennec
okaert űenki őtet nem űereti vala. **EZ** aű Estuan
kiral' á ki aű egű űűduindeket á embernec aű alfeű
lebe cűepegette es vű őlte meg.

ESTVAN KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lőn á **LENGIELEC** ellen, kiko
nec nag' földőkőt el rabla, es meg teere.

MÁSODIC lőn á **CEHEC** ellen, ki tamaű
da aű Orofna viű mellet, á Solt neuű őbernec arulű
tataűa által, holot meg veretenec á Cehűc aű ő erű
dömóc űerint.

Harmadic

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

HARMADIC hada lón aꝯ **OROSZOC** ellen á **BEZEN** herczeg mellet, kit á birodalõbol aꝯ õnnõn attia fia ki ûjõt vala, kit **ESTVAN** királ' ssekibe akar vala be iktatni, de nem tehete sseget, mert Orosz orsŕagba eg' var alat meg õlec á **BEZENT**, es aꝯonhelt á Magiari vrac onnat mind meg terenec á királnac akarattia ellen.

NEGIEDIC hada lón esmet á Lengielec ellen, kiknec orsŕagokba esmet nag' rablast tón.

EO'TO'DIC hada lón á Görõgõc ellen, de ot igen meg vereteec á Görõg Impatortol á **KARRASO** viz mellet Boronnal, aꝯ õ erdõme sserint, mert semi oka nem vala aꝯ õ hadakõzasanac.

ALMOS herczeg eꝯ elõt Görõg orsŕagba fuzta, kit aꝯ Imperator io keduel fogada, es mind holzig valo kinieret ada neki.

VACBELAT pedig aꝯ vrac titkon fel tartacejen orsŕagba, kinec Seruiabol hozanac felesiget aꝯ **VROS** herczegnec leaniat, kitõl õztan eg' Geycsa neuu giermeke lón.

5 0 8 0.

1 1 1 8

Eõt ezer niolczuan eztendõbe.

Ezer szaz tizen niolcz eztendõbe.

168 **GELASIVS**.ij. Papa Caietani, papalkodec Romaba keet eztendeig.

Eꝯ ki

Ezörben lőt ielös dolgairol
EZ ki futa Romabol á mas Papa elöt,

173

5 0 8 2.

1 1 2 0

*Eöt ezer niolczuan ket eztendöbe.
Ezer szaz husz eztendöbe.*

CALIXTVS Papa. ij. Burgundiai, papalko 169
dec Romaba öt eztendeig.

EZ á piskeki confirmalast el veue az Imperas
tortol, es mind az egesz imperiomtol,

A' PREMONSTRABELI baratoknac szers
zete tam ada. NOBERTVS altal.

A' TEMPLARIVS baratoc tamadanac.
BERNARD apatur

PARISI Hugo doctor

KÖNVEKET

HALLIABAS oruos doctor

RVPERTVS doctor.

5 0 8 7.

1 1 2 5

*Eöt ezer niolczuan heet eztendöbe.
Ezer szaz huszan öt eztendöbe.*

HONORIVS Papa. ij. Foroconiai, papalko 170
dec Romaba öt eztendeig.

5 0 8 9.

1 1 2 7

*Eot ezer niolczuan kilencz eztendöbe.
Ezer szaz huszan heet eztendöbe.*

x

Lotharius

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LOTHARIVS .ij. Romai Imperator , regnal
tizen harom eꝯtendeig, MEG HALA dóg miat.

ENNEC IDEIEBE kezdenec Europaba aꝯ
irot tóruiniel eelni.

5 0 9 2.

1 1 3 0

Eöt ezer kilenczuen ket eꝯtendöbe.

Ezer száꝯ harmincz eꝯtendöbe.

171 INNOCENCIVS Papa .ij. Romai , papalkoꝯ
dec Romaba tizē neg eꝯtendeig, es heet holnapig.

ENNEC IDEIEBE mas papatis emelenec.

EZ meg atkoꝯa aꝯköt á kic aꝯ eg'hazi embert
meg rongalnac.

ALAP á Törökök nec feiedelme Mesopotas
miaba EDES SAT meg veue.

RICHARDVS doctör

RABI SELOMO Galliaba

EZ V'DÖBE

ALMEON Mathematicus

eelnec.

GRACIANVS á papai decretomnac annia.

5 0 9 4.

1 1 3 2

Eöt ezer kilenczuen neg eꝯtendöbe.

Ezer száꝯ harmincz ket eꝯtendöbe.

VAC BELA Magiari kiral regnal tiz eꝯten
deig, MEG HALA, es el temetec Szekes feier
varat.

Szüle á

SZVLE A VAC BELA NEG' FIAT.

Geiczat, Lafflot, Estuant, es Almott.

EZ A' BELA kiral á ki ARADON nag' gülest tetete, holot á kiralne aszon szejibe uluen fiaual, á kiral mellet ig' sjsola az vraknac. Mi oka annac vg' mond Magiari vrac hog' minekõnc es tú nekiõc keet ssemetec vagion, á kiralnac pedig eg' sinczen, iol lehet á helliet az vristen adot neki neg' ssemet, á mint ssemetel lattiatic (mutatuan á neg' fiat) de kiczdoda annac az oka, hog' á kiral' meg vakult, kit kõjülletõc ezen helt ki keressetõc, mert ezt bizonial tugiatic hog' é mai napon arrol bossut akar õ felfige allani. Aert fellelietec meg erre, es mongiatic meg kiczdodac azoc. Miko' ron ezt az orsszag nepe hallotta volna azonhelt mind niaian az vrakra tamadanac, es hatuan niol' czat azokba vgian ottan le vaganac, kiknec ennec felette minden pereputiokot leveleffe teuec, es sskanki veteec, es azoknac minden ioszagokot a pis' pekligekhez osztac.

VAC BELA KIRAL' HADA.

HADA ENNEC czak eg' lön á Sayo mentes be á BORIKKAL á Calman kiral' fatiu fiaual, kit minden nepeuel õsue, vgian ottan á Sayo mellet cel veree, ki ez orsszagba be iõt vala az lengielekel es orossokal.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

§ 1 0 2.

1 1 4 0

Eót ezer ſaz ket eztendòbe.

Ezer ſaz neguen eztendòbe.

CONRADVS .iij. Romai Imperator, regnal tizen neg' eztendeig, **MEGHALA** es el temetec Loczaba.

§ 1 0 4.

1 1 4 2

Eót ezer ſaz neg' eztendòbe.

Ezer ſaz neguen keet eztendòbe.

GERCZA .iij. á Vak Bela fia Magiari királ', regnal husz eztendeig, es harom holnapig, **MEGHALA** es el temetec feier varatt.

GERCZANAC FIAI EZEC.

Estuan, Bela, Arpad, Geycza.

GEYCZANAC HADAI.

ELSO' hada lón á **CONRADVS** Impesator ellen, ki Posonnac tullian á hatarba mindes nestól fogua el veree aꝯ Imperatornac nepet, es á Nemeteket mind Beczig vagac.

MASODIC hada lón Oroſſ orſzagba aꝯ **LODOMERIVS** ellen, ki aꝯ ő ipauál igen gonos ſſul czeleködöt vala.

Ennec

Egőrben lőt ielős dolgairol 175

ENNEC IDEIEBE AZ CONRADVS
Imperator altal mene Magiar orffagon, Ierusal
lemnec meg veuesere, de nem vg' mint iambor,
hanem vg' mint farkas, mert minden templomot
kot meg fojta.

5 1 0 6.

1 1 4 4

Eőt ezer szaz hat eztendöbe.

Ezer szaz neguen neg' eztendöbe.

CELESTINVS Papa. ij. Tifernai, papalko' 172
dec Romaba hat holnapig.

EZT á neep veree agion küuel.

5 1 0 7.

1 1 4 5

Eőt ezer szaz het eztendöbe.

Ezer szaz neguen öt eztendöbe.

LVCIVS Papa. ij. Bononiai, papalkodec Ro' 173
maba tizen eg' holnapig.

ELEG haborusag hergö vala.

GALLIABA eg' LANOS neuü barat harom
szaz hatuan eg' eztendeig eele.

AVICENNA doctor

AVERROIS doctor

Eclncc.

RABI ABRAHAM Abenesra

5 1 0 8.

1 1 4 6

x 3

Eőt ezer

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Eöt ezer ſaz niolcꝯ eꝯtendöbe.

Ezer ſaz neguen hat eꝯtendöbe.

174 **EUGENIVS** Papa.in.Piſai, papalkodec Romaba niolcꝯ eꝯtendeig.

LOMBAR Peter doctor

COMBESTOR Peter doctor *Eclnec.*

OTTO doctor es piſpec

A' PAPA meg atkoꝯa á **GVILHELMOST**
á Sicilianac kiralliat.

5 1 1 4.

1 1 5 2

Eöt ezer ſaz tiſen neg eꝯtendöbe.

Ezer ſaz ötuen ket eꝯtendöbe.

175 **ANASTASIVS** Papa Romai, papalkodec Romaba keet eꝯtendeig, es tiſen eg holnapig.

5 1 1 6.

1 1 5 4

Eöt ezer ſaz tiſen hat eꝯtendöbe.

Ezer ſaz ötuen neg eꝯtendöbe.

FRIDERICI. Romai Imperator, regnal hars mincꝯ heet eꝯtendeig, es niolcꝯ holnapig.

EZ nag haddal mene aꝯ Aſiabeli kereꝯtiens eknec ſegetſigökre, holot iol lehet nag ſoc taro romaniokot meg ſabadita á poganioktol, de vegore oſtan hirtelenbe be hala föröttebe á **SERRA** neuö viꝯbe, es el temeretek Tyroſba.

§ 117. 1155

5 1 1 7

1 1 5 5

*Eót eger szaz tizen het eztendöbe.**Eger szaz ötuen öt eztendöbe:*

A D O R I A N Papa. .iiij. Angliai, papalkodec 176
Romaba öt eztendeig.

E Z Romanac minden szabadtságat el veuce.

N O V E R G I A á Christos hitit veuce.

I O A C H I M apatur

M E S S E lanos doctor

Eelnoc.

B L E S S A Peter

C E H O R S Z A G ez eztendöbe emele maganac
első kiralt, á **V R A T I S L A V S T.**

5 1 2 2.

1 1 6 0

*Eót eger szaz huszan ket eztendöbe.**Eger szaz hatuan eztendöbe.*

A L E X A N D E R Papa. .iij. Senai, papalkodec 177
huszan eg eztendeig, es tiz holnapig.

E Z T Romabol ki üzec hog az Imperator
meg atkoza, de annac vtanna esmet annera meg
gidze atkual az Imperator, hog Veneczebe az.
Imperatornac niakat á Labauval niomdosa, meg
alazuan magat az Imperator mint földi istene es
löt.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

§ 1 2 4.

1 1 6 2

Eót eꝯer ſaꝯ huſſan neg eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaꝯ hatuan keet eꝯtendòbe.

ESTVAN. iij. á Geiczánac fia, Magiari kiral' regnal tígen eg' eꝯtendeig, **MEG HALA** es el temettetec feier vaaratt.

ENNEC IDEIEBE LASZLO A VAC Bela fia fel tamada es magat kirallia teue, de cꝯak feel eꝯtendeig regnalhata mert meg hala.

AZ VTAN esmet aꝯ ó attia fia aꝯ **ESTVAN** magat eg' nehan emberec altal kirallia tetete, de cꝯak ót holnapig regnalhata, mert ki vereec ótet á kiral' ſagbol holot á Magiari vrac mind el vesse- nec. **MEG HALA** Zemlinben, es el temetetec feier vaarat.

ENNEC IDEIEBE aꝯ Imperator á Romai Papa ellen esmet eg' masvtan harom papat emele. Elóſſórt **VICTORT**, aꝯ vtan **PASCHALIST**, harmadikot oꝯtan **CALIXTOST**, kic mind eg' mas vtan nag' hamar meg halanac.

§ 1 3 5

1 1 7 3

Eót eꝯer ſaꝯ harmincz ót eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaꝯ hetuen harom eꝯtendòbe.

BELA. iij. á Geiczánac fia Magiari kiral', reg-
nal huſſ

Ejörben löt ielös dolgairol 177
nal huff extendeig. *MEG HALA* es el temetetec
feier vaarat.

E *Z* á toluaiokot es á lopokot. Magiar orffagó
bol ki tiffita. *HADA I* nem voltanac.

5 1 4 4.

1 1 8 2

Eöt ezer szaz neguen neg' extendöbe.

Ezer szaz niolczuan ket extendöbe.

LVCIVS Papa. iij. Luceai, papalkodec Roma 17
ba neg' extendeig.

Ierufalemet eß üdöbe. meg veue *ZVLTA N*
SALADIN á kereztienektöl.

AZ VVILHEMITA baratoc tamada
nac.

5 1 4 8.

1 1 8 6

Eöt ezer szaz neguen niolcz extendöbe.

Ezer szaz niolczuan hat extendöbe.

VRBAN Papa. iij. Mediolani, papalkodec Ro 179
maba keet extendeig.

LIVONIA á Christos hitit veue.

5 1 5 0.

1 1 8 8

Eöt ezer szaz ötuen extendöbe.

Ezer szaz niolczuan niolcz extendöbe.

GERGEL' Papa. viij. Beneuentai, papalkodec 180
Romaba ötuen heet napig.

y

5151.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

§ 1 § 1.

1189

Eót eꝯer ſaz ótuen eꝯ eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaz niolcꝯuan kilencꝯ eꝯtendòbe.

181

KELEMEN Papa .iiij. Romai, papalkodec Romaba keet eꝯtendeig.

ENNEC INTESEBÒL á Nemetek, Angloꝯ ſoc, es á Galloſoc, á ſzent földnec ſꝯabadſagara inz dulanac.

§ 1 § 2.

1190

Eót eꝯer ſaz ótuen ket eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaz kilencꝯuen eꝯtendòbe.

HENRIC .vi. Romai Imperator, regnal heet eꝯtendeig. **MEGHALA** etetes miat.

BERNA eꝯ údòbe fondaltatic.

A' KEREZTES baratoknac ſꝯerꝯete tamada.

§ 1 § 3.

1191

Eót eꝯer ſaz ótuen harom eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaz kilencꝯuen eꝯ eꝯtendòbe.

182

CELESTINOS Papa .iiij. Romai, papalkodec Romaba heet eꝯtendeig.

§ 1 § 5.

1193

Eót eꝯer ſaz ótuen öt eꝯtendòbe.

Eꝯer ſaz kilencꝯuen harom eꝯtendòbe.

Imreh

IMREH á harmadic **BELA** kiral' fia, Magias
ri kiral' regnal niolcꝝ eztendeig, es heet holnapig.

MEG HALA, es el temetetc **EGRÓN** ſzent
Ianosba.

5 1 6 0.

1 1 9 8

Eót eger ſaz hatuan eztendöbe.

Eger ſaz kilenczuen niolcꝝ eztendöbe:

INNOCENCIUS Papa. iij. Anagniai, papal- 183
kotec Romaba tiſen niolcꝝ eztendeig.

EZ hoꝝa be á kereztienec köꝝe leg előſördt, á
ſugua valo guonaſt.

A' PARAST NEPTÖL meg tilta aꝝ vr vas
cꝝoraiaba, á **Christos** vereenec iegiet.

MINDENT á huſet napiara paranczola co-
municalni.

TEBIT doctor

RABI KIMHI

HALI ABEN RAGEL

Eclnec.

PAPIAS Grammaticus

PHILEP. ij. Romai Imperator, regnal tiꝝ eꝝ
tendeig, meg öletec á **NANDOR** Hiſpantol.

CANGIUS nag' haddal idue altal aꝝ Indianac
hegiein, es meg rabla Partiat, Armeniat, es Me-
diat, kiert ötet a Tataroc Imperatorra valaſtac.

AZERT eꝝ lön leg **ELSÖ** Imperatoroc á Tatar
roknac, kit öc **KANNAC** hiünac. y 2 5163.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodíc

5 1 6 3.

1 2 0 1

Eót ezer ſaz hatuan harom eꝯtendobe

Eꝯer ket ſaz eꝯ eꝯtendobe.

L A S Z L O. in. aꝯ Imreh kiral' fia Magiari kiral'
regnal hat holnapig. M E G H A L A es el temeꝯ
tetec feier vaarat.

A N D R A S. in. aꝯ harmadic B E L A N A C fia
Magiari kiral' regnal harmincꝯ ót eꝯtendeig.
M E G H A L A es el temetetec Varadon á Laſſlo
kiral' labanal.

A N D R A S K I R A L F I A I E Z E C.

Bela, Calman', Andras, Erſebet.

E Z A' S Z E N T E R S E B E T, á kit aꝯ ó iamꝯ
bor voltaert á Calendariomba be irtac.

E Z eſmet aꝯ E N D R E kiral' á ki Ierufalembe
mene ſarandokſag iarni, holot á kereꝯtienóktól
fetedelme valaſtatec á Babiloniai Töróc Z V L
T A N ellen, kin óneki aꝯ iſten nag' gidꝯedelmet
ada, kiert ó hires neues lón minden nemꝯetóc
kóꝯót.

A Z V T A N O Z T A N meg teróbe hoꝯa veeꝯ
le nag' ſoc ereklieket, tudnia yllic, aꝯ Eſtuan protꝯ
homartir feiet. Sꝯent Margit feiet. Sꝯent Tamal-
nac, es Sꝯent Bertalannac á iob iob keꝯeket.

Touaba

T O V A B A az Aaron veszeienec eg'ic agat, es á hat vider nec eg'iket, kibe á Christos á vizet borra val' tojtata.

E N N E C *A Z O' L E A N I A T A Z E R S E* bet affont felesigül adac á *T V R I N G I A B E L I* herczeg nec, kinec az ó iambor elete mind é vilas gon finlic, kinec mikoron eg' aramas fessületöt mutattac volna. Monda azoknac. **E Z** iol lehet eleg szip, de iob löt volna hog' á kiuel egt ezenal' tattac, azt á sziginiek nec attac volna, es á Christost á szjuebe irta volna be. Bizon' illien vallaft soha eg' Pápa sem töt á Christos felöl.

F E R E N C Z barat az údóbe hoza be á keresztienek kőze, az ó szürke, ondoc, rut, tetues, küldus baratit.

5 1 7 1.

1 2 0 9

Eöt ezer szaz hetuen eg' eztendóbe.

Ezer ket szaz kilencz eztendóbe.

O T T O. iij. Saxo, Romai Imperator, regnal kegyetlenül neg' eztendeig.

E Z T á Papa meg atkoza, es le vetee az Imperator sagbol, ki osztan hazaraba hala meg.

C O N C I L I O M lön lateranomba az Impator ellen, kibe á Papa á Decretalisnac kónueit ki ada.

GAZAROSOC Eretnekec ta- **PVTARENOSOC**
LEONISTAC madanac. **ALMERICOSOC**
CARNENOSOC

Y 3

5175.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

§ 1 7 §

1 2 1 3

Eòt ezer ſaz hetuen òt eztendòbe.

Ezer ket ſaz tizen harom eztendòbe.

FRIDERIC.ii.az Henricus fia Romai Imperator, regnal harmincz heet eztendeig. MEG O' LETEC Tarentomba mordalsagal eꝯ fatiu fiatol.

A' SZENT MARIA vitezji tamadanac Aragoniaba.

§ 1 7 8.

1 2 1 6

Eòt ezer ſaz hetuen niolcz eztendòbe.

Ezer ket ſaz tizen hat eztendòbe.

184 HONORIVS Papa.iiij. Romai, papalkodec Romaba tizen harom eztendeig.

EZ ki tilta az Imperatorot á keresztieni giulekò dgetbòl, hog' á papafaghoz valo òrdòksiget el akaria vala foglalni.

AZ SARACENOSOC Toletòbol, es Cordubabol ki veretenec.

DOMOKOS barat az ò kuldus baratit á keresztienec kòze tamaszta, minden regulaiaual òssue.

HOCOTA á Tataroc MASODIC Imperatorra á Tòròkòkòt meg giòze, es loc birodalmòkot maganac foglalala.

BIGARDVS eretnec Erfurdiaba meg eges tetec.

5 1 9 1.

1 2 2 0

Eöt ezer száz kilenczuen eg' eztendöbe.
Ezer ket száz husz eztendöbe.

GERGEL' Papa .ix. Anagniai, papalkodec ¹⁸³
 Romaha tizen neg eztendeig.

A' ROMAI POLGAROC á Papa ellen sena-
 torokot emelenec, kiuel á Papa kegyetlenlige el-
 len allananac.

A Z estueli es reggeli csenditeft sserze.

A' ROMAI MISEBE az eleuatio koron pa-
 ranczola czengetni.

A Z SALVE REGINAT á mise eleibe varz-
 ra, mint iambor.

VSPERGENSIS Chronographus es
RABI SERAPHIDI eelnec.

5 1 9 7.

1 2 3 5

Eöt ezer száz kilenczuen het eztendöbe.
Ezer keet száz harmincz öt eztendöbe.

BELA .iiij. á masodic **ANDRAS** kiral' fia,
 Magiari kiral' regnal harmincz öt eztendeig.
MEGHALA Budan, es el temetetc **Esztergo-**
 mot á Czeri baratoc **Calastoromaba** á kit ő czer-
 naltatot vala,

Bela

BELA KIRAL' HADAI.

BELA kiralnac hetedic eſtendeiebe á Tataroc roc ót ſſaſ eſeren be iduenec Magiar orſſagba, ki kel á *BELA* kiral' á *SARO* mellet Mohinal meg útköſec, de nem bira veelöc mert igen ſokan valaſ nac, holot Magiar orſſagnac minden ereie le vaſ gatec, O maga pedig Bela el ſſaladuan futa á tenſ ger melle.

A' *KOSSIG* pedig á kic á Tataroc elöt el fu tanac, menenec Sſepesſigbe á Nema baratoknac Calatoromahoſ, ki moſtã innet hiuunc *FOLIAMATNAC* köuenec, holot á hel' nec eröſſige miat iſten akaratiabol meg maradanac. A' *TATAROC* pedig el rablac mind aſ egeſſ Magiar orſſagot, Oroſſ orſſagot, Lengiel orſſagot, es Sles ſiat mind Braſſloig. *AZVTAN* oſtan harom eſtendö be teluen ki menenec eſ orſſagbol.

MASODIC hada löni á *BELA* kiralnac, á *FRIDERIKEL* á Becſi hercſegel, ki iol lehet meg öle á hercſeget, de meg veretec, mert á Magiaroc igen keueſen valanac.

HARMADIC hada lönaſ *OTTOCAROSSAL* á Ceh kirallial, de attolis meg veretec. Ki iol lehet iambor vala, de á hadba igen ſſerenö cſetlen vala.

Egőrben lőt ielős dolgairol 181

ENNEC IDEIEBE tamada á Magiar neep
kőzöt, ađ oſtorođo ſzerzet, kic ruhaiokot felig le
bocgatiac vala, es ađ vęgan menuen vę oſtorođta
magat, de á feiet tellieſigel be vonta cęukl' aual.

5 2 0 5

1 2 4 3

Eöt ezer keet ſaz őt eztendöbe.

Ezer keet ſaz neguen harom eztendöbe.

CELESTINOS Papa. iiii. Mediolani, papal, 186
kotec Romaba tizen niolc napig.

A PAPA SAG eztendeig vacal.

5 2 0 6.

1 2 4 4

Eot ezer keet ſaz hat eztendöbe.

Ezer keet ſaz neguen neg eztendöbe.

INNOCENCIUS Papa. iiii. Fliscoi, papalko, 187
dec Romaba tizen eg eztendeig.

EZ nag vörös Calap ſueget ſerze viſelni á
Cardinaloſoknac, mint őrdögök nec.

GINO CAN á Tataroknac **HARMADIC**
Imperatoroc, ki á Scithiabelieket meg giöze, es
maganac lako helt valađta **CATHAI OBA.**

E PAPA A FRIDERIC Imperator le ves
tee tiſtiböl, es maid huſſan niolc eztendeig Impe
ratornalkült voltanac, iol lehet eelt ađ Impe
rator, de nem tiſtibe.

Albertus

Chronica eꝯ vilagnac Hato die

ALBERTVS magnus.

IANVS de sacro busto.

AQUINAS Tamas.

HVGOCardinal.

Eel nec.

ALEXANDER grammaticus.

SZENT SZANISZLO.

EZ A' HVGOC á ki á Biblian valo concordantiat czenala.

§ 2 1 2.

1 2 § 0

Eöt ezer keet saz tizen ket eztendöbe.

Ezer keet saz ötuen eztendöbe.

CONRAD. iiii. Romai Imperator, regnal harom eztendeig. EZT á Papa öle meg, mint eg' hoher.

§ 2 1 6.

1 2 § 4

Eöt ezer ket saz tizen hat eztendöbe.

Ezer keet saz ötuen neg' eztendöbe.

VILHELMVS Flandriai herceg, Romai Imperator, regnal keet eztēdeig, MEG OLETEC á Frisiabeliektől.

§ 2 1 7.

1 2 § 3

Eöt ezer ket saz tizen heet eztendöbe.

Ezer keet saz ötuen öt eztendöbe.

188 ALEXANDER Papa. iiii. Anagniai, papaló kódec á GVELPHOSOC kögöt hat eztendeig.

A' papasag

A' *PAPASAG* eg' eztendeig vacal,
MANG CAN, á Tataroknac *NEGIEDIC*
 Imperatoroc. EZ keregtienne lön, ennec okaert
 Syriat es Afsiriat meg veuee á Törököktől.

A' *REMETE* baratoc ez' údöbe tamadanac
 mint Antichristosoc.

VENECZET meg rablac á Genuabeliec.

BONAVENTURA doctor eel.

AZ *IMPERATORSAG* tizenhet eztendei
 ig irefen all, á nag' haborufag miat.

5 2 2 4.

1 2 6 2

Eöt ezer keet szag huszan neg' eztendöbe.

Ezer keet szag hatuan ket eztendöbe.

VRBAN Papa. iiii. Gallus, papalkodec Roma 189
 kiuül harom eztendeig.

EZ az' vr napiat szérze nag' bucödual, es attoc
 allat hagia idleni.

TRVST es *PTOLOMAIDAT* á Török
 köc meg veueec á Veneczesektől.

5 2 2 7.

1 2 6 3

Eöt ezer keet szag huszan heet eztendöbe.

Ezer ket szag hatuan öt eztendöbe.

KELEMEN Papa. iiii. papalkodec Romaba 190
 harom eztendeig.

ENNEC á papafag' elöt, felesige vala es gieri
 meke.

2 2

Ez feiet

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

EZ feiet veetete aꝯ Sueuiai herczegnec á **CON-
RARDOSNAC**, es aꝯ Austriai herczegnec.

PETRVS HISPANOS aꝯ ó Dialecticaiat
iria.

COBILACAN, á Tataroknac **O'TÓDIC**
Imperatoroc.

5 2 3 2.

1 2 7 0

Eót ezer keet szá harmincz ket ezteendőbe.

Ezer keet szá hetuen ezteendőbe.

ESTVAN.iiij.á negiedic **BELA** fia Magiari
kiral', regnal keet ezteendőig. **MEGHALA** á
nag' sŷigietbe, es el temetetec vgian ottan á bodog
aŷon' monostoromaba, Budanal.

ESTVAN KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lón aꝯ **OTTOCHAROS** ellé,
kit igen meg vere á **RAPCZA** viŷ mellet, aꝯ ó
erdóme sŷerint.

MASODIC hada lón á **BOLGAROC** cel-
len, kiknec eg' nehan' varosit meg veuee, es óket
mind kiraliokal ósŷue meg hodoltata.

A' PAPA SAG ket ezteendőig irefen alla.

5 2 3 2.

1 2 7 0

Eót ezer keet szá harmincz ket ezteendőbe.

Ezer keet szá hetuen ezteendőbe.

Gergel'

Ejörben löt ielös dolgairol

183

GERGEL Papa .x. Placentmai, papalkodec 191
Romaba neg eztendeig.

A TATAROC Persiat mind el rablac.

CONCILIUM lön Lugdunomba, kibe á Gó-
rógóc meg igienófódenec á hit felől á Romaiakal.

5 2 3 5.

1 2 7 3

Eöt ezer ket száz harmincz öt eztendöbe.

Ezer ket száz hetuen harom eztendöbe.

RODOLPHVS Romai Imperator, regnal tíz-
zen kilencz eztendeig. **MEG HALA** Elsatyaba
GEMERS HEIMBE.

LASZLO .iiii. az ötödíc **ESTVAN** királ fia
Magiari királ regnal tízen niolcz eztendeig.
EZT MEG ÖLEC mórdallagal á Kunoc Ke-
restföcgen, es el temetetc czanadó á monostorba.

LASZLO KIRAL HADAI.

EL SO hada lön az **OTTOCARUS** ellen, á
Ceh kirallial, kit ő meg verec, es meg öle á Mor-
ua viz mellet.

MASODIC hada lön á Kunokal á **BOOD**
neuü to mellet, de azokous valtagon meg verec.

ENNEC IDEIEBE á Tataroc elmet be lön
uenec á Kunokal őfüe egy orszagba, es el rablac é
földet mind á Dunaig, kic az vitan meg terenec
muden vyadalnalkült.

2 3 E 3 á

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

EZ A LASZLO KIRAL', á ki anniera el
giótrótte vala eꝯ orſſagot, hog' á ſſiginſig, óttón
auag' hatan hatoltac egút, anniera hog' imar ki ki
mind cꝯak talygá iarhat vala, á barónac ſſükvoltaſ
I N N E T imar á Magiaroc á Taligat hyac (ert.
Laſſlo kiral' ſſekerenece.

§ 2 3 6.

1 2 7 4

Eót eꝯer keet ſaz harmincz hat eꝯtendôbe.

Eꝯer keet ſaz hetuen neg' eꝯtendôbe.

192 INNOCENCIUS Papa.v. Burgundiai, papalkodec Romaba hat holnapig.

§ 2 3 7.

1 2 7 5

Eót eꝯer keet ſaz harmincz heet eꝯtendôbe.

Eꝯer keet ſaz hetuen öt eꝯtendôbe:

193 ADRIAN .v. Papa Flischoi, papalkodec Romaba eg' eꝯtendeig, nemelliec pedig cꝯak neguen napig mongiac.

§ 2 3 8.

1 2 7 6

Eót eꝯer keet ſaz harmincz niolcz eꝯtendôbe.

Eꝯer keet ſaz heetuen hat eꝯtendôbe.

194 IANOS Papa .xxij. Vliſipponai, papalkodec Romaba niolcz holnapig; EZ alat á palota el romla, es meg hala.

5 2 3 9.

1 2 7 7

*Eőt ezer ket száz harmincz kilencz eztendőbe.**Ezer ket száz hetuen heet eztendőbe.*MIKLOS Papa. iij. Vrsinai, papalkodec Ro; 195
maba neg eztendeig.

EZ BONONIAT erduel el veue az Imperatorotol.

5 2 4 3.

1 2 8 1

*Eőt ezer keet száz neguen barom eztendőbe.**Ezer keet száz niolczuan eg ezteadőbe.*MARTON Papa. iij. Turonai, papalkodec 196
Romaba neg eztendeig.EZ meg atkoza esmet á Görögököt á hitert,
hog az ő ceremoniaiát fel nem veuec.

A PAPA SAG eztendeig alla iressen.

BURGHARDVS barat kertit kapallia.

TANGODER CAN á Tataroc Imperatora
el haguan á Christos hitit, az Machumet hitihez

BERNALD barat szolosmaiát oluassa. (alla.

A BODOC ASZON szolgainac szerezetet eg
üdőbe tamasztac á kalamiaroc.

A CARMELITA baratoc tamadanac.

5 2 4 8.

1 2 8 6

*Eőt ezer keet száz neguen hat eztendőbe.**Ezer keet száz niolczuan hat eztendőbe.*

Honorius

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

197 HONORIVS Papa .iiij. Sabellai, papalkodec Romaba keet eꝯtendeig.

NAPOLNAL aꝯ Arragonofoc meg verec á Gallofokot.

5 2 5 0.

1 2 8 8

Eöt eꝯer ket ſaꝯ ötuen eꝯtendöbe.

Eꝯer ket ſaꝯ niolczuan niolcz eꝯtendöbe.

198 MIKLOS Papa .iiij. Aſculani, papalkodec Romaba neg eꝯtendeig. EZ Ferencꝯ barat vala.

A' PAPA SAG ennec halala vtan keet eꝯtendeig, irefen all.

5 2 5 3.

1 2 9 1

Eöt eꝯer ket ſaꝯ ötuen három eꝯtendöbe.

Eꝯer ket ſaꝯ kilenczuen eg eꝯtendöbe.

ANDRAS .iiij. á MASODIC Andras kirala nac onokaia, Magiari kiral', regnal tizen eg eꝯtendeig, MEG HALA Budaba, es el temetec Budan á eꝯeri baratoknal.

ILLIC EG' KEVES BESZEEDEL EN-
NEC AZ O' NEMZETIT MEG
MONDANVNC.

A' NEGIEDIC BELA KIRAL' FIA AZ
ANDRAS kiral' á kiröl ennec elötte ſolanc,
ment vala Ierufalemben ſarandokſag iarni, ki mi-
koron

koron onnat meg teerne, haſa iöüöbe akara meg
 latogatni Olafſ orſſagot, holot ötet á *ESTH* tar
 tomannac herczege vendegſigbe hiua, kinec aſ ö
 leaniat mikoron meg latta volna, meg keduelle,
 es feleſigül hoſſaia veuee (mert aſ *ANDRAS* ki
 ral' akort ögüeg vala) es Magiar orſſagba hoſa.
 Mikoron oſtan nem ſoc üdö muluan á kiral' meg
 holt volna, aſ Afſon' terheſſen marada tölle, es ha
 ſa menuen aſ ö attiahoſ eg' fiat ſgüle, kit *EST*
VANNAC neuegenec, ki mikorö fel neueködöt
 volna, aſ ö öſit igieköſni kezde ki üſni aſ herczeg
 ſigböl, de nem tehete ſſeret mert nem vala ereie
 rea, kiert ötet oſtan aſ ö öſi el üſe tölle. *ENNEC*
OKAERT onnat mene Hispaniaba aſ *LACAB*
 kiral' hoſ, Onnat iöue Ranennaba, holot poteſtaſ
 ſa teuec, de innetis nem ſoc üdö muluan ki üſec,
 es aſ vtan iöue Veneczebe, holot eg' kaſdag dus
 neki ada leaniat, es attol ſgületec é moſtani *AN*
DRAS kiral', kinec pinſeuel es tanacſauval oſtan
 á giermec iuta eg' orſſagnac birodalmara.

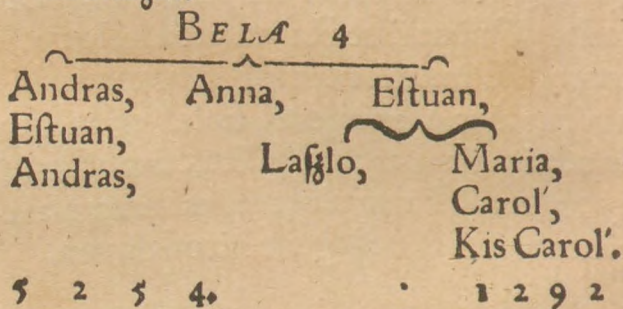
ANDRAS KIRAL' HADAI.

ANDRAS kiralnac *ELSO'* hada lön á *Nes*
metec ellē, ki haragiaba *Beecz* tartomaniat mind
 el raboltata.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

MASODIC hada lón eg' CAROL' neuú gíermek ellen, kit eg'nehan' Magiari vrac meeg eluen aꝯ Andras kiral', ellēnc á kiral' sagba be hozꝯ tac vala, kinec aꝯ ó nemzetſige illien modon vagió.

ESTVAN kiral' á NEGIÉDIC BELA kiral' fia ada aꝯ ó leaniat á MARIAT á Siciliai kiralnac aꝯ SANTA CAROLNAC, kitól ſűű letec eg' gíermec kit CAROLNAC neuezenecc, ki mikoron felneuekódót volna, veue maganac felesigúl á RODOLPHVS Imperator leaniat á CLEMENCIAT, kitól oſſtan ſűűletec é mosta ni CAROL' neuú gíermec, á kit eg'nehan' vrac be hozꝯnac á kiral' ellen, de aꝯert eꝯt meg nem hagiac coronaꝯni.

Eòt eꝯer keet ſaz ótuen neg' eꝯtendòbe.

Eꝯer keet ſaz kilenczuen ket eꝯtendòbe.

ADOLPHVS .i. Romai Imperator, regnal hat eꝯtendeig. EZ MEG HALA baniataba hog minden ſolgai el hagiac.

5 2 5 6.

1 2 9 4

*Eöt ezer keet saz ötuen hat eztendöbe.**Ezer keet saz kilenczuen neg eztendöbe.*

CELESTINOS Papa. v. Efernai, papalkodec 199
Romaba hat holnapig. **E Z T** vgian ki beßellec
á papasagbol.

5 2 5 7.

1 2 9 5

*Eöt ezer keet saz ötuen heet eztendöbe.**Ezer keet saz kilenczuen öt eztendöbe.*

BONIFACIOS Papa. viij. papalkodec Ro 200
maba eleg kegietlenül niolcz eztendeig.

E Z rokaul mene be á papasagba, farkasul ele
benne, es ki mene belölle mint eg eeb.

E Z sferze Romaba az aranas eztendöt á Si
doknac mogioc sferint. **TOVABA** ez ira á decs
retalifnac az hatodic könuet.

RABI GERVNDENSIS Cabalifalkodic.

5 2 6 0.

1 2 9 8

*Eöt ezer keet saz hatuan eztendöbe.**Ezer ket saz kilenczuen niolcz eztendöbe.*

ALBERT á RODOLPHVS Impator fia, Ro
mai Imperator, regnal tig eztendeig. **MEG ÖLE**
TEC Helueciaba mordal' sagal á Romai papanac
tanaczabol.

5 2 6 2.

1 3 0 0

*Eöt ezer keet saz hatuan ket eztendöbe.**Ezer harom saz eztendöbe.*

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

OTTOMANVS ELSŐ Imperatoroc á Törököknek, regnal huszan keet eꝯtendeig.

ENNEC Lako helt valasztanac NATOLIA BA, es hadakozec á Tatarokal es aꝯ oroszokal.

TAMOR CAN HATODIC Imperatoroc á Tataroknac Cathaioba.

ALANVS doctör.

SCOTVS barat.

Eel nec.

DANTES Poeta.

5 2 6 4.

1 3 0 2

Eöt eꝯer keet saꝯ hatuan neg eꝯtendöbe.

Eꝯer harom saꝯ keet eꝯtendöbe.

VENCESLAVS á Ceh kiral' fia Magiari királ', regnal keet eꝯtendeig.

EZ AZ ANNIAROL MAGIAR NEM-
zet vala, mert aꝯ OTTOCARIVS ennec aꝯ ösi,
vötte vala felesigül á negiedic BELA kiral' lea-
niat aꝯ ANNA assont, kitöl ot süületec, á VEN-
CESLAVS á Ceh kiral' aꝯ Ottocarosnac fia, kit á
Magiaroc hyúnac vala á kiral' sagra, de aꝯ nem aꝯ
kara el iünni, hanem bocgata el ide á Magiari vras-
kal á kis Vencslauft aꝯ ö fiat, ki vgian aꝯ on neuel
hiuatatic vala mint aꝯ ö attia, kit aꝯ vrac á CAROL'
germek ellen be hozanac ide, es meg coronaganac.
A' CEH KIRAL' pedig aꝯ ö attia, mikoron latta
volna, eꝯ

Egðrben lôt ielôs dolgairoi 187
 volna, ež oršagnac ket felee valo partolafat, nag'
 erduel ala idue Pestee, es až ô fiat á **VENCEŠ**
LAVST masod ežtendòbe ki viue kòžullòc, mind
 á Coronaua! ôšue, kit á Magiaroc Lašlonâc neš
 ueženec.

BELA 4

Estuan

Anna
 Venceslaus
 Kis Venceslaus.

š 2 6 š.

1 3 0 3

Eót ežer keet šaž hatuan ôt ežtendòbe.

Ežer harom šaž harom ežtendòbe.

BENEDÒC Papa, xi. Tauriai, papalkodec Ro 201
 maba ežtendeig.

A' PAPAŠAG ež' ežtendeig Vacal.

š 2 6 7

1 3 0 š

Eót ežer keet šaž hatuan heet ežtendòbe.

Ežer harom šaž ôt ežtendòbe.

KELEMEN Papa, v. papalkodec Auinioba 202
 kilencž ežtendeig, es hat holnapig.

EZ á papanac lako heliet Galliaba viue **AVI-**
NIONAC varošsaba, mert až Imperatortol igen
 feel vala Romaba.

OTTO á Bauariai hercžeg Magiari kiral', reg'
 nal harom ežtendeig.

Aa 3 Ežt

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

EZT EG NEHAN' VRAC BE HOZAC
Magiar orſzagba á CAROL' giermec ellen, ki á
Coronat meg kire á Ceh kiral' tol, es magat veele
feier varat meg coronaꝯtata.

AZ VTAN Budanac minden vczain magat
alafel vifeltete, á coronat feiebe tartuan, hog' minz
denec tutlara lenne hog' ő Magiari kiral' volna.
Ki nem ſoc údó muluan oſtan Erdel' be mene be
aꝯ orſzag latogatni, holot őtet á Laſſlo vaida meg
foga, es á tómlócꝯbe vetee, Aꝯ vtan hog' el bocꝯa
tac ottan ki igazittac aꝯ orſzagbol, mint keuel' Neo
metet.

A' PAPA aꝯonba meg atkoꝯa á Magiarokot
es minden ſzentſigeektől őköt el tilta, mind addig
mignem á CAROL' giermeket meg Coronaꝯac.

MINDENNEC felette pedig eꝯ igen bantaꝯ
ſokra vala á Magiaroknac, hog' ſoholt aꝯ atoc
miat á papoc nem hadnac vala temetni, Aꝯert
minden Cinteremec es templomoc rakuak valaꝯ
nac holt tagokal, ki miat imar ſem faluba, ſem vas
rosba nem marathatnac vala á nag' doh miat.
Aꝯert ebbol kiſſelitetenec á Magiaroc á Venet
cꝯei Carol'ra tekinteni.

5 . 2 . 7 0 .

1 3 0 8

Eöt ezer ket ſaz hetuen eꝯtendöbe.

Ezer harom ſaz niolcꝯ eꝯtendöbe.

Henric

HENRIC.vi. Romai Imperator, regnal hat
esztendeig. **EZT** eg' barat etete meg aꝯ ostiaba,
aduan neki aꝯ vr vacsariaba á papanac paranö
csolatiabol.

SZENT IANOS vitezinec sserzete eꝯ üdö
be tamada.

CONCILIOM LÓN GALLIABA, Becꝯ
nec varofaba, holot harom sꝯaꝯ pispeknec itiletis
böl á papa á miltofogos **CLEMENTINAT** ki
ada, mint Machumet aꝯ Alcorant. **TOVABA**
hagia hog' minden pap Sidoul, deakul, es Gördögül
tanolion.

AZ IMPERATOR eꝯ üdöbe sserze á
tdruin köniü köze, aꝯ Extrauagantesnec könieit.

5 2 7 3.

1 3 1 0

Eöt ezer ket sꝯaꝯ hetuen harom esztendöbe.

Ezer harom sꝯaꝯ tíz esztendöbe.

CAROL Magiari kiral', regnal iamborul
harmincz keet esztendeig.

EZ EZTENDÖBE A' PAPA kereꝯtes
hadat tamaꝯta á kereꝯtiensig közöt, kiuel akaria va
la aꝯ igiretnec földet aꝯ poganioktol meg sꝯabadis
tani, melliec kögül á Papa adot vala á Carol' kir
al melle.

Carol'

CAROL' KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lón 1 3 1 1 eꝯtendóbe aꝯ ER-
DELI SZASZOC ellen, kic magoknac partot
útuén nem akarnac vala neki engedni, de nag ha-
mar meg haitta ókót. Aꝯon eꝯtendóbe aꝯ OMO-
DET á Nagrispāt meg ólec Cassaba á Cassai Ne-
metec, hog' á Carol' kiralnac engedetlen vala.

MASODIC hada lón 1 3 1 2 eꝯtendóbe
Cassanal á TRINCZINI MATEVAL, kit á
Harnad mentebe meg veree, holot nag' soc vrac
es viteꝯóc hullanac el aꝯ OMODE keet hiaual óꝯꝯ
ue, kic engedetlenóc lúnec á Carol' kiralnac, kiki-
nec lako helieket GENCZNEC aranta be á he-
giekbe, á Carol' kiral' mind földig le rontata, ki
mind é napiglan OMODE VARANAC hiaua-
tatic.

HARMADIC hada 1 3 3 0 eꝯtendóbe
lón aꝯ Hauaselfóldebe á BOSZORAD vaidauál,
de ot meg veretec á Vaidatol mert minden ok'
nalkült ment vala rea.

CAROL' KIRAL' 1 3 2 9 eꝯtendóbe mikoró
felesigeuel es giermekiuél óꝯꝯue volna Visegrad'
ba ſzinte ebeed felet, iuta be eꝯ FELICIAN ne-
uü ſzolgaiá ki á kiralhóꝯ cꝯapa, de ótet meg nem
ferthete, hanem á kiralne aꝯſonnac neg' wyat el
vaga, kit

vaga , kit á poharnoc azonhelt á földön meg öle,
 kinec az ő testet azonhelt mind koncrol koncra
 vagdalac , es külömb külömb varosokra küldec.
 TOVABA egic leanianac az orrat aiakastol el me
 etec es az vtan mind niolc wyat e! vaguan lo far
 kon hordozac meg. A' MASIC leanianac pe
 dig Leuaba' veuec feiet. Ennec felette fiat dröc
 fanki vetefre küldec.

CAROL KIRAL' eger harom szaz harminc
 eztendöbe fel veue az ő fiat az ANDRAST, á
 papanac akaratiabol es viue ötet Olasz orszagba á
 ROBERTOSHUZ á Sicilianac kiralliahoz NAPOLBA
 az ő attia fiahoz, hog ötet halala vtan á
 kiral lagba haggia, mert az giermektelen vala, de
 egi vegre meg ölec vgian ottan Napolba , á mint
 alab meg mongiuc.

5 2 7 6.

1 3 1 4

Eöt eger keet szaz hetuen hat eztendöbe.

Eger harom szaz tizen neg eztendöbe.

LAIOS .iii). Romai Imperator , regnal har
 minc harom eztendeig. MEG HALA vada
 szaba Vueilhaimba.

EZT á Papa meg atkoza', hog ő altalla nem
 löt Imperatorra.

CASSANVS á Tataroc Imperatora.

Bb

A' papasag

Chronica eſz vilagnac Hatodic
A' PAPA SAG harmadfel eſztendeig ireſen aal.

5 2 7 9

1 3 1 7

Eõt eger keet ſaz hetuen kilencz eſztendöbe.

Eger harom ſaz tizen heet eſztendöbe.

203 IANOS Papa. xxij. Gallus, papalkodec Aui
nioba tizen kilencz eſztendeig.

EZ á iambor imperatort meg atkoſa es po
kolra tolia, hog aſz apaſtaloknac é földön nem
valla örökſigekeket lenni.

PLATEARIUS doctor.

NICOLAUS Lyra.

Eelnee.

VVILHELMVS Occan.

5 2 8 8.

1 3 2 6

A' LIPPAI Calaſtoromot fondalac.

Touaba LAIOS es ANDRAS á CAROL'
kiral' ſiai ſzületenec eg' mas vtan, keet eſztendöbe.

5 2 9 0.

1 3 2 8

Eõt eger keet ſaz kilenczuen eſztendöbe.

Eger harom ſaz huſſan nölcz eſztendöbe.

.ij. ORCHANES maſodic Török Imperator,
regnal NATOLIBA harmincz öt eſztendeig.

EZ Bithuniat meg veue, es orſzagahoz fogla
la. Touaba PRYSLAT ei veue á Görögöktöl.

Ennec

Ejörben löt ielös dolgairol 190

ENNEC IDEIEBE CANTAGVS ES A'
Palleologos á Görög feiedelmec egbe vessuen ag
Imperatorfagon, nem alkhatanac egbe, hanem
Cantaguz est e; ORCHANESE segetsigül hiua
altal á tengeren melleie ide Europaba, ki ó neki
inkab lón romlasara honnē mint segetsigire, mert
nag' reszet birodalmanac el foglala.

DVRANDVS eretnec eel.

5 2 9 8.

1 3 3 6

Eót ezer ket szaz kilenczuen niolcz eztendöbe.

Ezer harom szaz harmincz hat eztendöbe.

BENEDÖC Papa .xij. Tolosai, papalkodec 204
Auinioba heet eztendeig.

EZIS meg atkoza ag Imperator.

TAVLERS doctor.

PETRVS piranus.

Eel nec.

SZENT ROCHVS.

5 3 0 2.

1 3 4 0

SASKAKNAC sokasaga lakozec Magiar ors
szagba harom eztendeig.

5 3 0 4.

1 3 4 2

Eót ezer harom szaz negy eztendöbe.

Ezer harom szaz neguen keet eztendöbe.

Bb 2 Laios

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LAIOS á CAROL' fia Magiari kiral', regnal
neguen eꝯtendeig.

ENNEC, á Hauaselföldi vaida akaratia ſſerint
feiet haitta.

EZEN údöbe aꝯ Laios királnac aꝯ annia be
mene nag' seregel Apulliaba, hog' ot aꝯ AND-
RAST aꝯ ö fiat meg coronaꝯtassa, de nem tehete
ſſereet mert abba foc ellen tartoc tamadanac, ki
lön oꝯtan Olafꝯ orſſagnac nag' romlasara.

LAIOS KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lön aꝯ ERDELI SZASZOC
ellen, kiknec aꝯ ö rugodoꝯafokot nag' hamar le
ſſege.

MASODIC hada lön á CEH KIRAL' el-
len ki CRACCOT meg ſſallotta vala, kit á LA-
IOS kiral' Cracco alol el verree, es meg ſſabadita
á Lengieleket á Cehektöl.

HÄRMADIC hada lön á TATAROC el-
len kic Erdel' ſigbe á SZEKEL' földet igen ras-
bolliac vala, kikre rea küldè aꝯ Erdeli vaidat, aꝯ
LACZFI ANDRAST, ki á Tataroc földet
mind el egete, es á nepet mind le vagata. Ennec
felette aꝯ ö feiedelmeket aꝯ ATHLAMOST fog-
ua hoꝯa á királnac.

Negiedic

NEGIEDIC hada lön á **HORVATOC** ellen hog' neki engedetlenség valanac, de azokotis meg haitta.

EO TO'DIC hada lön á **VENECZESEC** ellen kic Dalmaciat eg' orfjagtól el foglaltac vala. **TOVABA IADRA** alac eg' Castelt czenaltac vala, de á Castelt meg nem vehete mert igen erős vala. Az vtan hog' lata nepenec nag' veszedelmet, Iadrat nekic hagia es meg teere Budaba.

EZEN V'DÓBE A' IOANNA az Andras kiral' felesige Appuliaba meg ölete az ő hites vórat az **ANDRAS** kiralt, az Cōrardal es á **CZENSA** vitezgel az őnnön hazaba.

HATODIC hada lön é **IOANNA** ellen, ki minden hadaual Napol'ba mene, es meg ölette mind azokot kic az ő attiasianac halalaba reszesec valanac, holot á figet az Olaszokal á Szamar allfőleből ki harabtata, es nag' romlasokot tetetuen meg teree Budaba, kipebe Napol'ba ot haguan á **LACZFI ESTVANT**, es az **VOLFCANGOS** Capitant.

HETEDIC hada lön esmet **NAPOLNAL** Laczfi Estuan altal, á Ioanna vraual á **LAIOS-SAL**, kit a Laczfi Estuan meg verree, es nag' foc varosit á Laiosnac az ő birodalma ala haitta.

NIOLCZADIC hada lön esmet azon

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LAIOS ellen Napolba , kiuel á hadba imeꝯ **Ma**
giar vrac valanac , **Gileti Miklos** , **Gileti Ianos** ,
Toot Miklos , **Lókós Bertalan** , **Bebec Estuan** , **Be**
bec Górg , **Sꝯeczi Miklos** , **Lacsi Andras** , **Canifai**
Lórinç , es egiebekis nag' soka , kikel **Olass** ors
ſſagnac nag' ſoc varoſit meg veuee . Vegre oſtan
Romaba be mene es á **Sicilianac** birodalmat , á
hatodic **INNOCENCIVS** neuú papanac aianla ,
mert tób kart honnem mint haſſnot eſmere be
lólle lenni . **AZVTAN** oſtan nag' bikelſigel
minden nepeuel oſſue haꝯa idue **Magiar** orſſagba .

KILENCZEDIC hada lón á **VENECZ**
ESEKEL ladraert es **Dalmaciaert** , ki á tenger
mellet á **Veneczefeknec** nag' ſoc varoſit es **Varait**
meg veuee , holot **LADRATIS** mind **DAL**
MACIAVAL oſſue hatra veuee , es meg teree
Budaba .

TIZEDIC hada lón á **LITVAC** ellen ,
kiknec orſſagokot el rabla , es vg' teree meg **Bu**
daba .

TIZEN EGIEDIC hada lón , aꝯ **OROS**
SZOKNAC ellensigiuel , mert akort aꝯ **Oros**
ide halgatnac vala , de aſtis meg veree es meg tee
re **Magiar** orſſagba .

TIZEN KETTODIC hada lön á **PAPA** mellet, de ottis io fferenczeuel iara.

TIZEN HARMADIC hada lön á **BECZI** herczeg ellen, de ottis nieretes lön.

TIZEN NEGIEDIC hada lön á **BOZONAI** vrac ellen, kikel nag' hamar feiet haittata.

TIZEN OTODIC hada lön á **BOLGAROC** ellen, kic nem akariac vala adoiokot be adni á Laios kiralnac. Ennec okaert reiaioc menuen meg veue **BODONT**, es á **STRAMECHTOT** aq' d' kiraliokot meg foga, es Budaba hoza.

TIZEN HATODIC hada lön á **CAROL' Imperator** ellen, de aq' meg bikillec velee.

TIZEN HETEDIC hadaual **MOROVAT** mind el raboltata.

TIZEN NIOLCZADIC hada lön á **HAVASELFODI** vaida ellen, de ot meg veretec, mert ffermil' fferint ot nem vala.

LAIOS kiral' á Sidokot ki uze Magiar orasagbol.

A' KVNOC Laios kiral' altal lúnec kereztienne.

A' TOOTOC á Christos hitit veuec.

Moldouat

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

MOLDOVAT eꝯ údôbe ſhallac meg aꝯ **OLA-**
HOC, ki á Tataroc miat mind el puſtult vala, es
ſenki raitta nem meer vala lakoꝯni, kit oſtitan aꝯ
Erdel'i vaida ſhalitta meg.

A' REMETE BARATOC é kiral' alat iðues
nec be Magiar orſſagba.

REMETE PALTESTET é kiral' hozata
be Veneczeból, es Budanal á hegien ſgent Lórinçz
be hel'heztete, ha mi haſſnat vôtte volna.

DÔG HALAL, föld indulas, nag' ehſig es
ſaska harom eꝯtendeig regnala eꝯ orſſagba.

E' LAIOS KIRAL' igen iambor feiedelôm
vala. Ennec okaert vg' viſcle aꝯ ô ſciedelômſigez
nec gongiat, mint aꝯ ô tiſſte kiuana. **MEG HA-**
LA ſhinte iob koraba, es el temetetec feier varat.

5 3 0 5.

1 3 4 3

Eôt eꝯer harom ſag' ôt eꝯtendôbe.

Eꝯer harom ſag' neguen harom eꝯtendôbe.

205 **KELEMEN** Papa. vi. Lemoniai, papalkodec
Auinioba tiꝯ eꝯtendeig.

EZ aꝯ Aranas eꝯtendôt, á pinçert ôtuen eꝯ
tendôre hozá, kibe aꝯ aran' kaput meg nytottac.

ANDRAS á **KAROL'** kiral' ſia aꝯ Sicilianac
kirallia agiaba mikort alunneç, meg foitatec aꝯ
Ioannatol eꝯ eꝯtendôbe.

5 3 1 2.

1 3 5 0

*Eöt eger három száz tizen ket ezteendőbe.**Eger három száz ötuen ezteendőbe.*

CAROL á Cseh királ' Romai Imperator, reg-
nal huszan niolc ezteendőig. EZ bölc ember
vala es iambor, MEG HALA Pragaba.

BARTOLVS doctor.

BALDVS doctor.

Eel nec.

DAMASCENVVS Philosophus.

5 3 1 5.

1 3 5 3

*Eöt eger három száz tizen öt ezteendőbe.**Eger három száz ötuen három ezteendőbe.*

INNOCENCIVS Papa. vi. Hispaniai, papal= 206
kotec Auinioba tíz ezteendőig.

A' SZENT BRIGIDA szerzete Sueciaba
tamada.

AZ Imperatori aran' Bullat ez üdőbe szerzec.

CZAK IAMBORT es tudos embert hagia
Pappa lenni.

5 3 2 5.

1 2 6 3

*Eöt eger három száz huszan öt ezteendőbe.**Eger három száz hatuan három ezteendőbe.*

VRBAN Papa. v. LEMONIAI, papalkotec Aui, 207
nioba niolc ezteendőig.

Cc

Amuras

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

.iiij. *AMVRATES HARMADIC* Imperatoroc
á Tórókknec, regnal huffan harom eꝯtendeig.

EZ AZ AMVRATES A KIT A PA-
leologus á Constantinopoli Imperator, tízen keet
eꝯer Tórókel altal hiua segetfigúl aꝯ tengeren mel-
leie, ki mikort á *Palcologus* mellet nag io ſſeren
eꝯeuel hadakozot volna *PELOPONESVS* ellen,
es á *BOLGAROC* ellen, aꝯ vtan meg teere föld-
ebe.

DE NEM SOC V'DO' MVLVAN esmet
altal iúuen á tengeren, meg veue *ABIDOMOT*
es *CALLIOPOLT*. Onnat mene *SERVIARA*,
es *BOLGAR* orſſagra, holot *ADRINAPOLT*
meg-veeue, es aꝯon varos mellet meg veere á Bol-
garokot, es á *LAZAR* herceget á Seruianac fe-
iedelmet, holot iol lehet el vefſſe aꝯ *AMVRA-*
TES de mind eꝯ altal á giógedelóm neki alla.
AZERT A' TÓRÓKOC aprodonkint illiē mo-
don iduenec altal á tengeren es magoknac orſſa-
got vü nec.

ALBERT hercege eꝯ údóbe ſſerſe Becſbe á
Collegiomot.

PRAGABA aꝯ Academia fondaltatic.

PANVDES barat.

BOCATIVS lanos.

Eel nec.

A' IESVITA baratoknac ſſerſete eꝯ údóbe
tamada.

5 3 3 3.

1 3 7 1

*Eöt eger harom saz harmincz harom eztendöbe.**Eger harom saz hetuen eg eztendöbe.*

GERGEL' Papa .xi. Lemoniai, papalkodec 208
 Auinioba es Romaba heet eztendeig.

EZ haça hoça Auiniobol á Papa sçekit.

EZ meg tilta, hog' alafel iaro budoso lelek
 nec kiuanfaganac ne higienec, minemöc sçoktas
 nac mifeket es egiebeköt kiuanni.

5 3 4 0.

1 3 7 8

*Eöt eger harom saz neguen eztendöbe.**Eger harom saz heetuen niolcz eztendöbe.*

VENCESLAVS á negiedic **CAROL'** neuü
 Imperator fia, Romai Imperator regnal huffan
 keet eztendeig.

EZT az ö restfigiert az Imperatorfagbol ki
 ügrec, vegre offtan **BECZBE HALA MEGÁ**
 tömlöczbe.

5 3 4 0.

1 3 7 8

*Eöt eger harom saz neguen eztendöbe.**Eger harom saz hetuen niolcz eztendöbe.*

209 *VRBAN* Papa .vi. Napoli, papalkodec Romaba tizen harom eꝯtendeig.

5 3 4 4.

1 3 8 3

Eót eꝯer harom ſaz neguen neg' eꝯtendöbe.

Eꝯer harom ſaz niołczuan harom eꝯtendöbe.

MARIA ASZON' Magiari kiral', regnal ö maga neg eꝯtendeig.

LAIOS KIRALNAC HALALA VTAN keet leania marada Maria, es Aduiga. *ADVI-GAT* meeg eltebe atta vala á Lengiel kiralnac. *A MARIAT* pedig meeg kicsin koraba ada á *SIGMONDNAC* á Brandeburnnac herczeges nec, ill' oc alat hog aꝯ ö halala vtan senki Magiari kiral' ne lehessön, hanem csak Sigmond herczeg, mert ferfu magzattia eg sem vala, mel' ſerzcsnec mind aꝯ egesz orſzag engede, es meg esküt nec raitta.

A ZONBA PEDIG HOG' A' KIRAL' meg hala á Magiari vrac ottan meg Coronazac á *MARIAT*, ki gubernatorul emele eꝯ orſzagba á *GARA MIKLOST* á Nagrespant. *EZ* mi koron latta volna, hog nemelhec rugodoꝯnanac á kiralne aszon' birodalmanac, eg nehantol tiffteket el ſkede, kin aꝯoc meg haragunac, es partot ütuen á kiralne aszon'ra be hozac Appulliabol á
Carolt

CAROLT, aſ *ANDRAS* kiral' fiat á Sicilianac kiralliat, es meg coronazuan ſjekibe ultetec Budaba. Kin á *MARIA* kiral' mind anniaual őſſue igen meg buſula, es tanacſot tartuan á Gara Mikloſſal aſt vegeſec, hog' á *CAROLT* meg őlliec.

AZONBA PEDIG eg' nehan nap vtan, aſon Buda varaba, á kiralnek tanacſra hiuatac aſ ő haſokba á kiralt, mert meeg aſ aſſonioc ki nem mentec vala á varbol holot aſon tanacſ haſba *FORGACZ BALAS* altal úte á Karol' kiralt eg' heſgies tőrrel, ki miat nem ſoc ora muluan ki mulec é vilagbol.

Aſonba pedig á *GARA MIKLOS* á gubernator, aſ Olaſſokot el verée á var kapuiarol, es eſmet á vaarat á *MARIA* kiral' ſſamara foglala mind eſ orſſagal őſſue. Forgacſ Balasnac pedig aſ kortadac *GIMES* varaat iutalmul, kit mind é napiglan aſ ő maradeki birnac.

AZ VTAN OZTAN maid fel eſtendő vtā, á kiralne aſſonioc indulanac *DIACOBA* á gubernatorral őſſue, kikre rea úte á *HORVAT LANNOS* á *KAROL'* királnac part tartoia, es meg őle á Forgacſ Balas, mind á Gara Mikloſſal őſſue.

A' KIRALNE ASZONNAC pedig á naſgiobikot á viſbe vettete. *A' KISSEBIKET* pedig á Crupanac varaba vitete, es fogua tarta. Mel'

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
dolgot mikort á **SIGMOND** herczeg meg halo
lot volna, azon helt nag hamar Budaba siete, kin
á Horuat lanos meg yede, es azon helt á Maria
kiralt **CRVPA** varabol haꝯa bocꝯata.

5 3 4 8

1 3 8 6

*Eöt ezer harom ſaz neguen niolcz eꝯtendöbe.
Ezer harom ſaz niolczuan hat eꝯtendöbe:*

•iiiij. **PAIAZETES NEGIEDIC** Imperatoroc
á Törökök nec regnal kilencꝯ eꝯtendeig.

EZ aꝯ ö attia fiat á **SVLIMANT** meg öle.
TOVABA Görög orſzagot es Tefſaliat meg vee
ue, Constantinopolt niolcz eꝯtendeig fekie, kit
megis vót volna, ha á **TABERLANES** á par
toſoc kirallia földere rablani nem iöt volna, kiuel
Gallaciaba á cꝯillag hegie alat meg üt köꝯec, holot
ket ſaz ezer emberet le vagac, es ömagat fogua vi
uec Partiaba, kinec aꝯ **TABERLANES** eg e
ꝯüſt kalitkat cꝯenaltata, es mind holtig abba tarta,
meg kötuen ötet eg aran' lancꝯal.

5 3 4 8.

1 3 8 6

SIGMOND á Maria kiral' vra Magiari ki
ral', regnal ötuen eg eꝯtendeig.

EZ ELÖSZORT Magiari kiral' lön, aꝯ vtā
Ceh kis

Ceh kiral', vegre offtan Romai Imperator, Azert eg' sfermind enni orszagnac feiedelme. **MEGHALA** Moruaba, Znoymanac varosaba, es el temettetec varadon, kinec mind é napiglan Varadon örök miseie vagion es soltara.

S I G M O N D
K I R A L'
H A D A I.

ELSO' hada lön á **HORVAT IANOS** ellen ki az ő felefigenec az anniat meg ölte vala.

TOVABA á **BOZNAI** vrac ellen, kic magoknac partot ütöttec vala.

AZERT taborat indituan be mene Boznasagba, holot az vrakot meg hodoltata, es á Horuat Ianost Pecyctje fogua hozá, kit elestört lo farkon hordogtata es az vitan negie vagata.

MASODIC hada lön az **ESTVAN VAIDA** ellen ki moldouasagnac feiedelme vala, ki maganac partot ütet, es nem akar vala engedni á Magiari kiralnac, az regi vaidaknac mo'gioc sferint. Azert aualis feiet haitata mint engedetlennel.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

HARMADIC hada lón á Hauafelföldi
vaida ellen, ki magat á Törökókhögatta vala, es
femi kipen nem akar vala á Magiari kiralnac en-
gedni. Ennec okaert erreis reia mene, es meg ve-
ree ótet, aꝯ vtan meg veue á Duna partian **NICO-**
POLT, es abba Magiarokot hagia.

EZEN údó koraba á **HEDERVARI KONT**
ESTVAN harmincꝯ kettöd magaual óſſue, nem
akara á Sigmond kiralnac ſſolgalni, hanem csak
ide toua eꝯ orſſagba kezde alafel jarni, kitöl á Siga-
mond kiral' igen feel vala, hog' valami haborufa-
got inditana eꝯ orſſagba. Ennec okaert á kiral' rea
külde, es meg fogata ókót, kiket mikort á kiral
eleibe vittec volna, oll' keminiſigbe tartac mago-
kot, hog' á kiralnac sem kóſſónenec, sem terdet
nem haittanac, sem pedig súuegót nem vetenec,
kiknec á kiral' aꝯ ó kemini voltokert á ſſét **GERG**
piacjan mind feieket ſſedete. Vegre orſſtan aprog'
anakis feiet vetete ki á kiralt Ceh diſſnonac mon-
ta vala.

HARMADIC hada lón á Törökókel, á
nag' **NICOPOL** alat, kit mikort á kiral' meg ſſal-
lot volna, rea ióue á Töróc Imperator nag' erduel
hog' á varos alol á kiralt el úꝯje, kit mikort á ki-
ral' meg ertót volna, aꝯ onhelt **ELSO** útközetre
bocgata á **GALLOSOKOT**, kic mihelt á Töróc
eleibe iu)

eleibe iutanac, azon helt az ő mogioc szerint mind
 le jődkdősenec louokrol, es vg' menenec szembe
 á Törökkel, kiknec mikort á Magyaroc az ő hatra
 terd louokot meg lattac volna, azt veelec, hog' á
 Gallosoc mind el veztec volna. Azert azon helt
 mind el futamodanac, es á kiralis csak elig szalada
 el.

NEGIEDIC hada lön GALAMBOCZ
 alat á Duna mentebe, kit mikort á Sigmond kir
 ral meg szallot volna, azon helt reia iöue á Török
 Imperator, es el verée ötet á Galambocz alol.

ENNEC FELETTE mind az egeff szerem
 siget el rablac, kin annac elötte soha Török nem
 iart, es attol fogua kezdec lassan lassan á Magyar
 birodalmat kezek ala haitani.

EOTODIC hada lön á ZISKA ellen, ki
 á Huzt keresztienék nec feiedelme vala, ki iöl lehet
 feel szemö vala, de mind ez altal, az istennec seget
 sigeböl igen meg verée á SIGMOND kiralt.

AZERT Ziska töbet lata á feel szemel, honnē
 mint Sigmond kiralt á keet szemeucl.

HATODIC hada lön á Bognai HERVO-
 ZA Herczeg ellen, ki á kiralt' nac hiüsigetöl el szal
 kadot vala, es á Törökök nec segetsigeböl nag' rab
 lasokot tesszen vala á Sigmond kiralt' birodalmas
 ba ENNEC OKAERT á kiralt' Gara lanost,

Dd Marothi

Chronica eꝝ vilagnac Hatodic

Marothi lanost, es Czupor Palt rea kúlde, mert
ó maga Constanciaba á Concilionba ment vala,
kic mikort Boznasagba be mentec volna, meg
veretenec nag' hamar á Boznai herczegtól, es óma-
gokis mind foglia essenec, mert nem ad vala isté
io sserenczet á kiralmac, hog' az ó igynec ellen síge
vala.

H E T E D I C hada lón Hauaselfóldebe á
LOSONCZI ESTVÁN altal; á **MERCZE**
Vaida mellet, á **DAN** Vaida ellen, kic iol les-
het mind egiec valanac, de az orffag birodalmas-
ba nem valanac egiec. Ennec okaert **DAN** Vais-
da á Törökóktól kire segetsiget. **MERCZE** pes-
dig Sigmond királ'tol. De meg veretec ot á
Mercze vaida, mind Losonczi Estuannal ósűue,
holot Magyar orffagnac nag' fok erős vitezi hul-
lanac el.

NIOLCZADIC hada lón **PETERFI**
MIKLOS altal, á fellsó Boznasagba az **IKACZ** ki-
ral' ellen, kic á Török Imperator, ottogion feies-
delme emelt vala, ki az wy kiral' sagba el bizuan
magat, nag' rablasokot tesszen vala á Sigmond ki-
ral' birodalmaba.

ENNEC OKAERT rea mene á peterfi Mik-
los, meg vere nepet es ómagatis meg óle.

KILENCZÉDIC hada lón azon Boznasagi
ba azon

ba azon **PETERFI MIKLOS** altal, ki eg'neha-
niad magauál á rablo **Törökököt**, eg'eyeli rea úte-
seuel mind el veszte.

TIZEDIC hada lön á **BLASKO** ellen, á
ki tölle nag' Szombatot meg vötte vala, es neepet
mind le vagta vala. **TOVAZA** á Dunaig á földet
mind el egette vala kinec s'aruat á Sigmond ki-
ral' Capitaní nag' hamar le törec,

TIZEN EGIEDIC hada lön az **AN-**
TAL kiral' ellen, es á **MARTON** kiral' ellen, ki
ket á paraszt neep ön köztöc kirallia töt vala. Az
Antalt Erdel'be, á Martont pedig á Nyrbé es á
Szamos közbé, kiknec az ő ereieket igen nehezen
verec meg az vrac, á Sigmond kiral' ereieuel.

5 3 4 8.

1 3 8 6

Eöt ezer harom Száz negyven niolcz ezteendőbe.

Ezer harom Száz niolczuan hat ezteendőbe.

VVICLEPH LANOS doctör, ez údöbe tad-
mada Angliaba, ki á papanac, es á baratoknac has-
mis tudomaniokot es eletököt niluan kezde fed-
deni, kitöl osztan tanola á **HVS LANOS**, kit á
Romai Papa á Constantiabeli Conciliomba meg-
egete, az ő pispéki darabantiual ös'gue.

COLONABA az Academia fondaltatic.

5 8 5 3.

1 3 9 1

Dd 2

Eöt ez-

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Eöt eꝯer harom ſaꝯ ötuen harom eꝯtendöbe.

Eꝯer harom ſaꝯ kilenczuen eꝯtendöbe.

210 **BONIFACIUS** Papa. ix. Neopolitani, papal-
kotec Romaba tizen öt eꝯtendeig.

ENNEC ideiebe Auinioba mas papatis emelet
nec, de eꝯ ſem vala iamborb á masiknal.

ENNEC IDEIEBE A' SIBARIS neuü
barat, á puskat es á patantiut talala.

GERSON doctor.

GORRA doctor.

Eel nec.

IANOS de Sacro busto.

TABERLANES á Fataroc imperatora meg
veree á Törökököt, es Egiptomot el rabla.

5 3 5 6.

1 3 9 4

Eöt eꝯer harom ſaꝯ ötuen hat eꝯtendöbe.

Eꝯer harom ſaꝯ kilenczuen neg eꝯtendöbe.

.v. **CELAPINVS** ötödíc Imperatoroc á Török
köknec, regnal tizen eꝯtendeig.

EZT á Görögök meg fogtac vala, de á Ro-
mai Papa ötet el boczatata, es aꝯ vtan á Görög Im-
perator birodalmat telliesigel el foga.

EZEZTENDÖBE verec meg Sigmond ki-
ralt á Törökök **NICOPOL** alat.

5 3 6 2.

1 4 0 0

Eöt eꝯer harom ſaꝯ hatuan ket eꝯtendöbe.

Eꝯer neg

Ezörben lőt ielős dolgairol

199

Ezer negy száz egytendöbe.

RUPERTVS á Bauariai herczeg Romai Imperator, regnal tíz egytendeig. **MEGHALA** open heimbe.

5 3 6 6.

1 4 0 4

Eöt ezer három száz hatuan hat egytendöbe.

Ezer negy száz negy egytendöbe.

MORSES á Törököknek **HATODIC** Imi .vi. peratoroc, regnal öt egytendeig. **EZ** á Parthosokot meg verree.

5 3 6 8.

1 4 0 6

Eöt ezer három száz hatuan niolcz egytendöbe.

Ezer negy száz hat egytendöbe.

INNOCENCIUS Papa. vii. Sulmonai, papal; 211 kódec Romaba keet egytendeig.

A' MONATOLEVITA baratoknac sgerges te tamada.

A' CRACCAI Academia fondaltatec.

5 3 7 0.

1 4 0 8

Eöt ezer három száz hetuen egytendöbe.

Ezer negy száz niolcz egytendöbe.

GERGEL Papa. xii. Veneczei, papalkódec 212 Romaba három egytendeig.

5 3 7 1.

1 4 0 9

Dd 3

Eöt ezer

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Eõt ezer harom ſaz hetuen eꝯ eztendöbe.

Ezer neg ſaz kilencz eztendöbe.

- vij• MACHVMET á Törököknek HETEDIC
Imperatoroc, regnal tizen harom eztendeig.
EZ Hauafelföldet es Racꝯ orſzagot meg veuee.

5 3 7 2.

1 4 1 0

Eõt ezer harom ſaz hetuen ket eztendöbe.

Ezer neg ſaz tiz eztendöbe.

- SIGMOND á Magiari kiral' Romai Impeo
rator, regnal huſſan niolcz eztendeig.

EZ igen iambor vala eꝯ vilag ſzerint, de lele
kebe tiſta papas vala, es Chriſtoſnac fü ellenſige,
mert eꝯ egettete meg egic á Szent HVs lanost
Constantiaba, es á Pragai Szent IERONIMOST.

5 3 7 3.

1 4 1 1

Eõt ezer harom ſaz hetuen harom eztendöbe.

Ezer neg ſaz tizen eꝯ eztendöbe.

- 213 ALEXANDER Papa, v. Cretai, papalkodoc
Romaba eꝯ eztendeig.

5 3 7 4.

1 4 1 2

Eõt ezer harom ſaz hetuen neg eztendöbe.

Ezer neg ſaz tizen ket eztendöbe.

- 214 LANOS Papa, xxiiij. Neapolitani, papalkodoc
Romaba öt eztendeig.

A' GALAGVLIANKNAC ſzerzete tamada.

A' SERVATOR baratoknac ſzerzete tamada.

A' PAPA SAG eſz Papa vtan eſztendeig irclen
alla.

5 3 7 6.

1 4 1 4

Eót ezer harom ſaz hetuen hat eſztendöbe.

Ezer neg ſaz tizen neg eſztendöbe

A' CONSTANCIABELI CONCILIOM eſz eſztendöbe kezdetec el, ki tarta neg eſztendeig, neg ſaz hatuan piſpek nec giülekdöſetiuel, ki be ielen vala á SIGMOND Imperator, es á LANOS Papa.

E' CONCILIOMRA noha ſoc feiedelmec es piſpekec valanac, de mind eſz által eſzekbe eg ſem vala á Chriſtos partiarol, hanem mind aſz ördög geröſ, ki be tellieſsigel el temetec á Chriſtoſt minden hatalmaual öſſue, es magokot heliebe emelec.

E' CONCILIOMBOL LEG ELÖSZÖRT hit levelet küldenec HVS lanosnac es á LERONIMOSNAC, hog nag' batorſagal minden felelömnelkült be iünnenec Conſtanciaba á conciliomba aſz Imperatornac, á papanac, es mind aſz egeſz conciliomnac hitire, ki be auag' meg giöſzetnenec, auag' pedig öc lennenec giöſzedelmec, de mind eſz által nag' bikiſsigel el bocſatnac ökört, de vg' alſlac meg

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Iac meg hitöket mint á farkas á hus eteltöl valo
böitölest, mert miheldt be iduenec, ottan minden
disputacionalkult á tömlöcꝯbe haniac ököt.

TOVABA VVICLEF LANOS doctort, ki
imar meg holt vala, minden könuciuel ösꝯue po-
kolra toliac, meg atkoꝯac, es meg hagiac, hog
minden ö könuelit ahol talalnac meg egetnec,
mint eretneket ördöget, es tiuölgoiet. Maga
VVICLEPH LANOS iambor vala, es igay tar-
nitto, mikipē mostis neki könueli meg mutatiac.

IT E' CONCILIO MBA előffört *HVS LA-
NOST* degradalac, aꝯaꝯ, á mise mondo ruhaba
fel öltögtetec, kit aprodonkint á pispekec le vo-
nanac rolla, es *AZ VTAN* meg niuꝯac á piliset
es á neg' wyat, aꝯ vtan pedig adac á feiedelmec ke-
zebe, kit mikort ki vittec volna aꝯ egö hel' re, mö-
da, Iesus Christos elő istennec fia, ki meg holtal es
röttem irgalmaꝯennekem, kinec á feiebe eg' pas-
pirosbol czenalt *COPHIOMOT* töttet vala, es
aꝯon keet ördögöt irtac vala meg, de mind eꝯ als-
tal ö mentebe á luste Iudex Iesus Christost kial-
tia vala. Meg egetec pedig é Hus lanost á helion,
á holot á *PANGRACIVS* Cardinal eg' veen szas-
marat el temetette vala.

AZ VTAN MASOD EZTENDÓBE elő
met á Pragai *IERONIMOST* egetec meg ki
mind haꝯ

mind halalg á Credot kialta. Ažert illien modon
ölec meg á Szent *HVS LANOST*, es á Pragai ſzēt
IERONIMOST, á hamis až igazat, až ördög á
Christoft, minden kőnuókel őſſue.

LANOS PAPA é conciliomba le teue á pa-
paſagot, mint nem iambor, kit á *SIGMOND*
Imperator meg foga hog á Conciliombol ki fu-
tot volna.

MIKORT OSZTAN A' CEHEC A' HVS
Ianos halalat meg hallottac volna, igen meg in-
dulanac raitta, es ažonhelt eg' feel ſzemő embert
valaſtitanac feiedelmül, kinec *ZISK A* vala ne-
ue. E *Z* valahol papot, barátot, talal vala minde-
nüt őli vala őkört, anniera hog' Ceh orſzagba min-
den Calatoromokot földig le rontata, es á teer-
get mind ki őle belőlle.

AZ VTAN SZEGE SLESIARA, ki ottis
nem küldömben ronta až ördög tagait.

VEGRE oſtan meg teere Ceh orſzagba, holot
PRAGAT až Sigmond Imperator ellé meg tar-
ta, ki alol el kelle ſzigienkedni až Imperatornac.

KIVEL vegezte oſtan á *SIGMOND* Impe-
rator meg bikillek, de ažonba oſtan mirige ereſſi-
ködec, kit mikort halala ideien temeteferől meg
kerdöttec volna, illien feleletöt tön, hog' mihelt
meg halna, ottan meg niužjac á teſteet, es a böreſ-

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
böl eg' dobot czenalianac , kiuel ha á hadba dobot
landnac, aꝯöhelt aꝯonhelt aꝯ elléfig el futamodnec.

A ZISKA KOPORSOIAN VALO EPITAPHIVM.

EN ZISKA IANOS IT FEKSZO'M, KI
alab valo nem voltam á hadi vífelesbe akar mel'
Imperatornal, auag' herczegnel, Kemin' boszu allo
voltam , á keuel' fősuin' Romai papokon , es ha
zamnac nag' otalma voltam. *TOVABA* á mit
hasznalt á *Vac APPIVS* Claudius aꝯ á io tanacs
aual, es aꝯ *FVRIVS* Camillus aꝯ á hadakozasaual
á Romaiaknac , vgian aꝯont hasznaltam en aꝯ en
Cehinnec. A' hadnac sserenczeienec mindenkort
ielen voltam áis pedig mindenkort ielen volt en
nekem. *ENNEC FELETTE* vac
leuen mindeneket elöl meg lattam. Tizen eg' sser
mindenkort io sserenczeuel' útköztem. Aꝯ isten
engemet aꝯert segitet meg , hog' á niomorultaks
nac , es aꝯ igaság sstomiuhozoknac dolgat otala
maꝯtam , á meg hizot köuer papoc ellen, kiknec aꝯ
á irig' voltoc ha ennekem nem ellenközöt volna,
tahat bizón' ketsignelkult á yeles feiedelmec köze
ssamlaltattam volna. De mind eꝯ altal aꝯ en tes
tóm it é ssent helien fekszik , á Papa akaratia ellen,
es kössönetinelkult. Eꝯ

EZ V DO'BE SIGMOND Imperator

ſzanki vetee á Magyarokot, á kic á HVS LANOS tudomaniat vőttec vala, kic fel keluen egietem, be be menenec Moldouaba, es á Vaidatol földet kirenec, es le telepődenec Moldouanac köžepőte, aſz őmagokiol fondalt varosba, kit mind é naſ piglan HVS varosnac hyünac.

LITVA orſſag Romai kereſtienne lön.

5 3 7 9.

1 4 1 7

*Eőt ezer harom ſaſz hetuen kilencz eztendőbe.**Ezer neg' ſaſz tizen beet eztendőbe.*

MARTON Papa. v. Coloniai, papalkodec 215 Romaba tizen neg' eztendeig.

EZT Conſtanciaba teuec papaia mind aſz es geſſ Conciliom.

LEONARDVS ARETINVS eel.

5 3 8 4

1 4 2 2

*Eőt ezer harom ſaſz niolcſuan neg' eztendőbe.**Ezer neg' ſaſz huſſan ket eztendőbe.*

AMVRATES .ij. Törőc Imperator, regnalviſ. huſſan niolcſ eztendeig.

EZ Teſſalonicat, Etoliat, es Croiat, meg veuec. VEGRE OSZTAN á Magyarokra fordula, de aſzoc őtet anniera meg vereec, hog kiſſelites

Ee 2

tec tiſ

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
 tec tiꝯ eꝯtēdeig valo frigēt tōllōc kirni, mel' frigēt
 oꝯſtan meg tōrete á Magiarokal aꝯ *EVGENIVS*
 Papa. Ennec okaert meg veretenec á Magiaroc
VARNANAL á frig' alat aꝯ Amurateſtōl, hoꝯ
 lot el eſſec á Lengiel *LASZLO* kiral', es aꝯ *IV-*
LIANOS Cardinal aꝯ ō erdōme ſſerint, kiuel iſt
 ten aꝯt meg ielente, hog' á pogannakis meg kel á
 hitōt tartani. *AZ VTAN* keet attia fiu kōꝯt
 valo haboruſag Peloponeſuſtis keꝯebe ada.

ſ 3 9 3.

1 4 3 1

Eōc eꝯer harom ſaꝯ kilenczuen harom eꝯtendōbe.

Eꝯer neg' ſaꝯ harmincz eꝯtendōbe.

216 *EVGENIVS* Papa .iiij. Venecꝯei, papalkodec
 Romaba tiꝯen hat eꝯtendeig.

EZ á Conciliomnal, nagiobnac monda lenni
 á Papa miltoſagat.

E' PAPA alat keꝯdetec el á ſſokas, hog' mindē
 Imperator á papanac labat meg cꝯokollia.

ſ 4 0 0.

1 4 3 8

Eōc eꝯer neg' ſaꝯ eꝯtendōbe.

Eꝯer neg' ſaꝯ harmincz niolcz eꝯtendōbe.

ALBERT aꝯ Austriai hereꝯeg, Romai Impes
 rator. *TOVABA* Magiari, es Ceh orſſagi kiral'
 regnal eꝯtendeig, es kilencz holnapig. *MEG*
HALLA Nefmel' be es el temetetec feier varat.

Ennec

ENNEC IDEIEBE á Magiaroc á Nemetes ket Budabol ki vereec, es minden marhaiokba Sakmant tünec, hog' á **LANOS** öruóft, á Budai nemes polgart eyel á Dunaba vetöttec vala.

ALBERT KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lön á **HVZTOC** ellen, ki Ceh orffagba á **HUFTOKRA** rea ffalla nag' eröuel á **TABOR** neuü varost, de harom holnap muluan nag' ffigiensigel el pironga alolla, es semit nem archa' ta á iambor **HUFTOKNAC**.

MASODIC hada lön **Tidöreunel** a^z **AMMVRATES** ellen, de a^z **Ammurates** mikoron latta volna á kiral' nac nag' ereiet, nem idue rea, hanem **Görög** orffagba meg veue **Tessalonicat**, **Epirost**, es **Erolianac tartomaniat**. **AZVTAN** offran hog' á **Magiaroc** el offlanac, meg veuee **SZENDEROT**, es tartomaniat mind el rabla, kit mind é napiglan bir.

A' BASILEABELI Conciliö e^z üdöbe kezdetec el, kibe iol lehet soc yeles ffemiliec valanac, de semit á keresztiésignec epületire nem fferzenec.

HUGO doctor.

LAVRENCIVS Valla.

TRAPEZONTIVS.

BLONDVS hystoricus.

Könücket
rnac.

Chronica eſz vilagnac Hatodic

5 4 0 2.

1 4 4 0

Eöt ezer neg ſaz ket eztendöbe.

Ezer neg ſaz neguen eztendöbe.

FRIDERIC aſz Austriai herczeg Romai Imp^{er}ator, regnal ötuen harom eztendeig.

MEG HALA Lincſbe nag' io venſigebe.

5 4 0 2.

1 4 4 0

LENGIEL LASZLO Magiari királ', regnal neg eztendeig. MEG ÓLETEC Varnanal aſz Amurates nepetöl.

AZ ALBERT KIRAL' HOG' MEG hala eg' ferſiu magyaria ſem marada, haneim aſz ERSEBET aſſon' aſz ő feleſige terhellen marada tölle, ki mikoron latta volna eſz orſſagnac birodalmara nē eleg voltat, meg engede aſz orſſagnac, hog' kiralt valaſſanac, kin aſz orſſag gondolkodec, es valaſſat a LASZLOT á KASMIR Lengiel kiralanac attia fiat á Lituai herczeget, kiert aſz onhelt erate küldenec, de addig mig aſz oc oda iaranac á kiralne aſſon' nac eg' ſſip magyaria lön, kit LASZLONAC keresztelenec. Kit nem ſoc üdö muluan aſz ő annia eg'nehan' vralak Feier varat meg coronatata, es onnat mene Viſegradba hog' á Coronat elmet heliere tegie. De ő á Coronat oda nem teue, haſz

teue, haneim aꝯ eld kőtöbe el reitte, es annac á toꝯ
kat be teue, es aꝯ erdősig ala peczetle. De ezt senki
essebe nem vette, hog' ó á Coronat helliere nem
tötte volna.

AZ VTAN NEM SOC V'DÓ MVLVAN
mind fiaual öfűe á Frideric Imperator attia fias
hoz mene, holot el haguan á giermec *LASZLO*
kiralt, esmet nag' hamar meg teere Magiar orfűag
ba, es minden varakot es varosokot kic aꝯ ó parti
at tartiac vala nagion kezde nepel erdősiteni es
biztatni.

EZ EC pedig mig it czeleködtetenec, aꝯonba
él iuta á Lengiel *LASZLO*, á Magiari vrakal,
ki melle á kiralne aꝯon partiarolis nag' sokan ala
lanac, Rosgoni Simon, Wylaki Miklos, Huni
adi lanko aꝯ Erdel'i vaida, Dienes Cardinal,
es á Gara Lasslo Ban, ki akort tiffűtűl Visegradot
tartia vala, es ala menenec feier varra.

MIKORON pedig á Coronat helien nem taꝯ
laltac volna, iol lehet meg busulanac raitta, de
mind eꝯ altal hog' fűauoc helien legien, á Sűent
ESTVAN Coronaiat ki veuec feieböl, á kic
vele temettec vala, es meg Coronaguan Budaba
fűekibe űltetec.

AZ HVNIADI IANOSROL.

AZ HVNIADI IANOS Hauafelföldi né-
 get vala , kinec aſz ő attiat á SIGMOND királ'
 aſz ő hogga valo io tetel' miniert Hauafelföldéből
 eſz orſſzagba ki hogata , es HVNIAD varat örök
 ſigül neki ada , kiról oſtan aſz ő fia neuegetec Hu-
 niadi Ianoſnac, kinec oſtan aſz ő iambor viteſz ſige-
 erdömle aſz Erdel' i vaidafagot.

LASZLO KIRAL' HADAI

· ELSO' hada lön aſz CZIKADORE monof-
 tornal á kiralne aſſon' nac partoloiuál , tudnia ylt-
 lic Gara Laſzlo Bannal, Philpeſi Ianoſal, Bot An-
 draſſal, es á Tamas vaida fiaual , kic ot meg veres
 tenec á Huniadi lanko által.

MASODIC hada lön aſz Eſztergomi DIE-
 NES Erſekel aſz kiralne aſſon' partoloiaual, kinec
 aſz ő attia fia á SZECZI TAMAS Eſztergoma-
 bol , es Komarombol, nag' predalaſokot es egetes
 ſeket teſſen vala, ki Buda alat meeg á felheuuiget
 tis meg egette vala , kin á LASZLO királ' meg
 haragueec, es Eſztergomot meg ſtalla , kin á Dies-
 nes ERSEC nag' hamar meg yeduen , kegielmet
 niere á kiraltol, es magat oda aianla. AZERT
 onnat á királ' el menuen , meg veuee Szalaba
 Paka var

PAKA varat, es *KIGIOS* varat, es v^g teere hatra Budaba.

AZONBA hog' e^gec czeleködtetenec, á kirals ne as^gon'ada tiff^gtul *ZOLIOM* varat, tób varakal egietembe *IZKRA* lanofnac eg' Ceh vite^gnec, ki nag' soc idegen nemzetökkel á fel földet predalani kezdte es egetni, kit mikort meg lattac volná á kirals ne as^gon'nac á tób szolgai, tudnia yllic, Liptai Pangrac^g, Komoroc^gki Peter, Ag^gsanit, Talafus^g, Ribald, Kerc^gki, V^gric, es S^glouac^gko, azon helt mindenüt á templomokbol, es erös hazakbol Casteliokot kezdene^gc czenalni es azokba predalanni, kiknec az ö gonos^glagoc minemöc voltac szegin' emberhöz, as^gon' allathoz, es leanyokhoz, azokot emberi nielü meg nem mondhatia, kiknec az ö predalafokot es rablafokot, sem vrac sem pedig á kirals le nem czendeszitthete, hanē csak á *MATHIAS* kirals' nac hatalmas fe^guere, ki ökö^gt minden Casteliokbol ki veeue, es tellies^gsigel mind egic magokot szakaszta. *TARTA PEDIG* á Ceh iaras es egetes e^g orszagba, maid huszan niolc^g e^gtendeig.

AZONBA hog' á Magiaroc igjen rontanac eg^gmaft, *AMMVRATES* á Töröc Imperator meg szalla *NANDOR* feier varat, es heet holna^g pig mind eiel nappal igen ostromlata, de meg

Ff nem ves

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
nem vehete, mert á *ZGVAN LANOS BAN*
ki á varost tartia vala, igen iol aꝯ ð dolgahoz latot
vala. *AZERT AMMVRATES* nag' sꝯigien
sigel soc viteꝯinec halala vtan meg teere fóldebe.

MASODIC hada lón á *HVNIA DI LA*
NOS altal, Nandor feier varnac belólle, aꝯ *Cꝯa*
ꝯa halmanal aꝯ *IZAC* vaidaua, á *Sꝯenderði* tiff
tartoual, ki mikort meg hallotta volna hog' á *Fei*
er vari Banfagot attac volna á *Huniadi lanosnac*,
akara aꝯ *wy bannak* meg kifirteni batorfagat es
Sꝯerencꝯeiet. Ennec okaert nag' nepet tamafꝯtu
uan, keꝯdee rablani feier varnac tartomaniat, kire
rea mene á *LANOS VAIDA*, es el veruen ðtet,
mind *Sꝯenderðig* vagata nepet.

HARMADIC hada lón esmet *LANOS*
VAIDA altal Erdel'be á *MESZET BEGEL*,
ki nag' erðuel altal ióuen Hauaselfölden, nag' rab
last tón Erdel'be, kinec eleibe mene meg tertebe
á *lanos Vaida*, nem igen mesꝯe *GIVLA* feier
varnal, de nem bira anni soc poganiai. *AZERT*
hatat aduan el ióue elóttðc, es aꝯonhelt tðh nepet
tamafꝯtuan vtanoc mene, es meg veere á *Mesꝯet*
Begeth, holot mind keet fiaual ðꝯue el vesꝯe á
Begh, es minden fogliokot meg sꝯabadituan meg
teere fóldebe. *KIN* meg yede á *Moldouai* es aꝯ
Hauaselföldi vaida, kic imar *Tðrðc* partoc vala
nac, es sꝯa

nac, es szabad akaratioc sgerint Laszlo kiral'hoz es
kúnec.

NEGIEDIC hada lön LANOS VAIDA
altal á Vaskapunál Erdel'be, á MVSZTAPHA
passauál, ki niolcuan ezer emberrel altal kele á
Dunan á Kis NICOPOLNAL, es el raboluan
Hauafelföldet, be iöue Erdel'sigbe, kinec soc rab
lasa vtan, vtana mene á lanos vaidá, es el eruen á
Vaskapunál meg útközecc vele, es meg verée ötet,
ki miat lön ő neki mindenút nag' diczirete.

EOTO'DI Chada lön Racz orszagba á NA
TOLIAI passauál, vgian azon HUNIADI lan
nos altal, kic nag' haddat ala menenec Racz orszag
ba, holot az Huniadi lanos meg haguan á kiralt
á nepnec feleuel mind Calliopolig rabola, mel'
rablasba ötször lön útközete, de mindenkort io
sgerenczeuel. Vegre osztan hog' onnat meg teere
AMMVRATES nag' eröuel vtana küldé á NA
TOLIAI passat, kitöl iol lehet meg yedet vala á
Huniadi lanos, de mind eáltal szembe mene aual
is, es meg veruen ötet meg foga, es aiandekon ada
á Laszlo királnac. Azert eeg' hadnac iarasat
ba, hatszor veere meg á Törökököt.

KIN MEGYEDE AZ AMMVRAT
TES, es tíz eztendeig valo friget kire á Laszlo kir
raltol, kit á királ' meg engede, de ill' okalat, hog'

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

Racꝯ orſſagot mind Szenderöuel öſſue meg agꝯ
gia á Racꝯ Deſſpotnac, öis pedig el bocꝯatia á
NATOLIAI paſſat. EZEC pedig lü nec Laſſlo
kiralnac negiedic eꝯtendeiebe.

HATODIC hada lön aꝯ AMMVRA TES-
SEL, kibe nem lön ſſerencꝯes, mert hite ellen eꝯz
leködec. Azert meg veretec mint hitetlen. De er
re ötet vitte vala á Papa á IULIANVS Cardia
nal altal, ki aꝯt mongia vala, hog á Papa hirinel
kült ſenki á Törökkel friget nem tehet, kinec ele
get ellenköꝯenec mind á kiral' es mind á Huniadi
lanos, de vegre öſſtan á hamiffag meg giöꝯe aꝯ iz
gaꝯat. ENNEC OKAERT eꝯec nag' hadal be
menenec Töröc orſſagba, holot nag' ſoc varoſo
kot es varakot meg veuenec. VEGRE öſſtan ius
tanac á tenger melle Varnahoꝯ, holot Varnat es
Galatat meg hodoltatac. DE AZONBA el iuta
nag' eröuel aꝯ AMMVRA TES, es meg útköꝯuen
veele, meg veretec á LASZLO kiral', minden e
reieuel, holot á kiral' is el eſſec mind aꝯ Cardinal
lal öſſue, mert aꝯt iſten nem ſegitte ötet á hamis hi
tert. Holot iol lehet á Törökbe nagioꝯ kar lön,
hog nem mint á kiral' nepebe, de mind eꝯz altal á
giöꝯedelöm á Török nec alla. LANOS VAIDA
pedig hauaſelföldebe bol' ga, holot ötet á DRA-
GVL' Vaida meg foga, de nem ſoc nap muluan,
meg aiant

Ezörben lőt ielös dolgairol 207
meg aiandekoꝝuan ötet Erdel sigbe kifirtete. E Z
pedig lön ffületet vran, neg szaz neguen neg eꝝ
tendöbe.

5 4 0 3.

1 4 4 1

ARMENIA es INDIA, á Florentinombes
li Conciliomba, á hit felöl meg igiendödenec á
Romaiakal.

VGLIAN EZEN CONCILIO MBA á Gó
rögde meg giözetenecc á Purgatorium túꝝ felöl, á
Romaiaktol.

EVROPA BA eꝝ üdöbe kezddec á lopókot fel
akasztani, kiknec annac elötte külomb feddesöc
vala.

5 4 0 7.

1 4 4 5

Eöt eger neg szaz heet eztendöbe.

Ezer neg szaz neguen öt eztendöbe.

HVNIADI IANOS Vaída á Rakos mezei
en mind aꝝ egeꝝ Magyar orszagtol Gubernatorra
valasztatec, mig a gietnec LASZLO kiral' aꝝ Al
bert kiral' fia fecl neueködec, kire aꝝ orszagnac bi
rodalma töruin lgerint neeꝝ vala.

HVNIADI IANOS GV,

BERNATOR HADAL.

ELSO hada lön á Hauafeltöldi DRAGVL

Ff 3 voida

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
vaida ellen, kit vꝯgian ottan orſzagaba meg foga,
es eꝯ fiauai oſꝯue feiet vetete.

MASODIC hada lón á FRIDERIC Im-
perator ellen, á coronaert, es á giermec LASZLO
kiral'ert, ki Nemet orſzagba el rabla Carintiat,
Carneolat, es Stiriát, de auual semit á Frideric
nem gondola.

HARMADIC hada lón aꝯ AMMURAT-
TESSEL, hog' aꝯ eleb valo veszedelömröl bosꝯut
allana, de nem tehete ſzeret, mert meeg á frignec
eꝯtendei ki nem töltec vala, de mind eꝯ által fel ki
ſꝯüle, es által kele Szörinnel á Dunat á RIGO me-
zeiere, holot meg útköꝯec aꝯ Ammurateffel, es keet
nap mind estig tarta aꝯ útköꝯet, de vegre meg ves-
retenec á Magyaroc á földiül valo töt frignec meg
törefeert.

HVNIA DI IANOS pedig onnat el ſzalad-
uan eſec keet Töröc kezebe, kic ſjablaiokot le-
hanuan foꝯtogatni kezdec ötet, kic mikort nem
oꝯtoꝯhatnanac aꝯ ö tölle el vöt ioſzagon, egmaſt
kezdec arcꝯul cꝯapdoſni, kit mikort á GVBER-
NATOR meg latot volna, ragada aꝯ egic Töröc
ſjablaiat, es le vaga vele aꝯ egiket, á maſic pedig
el ſzalada. Es onnat el induluan talala eꝯ Racꝯot,
ki iol lehet aꝯt fogada neki, hog' feier varba viſzi
de nem viue oda, hanem Szenderöbe, honnat oſꝯtá
á Deſꝯpor

á *DESZPOTTOL* eg' fian valtoz'ec ki.

NEGIEDIC hada lön á *RACZ DESZPOT* ellen, kinec tartomaniat mind el egettete, es fiat ha'za ho'za á fog'fagbol.

EOTODIC hada lön, á *Ceh IZKRA IANOS* ellen, ki predalafert e'z or'fagba soc Caste'liokot c'zenaltatot vala, kinec na'g' soc Castelit el rontata, es á benne valokot le vagata, kiket mind a'zon e'ztendöbe ki giomlal vala e'z or'fagbol, ha á Magiari vrac ötet irig'fagból *IZKRA* lanosnac el nem arulliac vala. *DE MIKORON* iutot volna *Lofonc'nal* a'z s'z'et *MARTON* Calastoros mahoz, á kiböl á Cehc Castelt c'zenaltac vala, meg s'z'alla a'ztis, es igen kez'de vitatni. Houa mihelt rea idue a'z *IZKRA* Janos a'z vraknac bi'ztatasabol, a'z öhelt a'z vrac nepe el futa á Gubernator mellöl, kit mikort á *GVERNATOR* meg latot volna, a'zonhelt minden nepeuel el mene elötte, de a'z aru'loc nag'io'b res'z're mind ot ves'z'enec, holot el fo'zgatec a'z *HEDERVARI LASZLO* a'z Egri pi's'pec, ki a'z Eger varat s'z'abadulasaert *IZKRANAC* igire, de á benne valo porkolaboc meg nem adac *Izkranac*, mert kü's's'eb ves'z'edelömnec iulec eg' s'z'a'ta ember nec el ves'z'et hog' nem mint Eger tartos manianac ves'z'edelmet.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

HATODIC hada lón eger neg' ſſaꝯ ſtuen
 eꝯ eꝯtendóbe AZON CEHELLEN, ki aꝯ al'
 földi hóſeket veue melleie, kikel meg ſſalla es meg
 veeue SAGOT aꝯ lpol' mellet, aꝯ vtan á GALCZ
 hegien valo Caſtelt rontata el. Onnat idue Roſz
 no banai Caſtelra. ONNAT aꝯ Szepesigbe vas
 lokra. Aꝯ vtan Dereczenre. VALA PEDIG eꝯ
 eꝯ' mel' vólgbé, kinec aꝯ ó oldalat eꝯ' folio viꝯ moſ'
 ſa vala, kit á GVBERNATOR rea gatoltata, es
 ki ótte ókót mint eꝯ' irgeket. Onnat mene ZOLI
 O MRA, holót aꝯ IZKRA lakóic vala, kinec aꝯ
 latta eꝯ' Caſtelt czenaltata, kiuel minden bikeliſig
 nec ſſerzeſere kiſſelitte aꝯ lꝯkra lanof.

VALANAC ENNEC KIVVLE Magiar
 orſſagba tób predalokis, kikról elebis ſſolanc,
 mint KOMOROCZKI PETER, ki Liptoi királz
 lia lóit vala. LIPTAI POGRANCZ, Turocꝯ
 varmegei királ', ki Ouarat, Berenczet, es Ztreccz
 ent meg vótte vala, es nag' kegyetlenül tartomas
 niat biria vala.

ENNEC FELETTE TAMADTAC VA
 la tób predalokis kóꝯ viteꝯló nepekból, kic á mit
 kaphatnac vala mind kóꝯ ónſigre tartiac vala, mít
 á baratoc, de eꝯekis ſoc eróſſigeket vóttec vala
 meg es czenaltac valais, kikből ſſüntelen valo raba
 laſokot teſſnec vala, kic egmaſt BRATVKNAC
 hyac vala

hyac vala, aꝯ aꝯ, attiafiaknac, mert Cehül aꝯ attiafiat
bratunac hyac. *INNET IMAR* neueztetnec á
Ceh niclból á cyuklias emberec, á bratutol Baraꝯ
toknac, mint fekete istenökneç fiai.

HETEDIC hada lön á *FRICZ BEGEL*,
á Krusocꝯ varanal á Mura viꝯ mellet, kit aꝯ *A M-*
MVRATES nag'eröuel oda bocꝯata, hog' aꝯ el
rontatot *KRVSOCZ* varat meg epittene, kiból
ofſtan *Racꝯ* orſſagnac puſtitoia lenne, kit mikort
meg hallot volna Szenderöbe á *RACZ DESZ-*
POT aꝯöhelt á Gubernatornac köniörge, ki mino
den kifedelmefignelkült eiel nappal á *Racꝯ Desz*
potnac fegetſigire ſyete, es á Törökökel ſzembe
ſtalla, kit mikort meg lattac volna á Törököc, aꝯ
önhelt el futamodanac, kiket á Magyaroc mind
ſetetültig vagac, es á *FRICZ BEGHETIS*
meg fogac. Aꝯ vtan ofſtan meg teertebe *BIDINT*
Bolgar orſſagba meg yeue, es mind el eggettete.

EZEC A HADAC KIKET Huniadi lanos
Gubernatorſagaba viſele minden ellensigi ellen.

5 4 0 9.

1 4 4 7

Eöt ezer neg' ſaꝯ kilencz eztendöbe.

Ezer neg' ſaꝯ neguen heet eztendöbe.

MIKLOS Papa. v. Sarzanai, papalkodec Ro²¹⁷
maba niolcꝯ eztendeig, *EZ* keueſet ehetic vala,

Gg de io

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
de io bor eꝯifjar vala.

5 4 0 9

1 4 4 7

Eöt ezer neg' ſaz kilencz eztendöbe.

Ezer neg' ſaz neguen heet eztendöbe.

CONSTANTINVS Palleologus vtolfo Im-
peratoroc Constantinopolba á Görögökneç, rego-
nal niolcz eztendeig, MEG ÓLETEC aꝯ Mac-
humet nepetol, á varas vetele koran.

5 4 1 2.

1 4 5 0

Eöt ezer neg' ſaz tizen ket eztendöbe.

Ezer neg' ſaz ótuen eztendöbe.

.ix. NAG' MACHVMET á Töröc Imperator,
regnal harmincz eg' eztendeig.

EZ Constantinapolt meg veeue á C O N -
STANTINOSTOL, es nepet mind le vaguan
Lako heliül aꝯt maganac foglala, kit mind é napig
lan bir. TOVABA eꝯ innet meg veeue EVBOE-
AT, es THEODOSIAT, ennec felette Olaf oró
ſzagba HIDRONTOMÓT, de vegre abbol ki
veretec.

5 4 1 4.

1 4 5 2

Eöt ezer neg' ſaz tizen neg' eztendöbe.

Ezer neg' ſaz ótuen ket eztendöbe.

FAVSTIVS neuú ember, Nemet orſzagba leg
elöſſört

elöfördt talala á kóniú nionitatast *MOGONCIABA*, mint nag' bólczefignec talaloia.

EZEN EZTENDÖBE á Magiari vrac, aꝯ *VLRICOSSAL* á Cilianac Hispaniaual, nag' erös uel meg szallac á *FRIDERIC* Imperatorra Nemet Wyhelt, ennec okaert hog' á *LASZLO* kiralt meg nem aggia vala á Magiaroknac, ki miat á Frideric annera meg nionorodec, hog' kiffelitesztec aꝯ effiu Laszlo kiralt mind á Coronaual öszue meg igirni. Ennec okaert á Frideric á Laszlo kiralt Beczbe hozata, es oda minden vrac fel menez nec magokot á Laszlo kiralnac be mutatni, mind á *LANOS* gubernatorral öszue, á holot á Gubernator nag' engedelmessigel á kiralt' elöt le teue á Gubernatorfagot, kiert ötet á kiralt' meg aiandeskoza külömb külömb draga aiandekokal.

TOVABA ada neki aꝯ Bisztrici Hispanfagot fiurol fiura. Ennec felette, ada neki Czimerül azon hollo kipet, á ki á Huniadi lanos paissan meg irasztat vala, ki szaiaba eg' giürüt tart vala, ki melle ada neki esinet eg' verhenid szinü Orofslant, ki aꝯ ö körmeibe eg' el ragadot coronat tart vala.

MEL' CZIMERNEC adassauval á kiralt' iduē döt monda neki, hog' iduendöre aꝯ Orofslant' laba, aꝯ aꝯ, aꝯ Huniadi lanos fia á *MATHIAS*, ki ragadna feieböl á coronat.

KIT aꝯ vtan á kiralt'

Gg 2 mind á

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
mind á tób vrakal óꝯꝯue hatra bocꝯata Magiar orꝯ
ꝯꝯagba.

A Z údóbe pedig á **CAPISTRANOS IANOS** barat Becꝯbe vala , kit á **MIKLOS** Papa aꝯert kúldót vala á kereꝯtiē orꝯꝯagokra hog' minꝯ denút kereꝯtes hadat tamaꝯtana á Törökóc ellen, kiknec á Papa vörös kereꝯtet engede á bal felöl valo melliere. **TOVABA** ada eꝯmet oll' hatalꝯ mat, hog' valaki abba á hadba meg halna, minden ketꝯsignelkúlt úduꝯꝯúllion , ha hite nem volnais. Ennec okaert mind aꝯokot kintol búntól odoꝯtaꝯta, ha anniat auag' attiat meg ólte volnais.

ENNEC OKAERT á Capistranos Ianos Becꝯból ala ídúe **HVNIADI IANOSAL**, á kereꝯtes hadnac tamaꝯtására , ki eꝯ orꝯꝯagot mind el iara , es á mint á Papa neki hatta vala vg' cꝯelekóc dec. De ebból igen keues hasꝯon kóuetkóꝯec á kereꝯreꝯtiensignec otalmara.

5 4 1 5.

1 4 5 3

Eót eꝯer neg' ſaz tizen ót eꝯtendóbe.

Eꝯer neg' ſaz ótuen harom eꝯtendóbe.

LASZLO királ' Becꝯból ala ídúe Budara , es ꝯꝯekibe úluen regnala hat eꝯtendeig. **MEOHALA** Pragaba , es vgian ottan el temetetec.

5 4 1 6.

1 4 5 4

Eót eꝯer neg' ſaz tizen hat eꝯtendóbe.

Eꝯer neg' ſaz ótuen neg' eꝯtendóbe.

EZ EZTENDÓBE á nag **MACHVMET**
 á Töróc Imperator, minden friget hatra vetuen
 meg szálla mind vigen, es mind szarazon **CON-**
STANTINOPOLT, kit nag' soc fekues vtan
 meg von, holot meg öletec á Görög Imperator,
 mind aꝯ vrakal őssue, es mindē viteglő rēdel őssue.

TOVABA meg dulac á varost, kibe minden
 leant es aꝯon nepet meg szöplösittenec.

ENNEC FELETTE á Cassarne aꝯont negz
 gie vagata, á kössiget mind el adata. A' Szent
SOPHIA templomat aꝯ ő aldozatiara valasztta, es
 őmaganac ot fū lako helt rendele, honnat aꝯ egesz
 Görög orssagot mind meg veue, á tengerbe valo
 szigeteket őssue. **AZERT** Constantinopol illien
 modon kele á Töróc kezebe, ki eꝯ vilagnac feie
 vala, es hatalmas Impatoroknac lako helie. De eꝯt
 erdömle á Görögök nec aꝯ ő baluanioꝯasoc, kit aꝯ
 vristē veghetetlenül szokot haborgatni. **AZERT**
 eꝯ imar á Romai birodalōnac aꝯ ő vas laba feie, ki
 aꝯ agiakbol czenalt labat meg rontia, aꝯ aꝯ, á Töróc
 Imperator meg rontia, á Nemet Imperatornac aꝯ
 ő birodalmat, mert eꝯ á Romai birodalōnac egic
 laba, á mint Daniel erről bizōnsagot tessē.

5 4 1 7

1 4 5 5

Edt eꝯer neg' szaz tizen heet eꝯtendóbe.

Eꝯer neg' szaz ötuen öt eꝯtendóbe.

Gg 3

Calixtus

218 *CALIXTVS* Papa.iiij. Hispaniai, papalkodec
Romaba harom eꝯtendeig.

EZ igen kegielmes ember vala á ſſiginiekhez,
de egiebb kiben, nem vala iambor.

CASTRIO *GERG'*, kit á Törökóc Sans
dorbegnec neueꝯtec vala, Albinianac, es Epiros
nac hercege, eꝯ údöbe ſſalada ki á Törökóc köꝯül,
ki azon helt *CROMAT* aꝯ ó lako heliet, minden
tartomaniaual óſſue hatra veue á Törökóktól, es
aꝯokot mind bira aꝯ Töróc Imperator ellen mig
eele.

5 4 1 7.

1 4 5 5

MASOD EZTENDÖBE á nag' *MACHV*
met, hog meg veue Constantinopolt, el biꝯa ma
gat, es veluē magat lenni nag' Sandornac nag' ki
ſſülettel meg ſſalla *NANDOR FEIER* varat,
kit mikort meg hallot volna Budaba aꝯ effiu *LA*
SZLO kiral', azon eyel eg' Nemet vrnac tanacsa
bol, ki ſſókec Budabol, es Becꝯbe futa, holot Bu
danac vara ket heetig minden öriꝯesnelkült puſſ
tan alla, mint eg' cꝯorda deellö hel', semit á kiral'
sem eꝯ orſſagnac otalmara, sem pedig feier varnac
segetſigere nem gondoluan, hanem hagia ökdöt aꝯ
ellensignec rablani mint aꝯ el futot paſtor á iuhor
kot á farkafoknac ſſaggataſara.

Azonba

A Z O N B A á nag' MACHVMET neg' szaz eszer emberrel, mind földről es mind vígről nagion kezdé fcier vārnac mind tornait, es kŭ falait ronatatni, kit mikort meg latot volna á H V N I A D I L A N O S, iol lehet az Gubernatorfagot le tōtte vala, de mind ez által hasznos dolognac vele, hasznia mellet mind halalig tamadni.

A Z E R T G I A R S A S A G A L á mit tehete nép pet tamasztá, kihez hozzá iduenec á C A P I S T R A N O S lanos keresztes, es nag' soc naszadokba, es saikakba ala ereszkōdenec á Dunan, kic á Tōrōz kōknec nag' hamar, minden vízi ereieket el veerec, es meg egetuen az ellensignec haitoit Feier varba be menenec, es á meg yedet nepet H V N I A D I L A N O S igjen kezdé biztatni. S Z E R E T Ő F I A I M miert yettetōc meg ezec elōt, kiknec ennec elōtte az en feiedelōmsigem alat á niakokon iartatoc, es soholt á tŭ feguertōc ezec ellen szerengetlen nem volt. Ennec okaert mostis, mostis szeretō fiaim bizatoc á Christosba, ki mi erōttŭnc meg holt, es az ō veeret ki ontotta, ki ket signelkŭlt az ō igirete szerint mindē szŭksigŭnkbe ielen leszen, gyozedelmet es erōt ad é Tōrōc nep ellen, ki á Christosnac ollian ellensige mint minekōnc, azert nem illic ezektől felnetec. E Z E K E T szoluan, ottan mindeneket á viadalhoz kezdé oktatni.

Azonba

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

A Z O N B A P E D I G á nag' MACHVMET
aꝯ ó viꝯi ereienec vesjedelmet hog' meg eerte, igen
meg haraguuec raitta, es á szakalat meg foguan
meg eskúuec raitta, hog' tizen ótód napig, auag'
feier vaar alat meg halna, auag' pedig meg venne
feier varat. Mel' nap mikorõ el iót volna, MAC-
H V M E T minden nepet aꝯ ostromnac indita, es
mind estig nag' keminen tarta aꝯ ostromnac via
dala, holot nag' sokszor mind á varos piaczaig be
vagac á Magiarokot, es á Csaszar szajloit á kú fa
lon fel emelec. V I S Z H O N T O C esmet á Magiar
roc mind á taborig vagtac á Törökököt. V E G R E
O S Z T A N estue fele meg toliac á Magiaroc á
Törökököt, es meg futamodanac, annera hog'
minden algiúdkot el nierec, ennec felette óma
gatis á MACHVMETO'T meg lóuec, ki mikort
á Seb miat el ayult volna, meg yedenec aꝯon á
Törökóc, es eyelre keluen el futanac feier var al
sol, es meg szallanac SARNÓ alat, holot á MAC-
H V M E T eszebe veuen magat, monda á Passakó
nac. Hol vagiunc most? es mint vagiunc? Mon
danac aꝯoc. Sarnoba, mert á Magiaroc meg ve
renec bennõnc. Monda esmet. Aꝯ algiuc hol vad
nac? Mondanac aꝯoc. Mind oda vadnac. Eꝯt hal
uan á Machumet annera el busula, hog' ha á Pas
fac hattac volna, ottan meg ólte volna magat, ki
aꝯ vian.

aş vtan mig eele, soha elötte feier varat nem hatta emliteni. **A Z E R T** illien modon iara á nag' Maco humet Nandor feier var alat.

§ 4 1 8.

1 4 5 6

Eöt ezer neg' saş tizen niolcş eztendöbe.

Ezer neg' saş ötuen hat eztendöbe.

MAGIAR ORSZAGBA nag' üstökös cşilö lag lattatec, kinec latafa koran meg betegüle á **HUNIADI LANOS** vgian ottan feier varba, es ki hozatuan onnat magat **MEG HALA ZEM** lin'be, es el temetetec Erdel'be **GIVLA** feier var rat, kit mind aş egeşş Magyar orşşag igen sirata. **VALA PEDIG** é Huniadi lanos köşep ember, temerdec niaku, gesztenie şşinü, fodor haiu, nag' şşemü, kegielmes tekintetü, piros orcşaiu, es minş denbe oll' erkölczü, ki feiedelömhöş illendö vala. Marada pedig keet fia **LASZLO** es **MATHIAS**.

ENNEC VTANNA nem soc üdö muluan meg hala á **CAPISTRANOS** lanosis, kit á Magyaroc şşent atianac hyúnac, es el temetetec Sşerem Wylakon á Cşeri baratoknal.

AZ ON EZTENDÖBE A' LASZLO kiral', aş Cilianac hispaniaual aş **VRLIKKAL** aş ö rakonsagauval, nag' seregel ala idue Becşból Budara, es onnat Nandor feier varra, hog' meg latş
Hh nac feier

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

nac feier varnac tórefet, es á *MACHVMET* taboranac heliet, holot eg tanacꝯ haꝯba *HVNIA-DI LASZLO* meg ole aꝯ *VRLICOST* á Ciliaꝯ nac Hispanniat, ennec okaert hog eꝯ igen irigli vala es ellenkóꝯic vala, á Huniadi lanos fiainac *ſc* renczeienec, ki á kiralt mindenkort arra inti vala, hog minden tiſteteke el veenne á Huniadi lanos fiaitol, es aꝯokot á Nemeteknec oſtana. Mel' dolꝯ goknac meg hallaſa inditac á Huniadi Laſſlot aꝯ *Vrlicos* ellen.

KIT MIHELT A' LASZLO kiral' meg erte, aꝯonhelt el yede raítta, es onnat aꝯonhelt me ne Temesuarba. Holot aꝯ vrác kegielmet niereꝯ nec á Huniadi Laſſlonac, es ennec felette á kiral' á Sacramentomon meg eskúuec, hog ſoha arrol ó boſꝯut nem allanna, ſem meg nem emlekeꝯnec, de ebbe ó ſemit meg nem alla.

ENNEC OKAERT hog fel kiſire á Huniadi Laſſlo á kiralt Budara, es onnat mind iarast aꝯ all' földre akar vala menni á rablo *Tórókóꝯ* ellen, kic ákört rablani be ióttéc vala, nem bocꝯata el addig á kiral' á Huniadi *LASZLOT*, mignem *MATHIAST* aꝯ ó ócꝯet vduarlani Budara be vitte volna, ki mihelt be iuta, aꝯonhelt mind á kettót meg fogac, es negied napō Huniadi Laſſlonac á *FRIS* palota elót feiet vetete. Huniadi Mathiaſt pedig aꝯ *Estuan*

az Estuan vr torniaba vettete, kin á Magiaroc igen meg haborodanac, es nag' fokban á királ' tol el idegenülenenec, lelesben á SZILAGI MIHAL', ki nepet tamaztuan egesz Erdel' siget á királnac birodalmatol el szakaszta. Ennec felette minden soo aknakot, ezszt es aran' baniakot á királ' iduedel' metöl el szakaszta.

AZ HUNYADI LASZLO halala vtan pedig harmad eztendöbe, Budaba eg' eyel á királnac soc fogl' ai szaladanac el, kin á királ' meg yede, es nag' sereget giütuē HUNYADI MATTHIAS Beczbe fel viue, es ot á varba kemin' fogsagra vette, omaga pedig Pragaba mene, holot meg betesgüluen, MEGHALA mint hamis hitü, es vgian ottan el temetetec.

5 4 2 0

1 4 5 8

Eöt ezer neg' száz husz eztendöbe.

Ezer neg' száz ötuen nyolcz eztendöbe.

PIVS Papa. ij. Senai, papalkodec Romaba hat 219 eztendeig.

EZ azt szerze, hog' á Papa elöl á Conciliomra ne appellalhassanac.

TOVABA hog' senki á Papa ellen, seh igazat seh hamissat ne mondhasson, mert ő földi isten.

Ludouicus

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LVDOVICVS Pontanus.

PAVLVS Castrensis.

PEVRBACHIVS doctor.

Bölcselkôdneco

PEROTTVS grammaticus.

DATVS grammaticus.

MANTVABA Conciliom lôn, kibe aꝯt veget
sec hog' minden nemzet á Törôkre tamagion.

A' Moldouai ESTVAN Vaidat eleuenen
meg niuzac á Törôkôc.

5 4 2 1.

1 4 5 9

Eôt ezer neg' száz huszan eꝯt eꝯtendôbe.

Ezer neg' száz ôtuen kilencz eꝯtendôbe.

NEM SOC VDO' muluan hog' á LASZLO
kiral' meg hala', á Magiaroc Pesten mind eg'be
giülenec hog' kiralt valasztanac, holot eꝯ orssagnac
egienlô akaratiabol valasztac aꝯ HVNIADI
MATHIAS, kinec iol lehet igen ellenkôzic
vala á GARA LASZLO á Nagrespan, es aꝯ
WYLAKE MIKLOS, kic akort Budaual bir
nac vala, kiknec tanaczabol á kiral' meg ôlette va
la á Huniadi Lasslot, DE SZILAGI MIHAL'
mihelt eꝯeknec meg esküvec, hog' soha arrol bo
szut nem allana, azonhelt Buda varat kezebe ere
tec, mert imar Szilagi Mihalt eꝯ orssag gi bernas
torra valasztotta vala, mig á Huniadi Mathias ma
gat bir

gat birhatna. Kin mind az egeff orffag lön nag' ö
römben, kinec valasztasa koran meg a giermekes
kis ala fel iaruan az vczan azt kialtiac vala.

*Mathiaszt mostan ualasztotta mind ez orffag kiralsagra,
Mert ezt atta isten nekönc menorffagbol otalmunkra,
Azerc mies ualasztottuc mint istennec aiandekat,
Kiböl isten dicgirtessec, es öröke mongiuc Amen.*

AZ V'DÓBE pedig hog' Hunyadi MAT-
HIAST á Magiäroc kirallia valasztac, tartatic
vala ö fogua Pragaba á PODEBRAD GER-
GELNEL, kit á Cehc Lasslo kiral' vtan imar
kirallia emeltec vala, mert ennel hatalmasb kögö
töc nem vala, ki á Hunyadi Mathias fogfagabol,
nag' somma pingt alait vala maganac nierni.

DE MIKIPEN VITETÖT HVNIADI
Mathias Pragaba, senki azt bizonyial nem tugia
NEMELLIEC azt mongiac, hog' LASZLO ki-
ral' meeg eltebe vitette volna oda. NEMELLIEC
pedig azt mongiac, hog' mihelt meg holt volna á
LASZLO kiral', azonhelt á PODEBRAD Ger-
gel', el titkoluan napiglan á kiral' halalat, á giürüt
ki vonta volna wyabol, es MATHIAST annac
bizonyfaga alat, hozatta volna Pragaba, mert Lasslo
kiral' á giürüt mutatta vala az örökök nec bizonyfag-
gul. De valamint vitetöt oda, az had iarion, igag
eleg hog' ot volt.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

MIHELT PEDIG á Ceh kiral' meg halla
hog Huniadi Mathias kirallia valasztotac volna,
azonhelt sꝯp sꝯra foga otet, es eg' haiadon leaniat
neki ada, kit hog' meg sꝯerzet volna azonhelt sꝯe
renczeje otet Magyar orszagnac birodalmaual.
KIERT á Magyarok ki keletre ottan á MORVA
hatarara menenec, holot á Ceh kiral' á Magiar
roknac aꝯ kiraliokot meg ada, es ala hozac Bus
dara.

5 4 2 1.

1 4 5 9

Eöt ezer neg' száz huszan eg' ezteendőbe.

Ezer neg' száz ötuen kilencz ezteendőbe.

HUNIADI MATHIAS Magiari kiral'
regnal harmincz eg' ezteendeig, MEG HALA
Beczbe es el temetec feier varat,

EZ Á MATHIAS KIRAL' Á KI aꝯ
annianac meheböl termisset sꝯerint feiedelmfige
re sꝯületec, mint eg' nag' Sandor, mert ebbe valas
nac mind á iofzagoc, á kic á feiedelmbe kiuantat
nac. EZ tanacz adasba mindeneket meg halad
vala, birodalmanac gongia vifelesebe igen giars
vala. Nag' dolgoknac batorfagos meg kezdöie
vala, munkaba farathatatlan, elöl valo dolgoknac
iol meg latoia, aꝯ ellensigne meg veresebe, es á
hadnac vifelesebe igen bölcz vala. Alatta valo
vitkeze

virkezet emberekhez kegielmes vala, vralkodás
 nac nem alab valo kiuanoia vala, mint nag' San-
 dor, kit ha aꝯ isten ollian hamar ki nem veszen
 vala é vilagbol, biꝯon' roud udon mind aꝯ egesz
 vilagot meg zenditi vala.

ENNEC BIRODALMANAC ELSO'
 eztendöie koraba egsszermind neg' fele lon hada,
 es mind á neg' hel' rol eg' napon á hadaknac giöge
 delmet ielentec neki, kin mind aꝯ egesz orszag nag'
 biꝯodalmat von maganac, aꝯ ó hatalmas birodal-
 marol.

MATHIAS KIRAL' HADAI.

ELSO' hada lon á TO'ROKOC' ellen, kic aꝯ
 allföldön á Szeremfiget rabolliac vala, es á SZA-
 VA mentet, kiknec hatalmokat nag' hamar meg
 ronta.

MASODIC hada lon aꝯ FRIDERIC Im-
 perator ellen, ki igen kiuannia vala á Magiari ki-
 ral' sagot, es aꝯon igieköꝯic vala, hog' MATHIAS
 kiralt aꝯ vrac altal, á birodalombol ki vetne, ki
 aꝯonba nag' hadat tamaꝯta hog' á Magiari vrac aꝯt
 latuan, inkab hozza haiolnanac. MELL' DOL-
 GOT hog' MATHIAS kiralt meg erte, aꝯon-
 helt eg' hadaual á FRIDERIC nepet el verree, es
 gikint mondatanac velöc.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

HARMADIC es negiedic hada lón eg' úr
 döbe á **CEHEC** ellen, es aꝯ Lengélec ellen keet
 fele, eg'ic Saros patac fele, á masic pedig Sepesig
 re, Liptosagra, es Trinczel fele, kic aꝯ **ALBERT**
 kiral' halalatol fogua, varakbol es Casteliokbol
 Latroknac mogioc sserint eꝯ orffagot egettec va
 la, es rablottac vala, kiknec aꝯ ó gonosffagokot
MATHIAS kiral' é keet hadaiual mind semie
 teue, es eróssige ket mind meg veue, es ekipen meg
 sšabadita á Ceh toluaioktol mind aꝯ egeff felfól
 det, kinec **EGIC** útközete lón liptosagba, á **MA**
SIC pedig Saaros pataknal á heg' felól á teer me
 sšón, mert aꝯ **AGSZANIT** á Telki banai Cas
 telt biria vala.

EOTODIC hada lón **RACZ** orffagba
 á Racꝯoc ellen, kinec nag' reszet mind el raboltata
 es egettete, en nec okaert hog' á Török nec nagio b
 hiufigel valanac, honnem mint á Magyaroknac.

HATODIC hada lón, aꝯ **BOZNAITÖ**
 rökóc ellen, holot **LICZAT** es egieb varakot
 meg vón á Törökóktól, es mind aꝯ egeff Boznas
 got eꝯ orffaghoz foglala.

HETEDIC hada lón á nag' **MACHV**
MET ellen, ki Boznasagba **LICZAT** meg sšas
 lotta vala, kit **MATHIAS** kiral' ereienec indis
 tafual laycꝯa alol el yestte, ki alquit ot haguan
 elig sšao

elig szalada el szigienere Boznasagbol.

NIOLCZADIC hada lön az **ERDELY-**
EC ellen, kic magoknac á kiral' ellen mas feiedel
met emeltec vala, kiknec az õ partolasokot nem
nag' munkaual mint eg' orosslan igē hamar mind
le czendessitte.

KILENCZEDIC hada lön á Moldouai
ESTVAN vaida ellen, kire rea menuen meg ve
re õtet, es mind orszagaual õssue meg hodoltata
õtet.

TIZEDIC, tizenegiedic, tizenkettõdic, tiz
zenharmadic, tizennegiedic, tizenõtdõdic, es tizen
hatodic lön **MORVABA** es **CEH** orszagba, á
Romai keresztiensig mellet az **HVSZTOC** ellen,
kikbe mindenszer giõjedelmes lön, vegre õsttan
Moruat, Slesiat, es Lusaciat birodalma ala haitta,
kinec emlekezetire Brassloba á **SOMNABA** á
Mathias kiral' kipet fel irtac, es meg esküttec, hog'
soha Magyar orszagtol el nem szakadnac.

TIZEN HETEDIC hada lön á **LEN-**
GIEL CASMIR fia ellen, kit á pispekec addig
mig Mathias kiral' oda ki hadakozec be hoztac
vala, es **NITRAT** eg' nehan' varakal õssue imar
kezebe attac vala, kit á **MATHIAS** kiral' hog'
meg erte, azonhelt haza teruen Nitrat meg szalla,
es nē soc üdõ muluan meg veeue, de á **CZMIR**
li fiat bena

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

fiat benne nem talala , mert annac elötte valo eieſki ſököt vala belöle , es csak ö maga ſalada be Lengiel orſzagba. *AZ VTAN* á töb varakot is meg veue , es á benne valo Lengieleket mind le vagata, aꝯ ö erdömdöc ſerint.

TIZEN NIOLCZADIC hada lön á *LENGIELEC* ellen, kiknec orſzagokot nag' meꝯ ſe földön mind el raboltata es egetete , eꝯ okaert hog' ö ellenne á *CASMIR* kiral', aꝯ ö fiat kiralt lia akarta Magyar orſzagba tetetni.

TIZEN KILENCZEDIC hada lön eſmet á *CASMIR* kiral' ellen, ki *BRASZLOT* Slefaba Mathias kiral' boſſufagara meg ſallotta vala, Lengielekel , Oroſſokal , Litruakkal , es Tartarokal, kiknec eleſeket Braſſlo alat *MATHIAS* kiral' nag' hamar annera el foga , hog' ſohonnat ſemmit nem vihetnec vala. Masfelöl pedig *SZOPOLIA ESTVANT* aꝯ ö ſeregenec hannagiat rablani, es egetni boczata Lengiel orſzagba, ki nag' meſſſze földre mind el egete es rabla Lengiel orſzagot. *ENNEC FELETTE* taborat *BRASZLO* alat naponkint annera meg keueſitte, hog' Casmir kiſelittetec frigiet kirni tölle, holot egmaſſal meg bikiluen, ki ki mind haꝯa teere orſzagaba.

HVSZADIC hada lön *SABACZ* ellen, kit á Törököc á *SZAVA* mellet czenaltac vala ,
kit Mathias

kit **MATHIAS** kiral' eg' telbe meg von, es á nepet mind le vagata, kibe ostan aꝯ ó nepet hasgia.

HVSZAN EGI EDIC hada lön á **FRIEDERIC** linperator ellen, Nemet orſzagba, ki **Stiariaba, Austriaba** es **Carinthiaba**, nag' ſoc eröſſiget ket meg von, kic köꝯül nemellieket mind földig lerontata. Nemellieket pedig csak birodalma ala hodoltata, mint **NEMET** Wyhelt, es **BECZET**, kic annac elötte ſoha töretest nem lattanac, kik nec csak **MATHIAS** kiral' veue el ſűzeſigeket. Ki **Becz**el es **Wyhell**iel nem vg' czeleködec mint eg' ellensig, hanem vg' mint eg' kegielmes attia, mert ó bennöc nag' ſoc epületököt miele, kinec aꝯ ó dió cziertes voltanac ielensige mind é napiglan **Becz**be, es **Wyhel**be meg latatic.

TOUABA eꝯ nem csak hadi dologban, hanem nemes tudomanioknakis köueteſebe igen dicziertes vala, kit meg bijonit á Budan valo **BIBLIOTEKANAC** czenaltataſa, kibe eg' nehán eꝯer könö ueket mind é ſzeles vilagrol be giüttetöt vala, **Görögül, Sidoul,** es **Deakul** meg iratakot, kinec aꝯ ó akarattia eꝯ vala, ha aꝯ iſten touaba eꝯ vilagon meg haggia vala, hog' oll' tanoffagnac heliet ſherezen it eꝯ orſzagba, ki mind é ſzeles vilagot meg haslagia.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

ENNEC FELETTE minden erkölcsége is gen ekes vala, es beſſedeben niaias, es trufas, kinec aꝯ d iambor voltat emberi nielú meg nem monda hattia, ſem eleget nem ſſolhat felde. EZ iarása ba giars vala, beſſedebe kiſedelmetlen, es tekintetiben kemin', ann'era hog' valamel' fele, el tekintet, ottan meg reſtentec elötte.

MATHIAS KIRALNAC EG' TRVFAIA.

MATHIAS KIRAL' EG' V'DOBE MENE ki aꝯ vrakal aꝯ meꝯdre mulatni, es meg latuan eg embert, hog' Budara mēne, ſſagulda hog' a cꝯak ómaga, monda. Batia houa mig' monda aꝯ, Budara. Monda eſmet neki. Houa viſſed á Ludat? Monda erre aꝯ ember. A' SZEKSZARDI Apatur haꝯafult meg, á kurua aniadot vötte, es imoda á meniegꝯbe viſſem á Ludat, maga aꝯ ember nem viſſen vala Ludat, hanem cꝯak meg óſſult vala. A' kiral' eꝯt haluan monda eſmet neki, E' fele aghebet nalunc holdal vetnec. Monda erre aꝯ ember. Nalunkis vettettec vala, de töb ki nem kelee benne aꝯ ageb atiadnal. A' KIRAL' eꝯt haluan nag' órdmel aꝯ vrakhoꝯ foltata, es meg beſſelle nekic mint iart volna á ſſigin' emberrel.

Azonba

A Z O N B A hog' mulattac volna, meg terenec Budaba, es á királ' nem niukhatec addig, mignem á piaczon meg kerese á szigin' embert, á kiuel az v' ton beszellet vala, es meg tapogatuan á lonac á farat á kin az ember ül vala, monda neki. Batia hog' adod é tarka kamokanac singet? (vala pedig az ember Loua ústi.) Az szigin' ember mihelt ezt halla ottan hatra fordula, es fel foguan á lonac á farkat monda á királnac. Ier be atiam fia á boltba, meg aruloc veled. K I T hog' halla á királ', be viue á szigin' embert á varba, es öröc szabadsagot ada neki, meg aiandekožuan ennec felette ötet.

E' F E L E trufai sokac vädnac á Mathias királnac, kikiröl en most töbet nem iroc.

5 4 2 6.

1 4 6 4

Eöt ezer neg' szaz huszan hat eztendöbe.

Ezer neg' szaz hatuan neg' eztendöbe.

M A T H I A S királ', ez eztendöbe coronaztattec meg, ki iol lehet á valasztas vtan, mind eddig birta ez orszagot, de coronazatlan. Mert á Coronat az A L B E R T királ' felesige az F R I D E R I C Imperatornac atta vala tartani, azért mind adiglan coronazatlan lön, mig ki vehetec á Fridesric kezéböl, á coronat.

5 4 2 6.

1 4 6 4

Li 3

Eöt ezer

Chronica eſ vilagnac Hatodie

Eõt eſer neg ſaſ huſſan hat eſtendõbe.

Eſer neg ſaſ hatuan neg eſtendõbe.

220 **PAL** Papa.ij. Veneczei, papalkodec Romaba
het eſtendeig,

EZ aſ hamiffagot eg' arant arula aſ igaffagal,
mert meg akar vala kaſdagulni.

TOVABA aſ iras tudo embereket igen giũlde
le, mert igen tudatlan vala.

ENEAS Syluius.

FRANCISCVS Philelphus.

PLATINA

Eel nec.

NICOLAVS Perottus.

GEORGIVS Trapezontius.

5 4 3 3.

1 4 7 1

Eõt eſer neg ſaſ harmincz harom eſtendõbe.

Eſer neg ſaſ hetuen eg' eſtendõbe.

221 **SIXTVS** Papa.iiij. Sauoniai, papalkodec Ro
maba tigen harom eſtendeig.

EZ aſ aranas eſtendõt huſſan õt eſtendõre
ſſerze, hog' vele tõb araniat cſalhafsõ, mint õrdõg.

AZ IESVS MARIA baratinac ſſerzete eg'
ũdõbe tamada.

IOANNES de monte.

RVDOLPHVS Agricola.

AMBROSIVS Calepinus.

ANGELVS á ſumma.

Angelicanac

ANGELICANAC ſzerzőie.

HERMOLAVS Barbarus.

PICVS Mirandula.

ANGELVS Politianus.

Körmeket
irnac.

SABELLICVS.

CAPRA.

BAPTISTA Mantuanus

5 4 4 2 1 4 8 0

Eöt eger neg ſaz neguen ket eztendöbe.

Eger neg ſaz niolczuan eztendöbe.

PALAZITES Török Imperator, regnal haro x.
mincz keet eztendeig.EZ aſ ZIZIMOST aſ egic attia fiat meg
öle. A' maſikot pedig aſ AMMVRATEST töle
le el üze, hog' vralkodhaſſec.

5 4 4 6 1 4 8 4

Eöt eger neg ſaz neguen hat eztendöbe.

Eger neg ſaz niolczuan neg eztendöbe.

INNOCENTIVS papa, viij. Genuai, papal= 222
kotec Romaba niolcz eztendeig. EZ igen reſt
vala, es föſuin', de nag' ſoc fatiu fiakal böölkodic
vala, mert igen ſzereti vala aſ Olaſſ Madoniakot.

5 4 5 2 1 4 9 0

Eöt eger neg ſaz ötuen ket eztendöbe.

Eger neg ſaz kilenczuen eztendöbe.

MATHIAS KIRAL' MEG HALA Becſz
be, kit el temetenec á Magyaroc nag' banatal, es ſi
ralomal Feier vaarat. Bigon'

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

BIZON' NAG' CZVDA RETTENETES
ostora eꝯ aꝯ vr istennec, hog' á yeles feiedelmec
mind rettenetes kipē mulnac ki eꝯ vilagbol, mint
nag' SANDORT á meereg öle meg. IVLIVS
Czasar koncꝯrol koncꝯra vagdaltatec á Romai
tanacꝯtol. ATILAT á veer foitta meg. MAT-
HIAS kiral'ba aꝯt mōgiac, hog' aꝯ vrac aꝯ δ nag' be
teglige korā, eg' hegies tōrt toltacvolna fel benne,
kit aꝯ vtān Feier varba á koporsonac rostellian
meg talaltac volna, kit aꝯ vrac aꝯert mieltac vol-
na, hog' el vntac volna veele hadakoꝯtakot, mikis
pen á nag' Sandor vitezi nag' Sandorral.

A' SARACENOSOKOT ki ūꝯec mind aꝯ eꝯ
geꝯ Hispaniabol.

5 4 5 3.

1491

Eót ezer neg' szꝯ ötuen harom eztendóbe.

Ezer neg' szꝯ kilenczuen eg' eztendóbe.

MATHIAS kiral' hog' meg hala, á Magias
roc mind á RAKOSRA gülenec, holot nemel
lic valasztac á kiral' sagra, aꝯ ALBERT hercꝯget
á Lengiel CAZMIR kiral'nac á nagjobic fiat, kit
iol lehet aꝯoc be hozanac, de á kirali szekbe be nē
ültethetec. Ennec okaert aꝯ ALBERT hercꝯeg
meg haraguuec, es meg tertebe á fel földet mind
el raboltata, es egettete. Vegre osztan CASSA
ala szalla

ala szalla es feküue azt valamine ideig, de csak heis
 aba, mert annelkül kellett hazá pirongani.

NEMELLIEC valasztac á *LANOS* Herczeget á Mathias királ' fatiu fiat, azoc kic á Mathias kiralnac meg esküttec vala, hog' halala vtan senkit á kirali szejkebe nem ültetnenec, hanem csak á Ianos herczeget, de azoc az ő fogadasokot á kiralne aszonítol elöue nem vihete, mert azt mihelt á kiralne aszon meg erte, azonhelt *LANOS* herczeg nepe be es marhaiaba sakmant vettete.

NEMELLIEC pedig valasztac á kiralne aszonnac kiuásfaga sjerint, az *CAS M I R* Lengiel kiralnac á masodic fiat á *L A S Z L O* herczeget, kit imar Mathias királ' halala vtan á Cehc kirallia töttec vala, ill' oc alat, es fogadas alat, hog' á Mathias királ' felesiget á *B E A T R I X E T* el vegie, kit hitire á Laszlo királ' fel fogada, de á Coronazat vtan semit abba meg nem alla, kiböl ötet á Papa meg odoza. Ennec okaert á Beatrix kisselittetec hazá menni Napolba.

5 4 5 3.

1 4 9 1

L A S Z L O királ' á Casmir fia Magiari királ', regnal huffan keet extendeig. *M E G H A L A* Budaba, es el temetetec feier varat.

Laszlo

Kk

LASZLO KIRAL' HADAI.

LASZLO kiral' hadai igen keuefec voltac es igen szerenczetlenöc, mert valahoua indult minö denut vesztöt. ENNEC IDEIEBE hailla meg Magiar orszagnac coronaia, es lassan lassan á mit annac elötte valo kiralioc kerestec vala, aꝯ mind el kezde czusni. KINEC mikort valami erös haznac veszedelmet meg ielentettec, mindenkort aꝯt szokta vala mondani **Dobsa**, mel' szoual aꝯt ielentette hog' eleg vagion meeg miböl elhessön, ki nem neze aꝯ ő alatta valo nepnec meg maradasat, hanem csak aꝯ ő hasznat, ki nem külömben lakec Budaba mint eg' irot kip á hazba, auag' mint Babiloniaba á szip Sardanapalus.

5 4 5 4.

1 4 9 2

*Eöt ezer neg' száz ötuen neg' ezteendőc.**Ezer neg' száz kilenczuen ket ezteendőc.*

223 ALEXANDER Papa .vi. Hispanos, papal' kodic Romaba tizen eg' ezteendőc. EZ minden fatiu fiait olasz orszagba feiedelömsigre emele.

ENNEC FELFETTE nag' keresködest indita aꝯ arantias ezteendőc hirdeteseuel.

ELSATIABA á tizta egböl nag' köd esset ala finies nappal.

Americus

A *MERICVS* Vespucius, es *COLVMBANVS* Christoph, ez üdöbe talalac az wy földet, kit annac elötte sem az Európabeli emberc, sem az Asiabeli, sem pedig az Affricabeli nem tuttanac, ki nec az ő talalasa illien modon törtinac.

HISPANIABOL, AZ CASTELLOM nac orszagabol, a kiralnac akaratiabol el indula a vigen a *COLVMBVS* Christoph, hog wy földet keresne a nag tenger nec vizeibe, es talala soc na poknac vtanna keet nag szigetec, kinac egiket ne uezec *HISPANANAC* es a masikot *IOANNANAC*, kikbe lako nac vala megitelen ember rec, kic kinierrel nem eltenec, hanem csak nem nemu fu gukerel.

EZEKNEC FÖLDOC egeb allatot nem ter romt, hanem csak tengeri niulat, kigiot, ludat, reczet, görliczet, es Psitacus madarat. Kiknel az aran bösigesen vagion es boczületbe, de vasoc sem mi ninczen, hanem a heliet el nec küuel es czontal, Kiuel fat vagnac, kik nec földököt az *COLVMBVS* mikort mind el iarta volna, harmincz niolcz embert haguan az ő kiralioknal, az vtan meg teze re Hispaniaba.

EZ VTAN masod ez tendöbe eger ket szaz emberrel meg el indula a elebeli lelt szigetec telec, holot mentekbe iutanac a Canibalofokhoz.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodie

E' *CANIBALOSOC* ember husal laknac, meꝯtelenõn iarnac, ſigeteket á tengeren el ra bolnac, hog' aꝯ õ eledelõk nec ſeret tehettec. E *ZEKNEC* földõkre hog' ki ſhallottac volna, vyads alt kezdenecc velecc á *Canibalosoc*, de hamar aꝯ *Hisp* panosoc meg verecc õkõt, kik nec kon'haiokon ta lalanac eg' sítõt embert á marsson, es nag' fajakaz kal ember hust á túꝯnel ludakal õſſue, onnat el in duluan iuta aꝯ elebeli talalt ſigetre, holot aꝯ õ ſol gait hatta vala, de aꝯokot addig á ſigetbeliec míd meg õltecc vala. Holot eg' erõs varost rakuan, es meg hodoltatuan á ſigetbelieket, meg teerenecc es met *Hispaniaba*.

5 4 5 6.

1 4 9 4

Eõt eꝯer neg' ſaz õtuen hat eꝯtendõbe.

Eꝯer neg' ſaz kilenczuen neg' eꝯtendõbe.

MAXIMILIAN á *Fridetic* Imperator fia, *Romai* Imperator, regnal huszan õt eꝯtendeig.

EZEN EZTENDÕBE tamada *Galliaba* á *FRANCZV* var, á *Francia* neuú tartomanba, kit aꝯ vtan nag' hamar mind aꝯ egeſſ vilag meg es mere aꝯ õ nag' veszedelmere, ki kiualkipen valo nag' ostora á paraznasagnac.

PONTANVS lanos.

VOLATERRANVS.

Codrus

Egőrben lőt ielős dolgairol

224

CODRVS.

PHILIPPVS Beroaldus.

GEORGIUS Valla.

Eel nec.

PLACENTINVS.

A' TATAROC Podoliaba meg verecáz Lēi
geleket.

5 4 6 3

1501

Eőt ezer neg száz hatuan három eztendöbe.

Ezer öt száz eg eztendöbe.

BYDABA az effiu Laios kiral' sűletec.

5 4 6 5.

1503

Eőt ezer neg száz hatuan öt eztendöbe.

Ezer öt száz három eztendöbe.

PIVS Papa .iij. Senai, papalkodec Romaba 224
harmincz napig.

5 4 6 6

1504

Eőt ezer neg száz hatuan hat eztendöbe.

Ezer öt száz neg eztendöbe.

IULIVS Papa. ij. Genuaij, papalkodec Roma 225
ba riğ eztendeig. EZ igen deli Papa vala, mert
iobā tud vala hadakozni, honnem mint tanittani.

IERONIMVS barat meg öletec Florentiaba,
hog á Papa hamissága ellen sűla.

SABELLICVS ez vilagnac czeleködetinec

Kk 3

hystoriai

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
hystóriaiaí iria.

REVCLIN LANOS eꝯ eꝯtédòbe kezdé á Dea
kokot Sido nielüre tanittani, ki annac elòtte eꝯ
meretlen vala á Deakoknal.

SANTES pagninus doctör.

LACOBVS faber doctör.

PIGHIVS doctör.

Eel nec.

BEMBVVS Peter doctör.

RICHARDVS doctör.

CONRARDVS poeta.

BERNABA neg' barátot egetenec meg á kes
reztienec, á tjalardos sꝯenignec tetteteſeert, mint
ördögököt.

5 4 7 2.

1 5 1 0

A' NAG' D'OG halál Magiar orſzagba rego
nal.

5 4 7 4.

1 5 1 2

Eót ezer neg' ſaz hetuen neg' eꝯtendòbe.

Ezer öt ſaz tizen ket eꝯtendòbe.

LAIOS Magiari királ' regnal eleg nag' effiuſ
ſagaba tizen öt eꝯtendeig.

EZ á Saar viſebe merüle be, mikorõ á Török
kõc elõt futna á Mohaczi útközetből. Kit el teme
tenec á Magiaroc nag' banatal sꝯekes Feier varat.

Zelimus

Ezörben lőt ielös dolgairol 225

ZELIMVS á Törököknek tizenkettődícz Im-
peratoroc, regnal heet eztendeig.

EZ Egiptomot, es mind az egeff Sidofagnac
földet orffagahoz foglala.

ERASMVS doctor á deaki tudomannac e-
kelsige, ez üdöbe kezdé tanítani Nemet orffagba,
Basileaba, kinéc az ő io hirtet neuét mind ez vilag
esmeri, ky hetuen eztédös koraba, **MEG HALA**
Basileaba, eger öt ffaz harmincz hat eztendöbe.

5 4 7 5.

1 5 1 3

Eöt eger neg ffaz hetuen öt eztendöbe.

Eger öt ffaz tizen három eztendöbe.

LEO Papa .x. Florentiai, papalkodec Roma 226
ba kilencz eztendeig, eleg ondokul.

A' LENGIELEC es á Lituac meg veerec á
BORISTENES neuü viz mellet á Moszkvakot,
es az oroszokot.

A' NEMETEC Halaba eg' Sidot egetenec
meg, hog' az ő misebeli sacramentomokot meg
czufolta volna.

5 4 7 6.

1 5 1 4

Eöt eger neg ffaz hetuen hat eztendöbe.

Eger öt ffaz tizen neg eztendöbe.

TAMAS ersec Esstergomnac fú papia á Leo
papanac

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

papanac engedelmeből, nag' keresztes hadat ta-
massza Magyar orsszagba á Törökóc ellen, kiknec
fü haniagoc vala **SZEKEL GERG'**, **SZEKEL**
GECZO', **LORINCZ PAPA:** es á **BALOG** deak,
kic mikort meg lattac volna á parasztagnac fokas-
sagat, azonhelt el hagiac á törökre valo igieközet-
tököt, es orsszagot akaranc magoknac venni.

ENNEC OKAERT forditac aꝯ ő fegueres
ket á kiral' ellen, vrac ellen, es á nemessig ellen.
Kit vegreis vittec volna, ha **SZOPOLIA LA-**
NOSNAC aꝯ Erdeli vaidanac feguere ellenec
nem allot volna.

DE AZ VRACES A' NEMESSIG MEG
latuan ezeknec aꝯ ő igieközetököt, köniör genec
egienlő akaratal á **LANOS** vaidanac, hog' ne had-
na ökököt á kereszteseknec meg rontani, mert á kiral'
akort giermec vala, es semire gondot nem tud va-
la viselni. **KINEC** akort aꝯ vrac, es á nemessic
meg eskünec egienlő akaratal, hog' ha á **LAIOS**
kiral' giermektelenül meg halna, tahat senki feies-
be á Coronat nem tennec, hanem csak aꝯ duebe.
Mell igiretnec öröme miat indultatuan á Vaida,
azonhelt ereiet indita, es meg veere á keresztesek-
nec taborokot Temeswarnal, Varadnal es Erdel-
be Colofuarnal. Ennec felette **SZEKEL GER-**
GET á kereszteseknec hanniaziat meg foga, es á
haidukal

haidukal nierfen meg etete. **T O V A B A** á nag' bo-
tu **L O R I N C Z** papot niarsson meg süttete mint
eg' malacjot. **A' B A L O G D E A C** pedig el szalada,
es á **Lengiel** kiral' solgian hala meg. **A Z E R T** ig'
rontatec meg á keresztessig á **I A N O S** Vaida eres-
ie altal.

I A N O S V A I D A meg veretec **S A R N O** alat
á Törököktől, holot el vessenec Magiar orszag'
nac soc valogatot vitezi, es hadi szerfami. Ennec
felette **P A X I M I H A L'** es á **C Z E T**enger vitezi.

5 4 7 9.

1 5 1 7

Eöt ezer neg' száz hetuen kilencz ezteendőbe.

Ezer öt száz tizen het ezteendőbe.

L U T E R M A R T O N, Szent Agoston szer-
zetiből valo, ellēne tamada á Papa boczuianac Sa-
xoniaba, ki meg bizonyita hog' azoc mind tiszta ha-
zugfogoc volnanac. **T O V A B A** aztis meg bizony-
nita hog' á Papa tiuel' gene minden pispekiuel, ba-
ratiual es papiual őszue. **A Z E R T** ez á Luter Mar-
tō á ki esmet az euāgeliomot á vilagossagra hozta.

5 4 8 0.

1 5 1 8

Eöt ezer neg' száz niolczuan ezteendőbe.

Ezer öt száz tizen niolcz ezteendőbe.

M A G E L L A N V S wy föld keresni in-
LI dula porc

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
 dula Portugalliabol, es nag' soc nap vtan iuta In
 diaba, á Calechutit neuű orſſagba. Onnat indula
 á Moluchakhoꝯ, de mig oda iuta addig el veſſe
 hab miat eg' ſſigetbe. De mind eꝯ altal á tób *HIS-*
PANOSOC el menenec á Moluchakhoꝯ, kic nag'
 meſſe Indianac tullian lakoꝯnac be á nag' tenger
 be, kic imeꝯ ót ſſigetekbe lakoꝯnac, Taranteba,
 Mathilba, Theodoriba, Mareba es Matienba.

DRAGA SZERSAMOK NAC NEMEI.

GIÓMBER teröm Calekutnac mezeien, es
 Canonorba Indiaba.

FAIHAI teröm Zailomba.

BORS teröm á *CALEKVTI* mezőn Indiaba,
 es Corimucolba.

SZEKFV' teröm Melufaba es á Molukaknal.

SZERECZEN DIO teröm á Moluchaknal.

GENG' ſzedetic aꝯ Ormus ſſigetnel, es á Per
 ſiai tenger kebelebe.

SPICA NARDI es Mirobalamum teröm
 Cambaiaba.

CASSIA teröm á Calechut mezeien.

TEMIEN es Mirra Arabiaba.

ALORS Camphor teröm Kiuaba á tenger ſzi
 getebe. Hofu

Ezörben lőt ielős dolgairol

227

HOSZV' BORS teröm Samotorba.

PRESILIVM teröm Darnaresibbe.

CARDAMOMVM teröm Canonorba.

5 4 8 1

1 5 1 9

Eöt eger neg szaz niolczuan eg' eztendöbe.

Eger öt szaz tizen kitenç eztendöbe.

CAROL' .v. Romai Imperator, regnal hars
minçz niolcz eztendeig. *EZ* akaratia sgerint le
teue aß Imperatorlagot, es minden tiffnelkült
barat modra akara eelni.

EZ aß Hispaniabeli kiral' fia vala, *MAXI-*
MILIANOSNAC onokaia, *FER*dinandus ki
ralnac batia, kinec aß ö iambör volta erdömle aß
Imperatorlagot.

FRIDERIC.

Maximilian,

Philep,

Carol',

Ferdinandus.

ERASMVS aß wy testamentomot á Görög
böl wyonnan fordita.

5 4 8 2

1 5 2 0

Eöt eger neg szaz niolczuan ket' eztendöbe.

Eger öt szaz husz eztendöbe.

*SZVLIMAN ZVLTA*n á Törököknek tis
Ll 2 genkettödic

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
zenkettodic Imperatoroc, regnal minden io ſzet
renczeuel mind é mostani ideig.

E Z meg veue Tot orſzagot, Horuat orſzagot,
Moldouat, Hauafelföldet, es Magiar orſzagnac
nagiobic reſzet.

MORVVS TAMAS Angliaba.

ECCHIVS LANOS Ingolſtadba.

Eel nec.

5 4 8 3.

1 5 2 1

Eöt ezer neg ſaz niolczuan harom ezteendőbe.

Ezer öt ſaz huſſan eg ezteendőbe.

NANDOR feier varat meg ſtalla SZVLI-
MAN harmad fel ſaz ezer emberrel, es nem ſoc
üdü muluan meg veue ötet, ki lön nag' romlafas
ra nem csak Magiar orſzagnac, hanem mind az es
geſz kereſtiéſignec, kinec ſegetſigre, iol lehet nag'
eröuel kiſſüle á LAIOS kiral', de igen kiſen, mert
imar á Töröc elis ment vala alolla, es nepet ben
ne hatra vala, mikort ő fel kiſſüle.

EZEN EZTEENDÖBE FERDINANDVS
á Beczi herczeg, feleſigül hoza maganac az ANNA
aſſont, á Magiari kiral' leaniat, Linczbe. TOVA-
BA vgian akkoron adac LAIOS kiralnac feleſi-
gül á MARIA aſſont, á CAROL' Imperator es
á FERDINANDVS herczeg hugat, ill' kötes
allat, hog' ha Laios kiral' magyatnalkült meg hal-
na, tahac

na, táhat á kiral' sag senkire ne maradhasson, csak Ferdinandosra felesige vtan, kire rea kóte magat á Laios kirat', de maga gondolatlan mint esiu, mert á kiral' i miltofagnac valasztasa nem eg' emberen all, hanem mind az egesz orszagon. **T O V A** **B A** testamentom szerintis senki azt masnac nem haghattia ha' magtalan. **B I Z O N'** é kótes tamasztata Magiar orszagba é nag' haborusagot, viszha vonast es partolast, ki regnal raittunc **L A I O S** kiral' hatalatol fogua mind é mostani idcig. Kit á kereztisig kort **L A N O S** Vaidanac kótenec, most pedig Ferdinandus herczegnec, kiból mindé ember eszebe veheti, hōnat tamadot Magiar orszagba á keet kiral', es azoc kōzöt valo nag' haborusag, ki ez orszagnac telliesigel nem romlasara, hanem fel forditasara lōn.

C A R O L' Mediolanomot el veue á Gallosokotol.

5 4 8 4.

1 5 2 2

Eöt ezer neg' száz niolczuan neg' eztendöbe.

Ezer öt száz huszan ket eztendöbe.

A D O R I A N Papa .vi. Flandriai, papalkodec 227
Romaba eg' eztendeig, es niolcz holnapig.

R H O D O T nag' eröuel meg veuec á Törököc,
es benne nepet hagianac.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

LVTER MARTONT á Papa minden tanitꝯ
uaniuual óſſue meg atkoꝯa.

STORK MIKLOS, es MVNSTERS
TAMAS Nemet orſſagba, á ketſſer valo keresſt
telkedest tamaſſtac, kiket moſtā hiuunc Anabap
tiſtaknac, kiknec tiuel' geſenec feiei eꝯec.

- 1 KICZIN GIERMEKET ninkel addig meg
keresſtelni, mignem á hitet meg tanollia.
- 2 AZ EREDET bünert ſenki nem karhoꝯic.
- 3 VALAKI á keresſtſig vtan el eſic, tahat ſoha aꝯ
aꝯ iſtenhez nem terhet.
- 4 KERESZTIEN ember ſemi nemð okõ meg
nem eskuthetic.
- 5 FEIEDELOMSIGET ſenkinec iſten é vilá
gon nem hagiót.
- 6 KERESZTIENNEC tulaidona it é földön
ſemi nē lehet, hanē mindenec kőꝯõnſigeſec.
- 7 AZ VR VACZORAIÁ cꝯak eg' maſhoꝯ va
lo ſſeretetnec iegie.

TOBEKIS vadnac effele tiuel' geſec, kiket ðk
tanitnac aꝯ euangeliomnac ſſine alat, kiknec aꝯ ð
konkolioc aꝯ iſten vetelen, meeg moſtis ſſellel
hintetic.

PHILIPPVS MELANCTON, minden
tudomannac viraga, eꝯ üdõbe kezde tanittani Gõ
rõgúl es deakul aꝯ eccleſiahoꝯ valo nag' ſſeretetert.

Eꝯ á

Ejörben löt ielös dotgairól

229

EZ A PHILEP á kinel bőlczebet nem lat á
nap a; ő fel kelesebe, es el niuguuasaba mind é hgy
les földön.

BVDÆVS.

POMERANVS.

CRVCIGER Caspar.

IUSTVS Ionas.

LINACER. Kónueket

OECOLAMPADIVS.

PELLICANVS. irnac.

MOSELLANVS.

ZINGLIVS.

CORDVS.

5 4 8 5.

1 5 2 3

Eöt ezer neg' szaz niolczuan öt eztendöbe.

Ezer öt szaz huszan három eztendöbe.

KELEMEN Papa. viij. Florentiai, papalkodec 228
Romaba tizen eg' eztendeig.

BATOR CHAM á Tataroc Imperator.

5 4 8 6.

1 5 2 4

Eöt ezer neg' szaz niolczuan hat eztendöbe.

Ezer öt szaz huszan neg' eztendöbe.

MONETARIVS Tamas eretnec tamada Ne
met orszagba, ki á keresztieni szabadsagnac sine al
lat, nag' soc para; t fagot tamasta fel á feiedelmec
ellen, ki auual diczeködic vala, hog' isteni ielenes
bol ő meg mentene mint eg' GEDEON á köszi
get á feiedelmeknec rauasa alol, es hgy galatia alol,
kikbe három holnapig, á feiedelmec szaz ezert vas
ganac le, es vg' niomac le á nag' haborusagot.

Carol'

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

CAROL IMPERATOR meg fogá á Galus kiralt á FERENCZET, ki keet fian valtoꝯec ki onnat.

3 4 8 8.

1 5 2 6

Eõt eꝯer neꝯ saꝯ niolcꝯuan niolcꝯ eꝯtendõbe.

Eꝯer õt saꝯ huꝯsan hat eꝯtendõbe.

LAIOS kiralt meg veretec SZVLIMANTOL á Mohacꝯnac mezeien, holot el effec á Laios kiralt, mind aꝯ vrakal es piꝯpekekel õꝯꝯue. Touaba minden erõs viteꝯiuel, es hadi ſerſſamiual õꝯꝯue. Mert cꝯak huꝯsan õt eꝯer emberrel mene ſſembe á harmad fel ſaꝯ eꝯer emberrel. AKORT á Tõrõc el rabla es el egete, maid mind aꝯ egeſſ Magiar orſſagot, mind Budauual á fũ varoſſal õꝯꝯue, es naꝯ niereſigel vꝯ teere meg orſſagaba.

HOLOT EL ESEK Tomori Pal barat, á Baczi Erſec, Paloczi Antal, Sepõſi Gerg, Sꝯeczi Tamás, Dragfi Ianos, Pereni Ferencꝯ, Laſſlo erſec, es tobẽ naꝯ ſokan, kiket nem ſſükſig it elõue ſſainom.

LATOMVS.

COCLEVS Ianos.

IACOBVS Faber.

VICELIVS.

CATHARINVS.

Kel nec.

Frideric

Ezörben lőt ields dolgairol

230

FRIDERIC IANOS Saxonianac herczege nag otalma Luter Martönac, es az Euangeliomnac mindenec ellen.

IANOS Vaida Magyar orszagba mind az es gesz orszagtól kirallia valasztatec az ő fogadasoc sgerint, es sgent **IMREH** napian feier vaarat meg coronasztatec, es regnala eleg nag haborusagba, tizen öt eztendeig. **MEGHALA** Erdel be srag Sebesbe, kit el temetenec az ő hiuei Szekes Feier varat nag banatal es siralomal.

CAROL IMPERATOR meg veue Romat á papatol, es meg foga á papat minden Cardinalis ual ő sgye, honnat negüē eger aranion változtec ki.

5 4 8 9.

1 5 2 7

*Eöt eger neg srag niolczuan kilencz eztendöbe.
Eger öt srag huszan heet eztendöbe.*

FERDINANDVS eg' nehan vraktol be hoztatec Magyar orszagba á kiral sagra, **IANOS** kiral' ellen, es nag eröt indituan magat meg Coronasztata feier varat, es Budaba sgekibe üle. **HONNAT** el bocgatuan minden ereiet Ianos kiral' ellen, ki az kort Tokaiba güleközcic vala, kit meg veere vgiã ottan az őnnön hiueinec arultatasa altal. De őmasga á **IANOS** kiral' altal sgalada á Tiffan, es Tokai varat á Nemeteknec hagia.

Mm

Akkoron

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

AKKORON ſzakada eꝯ orſzag ket felee, mert
nemel' tarta LANOS kirallial, nemel' pedig Fer-
dinandufal mind é napiglan. Mel' partolas tellies
ſigel á Tóróc kezebe eyte eꝯ orſzagot.

5 4 9 0.

1 5 2 8

Eót ezer neg' ſzag kilenczuen eꝯztendöbe.

Ezer öt ſzag huſſan niolcz eꝯztendöbe.

LANOS kiral' eſmet Erdeli es LENGIEL
erdüel fel kiſſüle, es altal iüuen á Tiſſan, ſgalla SZI-
NARA, Caſſan alol á Harnad mentebe, holot
eſmet aꝯ öueinec arultataſa miat meg veretec TO-
RÓC BALINT altal Ferdinandofſtol, Honnat
el ſgaladuan be futa Lengiel orſzagba. De mind
eꝯ altal á Tiſſan tul valo földet FERDINAN-
DVS nem birhata, mert aꝯoc minden hiúſiget tar-
tanac á lanos kiralnac, á mint neki meg eſküttec
vala. De CASSA, EPERIES, BARTFA,
SZE BEN, LOCZE, magoc gondolatlan Ferdi-
nandus kiralnac eſkü nec, ſoc eꝯüſt marhaianac
Caſſaba maradaſaual.

5 4 9 1.

1 5 2 9

Eót ezer neg' ſzag kilenczuen eꝯ eꝯztendöbe.

Ezer öt ſzag huſſan kilencz eꝯztendöbe.

SZVLIMAN á Tóróc Imperator, mikoron
meg halz

meg hallotta volna, hog' á Ianos királ' orszagabol
 ki üzetöt volna, raitta kóniörülven, kóueti altal
 minden kegielmessiget mutata hozza, es igire mas
 gat, hog' ötet esmet szekibe ültetne. Ennec okaert
 hamar harmadfel szaz ezer eberrel Budara fel idö
 ue, ki elöt FERDINANDVS Nemet orszagba
 lepec, pusztan hagian Buda varat, soc varakal es
 varosokal öszue. HO LÖT Ianos kiralt Szekibe
 ültete, es ömaga Beczala mene fel, kit megis vöt
 volna, ha á teelnec hidegsige ötet onnat el nem üg
 te volna.

BRENCIVS doctor.

BVCER Marton.

CAPITO doctor.

REGIVS Urban.

MVSCVLVS Farkas.

GRINEVS Simon.

CAROLOSTADIVS.

MVNSTERVS.

KÖNVEKET

irnac.

5 4 9 2

1 5 3 0

Eöt ezer neg' szaz kilenczuen ket ezteendőbe.

Ezer öt szaz harmincz ezteendőbe.

FERDINANDVS királ' ez ezteendőbe nag' es
 rduel IANOS királ'ra rea szalla Budat, es sok is
 deig viua, de semit nem tehete neki, mert Buda kü

Mm 2 :falait

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

falait belöl ember huffal berlöttec vala meg, ho-
lot ſtantalan nepeit el veztuen, kiſſelitetec haꝯa te-
erni Nemet orſzagba.

CONCILIOM Ión Auguſtaba á kereztien
ſignec dolga felöl, holot á kereztie doctoroceros
biſonſagot tünec mind aꝯ egeſſ conciliom elöt, aꝯ
ö hittöknecc vallaſokrol. De á Romai Papa annac
ſemikipen nem engede, hanem vgian aꝯon Ro-
mai tiuel' geſbe marada meg.

EZEN EZTENDÖBE tamada Angliaba
wy betegſignec neme, kit ködönſigel neuzeſenec
Angliabeli vereiteknec, ki annera meg giuttotta
aꝯ embert, hog' tiſenket oraig, auag' mentöl töbig
huſſig, aꝯ emberböl ki tolta á lelket, ki miat ANT-
VERPIABA harmad napig, neg' ſſaꝯ ember hala
meg.

KISZ ASZON' huanac hatodic napiã, nag'
üſtökös cꝯillag lattatec.

FERDINANDVS kiral' Romai kirallia va-
laſtatec es Coronatatec.

5 4 9 4

1 5 3 2

Eöt ezer neg' ſaꝯ kilenczuen neg' eztendöbe.

Ezer öt ſaꝯ harmincz ket eztendöbe.

SZVLIMAN á Töröc Imperator eſmet keet
ſſaꝯ ezer emberrel Becꝯala indula, es hog' Magiar
orſzagot

orffagot meg halatta volna, nem sokat kifuen
AVSTRIABA raboluan, Tot orffag felöl haza
 indula, mert az teel nec hidegsige el közelget vala,
 ki iol lehet mentebe nepebe nag kart valla. De
 mind ez által meegis bikeligel haza mene.

RATISPO NABA Nemet orffagba nag gü-
 les lön á hit nec dolga felöl, es az Törökre valo in-
 dulat felöl, de semi iot nem vegezenec, mert mino
 dent eleb halasztanac.

KEET üstökös czillag lattatec az egen.

5 4 9 5

1 5 3 4

Eöt ezer neg szaz kilenczuen öt eztendöbe.

Ezer öt szaz harmincz neg eztendöbe.

PAL Papa .iij. Olasz, papalkodec Romaba ti/ 229
 zen öt eztendeig.

5 4 9 7.

1 5 3 5

Eöt ezer neg szaz kilenczuen heet eztendöbe.

Ezer öt szaz harmincz öt eztendöbe.

CAROL Imperator Tunis orffagbol ki veer
 re á Törökököt, es esmet á **TVNIS** kiralt szekibe
 ültete.

DORIA ANDRAS á Carol' hannagia meg
 vcere á tengeren á **BARBAROSSAT** á Török
 toluait, ki nag eröuel á tengert allia vala.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

5 4 9 8.

1 5 3 6

Eöt ezer neg' ſaz kilenczuen niolcz eztendöbe.

Ezer öt ſaz harmincz hat eztendöbe.

CAS SAT meg veeuec á lanos kiral' nepe aꝯ rultatas miat, kit vastagon meg dulanac, es aꝯ fű fű nepet mind ſtanki vetefre viuec. A' varosnac pedig el veeuec ſhabadsagat es Capitāt vetenec bele.

ERASMVS eꝯ üdöbe hala meg.

5 4 9 9.

1 5 3 7

Eöt ezer neg' ſaz kilenczuen kilencz eztendöbe.

Ezer öt ſaz harmincz heet eztendöbe.

SZVLIMAN meg veere Tot orſzagba á Neꝯ meteket es á Cehököt Kocian hāniagsaga alat, hoo lot hatuan fal törd algiut veſttenec el.

5 5 0 0.

1 5 3 8

NAG'VSTÓKÓ'S CZILLAG lattatec eꝯ eꝯ tendöbe, es á kőudtközendöbe.

5 5 0 2.

1 5 4 0

Eöt ezer öt ſaz ket eztendöbe.

Ezer öt ſaz neguen eztendöbe.

IANOS kiralnac eꝯ fia ſzületec Budaba aꝯ **IZABELLA** aſonitol á Lengiel kiral' leaniatol. De aꝯt ő nem lathata, mert minec előtte Erdel'ből

haza iöt

haga iöt volna Budara ađ ð fia latni, annac elötte ađ isten ðtet ki veue é vilagbol, ki halanac ideien felesiget, giermeket, aianla otalmul á Baratnac, es **PETRVITH** Peter nec mint io hiueinec.

FERDINANDVS kiral' hog' meg halla á **IANOS** kiral' halalat, ađ onhelt nag eröuel meg halla **BVDAT**, kire rea iöue á **SZVLIMAN** Imperator, es le vaguan Buda allat á Nemeteket ð Budara halla, houa ki hiuata ađ vrakot, á kiral' fiuual á kiczin giermekel ðsue, kic kögöl ki foga á io viteđ **TOROC BALINTOT**, es á töbit á giermekel ðsue hatra bocgata. Töróc Balintnac pea dig öróc tiffül ada Galataba eg' torniot.

MASOD NAPON BVDABA mindē rendi beli ember nec fegueret el sveduen, Kiralne ađont Frater Gergiet, es Petruit Petert minden viteđ lö nepel ðsue, feguernelkült sgarahora mogiara Budabol ki küldē, es á varost mind Pestel ðsue maganac foglala, ill' sgin allat, hog' **IANOS** kiral' halala ideien á tutor sagot neki vallotta volna, ki nec fianac esmet huf sgetendös koraba mind ez or s sagot meg erefstene. De igen nehez á be nielt köcgot á giomorbol ki vonni.

ABRAHAMOT á Töróc papot meg köuezec á Törökóc, ki Constantinopolba á Christost predicallia vala, es á Machumetöt hamissollia vala ađ Alcos

Chronica eꝝ vilagnac Hatodic

ranbol, kinec á testet meg egetec es á porat sꝛellcl
fel futatac.

5 5 0 4.

1 5 4 2

Eòt eꝝer òt sꝛaz neg eꝝtendòbe.

Eꝝer òt sꝛaz neguen ket eꝝtendòbe.

IOACHIM á Brandeburgi hercꝝeg á hercꝝeg
gekneꝝ es á sꝛabad varosoknac ereieꝝel, Nemet
orssagbol ala idue, hog ò Budat megvegie, de nem
tehetè sꝛeret. Aꝝert haragiaba hatra teere, es fogua
viue **PERENI PETERT**, kit soha ossan el nē
merenec bocꝝatni, mell' vr fiunac halala tòrtineꝝ
Becꝝbe á nag' foglagba.

5 5 0 5.

1 5 4 3

Eòt eꝝer òt sꝛaz òt eꝝtendòbe.

Eꝝer òt sꝛaz neguen harom eꝝtendòbe.

SZVLIMAN á Tòròc lthperator esmet fel
idue Magiar orssagba, es meg veue Ferdinandòs
tol Esstergomot es Szekes feier varat, kibe ereieꝝ
haguan vg teere meg Tòròc orssagba.

INDIABA aꝝ aramas **KERSONESVS** á
Christos euangeliomat nag' loc nemzetekòl òsꝛue
veffi.

5 4 0 8.

1 5 4 6

Eòt eꝝer òt sꝛaz molcꝝ eꝝtendòbe.

Eꝝer òt sꝛaz neguen hat eꝝtendòbe.

Frideric

FRIDERIC IANOS Saxonianac herczége,
 es aꝯ Landgravius PHILEP herczeg, meg vere-
 tenec Vittenberganal aꝯ Albis mellét, Carol' Im-
 peratortol, kic fogliul effenec aꝯ Imperatornac, aꝯ
 istennec akaratia szerint, hog' aꝯ ő hiuei meg pro-
 baltassanac.

NEMET ORSZAGBA MECLINIA ne-
 uü varosba kis assön huanac hetedic napian oll'
 nag' zapor es mendörges lön, hog' három szaz em-
 bernel töb holt meg á varosba, holt senki elete-
 hez nem bizot, hanem minden azt hitte, hog' vgian
 el silliednec mint eg' Sodomabeliec, kinec retten-
 tetet öregbitötte vala á niolcz szaz tonna pornac
 meg giulasa, ki eg' toromba vala be rakua. TOVA-
 BA eg' assöní allat halua talaltatot, kinec aꝯ eleuen
 gyermeket ki haszitottac á hasabol.

E' PORRAL akart á CAROL' Imperator has-
 dakoꝯni á keresztien varosoc ellen aꝯ euangelio-
 mert, de aꝯ vristen azt ő veszedelmökre fordította.

5 5 1 1.

1 5 4 9

Eöt ezer öt szaz tizen eg' eztendöbe.

Ezer öt szaz neguen kilencz eztendöbe.

SZVLIMAN Imperatornac á nag' iobic fia
 Persiaba futa, es attia ellen tamada, kire mikoron
 aꝯ attia nag' eröuel ment volna, el mene előtte, de
 Nn vegre

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
vegre offtan ſſaꝯ eꝯ emberet veꝯte oda.

PARISBA eꝯ effiat egetenec meg, hog' á Boꝯ
dog aſſon' kipenec feiet akaria vala venni.

AVGVSTABA Concilium lón, holot ſemi
iot nem vegeꝯenec, mert á Romaiac hatalomal aꝯ
karnac vala cꝯeleködni, es nem irafal.

230 **IVLIVS** Papa .iij. Olafſ, papalkodec Roma
ba hat eꝯtendeig, es hat holnapig.

§ § | 3.

| § § |

Eót eꝯer ót ſſaꝯ tizen harom eꝯtendöbe.

Eꝯer ót ſſaꝯ ótuen eꝯ eꝯtendöbe.

FRATER GERG', barat, á kincꝯtarto, ſſembe
lón Batorba **GROPH** Nicoláual á Ferdinandus
hannagiaual, holot á barat el alla á Töröc mellöl
á **FERDINAND** kiral' partiara, kinec Erdel'
orſſag birodalmat leg ottan aianla.

§ § | 4.

| § § 2

Eót eꝯer ót ſſaꝯ tizen neg' eꝯtendöbe.

Eꝯer ót ſſaꝯ ótuen ket eꝯtendöbe.

FERDINANDVS kiral' Baptistat nag' erö
uel bocꝯata be Erdelbe, de Erdelneꝯ aꝯ inkab lón
romlafara, honnem mint otalmara.

**VGIAN EZEN EꝯTENDÖBE A' BA
RAT** ki beſſelle Erdel'böl á kiralne aſſon' mind
fiaual

fiaval őſſue, ill' ſzerzes alat, hog *FERDINAND* kiral lenne nekic otalmoc es tutoroc, kinec bi gonſagara Ferdinand kiral', leaniat á kiral fiunac igire. .∴ .∴ .∴

ENNEC FELETTE Szeſiaba eg' herczegſi get ada nekic, holot lakoſnanac, kit mind agert mielenec', hog Erdel' orſſagot á barat Ferdinand vtan ſzabadō birhatna. *AZERT* á kiralne aſſonit fiaval őſſue Erdelből ki inditac Caſſaba, Caſſabol pedig Szeſiaba, kiket á io *PETRVIT PETER* nag' banattal, es ſiralomal kőuete.

LIPPAT meg veuec á Tőrdőc, de azonhelt eſmet Baptiſta es á barat ki veerec őkdőt belőlle. Honnat *VLAMAM* beget á barat nag' bikiſigel el boczata. .∴ .∴ .∴

A BARATOT MEG ŐLEC, VLAMAM Begnec el boczataſaert *ALLVINCZBE* á Ferdinandos vitegi, kinec aſſ ő holt teſte aſſ ő erdőme ſzerint, eg' nehan' napig á földön á parna tolua kőkdőt fekiuec, mert eſmet hatra akaria vala á louat fogni.

SZEGEDOT TOT MIHAL' á haidukal meg veue, de aſſ vriſten nem tarta őkdőt ſoc ideig benne, mert aſſ iſten igyenec hirdetőiet ki ūge onnat, kit á Tőrdőc nem bantot. *TOVA BA* adac magokot á nag' paraſnafagnac es reſſegſignec,

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic
ki miat S Z E G E D alat á Törökóktől mind le va
gatanac.

5 5 1 5.

1 5 5 3 .

Eót eger ót száz tizen ót eztendóbe.

Eger ót száz ótuen három eztendóbe.

AZ TÖRÖKÖC MEG VEVEC TEMES
warat, Lipat, Sol most, Beczet, Beczkereket, nag'
Lakot, Szolnokot, es egiebeket nag' sꝯokakot, kibe
el vesze á nemes vr. fiu aꝯ io vitez LOSONCZI
Estuan, á kis CAMPOVAL ósꝯue.

HERRELT PASSA meg vere O'RD OG
MATHIAST á palastoknal, holot el hullanac
sóc io vitezóc, es SBARDALA pispac, órdóg
Mathiasfal ósꝯue. Aꝯ vtan meg veue Dregelt,
Giarmatot, Sꝯeczet, Hollokóuet es egiebeket
nag' sokakot.

AZ VTAN SZAZ HÁTVAN EZEREN
állanac EGER ala, kit harmincꝯ niolcꝯad na
pig eróssen viuanac, de hog' latic hog' meg nem
vehetic el menenec alola, sóc nepekneꝯ veszedel
meuel.

KIC KÖZÖT fű emberek eꝯec valanac. Am
hat passa, Bali passa, Begler beg, es á Kaszon beg.
EGERBE pedig vala Dobo Estuan, Mecꝯkei
Estuan, Zoltai Estuan, Gergel' Deac, es Phigedi
Ianos. Stancarus

STANCAVS FERENCZ eretnec tamada,
ki á Christost isteni termiffete szerint **LOMBAR-**
DOS SAL öfűe, kögbe iaronac tagagia lenni.

THAMMERSVS eretnec tamada Nemet or-
szágba, ki á Christus halalanac erdömebe tagagia
embernec üduöfsiget lenni, mert vg' möd nem io
embernec bünbe bizni. Az Christost pedig hog'
meg öltec artatlanul bün. Azert nē io abba bizni.

STENKELFELDIVS eretnec tamada **MIS-**
NIABA ki az istē igyenec predicalafat nem sűk-
signec mongia á kereztienec kögöt lenni, mert vg'
mond kezdettol fogua az isten nepe biratatot wy
ielenesöktöl. Azert mostis vgian azont kel var-
nunc meniekböl.

5 5 1 7.

1 5 5 5

Eöt ezer öt száz tizen het eztendöbe.

Ezer öt száz ötuen öt eztendöbe.

MARCELLVS Papa .ij. Romai, papalkodec 231
Romaba hűgan eg' napig.

PAL Papa .iiij. Romai, papalkodic Romaba 232
ē mostani üdöbe, ki minemö sűentsiges iambor les-
gien halala oraia meg mutatia.

5 5 1 8.

1 5 5 6

Eöt ezer öt száz tizen niolcz eztendöbe.

Ezer öt száz ötuen hat eztendöbe.

Chronica eꝯ vilagnac Hatodic

PETRVIT PETER be hoꝯa Podoliabol á lanos kiral' fiat, mind aꝯ ð affon' anniaual egietemꝯ be Erdel' sigbe, á kit á **FRATER GERG'** á kincꝯ tarto barat barati alnokfagal ki beſſellet vala, kiz nec lako heliet eſmet Erdelbe hel' heꝯtete.

AZ MOLDOVAI, es **HAVASELFOLDI** Olahoc nieguen eꝯeren be iduenec á kiral' fiu melle, kic Erdel' sigbe, á Nir' sigbe, á Szamos menꝯ tebe, es Szillag' ſagba nag' dulaſokot es egeteſeket tñec, es vg' terenec meg haꝯaiokba.

A' NEMETEC á fel földön meg veuec **TARKO'** varat Tarcꝯaitol. Es **NAGIDAT** Pereni Ferencꝯtöl, kiknec kü falait mind földig le rontac, es puſtataſagra veetec, tartomaniat mind el eꝯ getuen.

VGLAN EZEN NEMETEKET kic ſſam ſſerint ðt eꝯeren valanac meg veere **BEBEC GERG'** ðt ſſaꝯ Törökkel **ROSNO** banianal, es tizen harom ſſip algiuiokot el niere.

HVZT varat Maramarosba, es Erdel' be **WRVARAT** meg veue á lanos kiral' fia, Ferdinand kiral' tol.

SZIGET varat á Törököc meg ſſallac es ſoc ideig viuac, de meg nem vehetec, mert iſten lön otalmoc, kic ellen iol lehet **FERDINANDVS** kiral' ſſip nepet bocꝯatot vala, de haſſontalanul
mert nem

Egőrben lőt ielős dolgairol
mert nem viuanac meg á Törökökkel.

237

EZEN EZTENDŐBE ket üstökös cgyillag
lattatec fen aꝯ egen.

5 5 1 9.

1 5 5 7

Eőt eger öt ſaꝯ tizen kilencz eztendőbe.

Eger öt ſaꝯ ötuen het eztendőbe.

FERDINAND kiral' Romai Imperatol reo
gnal imperatorſagaba mind é mostani ideig oll'
Herenczeuel minemőt iſten neki adot.

VARADOT á lanos kiral' fia meg yeue Fers
dinand Cſaſſartol.

EZ EZTENDŐBE eg' nag' farkan' lattatec
deel előt niarba aꝯ egen.

5 5 2 0.

1 5 5 8.

Eőt eger öt ſaꝯ huſz eztendőbe.

Eger öt ſaꝯ ötuen niolcz eztendőbe.

GENCZNEC á niegiedic reſſe, bõit mas ho
nac huſſan egiedic napian meg ege.

MAGIAR ORSZAGBA A' KEREZTESI
mezõn pinkeſt hauanac tizen kilenczedic napian
finies nappal á tiſſta egból, három kő eſſec ala, kic
á mertekbe huſſan neg fontot niomanac egietēbe.

NEMETI FERENCZ á lanos kiral' fia hiue,
ſſent lacab hauanac huſſadic napian Tokaibol öt
ſſagad magauaal meg veere á Nemeteket SZE-
RENCZ alat, holot mind á ket felől ſoc iambor
viteglő nepec hullanac el. Iſabel

ISABELLA királne asszon' sgent Mihal huaas
nac huffan kettödíc napian, **GIVLA** feier varba
Erdel'be, istennec rendelese sgerint harom vrat
vagata le, Bebec Ferenczet, Kendi Ferenczet, es
Kendi Antalt.

RETTENETES es menbe kialto dulast tün
nec á **FERDINAND** Csaszar vitezi **TOKAI**
körnüül valo sşiginşigen, kiknec nem csak barmoş
kot es iofşagokot rablac el, hanem ennec felette he
gieketis mind meg sşedetec, es hallatlā puştasagot
tünec raitta, kit aş vristen acşel pennaual Adamas
kübe ira be, hog' annac emlekeşete ö elötte ö röke
bosşu allasra meg maragion.

VELICZAN BEG A' FILEKI TISZ-
tarto meg veretec ektelenül **KAZANAL** es
Galgocşnal, Bebec Giörgtol, es Telekesi Imreh
tol á Ferdinand Csaszar Capitaniatol, ki neg' ezer
magaual valogatot viteşekkel **SZIKSZO** vidiş
kin aş Erdö hatar el rablottac vala, mind sşent
hauanac tizen negiedic napian.

EG' HOMALIOS üstökös cşillag lattatec
niarba aş egen nap eslet fele.

Eşör ött sşaz öttuen kilencş esztendöbe nioms
tatot, sşent Görg' huanak tizeş
dic napian.

TELÖ.

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M. TUD. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Könyvt. 626/1961. 38.

CHRONICA

M.D.LIX.